POROČILO

MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA LETO 2008

Ljubljana, 2009

POROČILO MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2008

Izdajatelj:
Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije
Sektor za načrtovanje politik in raziskave

Za izdajatelja:
Samuel Žbogar

Uredniki:
dr. Milan Jazbec, Žiga Pirnat, Marko Pogačnik

Odgovorni urednik:
dr. Milan Jazbec

Jezikovni pregled:
Tea Mejak

Oblikovanje:
Saša Vučina in Birografika Bori, d. d.

Tisk:
Birografika Bori, d. d.

ISSN 1318-2528

KAZALO

Slovenska diplomacija v letu preizkušenj **7**
1 Svet v letu 2008 . . . . . **9**
2 Izbrane zunanjepolitične teme **17**
Slovensko predsedovanje Svetu Evropske unije v prvi polovici leta 2008 19
Priprave na predsedovanje Odboru ministrov Sveta Evrope 21
Slovenija v Organizaciji združenih narodov 21
Strateški forum Bled 23
Sodelovanje z ICPE, ITF, CEP, FSK in Ustanovo Skupaj 24
Zaščita interesov 25
3 Kronologija dejavnosti ministrstva v letu 2008 . . . . . **27**
4 Dvostransko mednarodno sodelovanje **43**
5 Večstransko mednarodno sodelovanje **97**
Evropska unija 99
Evropski svet 99
Svet za splošne zadeve in zunanje odnose 100
Evropski parlament 106
Organizacija združenih narodov 107
NATO in varnostna politika 111
Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) 116
Svet Evrope 117
Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) 117
Mednarodna organizacija za frankofonijo 117
Regionalno sodelovanje 118
6 Druga pomembnejša področja delovanja **121**
Človekove pravice 123
Razvojno sodelovanje 125
Mednarodnopravne zadeve 127
Gospodarska diplomacija 128
Kulturno sodelovanje 129
Analitika 132
7 Ministrstvo za zunanje zadeve v številkah **133**
Zaščita interesov 135
Odnosi z javnostmi 136
Kadrovske zadeve 136
Proračun 137
Informacijska tehnologija 138
Protokolarne dejavnosti, prevajanje, prevozi 138
Pošta in arhiv 139

8 Seznam dvostranskih pogodbenih aktov, podpisanih v letu 2008 141
9 Izbrani dokumenti ministrstva za zunanje zadeve 147
10 Abstract 163
11 Zemljevid sveta z diplomatsko-konzularnimi predstavništvi Republike Slovenije 167

SLOVENSKA DIPLOMACIJA V LETU PREIZKUŠENJ

Leto 2008 lahko z vidika slovenske diplomacije in slovenske državnosti ocenimo ne samo kot posebno, marveč tudi kot izjemno. Predsedovanje Svetu Evropske unije v prvi polovici leta je za slovenski zunanjepolitični aparat pomenilo doslej največji vsebinski, organizacijski in kadrovski zalogaj.

Svoje koristne izkušnje in znanja, ki smo jih pridobili kot nestalna članica v Varnostnem svetu Organizacije združenih narodov v letih 1998–1999, kot predsedujoči Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi v letu 2006, Mreži za človekovo varnost v letih 2006–2007, Svetu guvernerjev Mednarodne agencije za atomsko energijo prav tako v letih 2006–2007 in v okviru podobnih pomembnejših večstranskih projektov, smo morali ustrezno okrepiti in nadgraditi. To je polletno vodenje Evropske unije zahtevalo zaradi svoje izjemne prepletenosti, obsega in kompleksnosti. Če je bilo za naše dosedanje pomembnejše zunanjepolitične dejavnosti in delovanje v večstranskih mednarodnih povezavah po eni strani značilno vključevanje večjega ali manjšega dela pristojnih služb in posameznikov, je ukvarjanje z evropskimi zadevami na položaju predsedujoče zahtevalo, da na različne načine, v različnih oblikah in razsežnostih v predsedovanje vpnemo vse svoje zunanjepolitične zmogljivosti. Nekajletne priprave, ki so od vseh nosilcev zahtevale nadpovprečne napore in prizadevnost, so se potrdile kot temeljite in ustrezne.

Naše predsedovanje je tako pod geslom »Si.nergija« poosebljalo ne samo konceptualno prizadevanje za smiselno združevanje energij na ravni Evropske unije, temveč tudi pristop znotraj naše države, to je vseh pristojnih, ki so bili tako ali drugače vključeni v predsedovanje.

Pričujoča, že kar tradicionalna publikacija, ki predstavlja zgoščen povzetek in hkrati obsežen pregled naših zunanjepolitičnih dejavnosti v preteklem letu, priča, da je bila slovenska diplomacija v prvi polovici leta na različne načine vpeta v reševanje in urejanje praktično vseh večjih in pomembnih evropskih in širših mednarodnih problemov.

Organizirali smo posamezne regionalne vrhove in vrhunska srečanja, med drugim vrh Evropske unije in Rusije ter vrh Evropske unije in Združenih držav Amerike, ukvarjali pa smo se tudi s ključnimi novodobnimi izzivi, kot so podnebne spremembe in njihova povezava z energetiko. V okviru medkulturnega dialoga smo kot svoj izvirni prispevek med drugim ustanovili Evro-sredozemsko univerzo s sedežem v Piranu, na področju kulture in kulturne promocije pa smo se trudili Evropi in svetu približati čim večji spekter naše kulturne ustvarjalnosti. Izpostavili smo tudi slovansko dimenzijo nove, razširjene Evropske unije in dejstvo, da je šlo pri predsedovanju Slovenije za prvo takšno predsedovanje slovanske države.

Postopek ratifikacije Lizbonske pogodbe, ki se je začel in nadaljeval pod slovenskim predsedstvom, je z irskim referendumom žal zastal. Vseeno upamo, da nam bo v prihodnje vendarle uspelo najti rešitev v prid okrepljeni in še bolj učinkoviti Evropi.

Zahodni Balkan je bil naša osrednja zunanjepolitična usmeritev. Veseli nas, da smo prav med našim predsedovanjem z vključitvijo Srbije ter Bosne in Hercegovine zaokrožili podpise stabilizacijsko-pridružitvenih sporazumov s praktično vsemi državami regije. Na takšen sporazum zdaj čaka samo še Kosovo. Podobno velja glede kažipotov za liberalizacijo vizumske ureditve. Sicer pa je bilo Kosovo in njegov status eden od večjih izzivov našega predsedovanja, s katerim smo se uspešno soočili. Gospodarska prihodnost novonastale države, njen razvoj in približevanje Evropski uniji bodo pomembna vprašanja tudi za prihodnja predsedstva.

Samuel Žbogar,
minister za zunanje zadeve
Republike Slovenije

Slovenija se je s svojo diplomacijo izkazala kot zrela, usposobljena, verodostojna in odgovorna predsedujoča država. Če je bilo morda pred predsedovanjem še zaznati morebitne posamične dobronamerne dvome o zmožnostih nove članice kot »prve med enakimi«, potem nam ocene po koncu predsedovanja dokazujejo, da nam je ne samo uspelo razbliniti tovrstne dvome, temveč smo s tem, neskromno povedano, tudi postavili visoke standarde za prihodnje predsedujoče »debitantke«. S slednjimi smo pripravljeni nesebično deliti svoja znanja, izkušnje in spoznanja v skupnih prizadevanjih za čim boljšo in uspešnejšo Unijo.

Prepričan sem, da bodo izkušnje iz predsedovanja koristna in dobrodošla popotnica za naše prihodnje delovanje v Evropski uniji in širši mednarodni skupnosti ter nasploh stalen, neprecenljiv vir za naše prihodnje mednarodno delovanje. Trajen pečat, ki ga je v zgodovino sodobne slovenske diplomacije vtisnilo predsedovanje, bo ostal pomembna spodbuda za naše delo na področju mednarodnih odnosov v prihodnje.

Že v letu 2008 smo začeli priprave na slovensko predsedovanje Odboru ministrov Sveta Evrope v drugi polovici leta 2009. Tudi te naslednje večje večstranske mednarodne obveznosti se nameravamo lotiti s polno zavzetostjo in odgovornostjo.

V preteklem letu smo z vojaško udeležbo v mednarodnih silah po svetu po svojih močeh prispevali k zavezniškemu in mednarodnemu mirovnemu delovanju v prid mednarodnemu miru in stabilnosti. Veseli nas, da smo v okviru Severnoatlantskega zavezništva na lanskem vrhu v Bukarešti sprejeli odločitev o vključitvi dveh novih zaveznic, Albanije in naše sosede Hrvaške, v polnopravno članstvo.

Rekordno število mrtvih v naravnih nesrečah v lanskem letu, ki je po nekaterih podatkih preseglo 200.000, pritrjuje razmišljanjem o nujnosti globalnega pristopa in reševanja problematike podnebnih sprememb.

Leto so žal spremljali tudi konflikti, kot so bili avgustovski dogodki v Gruziji in decembrsko izraelsko vojaško posredovanje v Gazi. Slovenija se je tudi v drugi polovici leta kot članica večstranskih povezav trudila aktivno prispevati k reševanju tovrstnih konfliktov, vključevala in prispevala pa je tudi svoje poglede in stališča glede morebitne reforme Organizacije združenih narodov.

Ne glede na večjo obremenjenost in vpetost v predsedovanje Uniji smo se trudili ohranjati in razvijati dvostranske odnose, zlasti z najbližjimi državami, pri tem pa smo posebno pozornost namenili varstvu, zaščiti in pomoči slovenski manjšini kot povezovalki s sosedi.

Blejski forum, ki smo ga organizirali že tretjič zapored, se vse bolj uveljavlja kot pomembno mednarodno prizorišče za razpravo o aktualnih zunanjepolitičnih vprašanjih. Lanski forum na temo »*Energija in podnebne spremembe: Si.nergija za prihodnost*« je zbral kar 398 udeležencev iz 59 držav, med drugim tri predsednike vlad in petnajst ministrov oziroma njihovih namestnikov.

Po najboljših močeh smo se trudili pri nadaljnjem uveljavljanju in delovanju Mednarodnega centra za promocijo podjetij, Mednarodnega sklada za razminiranje in pomoč žrtvam min, Centra za evropsko prihodnost, Regionalne ustanove – Centra za razvoj financ, Foruma slovanskih kultur ter Ustanove Skupaj – regionalnega centra za psihosocialno dobrobit otrok.

Naša diplomatska mreža in ministrstvo sta tudi lani veliko časa, energije in pozornosti namenjala zaščiti interesov in pomoči slovenskim državljanom v tujini. To je bila in bo tudi v prihodnje pomembna vsebina našega dela. Ker opažamo, da državljani vse pogosteje uporabljajo elektronske komunikacije za vnaprejšnje obveščanje o svojih potovanjih, kar omogoča lažjo zaščito in navezovanje stikov ob večjih varnostnih tveganjih, se bomo trudili tovrstne oblike pomoči še naprej razvijati, posodabljati in prilagajati potrebam uporabnikov.

Pri reševanju odprtih vprašanj s Hrvaško je bilo preteklo leto na nek način prelomno. Državi sta najprej skušali v intenzivnem dialogu doseči dogovor o morebitni predaji mejnega spora tretjemu, kot je bilo načelno dogovorjeno že leto poprej. Medtem ko so potekala zasedanja pristojnih komisij, pa je bilo ugotovljeno, da hrvaška stran skuša v pristopnem procesu za članstvo v EU z vnosom prejudicev pridobiti določene prednosti glede vprašanja meje. To dejstvo je Slovenijo jeseni primoralo k odločnejšemu ravnanju. Poskus francoskega predsedstva za rešitev zapleta v novembru in decembru Sloveniji ni ponujal oprijemljivih garancij, pa tudi Hrvaška je vztrajala pri svojem ravnanju. Tako Slovenija ni mogla ravnati drugače, kot da je na decembrski pristopni konferenci izrazila zadržke glede napredka pri pogajalskih poglavjih, kjer so bili najdeni prejudici.

Zaplet s Hrvaško pa nikakor ne sme biti razumljen kot odmik od privrženosti naše države širitvi EU na Zahodni Balkan. Ravno nasprotno. Če želimo, da bo širitev EU še naprej »zgodba o uspehu«, mora biti pristopni proces vsake kandidatke poglobljen, v Unijo ali regijo pa ne sme vnašati napetosti.

Ob koncu bi rad nekaj besed namenil posodabljanju in prilagajanju naše diplomacije novim razmeram, ki smo se ga lotili konec leta. Finančna kriza, ki je v drugi polovici leta prerasla v vsesplošno globalno gospodarsko krizo, ni prizanesla nikomur, zato zahteva ustrezne ukrepe in prilagoditve. Projekti reorganiziranja ministrstva in njegove diplomatsko-konzularne mreže izhajajo iz potreb po prilagajanju sodobnemu zunanjepolitičnemu delovanju in zaščiti interesov ter iz okrepljene gospodarske razsežnosti. Prepričan pa sem, da bo slovenska diplomacija še naprej učinkovito ščitila in podpirala slovenske nacionalne interese.

1 SVET V LETU 2008

1

SVET V LETU 2008

Leto 2008 je na področju mednarodnih odnosov zaznamovala precejšnja dinamika dogodkov, med katerimi so bili mnogi nepričakovani, njihove posledice pa hude. Najpomembnejši so gotovo gospodarska in finančna kriza, rusko-gruzijski spor ter izbruhi nasilja in politične krize v številnih državah na skoraj vseh celinah. Po drugi strani je bilo to leto spodbujanja medverskega in medkulturnega dialoga – kar je bila tudi ena od prednostnih nalog slovenske zunanje politike in predsedovanja Svetu Evropske unije –, nekaterih pomembnih premikov na področju človekovih pravic, krepitve okoljevarstvene zavesti in delovanja na globalni ravni, spopadanja z naraščanjem cen hrane ter pomoči najrevnejšim državam, ki jih je kriza najbolj prizadela.

Med pomembnejše prelomnice na področju človekovih pravic v letu 2008 sodi Konvencija Sveta Evrope o boju proti trgovini z ljudmi, ki je začela veljati 1. februarja. Isti mesec se je avstralski premier Kevin Michael Rudd v zgodovinskem govoru pred parlamentom opravičil avstralskim staroselcem aboriginom za več kot dvesto let diskriminacije in zlorab. Marca je Svet za človekove pravice v resoluciji odločno obsodil Mjanmar zaradi kršenja človekovih pravic ter od tamkajšnjih vojaških oblasti zahteval, naj izpustijo vse politične zapornike in preprečijo kršenje človekovih pravic. Kolumbijski vojski je 2. julija uspelo po več kot šestih letih iz rok levičarske gverilske skupine Farc rešiti francosko-kolumbijsko političarko in nekdanjo kandidatko za predsednico države Ingrid Betancourt ter še štirinajst drugih talcev. Svet je 10. decembra praznoval 60. obletnico sprejetja Splošne deklaracije človekovih pravic, s katero so članice Organizacije združenih narodov tri leta po koncu druge svetovne vojne potrdile, da so človeško dostojanstvo ter enake in neodtujljive pravice vsakega človeka temelj svobode, pravičnosti in miru v svetu. Njena načela ostajajo podlaga vseh do danes sprejetih mednarodnih dokumentov s področja človekovih pravic.

Simbol slovenskega predsedstva Sveta Evropske unije v stavbi Justus Lipsius v Bruslju (foto: Thierry Monasse/Svet Evropske unije).

Med pomembna svetovna vprašanja v letu 2008 so se poleg podnebno-energetskih uvrstile tudi razvojne teme. Poslanci Evropskega parlamenta so 22. aprila na zasedanju v Strasbourgu opozorili na naraščajoče cene hrane in pozvali k pomoči najrevnejšim državam, ki jih je dvig cen najbolj prizadel. V Rimu je od 3. do 5. junija potekala svetovna konferenca o prehranski varnosti oziroma krizi, ki jo je organizirala Organizacija združenih narodov za kmetijstvo in prehrano (FAO). V sklepni deklaraciji so svetovni voditelji zapisali, da hrana ne sme biti zlorabljena kot politično ali gospodarsko orožje in da bodo število lačnih na svetu do leta 2015 prepolovili. Peto vrhunsko zasedanje Evropske unije ter Latinske Amerike in Karibov, ki mu je 16. in 17. maja v Limi sopredsedovala Slovenija, so voditelji sodelujočih držav sklenili s sprejetjem deklaracije iz Lime, v kateri so potrdili strateško partnerstvo in poudarili, da je trajnostni razvoj ključen za odpravo revščine. Organizacija združenih narodov je v letu 2008 sporočila, da človekoljubne donacije naraščajo, vendar je za zadovoljitev potreb zaradi vse večjega pomanjkanja hrane, dolgotrajnih konfliktov in okoljskih katastrof treba zagotoviti dodatne 3,4 milijarde dolarjev (2,1 milijarde evrov). Razvojna vprašanja, problematika oskrbe s hrano in energijo, ogrožanje okolja ter podnebne spremembe so pomembno mesto zasedli tudi na splošni razpravi 63. Generalne skupščine Organizacije združenih narodov od 23. do 29. septembra v New Yorku. Pred zasedanjem so svetovni voditelji pozvali bogate države, naj uresničijo obljube iz leta 2005 o podvojitvi svoje pomoči Afriki. Tudi voditelji držav Afrike, Karibov in Pacifika (AKP) so na vrhu skupine v Akri 2. oktobra razpravljali o tem, kako se spopasti s prehransko in energetsko krizo, ki čedalje bolj pesti revne države. Zahodne države so opozorili, naj zaradi finančne krize ne zmanjšajo pomoči revnim.

Evropski uniji sta v letu 2008 predsedovali Slovenija in za njo Francija. Slovenija je 1. januarja kot prva med državami, ki so v povezavo vstopile leta 2004, prevzela vodenje Sveta Evropske unije od Portugalske, Francija pa je bila na čelu Unije od 1. julija do konca leta, ko je mesto predsedujoče prepustila Češki. Dinamiki razmer v mednarodnih odnosih se je Evropska unija v letu 2008 ustrezno prilagodila in se dejavno spopadala z novimi izzivi.

Med slovenskim predsedovanjem so bili v ospredju Zahodni Balkan, energetsko-podnebni zakonodajni sveženj, ratifikacija Lizbonske pogodbe, izvajanje lizbonske strategije, med-

kulturni dialog in odnosi z Rusijo. Že prvi dan leta je Hrvaška uveljavila zaščitno ekološko-ribolovno cono (ZERC) v Jadranu za članice Evropske unije, in to kljub dogovoru iz leta 2004 in zavezi, da je za članice Unije ne bo uveljavila brez soglasja z njimi. Iz Evropskega parlamenta in Evropske komisije je zato dobila vrsto opozoril, naj čim prej reši problem ZERC, sicer ji grozi zastoj v pristopnih pogajanjih. Na podlagi saborske odločitve je Hrvaška v marcu zamrznila izvajanje ZERC za članice Evropske unije. Kosovo je 17. februarja razglasilo samostojnost, novo državo pa je takoj zatem priznala vrsta držav. Pod slovenskim predsedstvom je bil dosežen dogovor o začetku pogajanj o novem partnerskem sporazumu med Evropsko unijo in Rusijo. Pogajanja so stekla pred koncem slovenskega predsedovanja, vendar so bila jeseni zaradi rusko-gruzijskega spora prekinjena. V prvem polletju so članice Unije začele zapletena pogajanja o porazdelitvi bremen za doseganje zastavljenih podnebno-energetskih ciljev iz leta 2007 – zmanjšanje izpustov ogljikovega dioksida za 20 odstotkov do leta 2020 glede na leto 1991 in povečanje deleža obnovljivih virov energije na 20 odstotkov. Končni dogovor je bil dosežen na vrhu tik pred iztekom francoskega predsedovanja Svetu Evropske unije. Okoljevarstvene organizacije *Greenpeace, Svetovni sklad za naravo (WWF), Evropska mreža podnebne akcije, Prijatelji Zemlje in Oxfam* so v skupnem poročilu dogovor voditeljev Evropske unije glede podnebno-energetskega svežnja označile za neuspeh.

Francija se je takoj po prevzemu predsedstva srečala z zapletom zaradi irske referendumske zavrnitve Lizbonske pogodbe, ki je bila podpisana decembra 2007 v Lizboni in jo je v prvi polovici leta ratificirala večina držav članic. Voditelji držav članic Evropske unije so se na junijskem vrhu dogovorili, da bodo Irski dali čas do jeseni, da se poglobi v razmere in predlaga rešitev. Tako se je država decembra na zasedanju Evropskega sveta zavezala, da bo referendum ponovila še pred iztekom mandata zdajšnje Evropske komisije novembra 2009. Do konca leta so pogodbo potrdili parlamenti vseh preostalih držav članic razen češke-ga, ker je moralo na zahtevo zgornjega doma češkega parlamenta o njeni skladnosti z ustavo presojati ustavno sodišče. To je novembra presodilo, da zadržkov za ratifikacijo ni. Postopek ratifikacije Lizbonske pogodbe se do konca leta ni končal še na Poljskem, kjer je manjkal le še podpis predsednika države.

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je že sredi julija sklical prvo vrhunsko srečanje Unije – vrh z državami južnih sredozemskih obal –, na katerem je bila formalno ustanovljena Unija za Sredozemlje, ki naj bi utrdila vezi med Evropsko unijo, severom Afrike in Bližnjim vzhodom. Evro-sredozemska univerza s sedežem v Sloveniji je dobila ugledno mesto v sklepni izjavi vrha. Avgusta je francosko predsedstvo posredovalo v petdnevni rusko-gruzijski vojni, ko so napetosti med Gruzijo in njenima separatističnima pokrajinama Južno Osetijo in Abhazijo po skoraj dveh desetletjih trenj dosegle vrhunec. Gruzijska vojska je 8. avgusta napadla Južno Osetijo, Rusija pa se je na to odzvala z napadom na Gruzijo. Nicolas Sarkozy je v Moskvi dosegel dogovor o umiku ruskih enot, ki je bil sprejemljiv tudi za rusko stran. Gruzijski predsednik Saakašvili in ruski predsednik Medvedjev sta 15. oziroma 16. avgusta podpisala sporazum o prekinitvi ognja v šestih točkah. Rusija je konec avgusta priznala

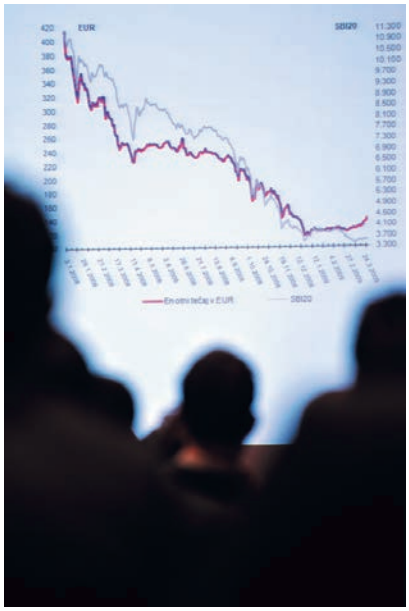

Svetovna gospodarska kriza je postala ena glavnih tem v mednarodnih odnosih (foto: Bobo).

neodvisnost Južne Osetije in Abhazije. Pozno jeseni je Evropska unija z njo nadaljevala pogajanja o novem partnerskem sporazumu, ki so bila zaradi krize prekinjena, 2. decembra pa potrdila oblikovanje misije, ki naj bi raziskala vzroke avgustovskega spora. Decembra so se tudi zunanji ministri Severnoatlantskega zavezništva (v nadaljevanju zveza NATO) strinjali, da bodo postopoma obnovili sestanke na visoki ravni z Rusijo v okviru sveta zveze NATO in Rusije. Evropska unija in Ukrajina sta se 9. septembra na vrhu v Parizu dogovorili, da si bosta prizadevali za sklenitev pridružitvenega sporazuma v letu 2009.

Najbolj je francosko predsedovanje zaznamovala svetovna finančna kriza, ki se je začela v Združenih državah Amerike z razsulom na trgu hipotekarnih kreditov, poglobila pa jeseni, ko so začele propadati finančne ustanove, ki so kredite, preoblikovane v vrednostne papirje, kupovale in prodajale. Kriza je kmalu dobila svetovne razsežnosti in posledično globalni odziv; sklicana so bila mnoga srečanja na različnih ravneh in celinah, v okviru Evropske unije pa »mini vrh« oktobra v Parizu in izredni vrh novembra v Bruslju. Evropska komisija je konec novembra predstavila okoli 200 milijard evrov vreden načrt za oživitev evropskega gospodarstva, ki so ga na decembrskem zasedanju potrdili voditelji držav članic. Na svetovnem vrhu skupine G20 15. novembra v Združenih državah Amerike so bili doseženi dogovori o mednarodnem usklajevanju zakonodaje za oživitev gospodarstva, o novih regulativah trga, s katerimi naj bi preprečili prihodnje krize, ter o potrebi po izogibanju trgovinskemu in investicijskemu protekcionizmu. Udeleženci so se zavezali k nadaljevanju partnerstva, sodelovanja in multilateralizma.

Na območju Zahodnega Balkana so 1. januarja začeli veljati sporazumi o poenostavitvi postopkov za pridobitev vizumov za državljane Srbije, Makedonije, Črne gore, Bosne in Hercegovine ter Albanije, ki so olajšali in za približno polovico pocenili pridobivanje vizumov za študente, novinarje, akademike in nekatere druge kategorije državljanov iz teh držav. Po devetih letih je 30. junija uradno prenehal

delovati Pakt stabilnosti za Jugovzhodno Evropo. Njegovo delo je nadaljeval in nadgradil novoustanovljeni Svet za regionalno sodelovanje. Hrvaška in Albanija, ki sta na vrhu zveze NATO aprila v Bukarešti prejeli povabilo za vstop v zavezništvo, sta 9. julija v Bruslju podpisali protokol o pristopu k zvezi NATO. Bosna in Hercegovina ter Črna gora sta ob koncu septembra v New Yorku prejeli povabilo, da se kot polnopravni članici pridružita Jadranski listini, katere namen je zagotavljanje ameriške pomoči pri približevanju držav zvezi NATO. Evropska komisija je konec septembra potrdila načrt strateške usmeritve 4,5 milijarde evrov pomoči za kandidatke in potencialne kandidatke za članstvo v Evropski uniji – Hrvaško, Turčijo in Makedonijo ter Albanijo, Bosno in Hercegovino, Srbijo in Črno goro – za obdobje 2008–2010. Finančna pomoč je bila določena že prej, vendar so bili tokrat natančno opredeljeni njeni prednostni cilji.

Poslanci kosovske skupščine so 17. februarja na izredni seji soglasno sprejeli deklaracijo o razglasitvi neodvisnega, suverenega in demokratičnega Kosova, čemur so takoj sledila priznanja nove države. Srbski zunanji minister Vuk Jeremić je marca na zasedanju Varnostnega sveta Organizacije združenih narodov države, ki so priznale Kosovo, pozval k ponovnemu premisleku o tej odločitvi. Države, ki ga niso priznale, pa je pozval, naj vztrajajo pri tem in Srbiji pomagajo pri »obrambi temeljev mednarodne ureditve«. Evropska unija je februarja prižgala zeleno luč za misijo na Kosovu, svojo največjo in najpomembnejšo civilno misijo doslej. Visoki kosovski predstavniki so aprila v Prištini podpisali predlog ustave, ki je začela veljati 15. junija. Srbija je avgusta Organizaciji združenih narodov izročila resolucijo, s katero je od Meddržavnega sodišča v Haagu (ICJ) zahtevala svetovalno mnenje o skladnosti razglasitve kosovske neodvisnosti z mednarodnim pravom. Generalna skupščina Organizacije združenih narodov je 8. oktobra resolucijo potrdila. Meddržavno sodišče je 21. oktobra članice Organizacije združenih narodov pozvalo, naj povedo svoja stališča, ali je bila razglasitev neodvisnosti Kosova v skladu z mednarodnim pravom, in jih zaprosilo, naj svoja mnenja pošljejo do 17. aprila 2009. Po devetih letih je misija Združenih narodov na Kosovu UNMIK 17. oktobra prenehala delovati, 9. decembra pa jo je nadomestila misija Evropske unije EULEX.

Sile EUFOR so konec januarja predale nadzor nad vojaškimi gibanji v Bosni in Hercegovini tamkajšnji vojski. Aprila je parlament sprejel reformo policije, kar je bil še zadnji pogoj za sklenitev sporazuma o stabilizaciji in pridruževanju z Evropsko unijo, ki ga je Bosna in Hercegovina nato junija podpisala kot zadnja med državami Zahodnega Balkana, predsedstvo pa ga je ratificiralo novembra. Bošnjaški član predsedstva Haris Silajdžić je 6. marca od hrvaškega člana Željka Komšića prevzel osemmesečno vodenje tričlanskega predsedstva. Varnostni svet Organizacije združenih narodov je 20. novembra za eno leto podaljšal mandat mirovnih sil Evropske unije v Bosni in Hercegovini.

Črnogorski parlament je 29. februarja potrdil novo vlado premiera Mila Đukanovića, na predsedniških volitvah aprila pa je zmagal Filip Vujanović in si že po prvem krogu zagotovil drugi predsedniški mandat. Črna gora je 15. decembra predsedujoči Evropske unije Franciji v Parizu izročila prošnjo za članstvo.

Na položaj predsednika hrvaške vlade je bil januarja vnovič imenovan dr. Ivo Sanader. Poročevalec Evropskega parlamenta za Hrvaško Hannes Swoboda je septembra ocenil, da država že leto dni zamuja pri izpolnjevanju pogojev za končanje pristopnih pogajanj. Evropska komisija ji je na začetku novembra predložila zahteven načrt s pogoji za končanje pogajanj z Evropsko unijo do konca leta 2009. Komisar za širitev Olli Rehn je kot prednostni nalogi Hrvaške za okvirno načrtovan vstop v Unijo poudaril pravosodno reformo ter boj proti korupciji in organiziranemu kriminalu. Hrvaška je 19. decembra na pogajalski konferenci v Bruslju napredovala v štirih pogajalskih poglavjih, ne pa v pričakovanih petnajstih, predvsem zaradi zadržkov Slovenije glede prejudiciranja meje v pogajalskih dokumentih in drugih nerešenih vprašanj.

Dne 21. januarja so predstavniki Skopja in Aten na Ohridu nadaljevali pogajanja o imenu Makedonije, vendar so se končala brez preboja. Makedonija je 17. novembra na Meddržavno sodišče vložila tožbo proti Grčiji, češ da ji je ta aprila v Bukarešti preprečila vstop v zvezo NATO. Politična kriza, ki se je v državi zaostrila po tem aprilskem neuspehu, je junija pripeljala do predčasnih volitev. Na njih je slavila vladajoča stranka VMRO-DPMNE premiera Nikole Gruevskega. Makedonska volilna komisija je zaradi nepravilnosti dvakrat razveljavila izide in ponovila glasovanje na petnajstih voliščih. Zaradi »politične nezrelosti« Makedonija od Evropske komisije ni dobila priporočila, da lahko začne pristopna pogajanja z Evropsko unijo, na kar čaka že od pridobitve statusa kandidatke leta 2005. Komisar za širitev Olli Rehn je novembra ob predstavitvi poročila o napredku Makedonije na poti v Evropsko unijo opozoril predvsem na pomanjkljivosti na volitvah.

Na predsedniških volitvah v Srbiji je 3. februarja v drugem krogu slavil kandidat Demokratske stranke Boris Tadić in tako znova postal predsednik države. Maja je na predčasnih parlamentarnih volitvah zmagala Tadićeva proevropska koalicija, predsednik nove vlade pa je postal Mirko Cvetković. Evropska unija je 29. aprila podpisala stabilizacijsko-pridružitveni sporazum s Srbijo, Evropska komisija pa je 5. novembra v poročilu o napredku Srbije na poti v Evropsko unijo zapisala, da država lahko dobi status kandidatke v letu 2009, če bo izpolnila pogoj polnega sodelovanja z Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije (ICTY), katerega glavni tožilec je 1. januarja postal Serge Brammertz in nasledil Carlo del Ponte. Julija je bil v predmestju Beograda po trinajstih letih izmikanja roki pravice aretiran nekdanji vodja bosanskih Srbov Radovan Karadžić, eden najbolj iskanih obtožencev ICTY, ki ga sodišče bremeni odgovornosti za najhujši zločin med vojno na območju nekdanje Jugoslavije, genocid v Srebrenici leta 1995.

Albanski parlament je novembra sprejel novo volilno zakonodajo, kar

je eden ključnih pogojev, ki jih je Evropska unija postavila državi za približevanje povezavi.

V Ruski federaciji je 2. marca na predsedniških volitvah zmagal dosedanji prvi namestnik ruskega premiera Dmitrij Medvedjev, predsednik vlade pa je 8. maja postal dotedanji predsednik Vladimir Putin. Medvedjev je 11. novembra v parlament vložil predlog zakona o podaljšanju predsedniškega mandata s sedanjih štirih na šest let. Predlagal je tudi podaljšanje mandata poslancev dume s štirih na pet let. Premier Putin je predloge Medvedjeva podprl. Zgornji dom ruskega parlamenta je 22. decembra potrdil, da je vseh 83 regionalnih skupščin v Rusiji podprlo podaljšanje mandata ruskega predsednika, in ustavna dopolnila poslal v odobritev predsedniku Medvedjevu.

Združene države Amerike so 4. novembra doživele zgodovinske predsedniške volitve, na katerih je demokrat Barack Obama prepričljivo premagal republikanca Johna McCaina v tekmi za Belo hišo, kamor se je januarja 2009 preselil kot prvi temnopolti predsednik v zgodovini države. V svetu in tudi v Sloveniji so Obamovo zmago sprejeli z visokimi pričakovanji in v upanju po krepitvi dvostranskih odnosov z Združenimi državami Amerike.

Na področju bogatega večstranskega sodelovanja v letu 2008, ki so ga spremljala številna dvostranska srečanja, je Japonska 1. januarja od Nemčije za leto dni prevzela predsedstvo skupine G8. Tokio si je želel predvsem okvirnega dogovora o zmanjševanju izpustov toplogrednih plinov, ki bi leta 2012 nasledil kjotski protokol ter bi vključeval tudi Združene države Amerike in Kitajsko, in pomembnega prispevka G8 k razvoju Afrike. Obe temi sta bili tudi v ospredju nemškega predsedovanja. Dveletni mandat v Varnostnem svetu Organizacije združenih narodov je 1. januarja začela peterica držav ter zamenjala Republiko Kongo, Gano, Peru, Katar in Slovaško. Nove nestalne članice Varnostnega sveta so postale Libija, Burkina Faso, Kostarika, Vietnam in Hrvaška, ki so bile izvoljene sredi oktobra 2007. Generalna skupščina je 17. oktobra izvolila pet novih nestalnih članic varnostnega sveta za dveletno obdobje od 1. januarja 2009 do 31. decembra 2010 – Turčijo, Avstrijo, Japonsko, Ugando in Mehiko. Volitve so bile končane že po prvem krogu glasovanja. Predsedovanje Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) je 1. januarja od Španije prevzela Finska. Med prednostne naloge je uvrstila vprašanje prihodnjega statusa Kosova, t. i. zamrznjene konflikte in usodo pogodbe o konvencionalnih silah v Evropi (CFE).

Med vprašanji s področja mednarodne varnosti so v letu 2008 v ospredje stopili krizna žarišča ter izbruhi nasilja na mnogih koncih sveta, problematika ustavitve razvoja jedrskih programov v Iranu in Severni Koreji ter postavitve delov ameriškega protiraketnega ščita v Evropi, na Češkem in Poljskem, čemur je Rusija odločno nasprotovala. Novembra se je Moskva na načrte Združenih držav Amerike odzvala z napovedjo namestitve raket kratkega dosega tipa iskander na območju eksklave Kaliningrad, med Poljsko in Litvo. Na vrhu zveze NATO aprila v Bukarešti so voditelji podprli oblikovanje »celovite arhitekture protiraketne obrambe«, ki bi pokrivala ozemlje vseh držav članic. Načrte za strategijo naj bi v zvezi NATO pripravili do vrha ob 60. obletnici ustanovitve zavezništva, ki ga bosta skupaj gostili Nemčija in Francija. Rusija je septembra v New Yorku pozvala k novi evropsko-atlantski pogodbi, v katero bi bile vključene vse države in varnostne organizacije, z zvezo NATO in Evropsko unijo vred, ter vlade in organizacije, ki delujejo v regiji, kar bi po mnenju Moskve vnovič vzpostavilo strateško ravnovesje.

Terorizem je v letu 2008 ostajal realna grožnja, le da se je njegovo težišče iz Iraka, kjer se je razraščal v minulih letih, preselilo drugam, predvsem na območje pakistansko-afganistanske meje, o čemer priča tudi povečanje števila atentatov in samomorilskih napadov v Pakistanu. To državo je pretreslo 111 napadov, polovico so izvedli samomorilski napadalci, zahtevali pa so približno 850 žrtev, kar je približno dvakrat več kot leta 2007. Val nasilja je zajel tudi Afganistan, kjer je v napadih talibanov in Al Kai-

de ter drugih uporniških skupin umrlo okrog 1500 civilistov. V letu 2008 je bila najbolj na udaru Indija, ki jo je novembra prizadela večdnevna teroristična operacija v Bombaju, v kateri je življenje izgubilo najmanj 17 ljudi. Grožnja terorističnih napadov ni bila omejena le na Bližnji vzhod in Azijo. Nekoliko se je sicer oddaljila od Združenih držav Amerike ter se obrnila v smeri Zahodne Evrope in držav Magreba, a je kljub temu ostala realna. Po drugi strani so evropske obveščevalne službe in policije v boju proti terorizmu čedalje učinkovitejše, o čemer pričajo tudi aretacije vodilnih članov baskovske separatistične organizacije Eta in pripadnikov islamskih terorističnih skupin v Evropi.

Na parlamentarnih volitvah 18. februarja so v Pakistanu slavile opozicijske stranke – Ljudska stranka decembra 2007 ubite nekdanje premierke Benazir Buto, za njo pa Pakistanska muslimanska liga »N« nekdanjega premiera Navaza Šarifa. Stranka predsednika države Perveza Mušarafa je 19. februarja uradno priznala poraz, sam pa ga je zavrnil. Opozicijski zmagovalci so 21. februarja dosegli dogovor o skupni koaliciji. Mož ubite Butove in sopredsedujoči Pakistanski ljudski stranki, Asif Ali Zardari, je po pričakovanjih zmagal na predsedniških volitvah 6. septembra in prisegel kot štirinajsti predsednik Pakistana.

Po oceni človekoljubnih organizacij so bile v letu 2008 katastrofalne humanitarne razmere v Gazi najslabše v zadnjih štiridesetih letih. Prišlo je tudi do zastoja v izraelsko-palestinskih mirovnih pogajanjih, ki naj bi se na podlagi pobude iz Annapolisa novembra 2007 končala do konca leta. Varnostni svet je 16. decembra sprejel resolucijo, ki naj bi dala nov zagon bližnjevzhodnemu mirovnemu procesu, za kar do konca leta ni bilo več časa. Palestinsko gibanje Hamas je 19. decembra sporočilo, da se je po šestih mesecih končala prekinitev ognja z Izraelom, ki je ne bodo podaljšali. Izraelske zračne sile so 27. decembra začele silovito ofenzivo na območje Gaze, Hamas pa je Izraelu napovedal povračilne ukrepe. Število žrtev na palestinski strani je ob koncu leta znašalo približno 360 mrtvih in več kot 1690 ranjenih.

Libanonska prozahodna vlada in opozicija, ki jo vodi Hezbolah, sta v maju po 18 mesecih končali politično krizo. Parlament je 25. maja v dvajsetem poskusu le izvolil predsednika države. Položaj je v skladu z dogovorom zasedel poveljnik vojske, general Mišel Sulejman. Stranke so 16. septembra začele pogovore o narodni spravi, da bi rešile spore po politični krizi, ki je državo pripeljala na rob državljanske vojne. V središču pogovorov je bilo kočljivo vprašanje orožja libanonskega gibanja Hezbolah. Parlament je 30. septembra sprejel nov volilni zakon, kar je ključna poteza v prizadevanjih za izvedbo parlamentarnih volitev na začetku leta 2009.

Na nemirni afriški celini se je nadaljevala kriza v zahodni sudanski pokrajini Darfur, kjer so se sredi decembra vneli krvavi plemenski boji, v katerih je bilo ubitih najmanj 250 ljudi, z domov pa jih je bilo pregnanih okoli pet tisoč. Afriška unija je 31. decembra v Darfurju predala odgovornost skupni misiji Afriške unije in Organizacije združenih narodov – UNAMID. Zunanji ministri Evropske unije so 28. januarja v Bruslju potrdili zagon vojaške operacije v Čadu in Srednjeafriški republiki, njene največje doslej. Varnostni svet je 4. februarja sprejel predsedniško izjavo z ostro obsodbo upornikov v Čadu in s pozivom članicam Organizacije združenih narodov, naj pomagajo čadski vladi. Povolilno nasilje je januarja izbruhnilo v Keniji, ko je opozicijski voditelj Raila Ondinga obtožil predsednika Mwaia Kibakija zmage s prevaro pri preštevanju glasov. Sprti strani sta po tednih trdih pogajanj o tem, kako rešiti politično krizo v državi, 28. februarja dosegli dogovor o koalicijski vladi, še pred tem pa podpisali sporazum o oblikovanju nove ustave, ki naj bi jo sprejeli v letu dni. Nasilje med vladnimi silami in uporniki je oktobra izbruhnilo tudi v Kongu. V Nairobiju je 7. novembra potekal mednarodni vrh o krizi v Kongu, na katerem so se sestali voditelji držav v regiji ter predstavniki Evropske unije in Organizacije združenih narodov. Srečanje se je končalo s pozivom k takojšnji prekinitvi ognja v pokrajini Severni Kivu. Predstavniki vlade in upornikov pod vodstvom Nkunde so na sedežu Združenih narodov v Nairobiju 8. decembra začeli mirovna pogajanja, ki so prvi neposredni pogovori o končanju konflikta v državi. Na predsedniških in parlamentarnih volitvah v Zimbabveju 29. marca je predsednik Robert Mugabe prvič po 28 letih izgubil nadzor nad parlamentom. Glavna zimbabvejska opozicijska stranka, Gibanje za demokratične spremembe, je 2. aprila razglasila zmago svojega kandidata za predsednika države Morgana Tsvangiraia. Mugabejeva stranka je 6. aprila vložila zahtevek za ponovno štetje glasov, kar je državna volilna komisija sprejela. Sodišče je 14. aprila zavrnilo zahtevo opozicije po takojšnji objavi izidov spornih volitev. V Harareju je

Grožnje podnebnih sprememb in druge posledice človekovih posegov v okolje se odražajo tudi v vse pogostejših naravnih nesrečah (foto: Bobo).

izbruhnilo nasilje. V drugem krogu predsedniških volitev 27. junija se je kot edini kandidat potegoval dotedanji predsednik Robert Mugabe, ki je nato zaprisegel za svoj šesti mandat. Z vodjo opozicije Tsvangiraiem sta 21. julija podpisala dogovor o začetku pogajanj za rešitev krize, 15. septembra pa še zgodovinski dogovor o delitvi oblasti v državi. Zimbabve je v letu 2008 prizadela huda epidemija kolere, ki je po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije (WHO) do konca leta zahtevala najmanj 1732 smrtnih žrtev, število okuženih pa se je povzpelo na več kot 34.000.

Po vrsti napadov piratov pred obalo Somalije v Indijskem oceanu, ki so se v primerjavi z letom poprej podvojili, so zunanji ministri Evropske unije septembra preučili možnost napotitve lastne pomorske vojaške misije za zaščito evropskih ladij. Bojne ladje zveze NATO so 27. oktobra opravile prvo misijo v boju proti piratom, Evropska unija pa je 10. novembra uradno uvedla misijo proti piratstvu – prvo pomorsko misijo te vrste z imenom »Operacija Atalanta« so potrdili obrambni ministri. Varnostni svet je 16. decembra soglasno sprejel predlog resolucije, s katero je prvič odobril mednarodne kopenske operacije proti piratom vzdolž somalske obale.

V februarju je kubanski voditelj Fidel Castro sporočil, da se odpoveduje položaju predsednika in vrhovnega poveljnika vojske. Kubanska skupščina je 24. marca na tajnem glasovanju potrdila 76-letnega Raula Castra za novega predsednika Kube, s čimer se je tudi uradno končalo pol stoletja vladavine njegovega brata, 81-letnega Fidela Castra.

Na Kitajskem je bil 15. marca predsednik Hu Jintao na zasedanju vsekitajskega ljudskega kongresa vnovič izvoljen za predsednika države za naslednjih pet let. Kitajska in Tajvan sta 12. junija v Pekingu začela prve neposredne pogovore po več kot desetletju. Na dnevnem redu sta bili vzpostavitev neposrednih letov med državama in odprava omejitev za prihod kitajskih turistov na Tajvan. Tibetanska prestolnica Lhasa se je 14. marca pogreznila v nasilje. Po večdnevnih protestih budističnih menihov so se vneli hudi nemiri. Evropski voditelji so v Bruslju kitajske oblasti pozvali, naj ob protestih v Tibetu ravnajo zadržano. Tibetanski duhovni vodja v izgnanstvu dalajlama je strani pozval k ustavitvi nasilja in dialogu. Približno 600 tibetanskih voditeljev v izgnanstvu je 22. novembra v Dharamsali sklenilo pogovore o prihodnosti Tibeta z odločitvijo o nadaljevanju pogajanj s Kitajsko o avtonomiji, potem ko jih je dalajlama pozval k preučitvi politike do Pekinga. Novoizvoljena ustavodajna skupščina v Nepalu je 28. maja na svojem prvem zasedanju po 240 letih odpravila monarhijo in razglasila republiko. Na Tajskem so približno pol leta trajali protivladni protesti in poulični nemiri, ki so se končali novembra.

Leto 2008 se je po številu smrtnih žrtev naravnih nesreč uvrstilo med najbolj pogubna leta, saj so naravne nesreče zahtevale več kot 220.000 življenj in velikansko gmotno škodo. Največ smrtnih žrtev je za seboj pustil ciklon Nargis, ki je maja prizadel jugozahod Mjanmara. Kljub uničujočemu ciklonu so 10. maja v večjem delu države izvedli referendum o novi ustavi, ki jo je podprlo 92,4 odstotka državljanov. Pod pokroviteljstvom Združenih narodov se je 25. maja v Jangonu začela mednarodna donatorska konferenca, na kateri so predstavniki 52 držav in 24 mednarodnih organizacij zbirali sredstva za pomoč žrtvam ciklona in obljubili več kot sto milijonov dolarjev pomoči. Po krvavem zatrtju protivladnih protestov septembra 2007 so se v letu 2008 nadaljevala prizadevanja za narodno spravo in politične reforme pod pokroviteljstvom Združenih narodov. Kitajsko pokrajino Sečuan je prav tako maja stresel močan potres, v katerem je umrlo 70.000 ljudi, ob koncu leta pa so jih še vedno pogrešali 18.000, medtem ko je pet milijonov ljudi ostalo brez strehe nad glavo.

S spektakularno prireditvijo so se 8. avgusta v Pekingu začele olimpijske igre, ki so trajale do 24. avgusta. Po podatkih kitajskega zunanjega ministrstva se je otvoritve udeležilo 80 svetovnih voditeljev, največ v zgodovini olimpijskih iger. Odprtje iger so pospremili protesti po svetu zaradi položaja človekovih pravic na Kitajskem.

Decembra je v 82. letu starosti umrl vplivni ameriški politični analitik Samuel Huntington, dolgoletni profesor Harvardske univerze in soavtor oziroma urednik številnih knjig s politično tematiko. Znan je bil po svojem razmišljanju in napovedih, da bo po hladni vojni v svetu do konfliktov prihajalo zaradi kulturnih in verskih razlik, in ne več zaradi ideoloških razlik med posameznimi državami. Svoje razmišljanje je leta 1996 strnil v knjižni uspešnici »*Spopad civilizacij*«.

Nobelovo nagrado za mir je v letu 2008 na slavnostni prireditvi decembra v Oslu prejel nekdanji finski predsednik Martti Ahtisaari, ki si jo je zaslužil z dolgoletnim prizadevanjem za rešitev konfliktov v več kriznih žariščih po svetu.

2 IZBRANE ZUNANJEPOLITIČNE TEME

2

SLOVENSKO PREDSEDOVANJE SVETU EVROPSKE UNIJE V PRVI POLOVICI LETA 2008

Slovenija je kot prva nova članica januarja prevzela šestmesečno predsedovanje Svetu Evropske unije. To je bila pomembna prelomnica v delovanju slovenske države in njene diplomacije. Ta je vlogo predsedujoče sprejela v svojem dosedanjem zenitu, od nje pa se poslovila zrelejša in bolj izkušena. Predsedovanje je bilo po svoji zapletenosti, celovitosti in zahtevnosti projekt, ki je za osamosvojitvijo najpomembnejši v zgodovini slovenske države.

Visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana, minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel, predsednik vlade Janez Janša in predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso na novinarski konferenci po zasedanju marčnega Evropskega sveta (foto: Thierry Monasse/STA).

Znotraj obsežnega programa trojnega predsedstva je Slovenija opredelila, v skladu s prakso predsedujoče, t. i. zahtevnejše dosjeje, ki jim je namenjala posebno pozornost. Ti so bili razprava o prihodnosti Evrope, širitev, Zahodni Balkan, evropska sosedska politika, evropsko leto medkulturnega dialoga, energetika, lizbonska strategija, reforma kohezijske politike, podnebne spremembe, biotska raznovrstnost, vloga Evropske unije kot globalnega akterja, pregled skupne kmetijske politike, reforma proračuna Evropske unije, Schengen in prihodnost zunanje meje. Vse navedeno je bilo osnova za določitev prednostnih nalog slovenskega predsedovanja: prihodnost Evropske unije (reformna pogodba in institucionalne reforme), širitev in evropska sosedska politika (predvsem Zahodni Balkan), podnebno-energetski sveženj ter medkulturni dialog.

Ministrstvo za zunanje zadeve je sodelovalo pri približno 6000 dogodkih, povezanih s predsedovanjem Svetu Evropske unije. Skupno je bilo na ministrski ali višji ravni izvedenih 160 dogodkov. V Sloveniji se jih je zvrstilo 83, v Bruslju 3455 (od tega okoli 1000 v pristojnosti ministrstva za zunanje zadeve), drugod po svetu pa okoli 4800. Slovenija je vodila srečanja Evropske unije s tretjimi državami, med njimi vrh z Japonsko, z državami Latinske Amerike in Karibov, Združenimi državami Amerike in Rusko federacijo, ter 45 dogodkov na ravni zunanjih ministrov. Od štirih vrhov s tretjimi partnerji je bil vrh Evropske unije in Združenih držav Amerike edini pripravljen v Sloveniji.

Junijskega vrha Evropske unije in Združenih držav Amerike v Sloveniji se je udeležil tudi ameriški predsednik George Bush (foto: Grega Wernig – Salomon 2000/UKOM).

Slovenija je Lizbonsko pogodbo ratificirala kot druga članica 29. januarja, v šestih mesecih slovenskega predsedstva pa je ta cilj doseglo 19 držav. Do konca leta je bila ratifikacija uspešno opravljena v vseh preostalih državah, z izjemo Češke in Irske. Negativen izid referenduma na Irskem je temu uspehu dal nekoliko grenak priokus, vendar je Evropska unija ostala zavezana svojim ciljem in bo skupaj z Irsko poskušala najti za vse sprejemljivo rešitev.

S spomladanskim Evropskim svetom se je uspešno začelo drugo triletno obdobje prenovljene lizbonske strategije za čas od 2008 do 2010. Dogovorjeno je bilo, da korenite spremembe

Visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana, predsednik Evropske komisije José Manuel Barroso, ruski predsednik Dmitrij Medvedjev in slovenski predsednik vlade Janez Janša na vrhu Evropske unije in Rusije (foto: Bobo).

vsebine niso potrebne ter da je treba izvajanje nadaljevati in se osredotočiti na reforme. Poseben uspeh je kompromisni dogovor držav članic o tem, da se mora reformni proces nadaljevati tudi po letu 2010.

V zvezi s podnebno-energetskim zakonodajnim svežnjem, ki ga je Evropska komisija izdala januarja, je Slovenija dosegla vse zastavljene cilje. Na spomladanskem Evropskem svetu so bile sprejete ključne politične odločitve, ki so bile pogoj za njegovo pravočasno sprejetje: zaveza za politični dogovor med državami članicami do konca leta 2008 in za dogovor o temeljnih načelih pri razdelitvi bremen, kar se je pokazalo kot ustrezna priprava na celovit dogovor o globalnem sporazumu o podnebnih spremembah za obdobje po letu 2012, ki je predviden decembra 2009 v København.

Zahodni Balkan je bil osrednja slovenska zunanjepolitična regionalna usmeritev, napredek med predsedovanjem pa je bil dosežen tudi drugod: odprta so bila nova pogajalska poglavja s Hrvaško in Turčijo, sprejete so bile poljsko-švedska pobuda o oblikovanju vzhodnega partnerstva in odločitve o poglobitvi odnosov z Ukrajino, Moldavijo, Izraelom in Marokom, zaživela je t. i. črnomorska sinergija. Glede Zahodnega Balkana so bili izpolnjeni skoraj vsi cilji predsedovanja. Prvi in najpomembnejši je bil, da se s podpisom stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma s Srbijo ter z Bosno in Hercegovino sklene mreža tovrstnih sporazumov v regiji (z izjemo Kosova). Veliko prizadevanja je bilo vloženega zlasti v iskanje političnega soglasja znotraj Evropske unije glede podpisa sporazuma s Srbijo. Drug ključni dosežek je predstavitev t. i. kažipotov za liberalizacijo vizumske ureditve z državami regije. Evropska komisija je na slovensko pobudo pripravila še sveženj ukrepov za regijo, kot so začetek pogajanj o posebnem prometnem sporazumu, priprave na ustanovitev investicijskega okvira za Zahodni Balkan, štipendiranje ipd. Slovensko predsedovanje Svetu Evropske unije je zaznamovalo tudi vprašanje Kosova. Tik pred prevzemom predsedstva so se razblinili upi, da bosta Srbija in Kosovo dosegla dogovor na podlagi Ahtisaarijevega celostnega načrta in poznejšega Ischingerjevega predloga. Kosovo je 17. februarja razglasilo neodvisnost, čemur je sledilo priznanje večine držav Evropske unije (skupno 22 do konca leta 2008). Kosovo, predvsem njegova gospodarska prihodnost, vključevanje v regijsko sodelovanje in integracijski proces Evropske unije, ostaja izziv tudi za naslednja predsedstva.

Predsedovanje smo simbolno začeli z otvoritveno prireditvijo ob evropskem letu medkulturnega dialoga v Ljubljani. S politikami medkulturnega dialoga v letu 2008 se je Evropska unija obračala navznoter k državam članicam, zlasti tistim, ki so se skupnosti pridružile v letih 2004 in 2007, z željo po vključitvi v evropske kulturne izmenjave, po dialogu civilnih družb ter konsolidaciji celine. Poseben slovenski prispevek in izvirno dodano vrednost je prinesla ustanovitev Evro-sredozemske univerze s sedežem v Piranu. Slovensko predsedstvo je medkulturni dialog razumelo tudi kot pomemben del dialoga z državami Zahodnega Balkana in širše – kot dialog kultur, religij in civilizacij v sredozemskem prostoru. Prav tako ga je razumelo kot priložnost za osveščanje držav članic o slovanski dimenziji nove, razširjene Evropske unije in njenega sosedstva.

Čas predsedovanja in leto medkulturnega dialoga sta bila dobra priložnost za predstavitev slovenske kulture v svetu. Poseben pomen je zato imela 500-letnica rojstva začetnika in utemeljitelja slovenskega pismenstva Primoža Trubarja. Pozornost je bila namenjena tudi predstavitvi opusa svetovno znanega arhitekta Jožeta Plečnika, ki je s svojimi stvaritvami zaznamoval evropske prestolnice Dunaj, Prago in Ljubljano ter nekatere druge kraje v Sloveniji. Z delom njegove ustvarjalnosti so se obiskovalci seznanili tudi na razstavah v Bruslju. Opozorili smo na dosežke Hermana Potočnika, ki je pred skoraj sto leti s svojim teoretičnim delom »*Problem vožnje po vesolju*« bistveno prispeval k temeljem vesoljske dobe. Ministrstvo za zunanje zadeve je skupaj z diplomatsko-konzularnimi predstavništvi Republike Slovenije izvedlo kulturni program predsedovanja Slovenije Svetu Evropske unije, ki je potekal v več kot petdesetih državah po svetu skupaj s 178 najrazličnejšimi kulturno-promocijskimi projekti.

PRIPRAVE NA PREDSEDOVANJE ODBORU MINISTROV SVETA EVROPE

Leto so v Sloveniji zaznamovale tudi priprave na predsedovanje Odboru ministrov Sveta Evrope, ki je bilo sprva sicer določeno za leto 2008, vendar je bilo zaradi slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije po dogovoru prestavljeno, Slovenijo pa je v letu 2008 zamenjala Švedska. Slovenija bo na čelu te najstarejše panevropske mednarodne organizacije tako od 12. maja do 18. novembra 2009.

Sedež Sveta Evrope v Strasbourgu (foto: Bobo).

Med pripravami so bila že opravljena številna medresorska usklajevanja ter usklajevanja med Republiko Slovenijo in Sekretariatom Sveta Evrope. V skladu z zavezami tretjega varšavskega vrha organizacije iz leta 2005 bo Slovenija kot predsedujoča posebno pozornost namenjala temeljnim vrednotam Sveta Evrope, krepitvi varnosti evropskih državljanov, oblikovanju ljudem bolj prijazne in vključujoče Evrope ter sodelovanju z drugimi mednarodnimi organizacijami in ustanovami. V okviru zavez varšavskega vrha bo prednostno obravnavala naslednje vsebine: pravice otrok, izobraževanje za človekove pravice, pravice manjšin in Romov, krepitev pravne države, medkulturni dialog, pravice v zvezi z zdravjem in biomedicino ter sodelovanje z drugimi mednarodnimi organizacijami. Posebno pozornost bo namenila Jugovzhodni Evropi, ki je tudi sicer eno slovenskih zunanjepolitičnih prednostnih območij. Tu si bo prizadevala za spodbujanje človekovih pravic ter za krepitev demokratičnih standardov in pravne države (skupaj s položajem etničnih manjšin), kamor sodi tudi preprečevanje in preganjanje trgovine z ljudmi. Območje si bo prizadevala vključiti v vsa glavna vsebinska področja delovanja Sveta Evrope in bo tudi dejavno sodelovala pri obravnavi in pripravi dokumentov o regiji. Izkušnje z medkulturnim dialogom kot eno od prednostnih nalog slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije bodo v okviru slovenskega predsedovanja Svetu Evrope smiselno upoštevane in poglobljene, pri čemer ima lahko prav Jugovzhodna Evropa dejavno vlogo kot zgled sobivanja kultur. V tem smislu bo Slovenija pozorna na vprašanje ohranjanja dediščine različnih kultur.

Hkrati bo pozornost namenila tudi drugim regijam, in sicer Južnemu Kavkazu in Belorusiji. Spremljala bo razmere tudi drugod ter se po potrebi odzivala in vodila ustrezne dejavnosti.

Prizadevala si bo za krepitev sodelovanja s ključnimi mednarodnimi organizacijami, še zlasti z Evropsko unijo, Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) ter Organizacijo združenih narodov, v okviru katerih se bo zavzemala za učinkovit sistem multilateralizma in skušala krepiti sodelovanje na področju človekovih pravic.

SLOVENIJA V ORGANIZACIJI ZDRUŽENIH NARODOV

S 1. januarjem 2008 se ja začelo drugo leto mandata generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov Bana Ki Muna. Razprave v Združenih narodih so zaznamovale teme o podnebnih spremembah, razvojnih ciljih tisočletja, reformi upravljanja, trgovini z ljudmi, človekovi varnosti, svetovni krizi s hrano ter mednarodni gospodarski in finančni vidiki. Veliko pozornosti je bilo namenjene aktualnim političnim vprašanjem in razmeram

Predsednik republike dr. Danilo Türk na splošni razpravi 63. zasedanja Generalne skupščine (foto: Bobo).

na kriznih žariščih po svetu. Slovenija je kot predsedujoča Svetu Evropske unije in pozneje tudi v lastnem imenu dejavno sodelovala z izjavami pri številnih omenjenih temah.

V prvi polovici leta 2008 je usklajevala ter vodila spodbujanje človekovih pravic v skupni zunanji in varnostni politiki Evropske unije. V ospredju so bili tudi delovanje v Svetu za človekove pravice, priprave na članstvo v izvršnem odboru UNICEF-a v obdobju 2009–2011 in – na področju človekovih pravic – priprave na predsedovanje Svetu Evrope od maja do novembra 2009. Slovenija se je kot članica Sveta za človekove pravice posvetila obsežnim in vsebinsko zastavljenim dejavnostim ter si zelo prizadevala za njihovo uresničevanje.

V vlogi predsedujočega Svetu Evropske unije so slovenski predstavniki nastopili na petih formalnih srečanjih na visoki ravni, 30 zasedanjih subsidiarnih komisij in organov Generalne skupščine ter 275 drugih srečanjih Organizacije združenih narodov, skupaj z nastopi v Varnostnem svetu in na plenumih Generalne skupščine, kjer so predstavili 85 izjav Evropske unije.

Februarja se je predsednik države dr. Danilo Türk skupaj z ministrom za okolje in prostor udeležil srečanja na visoki ravni z naslovom »*Odzivanje na podnebne spremembe: napori Organizacije združenih narodov in sveta*«.

Na začetku aprila se je minister za razvoj dr. Žiga Turk udeležil tematske razprave Generalne skupščine o razvojnih ciljih tisočletja.

Isti mesec se je slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel srečal z generalnim sekretarjem Banom Ki Munom.

Aprila se je minister za finance dr. Andrej Bajuk udeležil rednega spomladanskega srečanja Ekonomskega in socialnega sveta (ECOSOC) z brettonwoodskimi institucijami, Svetovno banko ter konferenco Organizacije združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD).

Slovenski minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc se je maja udeležil srečanja komisije za trajnostni razvoj.

Predsednik republike dr. Danilo Türk in minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel sta sodelovala na septembrskem 63. zasedanju Generalne skupščine Organizacije združenih narodov, na katerem je slovenski predsednik predstavil slovenske poglede na reformo organizacije, zlasti Varnostnega sveta.

Generalni sekretar Ban Ki Mun se je mudil na obisku v Sloveniji januarja, visoki komisar Združenih narodov za begunce António Guterres pa marca.

Slovenija se je vključevala v dejavnosti in pobude, kot so Zavezništvo civilizacij, medverski dialog, sodelovanje za mir, Skupnost demokracij, Otroci v oboroženih konfliktih, Mreža za človekovo varnost idr.

Še naprej je dejavno sodelovala v specializiranih agencijah in programih Združenih narodov, pri čemer je ministrstvo za zunanje zadeve pristojnim ministrstvom zagotavljalo potrebno diplomatsko pomoč in podporo.

Ob praznovanju 60-letnice Splošne deklaracije človekovih pravic je ministrstvo z nagovorom državne sekretarke in s priložnostnima publikacijama na temo spodbujanja človekovih pravic v zunanji politiki Republike Slovenije in spodbujanja pravic otrok sodelovalo na osrednji prireditvi državnega zbora.

Pri vodenju kandidatur je bila Slovenija uspešna in si zagotovila članstvo v izvršnem odboru UNICEF-a za obdobje 2009/2010 ter v uradu skupščine držav pogodbenic Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. V letu 2008 so se nadaljevale dejavnosti pri kandidaturi za nestalno članstvo v Varnostnem svetu v obdobju 2012/2013.

STRATEŠKI FORUM BLED

Avgusta je na Bledu v organizaciji ministrstva za zunanje zadeve in Centra za evropsko prihodnost potekal tretji Strateški forum Bled, tokrat na temo *»Energija in podnebne spremembe: Si.nergija za prihodnost«*. Vprašanje energije in podnebnih sprememb, ki je bilo tudi sicer ena od prednostnih nalog slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije, so iz različnih zornih kotov obravnavali državniki, politični predstavniki, strokovnjaki, poslovneži in drugi udeleženci; bilo jih je skupaj 398 iz 59 držav. Med njimi so bili trije predsedniki vlad, ob slovenskem predsedniku vlade Janezu Janši še predsednika vlade Latvije in Češke, Ivars Godmanis in Mirek Topolánek, pa tudi nekdanji avstrijski zvezni kancler Wolfgang Schüssel. Med udeleženci je bilo petnajst ministrov ali njihovih namestnikov in drugih visokih mednarodnih predstavnikov, med njimi minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel, minister za okolje in prostor Janez Podobnik, minister brez listnice za razvoj dr. Žiga Turk, generalni sekretar Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) Marc Perrin de Brichambaut in namestnica generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov dr. Asha-Rose Migiro.

Strateškega foruma Bled so se udeležili tudi predsedniki vlad Latvije, Slovenije in Češke Ivars Godmanis, Janez Janša in Mirek Topolánek (foto: Bobo).

Blejski forum je precej časa namenil iskanju odgovorov na vprašanji energetike in podnebnih sprememb, ki ju je treba obravnavati skupaj, saj pri proizvodnji energije nastaja 80 odstotkov vseh izpustov toplogrednih plinov na svetovni ravni. Če bi izpolnili cilje glede zmanjšanja izpustov in povečane rabe obnovljivih virov energije, bi samo v Evropski uniji prihranili 50 milijard evrov pri uvozu nafte in plina. Udeleženci so obravnavali različne strateške izzive na tem področju, in sicer geopolitične in varnostnopolitične vidike energetske varnosti in uporabe fosilnih oziroma obnovljivih energetskih virov, saj imajo okoljske spremembe kot delna posledica podnebnih sprememb pomembne družbeno-ekonomske učinke. V okviru foruma so prikazali tudi predstavitev in razmišljanja Ala Gora o podnebnih spremembah, v razpravah o pomenu ozaveščenosti glede okoljskih problemov pa so obravnavali tudi možnosti in izvirne rešitve v boju proti podnebnim spremembam. Gospodarstveniki so posebno pozornost namenili smeri razvoja ekološko ozaveščenega gospodarstva, posebna razprava pa je osvetlila različne vidike svetovnih gospodarskih gibanj, tudi tveganja in izzive v prihodnosti.

Forum je poseben vsebinski del razprav namenil energetskim vprašanjem na območju Zahodnega Balkana, ki so sestavni del razvojnih vprašanj, sama regija pa ima pomembno vlogo tudi pri tranzitu energije oziroma energentov. Poseben del zasedanj v okviru foruma je bil zato posvečen južnoevropskim trgom, zlasti z vidika približevanja Evropski uniji in vključevanja vanjo ter možnosti za tuje naložbe.

Zaradi aktualnosti problematike avgustovskega rusko-gruzijskega oboroženega spora so se organizatorji odločili nameniti dodaten panel osvetlitvi različnih vidikov razmer, tako energetskih kot drugih, v kaspijski regiji po rusko-gruzijskem konfliktu. Med drugim sta se ga udeležila podpredsednik gruzijske vlade Giorgi Baramidze in namestnik ruskega zunanjega ministra Aleksander Jakovenko.

Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je skupaj z zunanjima ministroma Slovaške in Švedske Jánom Kubišem in Carlom Bildtom ob koncu forum ocenil kot koristen in pomemben prispevek pri obravnavanju in iskanju odgovorov na ključne globalne izzive, kot so energija in podnebne spremembe.

SODELOVANJE Z ICPE, ITF, CEP, FSK IN USTANOVO SKUPAJ

Ministrstvo za zunanje zadeve je še naprej dejavno sodelovalo pri prenovi Mednarodnega centra za promocijo podjetij (ICPE), edine mednarodne organizacije s sedežem v Sloveniji. Konec junija 2008 je tudi ob pomoči ministrstva ICPE na gradu Jable pripravil mednarodni simpozij *»Forum EU o vzhodnoevropskem poslovanju« (EUBFOR; »EU Eastern Europe Business Forum«).*

Mednarodni sklad za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF), ki ga je slovenska vlada ustanovila marca 1998, je v prvem desetletju svojega delovanja pomembno prispeval k razminiranju v Jugovzhodni Evropi in drugod. V letu 2008 je z vladnimi in donatorskimi prispevki za protiminsko delovanje zbral rekordnih 23 milijonov evrov. Uspeh desetletnega dela ITF se kaže v tem, da je sklad min očistil Makedonijo in Črno goro, ki se jima bosta kmalu pridružili še Srbija in Albanija, ter da je največji izvajalec tudi v Bosni in Hercegovini in na Hrvaškem, ki sta statistično na svetu med najbolj onesnaženimi z minami. ITF se je razvil v enega najpomembnejših akterjev pri razminiranju Jugovzhodne Evrope in rehabilitaciji žrtev, vse bolj pa se uveljavlja tudi drugod po svetu.

Nadaljevalo se je uspešno sodelovanje s Centrom za evropsko prihodnost (CEP), neprofitno ustanovo, ki jo financira Vlada Republike Slovenije in ki zagotavlja pomoč in podporo državam Jugovzhodne Evrope in državam v sosedstvu Evropske unije pri približevanju povezavi. CEP je v sodelovanju z ministrstvom pripravil tretjo letno mednarodno konferenco Strateški forum Bled. Organiziral je številna usposabljanja in dejavnosti, predvsem s področja energetike, pa tudi strokovno srečanje visokih predstavnikov na temo *»Muslimani, državljani Zahoda«* ter skupaj z ministrstvom za zunanje zadeve, Evropsko komisijo in mrežo nevladnih organizacij pripravil mednarodno konferenco, namenjeno iskanju možnosti za krepitev sodelovanja nevladnih organizacij in Evropske unije pri problematiki otrok, prizadetih v oboroženih spopadih.

Grad Jable v Loki pri Mengšu (foto: Bobo).

Na gradu Jable je še naprej uspešno deloval Forum slovanskih kultur (FSK), ki se že od ustanovitve leta 2004 zavzema za ohranjanje in razvijanje kulturnih vrednot, tradicij in vsebin v državah, kjer govorijo slovanske jezike. V letu 2008 je med drugim pripravil ljubljanski festival *»Slovanski most«*, ki je gostil ugledne slovanske književnike iz dvanajstih držav, mednarodni simpozij *»Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obrobji«* v počastitev 500-letnice rojstva Primoža Trubarja, v Bruslju pa *»Festival slovanskega filma«* in razstavo *»Slovani Evrope«*. Slednjo je pripravil v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem in Ruskim etnografskim muzejem iz St. Petersburga s ciljem ozaveščanja evropske javnosti o slovanski dimenziji nove, razširjene Evropske unije.

Ministrstvo je podpiralo tudi Ustanovo Skupaj – regionalni center za psihosocialno dobrobit otrok, ustanovljeno z namenom zaščititi žrtve ter izboljšati duševno in socialno blaginjo otrok na območjih, ki jih prizadenejo vojne in oboroženi konflikti, naravne in tehnične nesreče ter neugodne socialne okoliščine. Novembra je Ustanova Skupaj kot prva nevladna organizacija iz Slovenije podpisala partnersko pogodbo z uradom Evropske komisije, in sicer z Generalnim direktoratom za humanitarno pomoč (ECHO). S tem si je zagotovila dodatno podporo pri izvajanju svojih programov in nove možnosti delovanja na mednarodni ravni pri humanitarni pomoči na nekdanjih vojnih območjih.

ZAŠČITA INTERESOV

Zaščita interesov in pomoč državljanom Republike Slovenije v tujini prek mreže diplomatsko-konzularnih predstavništev sta bili kot vsako leto med prednostnimi zunanjepolitičnimi dejavnostmi.

Najpogostejše težave državljanov v tujini so bile povezane s krajo ali izgubo dokumentov na potovanjih, reševali pa smo jih z izdajo potnega lista za vrnitev oziroma evropskega potovalnega dokumenta za nujne primere (ETD). V letu 2008 je bilo 325 takšnih primerov. Od tega so 40 dokumentov izdali kolegi preostalih članic Evropske unije (predvsem nemška in avstrijska ter delno francoska in italijanska diplomatsko-konzularna predstavništva po svetu). Težave slovenskih državljanov v tujini so bile tudi posledica nepredvidljivih notranjepolitičnih dogodkov in posledično spremenjenih varnostnih razmer, predvsem pa bivalnih in prevoznih težav v posameznih državah. Za državljane, katerih pot se je prekinila oz. ustavila v zaporu v državah, kjer Slovenija nima predstavništva (med drugim v Venezueli, Kolumbiji in Peruju), so poskrbeli konzulati drugih držav članic, največkrat Republike Avstrije.

Pri predsedovanju Evropski uniji je Slovenija na konzularnem področju pozornost namenila klasičnim konzularnim temam pa tudi konzularnemu kriznemu upravljanju in obravnavi pobud Evropske komisije. Ustrezno hitro se je odzvala na aktualne zadeve, med drugim skrb za izboljšanje razmer v zaporih v tretjih državah in skupno delovanje članic ob nekaterih mednarodnih športnih prireditvah (evropsko prvenstvo v nogometu v Avstriji in Švici, svetovno prvenstvo v hokeju v Kanadi in olimpijske igre v Pekingu).

Poleg pomembne vloge pri vodenju in urejanju konzularne problematike v okviru Evropske unije se je Slovenija v letu 2008 dogovorila o zastopanju v mnogih državah, kjer nima svojega predstavništva. Tako je zdaj mogoče za vizum zaprositi na 122 lokacijah v 100 državah. Slovenija prav tako zastopa druge države. Na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Podgorici je mogoče zaprositi za vizum dvanajstih držav članic Evropske unije.

V tujini živeči slovenski državljani so prek diplomatsko-konzularne mreže lahko uresničili svojo volilno pravico na jesenskih državnozborskih volitvah, saj so bila na 34 diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije v tujini organizirana volišča.

Ministrstvo je tudi v letu 2008 na številnih področjih in v okviru skupnih projektov (med drugim za poenostavitev postopkov in državljanom prijazno upravo) dejavno sodelovalo z drugimi vladnimi organi.

Povečala sta se uporaba elektronskega naslova *konzularne-zadeve.mzz@gov.si* in obisk spletnih strani ministrstva za zunanje zadeve s posodobljenimi konzularnimi in viznimi informacijami ter z napotki glede potovanj in informacij, dostopnih prek portala e-uprave. Državljani vse pogosteje sporočajo podrobnosti o svojih potovanjih, predvsem v tretje države, kar omogoča lažje navezovanje stikov ob večjem varnostnem tveganju.

Konzuli so tudi v letu 2008 izvedli več konzularnih dni v različnih krajih svojega jurisdikcijskega območja ter tako zagotovili zaščito in pomoč državljanom v njihovi bližini. Konzularni dnevi v nekaterih državah in okoljih potekajo redno (mesečno), drugje občasno, marsikdaj v sodelovanju s tam delujočimi organizacijami slovenskih izseljencev.

3 KRONOLOGIJA DEJAVNOSTI MINISTRSTVA V LETU 2008

3

KRONOLOGIJA DEJAVNOSTI MINISTRSTVA V LETU 2008

Navedene so pomembnejše dejavnosti ministra in državnega sekretarja v letu 2008.

- dejavnost v Sloveniji
- dejavnost v Sloveniji – dogodki v okviru predsedovanja Svetu Evropske unije
- dejavnost v tujini
- dejavnost v tujini – dogodki v okviru Evropske unije

JANUAR

1. januar, Ljubljana	Uradno se je začelo slovensko predsedovanje Svetu Evropske unije (v nadaljevanju EU), minister dr. Rupel pa je prevzel predsedovanje Svetu EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
5. januar, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel je priredil delovno večerjo v čast francoskemu zunanjemu ministru Bernardu Kouchnerju.
7. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel posebnega odposlanca EU za Burmo/Mjanmar Piera Fassina.
8. januar, Brdo pri Kranju	Srečanje slovenske vlade z Evropsko komisijo.
8. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal z bruseljskimi dopisniki evropskih medijev.
8. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je ločeno sestal z evropsko komisarko za zunanje odnose in evropsko sosedsko politiko Benito Ferrero-Waldner.
8. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel je v telefonskem pogovoru razpravljal z generalnim sekretarjem Arabske lige Amrom Muso.
8. januar, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec je sprejel namestnika egiptovskega ministra za zunanje zadeve Raufa Saada.
9. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel generalnega sekretarja Organizacije islamske konference dr. Ekmeleddina İhsanoğluja.
9. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je sešel s palestinskim zunanjim ministrom Riadom Al Malikijem.
9. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel je državnim svetnikom predstavil program in prednostne naloge slovenskega predsedstva Svetu EU.
10. januar, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z namestnikom pomočnika sekretarja in političnim direktorjem Ministrstva za zunanje zadeve Združenih držav Amerike Danielom Friedom.
10. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal z Mikom Gapesom, predsednikom Odbora za zunanje zadeve Parlamenta Velike Britanije, in predstavniki odbora.
11. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je udeležil srečanja Evropske konfederacije sindikatov (ETUC) in nacionalnih sindikalnih konfederacij iz Slovenije, Češke, Finske, Francije, Nemčije in Portugalske.
11. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel zunanjega ministra Republike Srbije Vuka Jeremića.
11. januar, Bruselj	Državni sekretar Šter se je udeležil predstavitve študije Evropskega centra za vodenje razvojne politike (ECDPM) »*Krepitev odziva EU na problematiko otrok, prizadetih v oboroženih spopadih, s poudarkom na razvojni politiki*«.
16. januar, Haag	Minister dr. Rupel se je ločeno srečal s predsednikom Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije Faustom Pocarjem in tožilcem Sergeem Brammertzem.
16. januar, Haag	Minister dr. Rupel se je sestal z nizozemskim zunanjim ministrom Maximom Verhagnom.
16. januar, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z državnim sekretarjem španskega zunanjega ministrstva Miguelom Ángelom Navarrom Portero.
17.–18. januar, Pafos	Minister dr. Rupel se je udeležil 5. neformalnega sestanka zunanjih ministrov držav članic EU iz Sredozemlja.
18. januar, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal s sudanskim državnim ministrom Mohamedom Al Semenijem Al Vesilo Al Šejkom Al Semenijem.
19. januar, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel se je sestal z ministrom za zunanje zadeve Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske Davidom Milibandom.
19. januar, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel se je udeležil brifinga predsedstva s člani skupine za stike iz EU.
21. januar, Bruselj	Minister dr. Rupel se je srečal s pakistanskim predsednikom Pervezom Mušarafom.

21.–22. januar, Rabat	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in držav Magrebske unije v Maroku.
22. januar, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z namestnikom trgovinskega predstavnika Združenih držav Amerike Johnom Veroneaujem.
23. januar, Bruselj	Minister dr. Rupel je na rednem zasedanju Severnoatlantskega sveta predstavil prednostne naloge slovenskega predsedovanja Svetu EU.
23. januar, Bruselj	Minister dr. Rupel je nastopil pred poslanci Evropskega parlamenta. Nastopil je tudi pred Odboroma Evropskega parlamenta za zunanje (AFET) in ustavne zadeve (AFCO).
23. januar, Bruselj	Minister dr. Rupel se je sestal s kosovskim predsednikom vlade Hashimom Thaçijem.
24. januar, Dunaj	Minister dr. Rupel je na zasedanju Stalnega sveta Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi predstavil prednostne naloge slovenskega predsedovanja Svetu EU.
24. januar, Dunaj	Minister dr. Rupel se je srečal z generalnim sekretarjem Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi Marcom Perrinom de Brichambautom.
24. januar, Dunaj	Minister dr. Rupel se je sestal z avstrijsko zunanjo ministrico dr. Ursulo Plassnik.
26. januar, Bled in Jable	Minister dr. Rupel je gostil generalnega sekretarja Združenih narodov Bana Ki Muna.
28. januar, Bruselj	Minister dr. Rupel je prvič vodil zasedanje Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
28. januar, Bruselj	Državni sekretar Šter je Odboru za razvoj (DEVE) v Evropskem parlamentu predstavil prednostne naloge slovenskega predsedovanja Svetu EU na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči.
29. januar, Bruselj	Minister dr. Rupel je Odboru za zunanjo politiko (AFET) v Evropskem parlamentu predstavil prednostne naloge slovenskega predsedovanja Svetu EU.
29. januar, Haag	Minister dr. Rupel se je sestal z nizozemskim ministrom za evropske zadeve Fransom Timmermansom.
29. januar, Haag	Minister dr. Rupel je na Nizozemskem inštitutu za mednarodne odnose Clingendael predstavil program in prednostne naloge slovenskega predsedovanja Svetu EU.
29. januar, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z ministrom za javno upravo Kosova Arsimom Bajramijem.
30. januar, Strasbourg	Minister dr. Rupel je veleposlanikom pri Svetu Evrope predstavil program in prednostne točke slovenskega predsedovanja Svetu EU.
30. januar, Strasbourg	Minister dr. Rupel se je srečal z generalnim sekretarjem Sveta Evrope Terryjem Davisom.
31. januar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je sešel z visoko komisarko Organizacije združenih narodov za človekove pravice Louise Arbour.

FEBRUAR

1. februar, Skopje	Minister dr. Rupel se je srečal z ministrom za zunanje zadeve Republike Makedonije Antoniem Milošoskim, s predsednikom sobranja Ljubišo Georgievskim, predsednikom republike Brankom Crvenkovskim in predsednikom vlade Nikolo Gruevskim.
1. februar, Skopje	Minister dr. Rupel je skupaj s predsednikom makedonske vlade Nikolo Gruevskim položil temeljni kamen poslovnega centra *ERA*.
2. februar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je v telefonskem pogovoru s hrvaškim zunanjim ministrom Gordanom Jandrokovićem pogovarjal o nekaterih nerešenih vprašanjih med državama.
3. februar, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel glavnega aškenaškega rabina Izraela Jono Metzgerja.
4. februar, Baku	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Azerbajdžana. Poleg srečanja z azerbajdžanskim zunanjim ministrom Elmarjem Mamadjarovom v okviru trojke se je minister dr. Rupel sešel tudi s predsednikom Azerbajdžana Ilhamom Alijevom in se udeležil slovesnosti ob uradnem odprtju sedeža delegacije Evropske komisije v Bakuju.
4. februar, Tokio	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil srečanje trojke političnih direktorjev EU in Japonske.
4.–5. februar, Sarajevo	Državni sekretar Šter je nastopil na medparlamentarnem srečanju EU ter Bosne in Hercegovine.
4.–5. februar, Tokio	Državni sekretar mag. Šinkovec se je udeležil srečanja političnih direktorjev skupine G8.
5. februar, Tbilisi	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Gruzije. Poleg srečanja z gruzijskim zunanjim ministrom Davidom Bakradzejem so ministra dr. Rupla in komisarko Ferrero-Waldnerjevo sprejeli še predsednik Republike Gruzije Mihail Saakašvili, predsednica parlamenta Nino Burdžanadze, minister za evro-atlantske integracije Giorgi Baramidze in predsednik vlade Vladimer Gurgenidze.
5. februar, Tokio	Državni sekretar mag. Šinkovec se je udeležil Skupnega koordinacijskega in nadzornega odbora za Afganistan (JCMB).

6. februar, Erevan	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Armenije. Poleg srečanja z armenskim zunanjim ministrom Vartanom Oskanjanom so ministra dr. Rupla in komisarko Ferrero-Waldnerjevo sprejeli še predsednik armenske vlade Serž Sargsjan, predsednik armenskega državnega zbora Tigran Torosjan in predsednik Republike Armenije Robert Kočarjan.
7. februar, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel se je srečal z ministrom za zunanje zadeve Črne gore Milanom Roćenom.
8.–9. februar, München	Minister dr. Rupel je nastopil na 44. mednarodni münchenski konferenci o varnostni politiki. Ob robu konference se je sestal s hrvaškim zunanjim ministrom Gordanom Jandrokovićem.
11. februar, Kijev	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil srečanje trojke političnih direktorjev EU in Ukrajine.
11. februar, Valletta	Minister dr. Rupel je skupaj z malteškim zunanjim ministrom dr. Michaelom Frendom in zunanjim ministrom Saudove Arabije princem Saudom Al Fajsalom vodil srečanje ministrov držav članic EU in držav Arabske lige.
12. februar, Valletta	Državni sekretar Šter je na ministrskem srečanju EU in Arabske lige predstavil projekt ustanovitve Evro-sredozemske univerze.
12. februar, Goriška brda	Minister dr. Rupel se je srečal z ruskim zunanjim ministrom Sergejem Lavrovom.
13. februar, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel je vodil sestanek trojke EU z Rusijo na ravni zunanjih ministrov.
13. februar, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z direktorico *Human Rights Watch* Lotte Leicht.
14. februar, Kijev	Državni sekretar Šter je skupaj z evropsko komisarko Benito Ferrero-Waldner in ukrajinskim zunanjim ministrom Vladimirjem Ogrizkom vodil plenarno zasedanje prve konference ministrov za zunanje zadeve EU in širše črnomorske regije.
15. februar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je udeležil konference o Zahodnem Balkanu, ki jo je organizirala Socialistična skupina v Evropskem parlamentu (PES).
15. februar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je sešel s predsednikom Sobranja Republike Makedonije Ljubišo Georgievskim.
15. februar, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z namestnico pomočnika sekretarja za demokracijo, človekove pravice in delo Erico Barks - Ruggles ter namestnico pomočnika sekretarja za mednarodne organizacije Ministrstva za zunanje zadeve Združenih držav Amerike Manisho Singh.
17. februar, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil sestanek političnih direktorjev EU, katerega namen je bil uskladiti odziv držav članic EU na kosovsko razglasitev neodvisnosti
18. februar, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil zasedanje Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
18. februar, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU z delegacijo Črne gore.
18. februar, Brdo pri Kranju	Državni sekretar Šter je vodil konferenco o izzivih razvojne politike EU.
19. februar, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je v imenu EU predsedoval zasedanju pridružitvenega sveta EU in Libanona.
19. februar, Strasbourg	Državni sekretar mag. Šinkovec je Odboru za zunanje zadeve (AFET) v Evropskem parlamentu predstavil sklepe zasedanja Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose.
20. februar, Strasbourg	Minister dr. Rupel je v imenu Sveta EU nastopil na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta in začel razpravo o Kosovu.
21. februar, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel se je srečal z ministrom za zunanje zadeve Islamske republike Afganistan dr. Ranginom Dadfarjem Spanto.
21. februar, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Afganistana na ravni zunanjih ministrov.
22. februar, Jable	Minister dr. Rupel je na Gradu Jable odprl konferenco *»Demokratično državljanstvo v Evropi: ali potrebujemo nove smernice?«*
22. februar, Ankara	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil srečanje trojke političnih direktorjev EU in Turčije.
25. februar, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal z ministrom za zunanje zadeve Bosne in Hercegovine Svenom Alkalajem.
27. februar, Sofija	Minister dr. Rupel je sodeloval na sklepnem zasedanju Pakta stabilnosti in ustanovnem zasedanju Regionalnega sveta za sodelovanje.
28. februar, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel ministra za zunanje zadeve Kraljevine Danske Pera Stiga Møllerja.

MAREC

3. marec, Ženeva	Minister dr. Rupel se je udeležil visokega segmenta sedmega zasedanja Sveta Združenih narodov za človekove pravice. Ob robu zasedanja se je minister dr. Rupel srečal z visoko komisarko Organizacije združenih narodov za človekove pravice Louise Arbour, s predsednikom Mednarodnega odbora Rdečega križa dr. Jakobom Kellenbergerjem, z generalnim direktorjem Urada Organizacije združenih narodov v Ženevi (UNOG) Sergejem Ordzonikidzejem, izvršnim sekretarjem Ekonomske komisije Organizacije združenih narodov za Evropo (ECE) Markom Belko, zunanjima ministroma Kube in Argentine Felipejem Perezom Roquejem in Jorgejem Taiano ter s podpredsednikom Kolumbije Franciscom Santosom.
3. marec, Islamabad	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil srečanje trojke političnih direktorjev EU in Pakistana.
4. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel je na poslovilnem obisku sprejel turško veleposlanico Melek Sino Baydur.
5. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Kanade na ravni zunanjih ministrov.
6. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil zasedanja Severnoatlantskega sveta.
6. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU z Združenimi državami Amerike.
6. marec, Ljubljana	Državni sekretar Šter je sprejel člana izraelskega kneseta Danija Jatoma in Izaka Ben-Izraela.
7. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel se je srečal s turškim zunanjim ministrom Alijem Babacanom.
7. marec, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal s političnim direktorjem na Ministrstvu za zunanje zadeve Republike Litve Žygimantasom Pavilionisom.
10. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil zasedanje Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
10. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil štiristranskega srečanja med EU in Svetom Evrope.
10. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil pridružitveni svet med EU in Alžirijo.
11. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil svet za sodelovanje EU z Ukrajino.
11. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil konference »*Pet let po Solunu; Zahodni Balkan na poti v Evropsko unijo*«.
11. marec, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec se je udeležil srečanja trojke EU in Albanije, ki je potekalo ob robu zasedanja Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose.
11. marec, Strasbourg	Državni sekretar mag. Šinkovec je Odboru za zunanje zadeve (AFET) v Evropskem parlamentu predstavil sklepe Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose.
11. marec, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z generalnim sekretarjem Mednarodne organizacije burmanskih menihov Ujem Uttaro.
13. marec, Ljubljana	Državni sekretar Šter je sprejel kopijo poverilnega pisma novoimenovanega izrednega in pooblaščenega veleposlanika Socialistične republike Vietnam v Republiki Sloveniji Nguyena Ba Thana.
13.–14. marec, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil Evropskega sveta.
14. marec, Ljubljana	Državni sekretar Šter je sprejel predsednika parlamenta Kraljevine Norveške Thorbjørna Jaglanda.
17. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sodeloval na Konferenci predsednikov zunanjepolitičnih odborov nacionalnih parlamentov držav članic EU.
17. marec, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec je sprejel kopijo poverilnega pisma novoimenovane veleposlanice Kostarike v Sloveniji s sedežem na Dunaju Ane Terese Dengo Benavides.
17.–20. marec, Ljubljana	Državni sekretar Šter je nastopil na zasedanju Skupne parlamentarne skupščine EU ter držav Afrike, Karibov in Pacifika (AKP).
18. marec, Kairo	Minister dr. Rupel se je v spremstvu posebnega odposlanca EU za Bližnji vzhod Marca Otteja srečal z egiptovskim predsednikom Hosnijem Mubarakom in zunanjim ministrom Ahmedom Abulom Gejtom ter generalnim sekretarjem Arabske lige Amrom Muso.
18. marec, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal s predstavnikom Evropske komisije v Republiki Makedoniji Erwanom Fouéréjem.
19. marec, Ramala	Minister dr. Rupel se je sestal s predsednikom Palestinske nacionalne oblasti (PNO) Mahmudom Abasom, predsednikom vlade Salemom Fajadom in ministrom za zunanje zadeve Rijadom Al Malikijem. Ob obisku begunskega taborišča Kalandija se je srečal z generalno komisarko Agencije Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA) Karen Abu Zajd.

19. marec, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec je zaradi dogodka na levem bregu Dragonje, ko je hrvaška policija na slovenskem ozemlju ustavila in kaznovala predstavnico Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, izrazil oster protest hrvaškemu veleposlaniku Mariu Nobilu.
19. marec, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec je sprejel kopijo poverilnega pisma novoimenovanega izrednega in pooblaščenega veleposlanika Socialistične ljudske libijske arabske džamahirije v Republiki Sloveniji Abdulhafeda Gadurja.
20. marec, Tel Aviv	Minister dr. Rupel se je v Izraelu sestal s predsednikom republike Šimonom Perezom, predsednikom vlade Ehudom Olmertom, z zunanjo ministrico Cipi Livni, s predstavnikom izraelske opozicije Benjaminom Netanjahujem in posebnim koordinatorjem Organizacije združenih narodov za bližnjevzhodni mirovni proces Robertom H. Serryjem.
20.–21. marec, Vilnius	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z namestnikom litovskega ministra za zunanje zadeve Jaroslavom Neverovičem.
26. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel visokega komisarja Organizacije združenih narodov za begunce Antonia Guterresa.
26. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal s podpredsednico črnogorske vlade za evropske integracije dr. Gordano Đurović.
26. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel je na novinarski konferenci predstavil neformalno srečanje zunanjih ministrov držav članic EU (Gymnich).
27. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel ministra za zunanje zadeve Finske in predsedujočega Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi Ilkko Kanervo.
27. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal s podpredsednikom češke vlade Alexandrom Vondro.
27. marec, Ljubljana	Vljudnostni nagovor ministra dr. Rupla na dobrodelni večerji Mednarodnega sklada za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF).
28.–29. marec, Brdo pri Kranju, Bled	Minister dr. Rupel je gostil neformalno srečanje zunanjih ministrov EU (Gymnich).
29. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je udeležil okrogle mize *»Zahodni Balkan in evropska perspektiva«*.
31. marec, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel državnega ministra Indije za zunanje zadeve, pristojnega za države Latinske Amerike, podsaharske Afrike, del držav Evrope ter za nekatera parlamentarna in administrativna vprašanja, Ananda Šarmo in se udeležil odprtja indijskega veleposlaništva.
31. marec, Zgornji Brnik	Minister dr. Rupel se je udeležil slovesnosti na Letališču Jožeta Pučnika Ljubljana ob odpravi nadzora na notranjih letih in dokončni vključitvi Slovenije v schengensko območje.
31. marec, Pariz	Minister dr. Rupel se je na povabilo francoskega zunanjega ministra Bernarda Kouchnerja udeležil neformalnega srečanja nekaterih zunanjih ministrov EU.

APRIL

1. april, Bruselj	Minister dr. Rupel je Odboru za zunanje zadeve (AFET) v Evropskem parlamentu poročal o neformalnem srečanju zunanjih ministrov EU (Gymnich).
2. april, Ljubljana	Ob preteku polovice slovenskega predsedovanja Svetu EU je minister dr. Rupel nastopil na tiskovni konferenci.
2.–4. april, Bukarešta	Minister dr. Rupel je spremljal predsednika vlade Janeza Janšo na zasedanju vrha zveze NATO.
3. april, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec je sprejel kopijo poverilnega pisma novoimenovanega in izrednega veleposlanika Hašemitske kraljevine Jordanije v Sloveniji s sedežem na Dunaju Makrama Mustafe Keisija.
8. april, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel predsednika Evropskega judovskega kongresa dr. Vjačeslava Mošeja Kantorja.
8. april, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je nastopil na konferenci ustanove *Hanns-Seidel-Stiftung*.
9. april, Ašhabad	Minister dr. Rupel se je srečal s predsednikom Turkmenistana Gurbangulijem Berdimuhamedovom.
9.–10. april, Ašhabad	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in držav Srednje Azije. Na srečanju so sodelovali predstavniki Turkmenistana, Tadžikistana, Kirgizistana, Uzbekistana in Kazahstana.
11. april, Boston	Minister dr. Rupel je ob 50. obletnici mednarodnega programa izmenjave študentov predaval na Univerzi Brandeis.
12. april, New York	Minister dr. Rupel se je srečal z generalnim sekretarjem Organizacije združenih narodov Banom Ki Munom in s predsednikom Mednarodne krizne skupine (*International Crisis Group*) Garethom Evansom.

14. april, Washington	Minister dr. Rupel je nastopil na Stalnem svetu Organizacije ameriških držav (OAD).
14. april, Washington	Minister dr. Rupel se je srečal s svetovalcem za nacionalno varnost ameriškega predsednika Georgea Busha Stephenom Hadleyjem.
14. april, Washington	Minister dr. Rupel se je srečal z ameriško državno sekretarko Condoleezzo Rice.
14. april, Ljubljana	Državni sekretar Šter je nagovoril udeležence 11. srečanja direktorjev nacionalnih centrov in tehničnih svetovalcev pri Organizaciji združenih narodov za protiminsko delovanje, predstavnikov nevladnih organizacij in donatorjev.
14.–15. april, Kjoto	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil delegacijo EU na srečanju političnih direktorjev skupine G8.
15. april, Bruselj	Minister dr. Rupel se je s soprogo Marjetico Ano Rudolf Rupel udeležil dobrodelnega koncerta slovenske glasbene skupine *Camerata Slovenica.*
16. april, Bruselj	Minister dr. Rupel je predaval na Inštitutu za evropske študije Svobodne univerze.
17. april, Portorož	Državni sekretar Šter se je udeležil vrha politične skupine Evropskega parlamenta Evropske ljudske stranke (EPP-ED).
17. april, Jable	Državni sekretar mag. Šinkovec je nagovoril udeležence mednarodne konference *»Kako povečati učinek na terenu – sodelovanje nevladnih organizacij in EU pri reševanju problematike otrok, prizadetih v oboroženih spopadih«.*
18. april, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal z namestnikom predsednika vlade ter ministrom za zunanje zadeve in evropsko integracijo Republike Moldavije Andreiem Stratanom.
18. april, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel posebnega odposlanca predsednika vlade Ljudske republike Kitajske Guana Chengyuana.
20.–25. april, Akra	Minister za razvoj dr. Žiga Turk in državni sekretar Šter sta se udeležila 12. ministrske konference Organizacije združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD).
21.–22. april, Kuvajt	Minister dr. Rupel se je udeležil razširjene konference iraških sosed.
22. april, Kuvajt	Minister dr. Rupel se je ob robu razširjene konference iraških sosed srečal z iraškim zunanjim ministrom Hošjarjem Zebarijem.
24. april, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel novoizvoljene predstavnike slovenske manjšine v italijanski parlament in deželno skupščino Furlanije - Julijske krajine.
24. april, Strasbourg	Državni sekretar mag. Šinkovec je nastopil na seji Kontaktne skupine Evropskega parlamenta za odnose s turško ciprsko skupnostjo.
25. april, Dunaj	Minister dr. Rupel se je udeležil delovnega kosila Regionalnega partnerstva z generalnim sekretarjem Organizacije združenih narodov Banom Ki Munom, ki ga je gostila avstrijska zunanja ministrica dr. Ursula Plassnik.
25. april, Dunaj	Minister dr. Rupel se je dvostransko srečal z generalnim sekretarjem Banom Ki Munom in z generalnim direktorjem Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEA) Mohamedom El Baradejem.
25. april, Dunaj	Minister dr. Rupel je nastopil na razpravi *»Združeni narodi in EU: Sodelovanje za izzive 21. stoletja«.*
25. april, Akra	Državni sekretar Šter se je ob robu 12. ministrske konference Organizacije združenih narodov za trgovino in razvoj srečal z ganskim ministrom za zunanje zadeve Akwasijem Osei-Adjeiem.
28. april, Luxembourg	Minister dr. Rupel se je srečal s srbskim zunanjim ministrom Vukom Jeremićem.
28. april, Luxembourg	Minister dr. Rupel je vodil pridružitveni svet EU s Hrvaško.
28. april, Luxembourg	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU ter Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE).
28. april, Luxembourg	Državni sekretar mag. Šinkovec se je udeležil srečanja trojke EU in Ekonomske skupnosti zahodnoafriških držav (ECOWAS).
28. april, Luxembourg	Državni sekretar mag. Šinkovec se je udeležil pridružitvenega sveta EU in Egipta.
29. april, Luxembourg	Minister dr. Rupel je vodil zasedanje Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
29. april, Luxembourg	V imenu predsedstva EU je minister dr. Rupel podpisal stabilizacijsko-pridružitveni sporazum s Srbijo.
29. april, Luxembourg	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Ruske federacije na ministrski ravni.
29. april, Luxembourg	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil neformalni sestanek političnih direktorjev EU.
30. april, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal z novozelandskim zunanjim ministrom Winstonom Petersom.
30. april, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Nove Zelandije.

MAJ

2. maj, London	Minister dr. Rupel se je udeležil sestanka bližnjevzhodne četverice.
5. maj, Ankara	Minister dr. Rupel se je srečal s predsednikom Turčije Abdullahom Gülom, s turškim predsednikom vlade Recepom Tayyipom Erdoğanom, predsednikom turškega parlamenta Toptanom Köksalom in z zunanjim ministrom Alijem Babacanom.
6. maj, Ankara	Minister dr. Rupel je vodil srečanje ministrske trojke EU in Turčije.
6. maj, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je Odboru za zunanje zadeve (AFET) v Evropskem parlamentu predstavil sklepe Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose.
7. maj, Strasbourg	Minister dr. Rupel se je udeležil zasedanja Odbora ministrov Sveta Evrope.
7. maj, Strasbourg	Minister dr. Rupel se je ob robu zasedanja Odbora ministrov Sveta Evrope srečal s podpredsednikom gruzijske vlade Giorgijem Baramidzejem.
7. maj, Pariz	*Državni sekretar Šter je nastopil na mednarodni konferenci »Splošno zdravstveno zavarovanje: kdo naj plača«.*
8. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sodeloval na Forumu Evropa v organizaciji Zahodnonemške radiotelevizije (WDR). Ob robu foruma se je minister sestal z madžarsko ministrico za zunanje zadeve Kingo Göncz.
8. maj, Tbilisi	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z gruzijsko ministrico za zunanje zadeve Eko Tkešelašvili in gruzijskim ministrom za reintegracijo Temurjem Jakobašvilijem.
8. maj, Tbilisi	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil obisk trojke političnih direktorjev EU v Gruziji.
9. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel je imel ob dnevu Evrope novinarsko konferenco.
9. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel predsednika kosovske vlade Hashima Thaçija.
10. maj, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal s političnim direktorjem Ministrstva za zunanje zadeve Republike Litve Žygimantasom Pavilionisom.
11. maj, Vilnius	Minister dr. Rupel je obiskal Litvo, kjer so slovensko predsedstvo, Evropska komisija in Litva dosegli sporazum o mandatu Evropske komisije za začetek pogajanj o novem sporazumu o partnerstvu in sodelovanju z Rusko federacijo. Ob tem se je minister dr. Rupel srečal z litovskim zunanjim ministrom Petrasom Vaitiekūnasom, predsednikom vlade Gediminasom Kirkilasom in litovskim predsednikom Valdasom Adamkusom.
12. maj, Tbilisi	Minister dr. Rupel je vodil skupino petih zunanjih ministrov EU (Slovenije, Litve, Latvije, Poljske in Švedske) na obisku v Gruziji. Srečali so se z novo gruzijsko zunanjo ministrico Eko Tkešelašvili, s predsednikom republike Mihailom Saakašvilijem, s predsednikom vlade Ladom Gurgenidzejem in z vodjo misije Organizacije združenih narodov v Gruziji (UNOMIG) Jeanom Arnaultom.
12. maj, Ljubljana	Državni sekretar Šter ter veleposlanik Bosne in Hercegovine v Sloveniji Izmir Talić sta si izmenjala listini o ratifikaciji sporazuma o socialnem zavarovanju med Republiko Slovenijo in Bosno in Hercegovino.
13. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel je odprl mednarodno konferenco *»Nove paradigme, novi modeli – kultura v zunanjih odnosih Evropske unije«.*
13. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel predsednika Evropskega parlamenta Hansa-Gerta Pötteringa.
13. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal s predsednikom kosovske skupščine Jakupom Krasniqijem.
13. maj, Bruselj	Državni sekretar Šter je vodil izredno zasedanje Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose o humanitarnih razmerah v Burmi/Mjanmaru in kitajski pokrajini Sečuan.
13. maj, Džakarta	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil srečanje trojke političnih direktorjev EU in Indonezije.
15. maj, Lima	Minister dr. Rupel se je srečal z ministrom za zunanje zadeve Peruja Joséjem Antoniem Garcío Belaundejem.
15. maj, Peking	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil srečanje trojke političnih direktorjev EU in Kitajske.
15.–16. maj, Lima	Minister dr. Rupel se je udeležil 5. vrha EU ter Latinske Amerike in Karibov (LAK), na katerem je prvi dan odprl plenarno zasedanje ministrov za zunanje zadeve držav EU in LAK.
20. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel prvo rezidenčno veleposlanico Federativne republike Brazilije v Sloveniji Deboro Vainer Barenboim, ki mu je predala kopijo poverilnega pisma.
20. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal z nigerijskim zunanjim ministrom Ojem Maduekwejem.
20. maj, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel je vodil zasedanje trojke EU in Nigerije.
21. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal z ukrajinskim zunanjim ministrom Vladimirjem Ogrizkom.

21.–22. maj, Burgas	Državni sekretar mag. Šinkovec se je udeležil vrha Jugovzhodnoevropskega procesa za sodelovanje (SEECP).
22. maj, Ljubljana	Na ministrstvu je bil ob dnevu slovenske diplomacije in ob 16. obletnici sprejema Slovenije v Organizacijo združenih narodov dan odprtih vrat.
22. maj, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Ukrajine.
24. maj, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec je nastopil na 64. medparlamentarnem srečanju EU in Združenih držav Amerike.
25. maj, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel kopijo poverilnega pisma veleposlanika Združenih držav Amerike v Sloveniji Yousifa Boutrosa Ghafarija.
26. maj, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil zasedanje Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
26. maj, Bruselj	Minister dr. Rupel se je sestal z zunanjim ministrom Republike Srbije Vukom Jeremićem.
26. maj, Bruselj	Minister dr. Rupel je nastopil na skupnem zasedanju Evropskega parlamenta s predsedniki parlamentov držav članic EU in držav Zahodnega Balkana.
26. maj, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil 18. skupni svet ter ministrsko srečanje med EU in Svetom za zalivsko sodelovanje.
26.–27. maj, Bruselj	Državni sekretar Šter je v okviru GAERC vodil zasedanje ministrov EU za mednarodno razvojno sodelovanje in humanitarno pomoč.
27. maj, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil pridružitveni svet EU in Turčije.
27. maj, Bruselj	Minister dr. Rupel se je srečal z voditeljem ciprskih Turkov Mehmetom Alijem Talatom.
27. maj, Bruselj	Minister dr. Rupel je vodil svet za sodelovanje EU in Moldavije.
27. maj, Bruselj	Minister dr. Rupel je Odbor za zunanje zadeve (AFET) v Evropskem parlamentu seznanil s sklepi zadnjega zasedanja Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose.
27. maj, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil srečanje trojke političnih direktorjev EU in Združenih držav Amerike.
27. maj, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil ministrsko trojko EU in držav Evropskega gospodarskega prostora (EGP).
27. maj, Bruselj	Državni sekretar Šter je vodil prvo ministrsko trojko med EU in Zelenortskimi otoki.
28. maj, Grad Snežnik	Minister dr. Rupel se je udeležil dopoldanskega delovnega vladnega posveta v notranjsko-kraški statistični regiji.
28. maj, Bruselj	Državni sekretar Šter je Odboru za mednarodno trgovino (INTA) v Evropskem parlamentu poročal o 12. zasedanju konference Organizacije združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD).
28. maj, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je nastopil na prvem medparlamentarnem srečanju EU in Kosova.
28. maj, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil srečanje trojke političnih direktorjev EU in Rusije.
29. maj, Stockholm	Minister dr. Rupel se je udeležil mednarodne pregledne konference o Iraku. Ob robu konference se je sestal z generalnim sekretarjem Organizacije združenih narodov Banom Ki Munom in iranskim zunanjim ministrom Manučehrom Motakijem.
30. maj, New Delhi	Minister dr. Rupel se je srečal z indijskim zunanjim ministrom Pranabom Muherdžijem.
30. maj, New Delhi	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Indije na ministrski ravni.
30. maj, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec se je srečal z namestnikom generalnega sekretarja zveze NATO Claudiem Bisognierom.

JUNIJ

2. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je na predstavitveni obisk sprejel veleposlanico Republike Turčije Ayse Sezgin.
3. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal s predstavniki farmacevtskih podjetij, ki so prispevala sredstva za zdravstveno oskrbo palestinskih beguncev na Zahodnem bregu.
3. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel zunanjo ministrico Republike Južne Afrike dr. Nikosazano Clarice Dlamini - Zuma.
3. junij, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Južne Afrike na ravni zunanjih ministrov.
4. junij, Bruselj	Minister dr. Rupel je na plenarnem zasedanju Evropskega parlamenta predstavil priprave na vrh EU in Združenih držav Amerike.
4. junij, Bruselj	Minister dr. Rupel se je srečal z monaškim knezom Albertom.
5. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je z ministrico za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojco Kucler Dolinar predstavnike diplomatskega zbora seznanil s projektom Evro-sredozemske univerze (EMUNI).

5.–6. junij, Alžir	Državni sekretar Šter se je udeležil zasedanja ministrov za zunanje zadeve držav neformalne skupine Sredozemskega foruma (FOROMED).
6. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel zunanjega ministra Brazilije Celsa Amorima.
6. junij, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel je vodil srečanje ministrske trojke EU in Brazilije.
8. junij, Bled	Minister dr. Rupel je sprejel posebnega odposlanca predsednika vlade Kuvajta Salema Džaberja Al Ahmeda Al Sabaha Naserja Al Mohameda Al Ahmeda Al Sabaha.
9. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel generalnega sekretarja Arabske lige Amra Muso.
9. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je vodil srečanje trojke EU in Kitajske na ministrski ravni.
9. junij, Portorož	Minister dr. Rupel se je udeležil slovesne ustanovitve Evro-sredozemske univerze (EMUNI).
10. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal z zunanjim ministrom Kitajske Yangom Jiechijem.
10. junij, Brdo pri Kranju	Minister dr. Rupel se je udeležil srečanja EU in Združenih držav Amerike.
11. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel predstavnika slovenske manjšine v Italiji, predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudija Pavšiča in predsednika Sveta slovenskih organizacij Draga Štoko.
11. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel se je srečal s predsednikom Deželnega odbora Furlanije - Julijske krajine Renzom Tondom.
12. junij, Atene	Minister dr. Rupel se je srečal z namestnikom grške zunanje ministrice Janisom Valinakisom.
12. junij, Atene	Minister dr. Rupel se je na univerzi v Atenah udeležil slovesnosti ob 180. obletnici prihoda prvega guvernerja Ioanisa Kapodistriasa v neodvisno Grčijo.
12.–13. junij, Adis Abeba	Državni sekretar Šter je sopredsedoval 33. zasedanju Sveta ministrov AKP-EU, najvišjega organa odločanja med državami Afrike, Karibov in Pacifika (AKP) ter EU.
13. junij, Skopje	Minister dr. Rupel se je srečal z najvišjimi predstavniki Republike Makedonije – z zunanjim ministrom Antoniem Milošoskim, s predsednikom države Brankom Crvenkovskim, predsednikom vlade Nikolo Gruevskim, z notranjo ministrico Gordano Jankulosko in z voditelji treh političnih strank (s predsednico Socialno-demokratske zveze Makedonije Radmilo Šekerinsko ter s predsednikoma obeh strank albanske skupnosti Menduhom Thaçijem iz Demokratične stranke Albancev in Alijem Ahmetijem iz Demokratične unije za integracijo).
16. junij, Luxembourg	Minister dr. Rupel je vodil zadnje zasedanje Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC) med slovenskim predsedovanjem Svetu EU.
16. junij, Luxembourg	V imenu predsedstva EU je minister dr. Rupel podpisal stabilizacijsko-pridružitveni sporazum z Bosno in Hercegovino.
16. junij, Luxembourg	Minister dr. Rupel je vodil pridružitveni svet EU in Izraela.
16. junij, Bruselj	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil sestanek političnih direktorjev držav članic EU.
17. junij, Luxembourg	Minister dr. Rupel je vodil pristopno konferenco s Turčijo.
17. junij, Luxembourg	Minister dr. Rupel je vodil pristopno konferenco s Hrvaško.
17. junij, Strasbourg	Minister dr. Rupel je Odboru za zunanje zadeve (AFET) v Evropskem parlamentu poročal o zasedanju Sveta EU in o poteku slovenskega predsedovanja.
19. junij, Bruselj	Minister dr. Rupel je ob robu zasedanja Evropskega sveta priredil večerjo za zunanje ministre EU, na kateri so se dogovorili, da EU prekliče omejitve, ki jih je leta 2003 uvedla za Kubo.
23. junij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sodeloval na pogovoru med predsednikom Republike Slovenije dr. Danilom Türkom in predsednikom Mednarodnega kazenskega sodišča za nekdanjo Jugoslavijo (ICTY) Faustom Pocarjem.
24. junij, Berlin	Minister dr. Rupel se je udeležil konference o palestinski civilni varnosti in pravni državi.
24. junij, Berlin	Minister dr. Rupel se je udeležil srečanja bližnjevzhodne četverice.
24. junij, Bruselj	Državni sekretar Šter je Odboru za razvoj (DEVE) v Evropskem parlamentu predstavil dosežke predsedujoče Svetu EU na področju razvojnega sodelovanja ter nastopil na skupni seji Odbora za razvoj in Odbora za zunanjo politiko Državnega zbora Republike Slovenije.
25. junij, Kjoto	Državni sekretar mag. Šinkovec je vodil delegacijo EU na srečanju političnih direktorjev skupine G8.
26. junij, Kjoto	Minister dr. Rupel se je srečal z ministrom za zunanje zadeve Japonske Masahikom Komuro.
26.–27. junij, Kjoto	Minister dr. Rupel je na srečanju zunanjih ministrov skupine G8 vodil delegacijo EU.
27. junij, Kjoto	Minister dr. Rupel se je srečal z avstralskim zunanjim ministrom Stephenom Smithom.
30. junij, Brdo pri Kranju	Državni sekretar Šter je odprl drugi seminar »*Diplomatska in konzularna zaščita državljanov EU v tretjih državah v kriznih situacijah – izmenjava izkušenj in najboljših praks*«.

30. junij, Nova Gorica	Minister dr. Rupel je predal predsedovanje Svetu EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC) ministru za zunanje zadeve Francoske republike Bernardu Kouchnerju.
30. junij, Pariz	Minister dr. Rupel je uradno predal štafetno palico predsedovanja francoskemu kolegu Bernardu Kouchnerju.

JULIJ

2. julij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je na novinarski konferenci predstavil dosežke slovenskega predsedovanja Svetu EU.
3. julij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel kopijo poverilnega pisma novoimenovanega veleposlanika Japonske v Sloveniji Šigeharuja Marujame.
3. julij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel predsednika Palestinske nacionalne oblasti in Palestinske osvobodilne organizacije Mahmuda Abasa.
3. julij, München	Na povabilo predsednika upravnega odbora *BMW Stiftung Herbert Quandt* Jürgna Chroboga je minister dr. Rupel predaval o slovenskem predsedovanju Svetu EU.
7.–8. julij, Bled, Jable	Minister dr. Rupel je sprejel ministra za zunanje zadeve Kosova Skenderja Hysenija.
8. julij, Brdo pri Kranju	Na povabilo ministra dr. Rupla je slovenijo obiskal minister za zunanje zadeve in evropske integracije Republike Hrvaške Gordan Jandroković.
10. julij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je v državnem zboru predstavil predlog resolucije o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije za obdobje do leta 2015.
11. julij, Trst	Minister dr. Rupel je na povabilo Slovenske kulturno-gospodarske zveze (SKGZ) in Slovenskega izobraževalnega konzorcija (SLOVIK) predaval v Narodnem domu.
13. julij, Pariz	Minister dr. Rupel se je udeležil ministrskega pripravljalnega sestanka pred vrhom Barcelonskega procesa – Unije za Sredozemlje.
13. julij, Pariz	Minister dr. Rupel se je kot član slovenske delegacije udeležil zasedanja vrha Barcelonskega procesa – Unije za Sredozemlje.
18. julij, Koper	Minister dr. Rupel se je sešel z evropskim poslancem Hannesom Swobodo.
22. julij, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil zasedanja Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
22. julij, Bruselj	Minister dr. Rupel se je srečal s srbskim zunanjim ministrom Vukom Jeremićem.
22. julij, Ljubljana	Državni sekretar mag. Šinkovec je začasni odpravnici poslov Veleposlaništva Republike Srbije Aleksandri Stanković izročil protestno noto zoper Uredbo o spremembah in dopolnitvah Uredbe o zaščiti premoženja delov podjetij, ki imajo sedež na ozemlju nekdanjih republik Socialistične federativne republike Jugoslavije.
23. julij, Ljubljana	Minister dr. Rupel je nagovoril udeležence konference Svetovnega odbora za mednarodne študije »*Second Global International Studies Conference*«.
30. julij, Ljubljana	Državni sekretar Šter je sprejel kopijo poverilnega pisma novoimenovanega izrednega in pooblaščenega veleposlanika Bosne in Hercegovine v Republiki Sloveniji Zdravka Begovića.
30. julij, Ljubljana	Državni sekretar Šter je sprejel kopijo poverilnega pisma novoimenovanega izrednega in pooblaščenega veleposlanika Republike Albanije v Republiki Sloveniji Sandërja Kovaçija.

AVGUST

6. avgust, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel kopijo poverilnega pisma novega veleposlanika Italijanske republike v Sloveniji Alessandra Pietromarchija.
12. avgust, Ljubljana	Minister dr. Rupel je na novinarski konferenci predstavil dosežke zunanjega ministrstva v mandatu 2004–2008.
13. avgust, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil izrednega zasedanja Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC) o razmerah v Gruziji.
14. avgust, Beograd	Državni sekretar Šter je skupaj s predstavnikom sklada za nasledstvo Republike Slovenije v Beogradu opravil pogovor s predstavniki Ministrstva za zunanje zadeve in Ministrstva za finance Republike Srbije v zvezi z reševanjem problema lastnine slovenskih podjetij na območju Srbije.
19. avgust, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil izrednega zasedanja Severnoatlantskega sveta na ravni zunanjih ministrov o Gruziji.
24. avgust, Alpbach	Minister dr. Rupel je kot uvodni predavatelj nastopil na političnem simpoziju Evropskega foruma Alpbach.
28. avgust, Ljubljana	Državni sekretar Šter je sprejel kopijo poverilnega pisma novega veleposlanika Črne gore v Sloveniji dr. Ranka Milovića.

29. avgust, Ljubljana	Minister dr. Rupel je na novinarski konferenci predstavil osrednjo temo Strateškega foruma Bled »*Energija in podnebne spremembe: Si.nergija za prihodnost*«.
31. avgust, Bled	Minister dr. Rupel se je na ločenih sestankih srečal s podpredsednikom gruzijske vlade Giorgijem Baramidzejem in z namestnikom zunanjega ministra Ruske federacije Aleksandrom Jakovenkom.
31. avgust, Bled	Minister dr. Rupel je odprl tretji Strateški forum Bled.
31. avgust, Bled	Minister dr. Rupel se je srečal s predsednikom vlade Češke republike Mirkom Topolánkom.
31. avgust, Bled	Minister dr. Rupel je sodeloval na okrogli mizi o Gruziji, ki je potekala v okviru Strateškega foruma Bled.
31. avgust, Bled	Minister dr. Rupel se je srečal s posebnim odposlancem predsednika vlade Republike Indije Šjamom Saranom.

SEPTEMBER

1. september, Bled	Minister dr. Rupel je na delovnem zajtrku gostil švedskega in slovaškega zunanjega ministra Carla Bildta in Jána Kubiša, posebnega predstavnika EU za Kavkaz Petra Semnebyja in generalnega sekretarja Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) Marca Perrina de Brichambauta; razpravljali so o razmerah v Gruziji.
1. september, Bled	Minister dr. Rupel je v okviru Strateškega foruma Bled sodeloval na razpravi o vplivu podnebnih sprememb na mednarodni mir in varnost.
1. september, Bled	Minister dr. Rupel je s slovaškim in švedskim zunanjim ministrom Jánom Kubišem in Carlom Bildtom na skupni novinarski konferenci govoril o osrednjih točkah zunanjepolitične razprave na tretjem Strateškem forumu Bled.
2. september, Ljubljana	Minister dr. Rupel je skupaj z državnim sekretarjem za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorkom Pelikanom ter slovenskim generalnim konzulom v Trstu Jožetom Šušmeljem sprejel predstavnike slovenske manjšine v Italiji – senatorko Tamaro Blažina, člana deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine Igorja Gabrovca in Igorja Kocijančiča, predsednika Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudija Pavšiča in predsednika Sveta slovenskih organizacij Draga Štoko.
3. september, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel predstavnike italijanske narodne skupnosti v Sloveniji – poslanca Roberta Battellija, predsednika obalne samoupravne skupnosti Flavia Forlanija in predsednika Italijanske unije Maurizia Tremula.
5.–6. september, Avignon	Minister dr. Rupel se je udeležil neformalnega zasedanja zunanjih ministrov EU (Gymnich).
7. september, Bazovica	Minister dr. Rupel se je udeležil slovesnosti ob 78. obletnici smrti bazoviških junakov, ki so jih obsodile na smrt in ustrelile italijanske fašistične oblasti.
7. september, Tržič (Monfalcone)	Minister dr. Rupel si je ogledal gradbišče slovenskega podjetja *Seaway* v Italiji.
8. september, Rim	Minister dr. Rupel je vodil slovensko delegacijo na prvem zasedanju koordinacijskega odbora ministrov med Slovenijo in Italijo.
10. september, Ljubljana	Minister dr. Rupel je na delovnem obisku gostil filipinskega zunanjega ministra Alberta Gatmaitana Romulo.
13. september, Izola	Minister dr. Rupel je pozdravil udeležence diplomatske regate 2008.
15. september, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil zasedanja Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
22.–26. september, New York	Minister dr. Rupel je spremljal predsednika Republike Slovenije dr. Danila Türka na splošni razpravi 63. zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov. Ob robu razprave se je minister dr. Rupel srečal z zunanjim ministrom Zelenortskih otokov Josejem Britom. Minister dr. Rupel se je udeležil ministrskih srečanj EU in Ruske federacije ter EU in Združenih držav Amerike. Minister dr. Rupel se je udeležil tretjega sestanka zunanjih ministrov skupine prijateljev Zavezništva civilizacij.
24. september, New York	Državni sekretar mag. Šinkovec se je udeležil 4. konference zunanjih ministrov v podporo Pogodbi o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBT).
26. september, Ljubljana	Državni sekretar Šter je sprejel kopijo poverilnega pisma nove veleposlanice Kraljevine Švedske v Sloveniji Inger Ultvedt.

OKTOBER

9. oktober, Bruselj	Minister dr. Rupel je nastopil na okrogli mizi organizacije Prijatelji Evrope z naslovom »*Lepšanje zbledele evropske podobe*«.
13. oktober, Luxembourg	Minister dr. Rupel se je udeležil zasedanja Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
14. oktober, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel direktorja Mednarodnega sklada za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF) Gorana Gačnika in svetovalca za mednarodne odnose pri ITF Iztoka Hočevarja.
15. oktober, Bruselj	Minister dr. Rupel se je ob robu Evropskega sveta udeležil srečanja zunanjih ministrov 27 držav članic EU.
21. oktober, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel zunanjega ministra Združenega kraljestva Velike Britanije in Severne Irske Davida Milibanda.
28. oktober, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel nerezidenčnega veleposlanika Kneževine Monako v Sloveniji s sedežem v Rimu Philippa Blanchija.
30. oktober, Trst	Minister dr. Rupel je položil venec Republike Slovenije v Rižarni, nacističnem uničevalnem taborišču v Trstu.

NOVEMBER

3. november, Marseille	Minister dr. Rupel se je udeležil neformalnega zasedanja zunanjih ministrov držav članic EU (Gymnich).
4. november, Marseille	Minister dr. Rupel se je udeležil zasedanja zunanjih ministrov držav Barcelonskega procesa – Unije za Sredozemlje.
5. november, Ljubljana	Minister dr. Rupel je veleposlaniku Italijanske republike v Sloveniji Alessandru Pietromarchiju izročil spomenico v zvezi s težavami slovenske manjšine v Italiji.
5. november, Ljubljana	Minister dr. Rupel je dal izjavo o predsedniških volitvah v Združenih državah Amerike.
10. november, Bruselj	Minister dr. Rupel se je udeležil zasedanja Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
17. november, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel kopijo poverilnega pisma nove nerezidenčne veleposlanice Republike Ekvador v Sloveniji s sedežem v Rimu Geoconde Monserrath Galan Castello.
17. november, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel kopijo poverilnega pisma novega nerezidenčnega veleposlanika Republike Koreje v Sloveniji s sedežem na Dunaju Šima Jun-džoja.
17. november, Ljubljana	Minister dr. Rupel je sprejel kopijo poverilnega pisma novega nerezidenčnega veleposlanika Islamske republike Iran v Sloveniji s sedežem na Dunaju dr. Ebrahima Šejbanija.
15.–16. november, Strasbourg	Državni sekretar Šter se je udeležil »*Evropskih razvojnih dni*«.
24. november, Ljubljana	Predaja poslov med prejšnjim in novim ministrom za zunanje zadeve, dr. Dimitrijem Ruplom in Samuelom Žbogarjem.
27. november Ljubljana	Na seji vlade je bila imenovana nova državna sekretarka na ministrstvu za zunanje zadeve Dragoljuba Benčina.

DECEMBER

2. december, Bruselj	Minister Žbogar se je srečal z generalnim sekretarjem zveze NATO Jaapom de Hoopom Schefferjem.
2. december, Bruselj	Minister Žbogar se je sešel s hrvaškim kolegom Gordanom Jandrokovićem.
2.–3. december, Bruselj	Minister Žbogar se je udeležil uradnega zasedanja ministrov za zunanje zadeve držav članic zveze NATO.
3. december, Bruselj	Minister Žbogar se je srečal z italijanskim zunanjim ministrom Francom Frattinijem.
3. december, Oslo	Državna sekretarka Benčina je v imenu Republike Slovenije podpisala konvencijo o kasetnem strelivu.
4.–5. december, Helsinki	Državna sekretarka Benčina se je udeležila 16. zasedanja ministrskega sveta Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE).
8. december, Bruselj	Minister Žbogar se je udeležil zasedanja Sveta EU za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC).
8. december, Bruselj	Minister Žbogar se je srečal z makedonskim zunanjim ministrom Antoniem Milošoskim.
8. december, Bruselj	Minister Žbogar se sešel s češkim zunanjim ministrom Karlom Schwarzenbergom.
8. december, Bruselj	Minister Žbogar se je sešel z generalnim sekretarjem Sveta EU in visokim predstavnikom za skupno zunanjo in varnostno politiko EU Javierjem Solano.

9. december, Ljubljana	Minister Žbogar in minister brez listnice, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Boštjan Žekš sta se sešla s predstavniki slovenske manjšine na Hrvaškem – Francem Straškom, Darkom Šoncem in Klaudijo Velimirović.
9. december, Ljubljana	Minister Žbogar in minister brez listnice, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Boštjan Žekš sta se sešla s predstavniki slovenske manjšine v Avstriji – s predsednikom Skupnosti koroških Slovencev in Slovenk Bernardom Sadovnikom, s predsednikom Narodnega sveta koroških Slovencev dr. Matevžem Grilcem in s predsednikom Zveze slovenskih organizacij dr. Marjanom Šturmom.
9. december, Ljubljana	Minister Žbogar in minister brez listnice, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Boštjan Žekš sta se sešla s predstavnikoma slovenske manjšine v Italiji – s predsednikom Slovenske kulturno-gospodarske zveze Rudijem Pavšičem in s predsednikom Sveta slovenskih organizacij Dragom Štoko.
10. december, Ljubljana	Minister Žbogar in minister brez listnice, pristojen za Slovence v zamejstvu in po svetu, dr. Boštjan Žekš sta se sešla s predstavnikoma slovenske manjšine na Madžarskem – s predsednikom Zveze Slovencev na Madžarskem Jožetom Hirnökom in s predsednikom Državne slovenske samouprave Martinom Ropošem.
10. december, Ljubljana	Državna sekretarka Benčina se je udeležila osrednje državne slovesnosti v počastitev 60. obletnice sprejetja splošne deklaracije o človekovih pravicah.
11. december, Bruselj	Minister Žbogar se je ob robu Evropskega sveta udeležil delovne večerje zunanjih ministrov EU.
15.–16. december, Taormina	Državna sekretarka Benčina se je udeležila šestega srečanja ministrov za zunanje zadeve sredozemskih držav članic EU (t. i. Olječne skupine).
16. december, Ljubljana	Minister Žbogar se je udeležil zasedanja državnega zbora, na katerem so poslanci ratificirali stabilizacijsko-pridružitveni sporazum med EU ter Bosno in Hercegovino.
19. december, Ljubljana	Minister Žbogar je na novinarski konferenci javnosti predstavil strateške usmeritve in aktivnosti slovenske zunanje politike v letu 2009 ter poglede ministrstva na nekatera aktualna vprašanja.
29. december, Ljubljana	Minister Žbogar je sprejel humanitarnega posrednika iz Darfurja in predstavnika Sudanskega osvobodilnega gibanja/vojske - Enotnost (*SPLM/A - Unity*) Sulejmana Džamusa.

4 DVOSTRANSKO MEDNARODNO SODELOVANJE

4

V poglavju je obravnavano dvostransko sodelovanje z državami, v katerih ima Republika Slovenija diplomatsko-konzularna predstavništva, in s tistimi, ki jih pokriva nerezidenčno. Države so navedene po abecednem vrstnem redu, pod imenom vsake pa je vpisano tudi ime vodje v državi akreditiranega diplomatsko-konzularnega predstavništva z datumom predaje poverilnega pisma v državi gostiteljici oz. z datumom odpoklica, objavljenega v Uradnem listu Republike Slovenije, če je do menjave prišlo v letu 2008.

ALBANIJA

Albanijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Skopju

Veleposlanik: Alain Brian Bergant (od 1. 2. 2008)

Dvostranski odnosi so bili dobri in neproblematični. Državi sta dobro sodelovali tudi v okviru multilateralnih organizacij in regionalnih pobud.

Politično sodelovanje se je v tem letu nekoliko okrepilo. K temu je prispevala tudi odločitev Albanije, da februarja 2008 vnovič odpre rezidenčno veleposlaništvo v Ljubljani. Slovenija je še naprej podpirala albanska prizadevanja pri izvajanju reformnih procesov in približevanje evro-atlantskim integracijam ter dejavnosti pri utrjevanju stabilnosti v državi in regiji. V albanskem parlamentu je bila januarja ustanovljena skupina prijateljstva s Slovenijo.

Slovenski veleposlanik in minister za finance Ridvan Bode sta v Tirani 27. februarja podpisala konvencijo med Vlado Republike Slovenije in Svetom ministrov Republike Albanije o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanju davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka.

Ministra za zunanje zadeve Lulzim Basha in dr. Dimitrij Rupel sta 29. marca na Brdu pri Kranju podpisala sporazum o tehnični pomoči Slovenije na področju evropskih zadev. S tem je zaokrožena potrebna zakonska osnova za pospešitev gospodarskega sodelovanja.

Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije je julija z albanskim obrambnim ministrstvom podpisalo načrt dvostranskega sodelovanja in ponudilo izobraževalne zmogljivosti v Mednarodnem jezikovnem centru na Ajševici ter izobraževanje na področju zvez in informatike. Za pripadnike Slovenske vojske je zlasti pomembna logistična podpora enotam pri tranzitu na Kosovo in nazaj v glavnem prek pristanišča Drač in mejnega prehoda z Makedonijo Čafasan. Državi sta sodelovali tudi na področju sistema zaščite in reševanja.

Gospodarsko sodelovanje so zaznamovali pozitivni trendi. Vrednost blagovne menjave med Slovenijo in Albanijo je v prvih devetih mesecih leta 2008 znašala 24,1 milijona evrov. Od tega je slovenski izvoz v Albanijo znašal 23,7 milijona evrov, uvoz pa 387.000 evrov. Gradnjo dveh odsekov avtoceste med mestoma Drač in Morina je izvajalo slovensko podjetje *SCT*, ki je začelo tudi gradnjo pristanišča v Draču.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Ob izidu publikacije *Sarajevski zvezki* je slovensko zunanje ministrstvo v sodelovanju z veleposlaništvom v Skopju in delegacijo Evropske komisije v prostorih albanskega ministrstva za turizem, kulturo, mladino in šport 5. maja priredilo okroglo mizo z naslovom »*Zahodni Balkan in evropska perspektiva*«. Poleg avtorjev in urednikov časopisa sta se je udeležila tudi evropski komisar za znanost in raziskave dr. Janez Potočnik ter albanski minister za turizem, kulturo, mladino in šport dr. Ylli Pango.

Obiski predstavnikov
Ob robu 25. srečanja predsednikov srednjeevropskih držav sta imela predsednik republike dr. Danilo Türk in predsednik Republike Albanije dr. Bamir Topi 2. maja na Ohridu dvostranske pogovore. Vnovič sta se srečala 23. septembra ob robu splošne razprave 63. zasedanja Generalne skupščine Organizacije združenih narodov.

Albanijo je 7. marca obiskal minister za notranje zadeve Dragutin Mate, v Sloveniji se je 6. februarja mudila ministrica za evropske zadeve dr. Majlinda Bregu, 28. in 29. marca pa zunanji minister Lulzim Basha.

ALŽIRIJA

Alžirijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Madridu.

Veleposlanik: Peter Reberc (od 27. 1. 2008)

Odnosi med Slovenijo in Alžirijo so dobri, stiki pa ostajajo na razmeroma skromni ravni. Alžirija je podprla slovenski predlog za ustanovitev Evrosredozemske univerze s sedežem v Piranu.

Predsednik republike dr. Danilo Türk se je sestal s predsednikom vlade Abdelazizom Belhademom ob robu zasedanja Zavezništva civilizacij v Madridu 15. januarja.

Veleposlanik Peter Reberc je 27. januarja predal poverilna pisma predsedniku Abdelazizu Butefliki.

Gospodarsko sodelovanje
Alžirija je pomembna slovenska gospodarska partnerica, predvsem kot dobaviteljica zemeljskega plina. Med januarjem in decembrom 2008 je slovenski izvoz v Alžirijo dosegel 61 milijonov evrov, uvoz pa 68,9 milijona evrov.

ANDORA

Andoro nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Madridu.

Veleposlanik: Peter Reberc

Odnosi med Slovenijo in Andoro so zelo dobri, stiki pa ostajajo na razmeroma skromni ravni. Veleposlanica Imma Tor Faus je predala poverilno pismo predsedniku republike dr. Danilu Türku 7. januarja. Andora je že vrsto let pomembna donatorica Ustanove Skupaj – regionalnega centra za psihosocialno dobrobit otrok.

Gospodarsko sodelovanje
Blagovna menjava je skromna; med januarjem in septembrom je sloven-

ski izvoz znašal 6000, uvoz pa le 1000 evrov.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Pianistka Ana Šinkovec je med 15. in 22. novembrom sodelovala na mednarodnem tekmovanju v Andori.

ARGENTINA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu

Veleposlanik: Avguštin Vivod

Dvostranski odnosi med Slovenijo in Argentino so se pomembno okrepili, med drugim zaradi priprav na peti vrh Evropske unije (v nadaljevanju EU) ter Latinske Amerike in Karibov. Argentina je v času slovenskega predsedovanja Svetu EU predsedovala Mercosurju. Predsednik vlade Janez Janša in argentinska predsednica Cristina Fernández de Kirchner sta 17. maja v Limi sopredsedovala vrhu EU in Mercosurja. Med številnimi dvostranskimi dejavnostmi velja omeniti obiske na visoki ravni v obeh državah in ratifikacijo konvencije o socialni varnosti. Politično sodelovanje je bilo med drugim osredotočeno na podporo kandidaturam in sodelovanje v mednarodnih organizacijah.

Gospodarsko sodelovanje je skromnejše kot politično. Argentina je druga najpomembnejša zunanjetrgovinska partnerica Slovenije v Latinski Ameriki. Trgovinska menjava ostaja na enaki ravni in je neuravnotežena. V prvih osmih mesecih leta 2008 je Slovenija iz Argentine uvozila za 42,7 milijona evrov blaga, kar je 16 % manj kot v enakem obdobju leta 2007, izvozila pa za 2,6 milijona evrov blaga, kar je 10,6 % več kot v prvih devetih mesecih leta 2007.

Drugega aprila je Državni zbor Republike Slovenije sprejel zakon o ratifikaciji konvencije o socialni varnosti in administrativni dogovor o izvajanju konvencije. Poslanska zbornica argentinskega kongresa je to storila 10. decembra.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Tretjega aprila je bil v gledališču *Teatro Coliseo* osrednji kulturni dogodek slovenskega predsedovanja Svetu EU, koncert solista Marka Finka. 1. aprila se je občinstvu *Teatra Ateneo* v Buenos Airesu predstavil vokalni ansambel *Perpetuum Jazzile*. Aprila in maja je Slovenija sodelovala na 34. mednarodnem knjižnem sejmu v Buenos Airesu; 28. aprila so na njem priredili »*Dan Slovenije*«, na katerem so slovensko književnost zastopali Mitja Čander, Aleš Čar, Mate Dolenc, Alojz Ihan, Dušan Jovanović, Mojca Kumerdej in Aleš Šteger. Med 13. in 15. decembrom so v kulturnem centru *Recoleta* potekali »*Svetovni dnevi slovenske književnosti na filmu*«. Predstavljeni so bili dokumentarni film »*Pot*«, kratkometražna filma »*Vrtoglavi ptič*« in »*Otrok v času*« ter trije celovečerni filmi »*Zvenenje v glavi*«, »*Sladke sanje*« in »*Petelinji zajtrk*«.

Na državni univerzi v La Plati je 28. oktobra začel delovati drugi lektorat slovenskega jezika v Argentini, ki ga vodi Mojca Jesenovec. Na lektorat se je vpisalo 20 študentov.

V mestu Malargüe v provinci Mendoza so 14. in 15. novembra odprli Južni observatorij *Pierre Auger*. Pri izvedbi mednarodnega projekta je z osemčlansko ekipo raziskovalcev iz laboratorija za astrofiziko osnovnih delcev Univerze v Novi Gorici in odseka za eksperimentalno fiziko osnovnih delcev Inštituta Jožef Stefan sodelovala tudi Slovenija. Vodja slovenske ekipe prof. dr. Danilo Zavrtanik z Univerze v Novi Gorici je tudi vodja uprave observatorija *Pierre Auger*.

Na pobudo Mestne občine Ljubljana je bila 18. novembra v Ljubljani poimenovana Ulica Republike Argentine.

Slovenska skupnost v Argentini
Veleposlaništvo je predstavnike vseh izseljenskih organizacij in društev redno obveščalo o svojem delovanju, kulturnih prireditvah, razpisih Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, razpisih Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, tečajih slovenskega jezika in drugih dejavnostih.

Diplomati z veleposlaništva so se redno udeleževali prireditev in obletnic delovanja slovenskih društev in organizacij v Buenos Airesu ter v notranjosti države. Med pomembnejšimi dogodki so bili izročitev zahval in priznanj Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu tedniku *Svobodna Slovenija* ob 60. obletnici izida prve številke, Slovenskemu prekmurskemu društvu *Bernal* ob 65. obletnici delovanja, mesečniku *Duhovno življenje* za 75-letnico izhajanja, tedniku *Oznanilo* za 60-letnico izhajanja ter *Osnovni šoli Josipa Jurčiča* v slovenskem domu v Carapachayu ob 50. obletnici delovanja.

Obiski predstavnikov

- 20.–22. april – srečanje argentinskega ministra za znanost, tehnologijo in inovacije dr. Joséja Lina Salvadorja Barañaa z ministrico za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojco Kucler Dolinar v Sloveniji.

- 1.–8. junij – državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan je obiskal Argentino, kjer se je srečal s Slovenci in predsedniki krajevnih domov ter organizacij v Mendozi in širšem Buenos Airesu;
- 10.–17. avgust – ministrica za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojca Kucler Dolinar se je mudila na obisku v Argentini, kjer se je srečala z argentinskim ministrom za znanost, tehnologijo in inovacije dr. Joséjem Linom Salvadorjem Barañaom in s predstavniki Državnega sveta za znanstveno in tehnološko raziskovanje (CONICET). Obiskala je tudi državno komisijo za jedrsko energijo ter si v mestu San Carlos de Bariloche ogledala državno podjetje za aplikativne raziskave in jedrski center.

ARMENIJA

Armenijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kijevu.

Veleposlanik: Primož Šeligo (do 7. 11. 2008)

Politično sodelovanje med državama je bilo dobro, a skromno. Nerešenih

vprašanj ni. Med slovenskim predsedovanjem Svetu EU so bili pogostejši stiki med predstavniki obeh držav, slovensko veleposlaništvo v Kijevu pa je okrepilo svojo prisotnost v Erevanu.

Gospodarsko sodelovanje med državama je skromno, skoraj v celoti prevladuje slovenski izvoz, ki je v devetih mesecih leta 2008 znašal 3,9 milijona evrov. V strukturi prevladujejo zdravila.

Obiski predstavnikov
Med slovenskim predsedovanjem Svetu EU se je v Armeniji mudil minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel.

AVSTRALIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Canberri

Začasni odpravnik poslov: Gregor Kozovinc

Odnosi med državama so bili tudi v letu 2008 prijateljski, z možnostmi za nadaljnje poglabljanje. Izmenjav obiskov na najvišji vladni ali državniški ravni sicer ni bilo, sta se pa predsednik vlade Janez Janša in njegov avstralski kolega Kevin Rudd srečala ob robu aprilskega vrha Severnoatlantske zveze (v nadaljevanju zveza NATO) v Bukarešti, ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel in Stephen Smith pa ob robu junijskega ministrskega zasedanja G8 v Kjotu. Do obeh srečanj je prišlo na pobudo Avstralije, in sicer da bi se Sloveniji zahvalila za konstruktivno vodenje dialoga med EU in Avstralijo v vlogi predsedujoče Svetu EU. Omeniti velja tudi novembrski obisk nekdanjega predsednika avstralske vlade Johna Howarda v Sloveniji, v okviru katerega se je kot govornik udeležil 10. poslovne konference v Portorožu.

Na pogodbenem področju velja poudariti napredek pri sklepanju sporazuma o zagotavljanju zdravstvenega varstva med slovensko in avstralsko vlado. Postopek je bil konec leta v zadnji fazi pred podpisom.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Na področju promocije Slovenije in njene kulture v Avstraliji velja omeniti uspešno in zdaj že tradicionalno februarsko predstavitev na večkulturnem festivalu v Canberri, projekcijo filma »*Pod njenim oknom*«, ki je ravno na Prešernov dan odprl festival evropskega filma »*Okna v Evropo*«, junijsko razstavo na Novi Zelandiji živečega slovenskega umetnika Gregorja Kregarja z naslovom »*Piercing the Clouds*«, ki sta jo v Sydneyju organizirala veleposlaništvo in Slovensko-avstralski inštitut, julijsko predstavitev monografije umetnostne zgodovinarke dr. Zoje Bojić o priznanem avstralskem slikarju slovenskega rodu Stanislavu Rapotcu z naslovom »*Stanislav Rapotec, a Barbarogenius in Australian Art*« ter avgustovski predstavitvi prevodov izbrane poezije Srečka Kosovela z naslovom »*The Golden Boat*«, ki sta jo v angleščino prevedla slovensko-avstralski pesnik, esejist in bibliotekar Bert Pribac ter avstralski pisatelj in pesnik David Brooks ob pomoči Teje Brooks Pribac. K seznanjanju Avstralcev s Slovenijo je prispeval tudi obisk Tima Kolebatcha, gospodarskega urednika dnevnika *The Age*, v okviru turneje po Evropi, ki jo je podprla delegacija Evropske komisije v Avstraliji.

Dodatno spodbudo prepoznavnosti Slovenije je v prvi polovici leta prineslo slovensko predsedstvo Svetu EU. Predstavniki Avstralije so kazali velik interes za krepitev odnosov z EU pa tudi za nadaljnjo krepitev dvostranskih odnosov skozi dialog, ki je med EU in Avstralijo potekal med predsedovanjem. Kot je razvidno iz dosežkov slovenskega predsedovanja Svetu EU, je bil ta dialog v prvi polovici leta zelo ploden.

Slovenska skupnost v Avstraliji
Slovenska skupnost v Avstraliji je tudi v letu 2008 potrdila svojo vitalnost ter predanost slovenski identiteti, kulturi in jeziku. Novembra 2008 sta okrogli obletnici praznovali dve slovenski društvi: *Avstralsko-slovensko društvo Tivoli* iz Newcastla 50-letnico, *Slovenski klub Perth* pa 30-letnico obstoja in delovanja. Isti mesec so okrogle obletnice obhajala vsa tri slovenska verska in kulturna središča: *Misijon sv. Cirila in Metoda* v Melbournu 40-letnico, *Misijon sv. Rafaela* v Sydneyju 35-letnico, *Misijon sv. Družine* v Adelajdi pa 25-letnico obstoja in delovanja. 25-letnico obstoja so zaznamovali tudi v slovenski cerkvi *Vseh svetnikov* v Wollongongu, ki je v lasti slovenskega kluba *Planica*.

Med mnogimi kulturnimi dogodki slovenske skupnosti v Avstraliji velja omeniti 11. slovenski festival v Melbournu, ki ga je marca gostil Slovensko-avstralski družabni in športni klub *Jadran*, zelo uspešen in dobro obiskan tradicionalni Kulturni festival stare trte, ki ga je na posestvu vinarne *McWilliams Lillydale Vineyards* v okolici Melbourna aprila organiziral Vinko Rizmal, tradicionalno podelitev nagrad »*Slovenec leta*«, ki jih ob dnevu državnosti podeljuje *Slovenski klub Triglav-Panthers* iz Sydneyja, 34. slovenski mladinski koncert, ki ga je oktobra organiziral *Slovenski klub Adelajde*, ter že drugo uspešno počastitev 50-letnice prihodov Slovencev v Avstralijo v organizaciji *Zgodovinskega arhiva avstralskih Slovencev* iz Sydneyja.

Obiski predstavnikov
Med 29. februarjem in 3. marcem se je na delovnem obisku med avstralskimi Slovenci mudila tričlanska delegacija Ministrstva za notranje zadeve Republike Slovenije in Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu. Obisk je bil namenjen predvsem seznanjanju slovenske skupnosti z zakonodajo, ki ureja evidenco volilne pravice, in z možnostmi pridobitve slovenskega državljanstva. Delegacija je obiskala Canberro, Sydney in Melbourne.

AVSTRIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije na Dunaju

Veleposlanik: dr. Ernest Petrič (do 5. 5. 2008)

Odnose med državama je odlikovalo zelo intenzivno, prijateljsko in razvejeno dobro sosedsko partnerstvo na številnih področjih (notranje zadeve in policijsko sodelovanje, konzularne zadeve, regionalne pobude, gospodarsko in vojaško sodelovanje,

razvojno-humanitarni projekti) – na politični in strokovni ravni. Poseben pečat dvostranskemu sodelovanju je dal uradni obisk predsednika republike dr. Danila Türka aprila 2008 na Dunaju. V primerjavi z leti poprej je bilo v letu 2008 manj dvostranskih obiskov na drugih političnih ravneh, kar je mogoče pripisati predsedovanju Slovenije Svetu EU v prvi polovici leta 2008 ter obdobju predvolilnega boja in koalicijskih pogajanj po septembrskih parlamentarnih volitvah v obeh državah. Po uveljavljeni praksi iz zadnjih let so se nadaljevali redna srečanja in stiki ministrov ob mednarodnih dogodkih in predvsem dogodkih v okviru EU.

Položaj slovenske manjšine v Avstriji se ni bistveno spremenil. V kontekstu poglabljanja evropske integracije, pozitivnega razvoja in razmaha dvostranskih odnosov, krepitve čezmejnega in regionalnega sodelovanja ter številnih skupnih projektov in dialoga na različnih ravneh je zaznaven napredek, ki se kaže v nadaljevanju naraščanja vpisa k dvojezičnemu pouku in učenju slovenskega jezika, spodbujanju sožitja in dialoga ter uresničevanju čezmejnih, gospodarskih in kulturnih pobud. Pri reševanju najbolj žgočih problemov manjšine (dvojezični krajevni napisi, financiranje dvojezičnih vrtcev, slovenske glasbene šole, uporabe slovenskega jezika v upravnih organih in na sodiščih) pa v letu 2008 ni bilo zaznati napredka.

Gospodarsko sodelovanje

Obseg trgovinske menjave med državama še naprej narašča. V prvih devetih mesecih leta 2008 so slovenska podjetja v Avstrijo izvozila za 1,2 milijarde evrov blaga oz. za 6,1 % več kot v enakem obdobju leto poprej. Avstrijska podjetja so v Slovenijo izvozila za 2,1 milijarde evrov blaga oz. za 6,9 % več. Ob nadaljevanju take dinamike rasti medsebojne menjave naj bi vrednost medsebojne trgovine do konca leta spet presegla 4 milijarde evrov, pri čemer je saldo menjave še naprej izrazito v korist Avstrije. Avstrijske naložbe v Sloveniji so ob koncu leta 2007 znašale 4,3 milijarde evrov, kar je za 94,3 % več kot leta 2006. Slovenske naložbe v Avstriji so se v letu 2008 povečale za 38,9 %, na 135,6 milijona evrov.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Državi v kulturi, znanosti in izobraževanju razvijata obsežno vsestransko in neposredno sodelovanje med različnimi ustanovami. Povečalo se je zanimanje za navezovanje čezmejnih in medobčinskih stikov, kar se kaže v velikem številu skupnih kulturnih projektov. V letu 2008 se je Slovenija ob priložnosti predsedovanja Svetu EU v Avstriji predstavila z bogatim kulturnim programom, pri čemer so bili v ospredju evropsko leto medkulturnega dialoga, 500-letnica rojstva Primoža Trubarja in spomin na slovenskega arhitekta Jožeta Plečnika. Slednjemu je bila na Dunaju aprila posvečena razstava, decembra pa so mu slovesno odkrili dvojezično spominsko ploščo na stavbi današnjega Karitasovega doma za brezdomce na Dunaju. Med odmevnejšimi kulturnimi dogodki velja omeniti še februarsko razstavo *Kobariškega muzeja* v *Vojaškozgodovinskem muzeju* na Dunaju, izvedbo znanstvenega simpozija v nacionalni knjižnici »*Tu Felix Europa: Humanizem na Slovenskem*«. *Slovenska filharmonija* je imela tri koncerte v Gradcu, na Dunaju in v St. Pöltnu. Konec aprila so se v kulturnem centru *Ostarrichi-Kulturhof* v Neuhofnu na Ybbsu s kulturnim programom pod vodstvom župana in poslanca mag. Janeza Krambergerja predstavile občine iz Slovenskih goric. Maja je bila na Akademiji za upodabljajočo umetnost na Dunaju odprta razstava plastik Ivana Napotnika. V juniju, novembru in decembru so se na skupinskih razstavah predstavili mladi slovenski umetniki, med katerimi so številni za svoja dela prejeli tudi visoka priznanja in nagrade. Pri razvijanju kulturnih in znanstvenih stikov imata pomembno vlogo *Slovenski kulturni center Korotan* in *Slovenski znanstveni inštitut* na Dunaju, ki v sodelovanju z veleposlaništvom prirejata številne kulturne prireditve ter strokovne in znanstvene razprave.

Obiski predstavnikov

- 17. januar – delovni obisk predsednika državnega zbora Franceta Cukjatija na Dunaju;
- 24. januar – srečanje ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla z zvezno ministrico za evropske in mednarodne zadeve dr. Ursulo Plassnik na Dunaju;
- 15.–16. februar – udeležba ministra za notranje zadeve Dragutina Mateja na srečanju notranjih ministrov Slovenije, Avstrije, Francije, Luksemburga in Češke v Ischglu;
- 29. februar–2. marec – udeležba predsednika vlade Janeza Janše na Evropskem forumu v Lechu;
- 7.–8. april – uradni obisk predsednika republike dr. Danila Türka na Dunaju;
- 17.–18. april – udeležba predsednika državnega sveta Blaža Kavčiča na zasedanju evropskih senatov v avstrijskem državnem svetu na Dunaju;
- 25. april – delovni obisk ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na Dunaju;
- 9. maj – udeležba predsednika državnega zbora Franceta Cukjatija skupaj s predsednico avstrijskega državnega sveta mag. Barbaro Prammer na slovesnosti ob dnevu Evrope v Podkloštru/Arnoldsteinu;
- 18. maj – udeležba ministra za obrambo Karla Erjavca na spominski slovesnosti ob obletnici osvoboditve koncentracijskega taborišča v Mauthausnu;
- 28.–29. junij – udeležba predsednika republike dr. Danila Türka na seminarju »*Salzburg Global Seminar*« na gradu Leopoldskron;
- 29. junij – udeležba predsednika vlade Janeza Janše na finalni tekmi evropskega nogometnega prvenstva na Dunaju;
- 24. avgust – otvoritveni nastop ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na političnem simpoziju Evropskega foruma *Alpbach* v Alpbachu.

- 21.–22. februar – udeležba ministra za obrambo Norberta Darabosa na neformalnem zasedanju obrambnih ministrov EU na Brdu pri Kranju;
- 22. februar – sodelovanje ministrice za evropske in mednarodne zadeve dr. Ursule Plassnik na konferenci na temo muslimanov kot državljanov zahoda na gradu Jable;
- 21. april – obisk zvezne ministrice za izobraževanje, umetnost in kul-

turo dr. Claudie Schmied na skupno povabilo ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija in ministra za šolstvo in šport dr. Milana Zvera v Ljubljani;
- 8. maj – udeležba zvezne ministrice za pravosodje dr. Marie Berger na 11. zasedanju *Foruma Evropa* Zahodnonemške radiotelevizije (WDR) 2008 v Ljubljani;
- 10. maj – delovni obisk predsednice državnega sveta mag. Barbare Prammer v Sloveniji.

Generalni konzulat Republike Slovenije v Celovcu

Generalni konzul: spec. Matjaž Longar

V konzularno območje Generalnega konzulata Republike Slovenije v Celovcu sodijo štiri avstrijske zvezne dežele, in sicer Koroška, Solnograška, Tirolska in Predarlska. Na Solnograškem od leta 1994 deluje častni konzul Bertl Emberger, na Tirolskem in Predarlskem pa od leta 1997 častni konzul Josef Höger.

Tako kot v prejšnjih letih je tudi v letu 2008 generalni konzulat največ pozornosti namenjal aktivnemu spremljanju položaja slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem, varstvu in zaščiti slovenskih državljanov, opravljanju drugih konzularno-pravnih nalog ter spodbujanju vsestranskega sodelovanja z deželami v svoji pristojnosti. V prvi polovici leta, ko je Slovenija predsedovala Svetu EU, je bila med težiščnimi točkami delovanja tudi promocija Slovenije. Generalni konzulat je v ta namen uspešno izvedel več kulturnopromocijskih projektov, ki so prispevali k večjemu ugledu Slovenije v Avstriji in posledično tudi k dvigu samozavesti pripadnikov slovenske manjšine na Koroškem.

Slovenska manjšina na avstrijskem Koroškem

Generalni konzulat je vodil reden in uravnotežen dialog s predstavniki različnih struktur slovenske manjšine ter jih dosledno podpiral pri reševanju vprašanj, povezanih z njihovim položajem. Med področja, ki načeloma pozitivno vplivajo na razvoj manjšine, bi vnovič lahko uvrstili povečevanje vpisa v dvojezične šole in vrtce. V šolskem letu 2008/2009 je bilo k dvojezičnemu pouku v okviru ljudskih šol na območju veljavnosti deželnega manjšinskega šolskega zakona prijavljenih 41,1 % otrok, vendar se je zaradi zelo različne ravni njihovega znanja slovenskega jezika zaznala potreba po novih organizacijskih in didaktičnih pristopih za dvojezično šolstvo. Kljub temu trend vpisa kaže na postopno drugačno vrednotenje slovenščine na avstrijskem Koroškem.

Neustrezno urejena ostajajo vprašanja dvojezične topografije, slovenske glasbene šole ter nekatera druga odprta vprašanja manjšine. Čeprav je avstrijsko ustavno sodišče v petih nadaljnjih primerih presodilo, da enojezični topografski napisi niso v skladu z avstrijskim notranjim pravnim redom, ni bilo vnovičnega poskusa za dosego kompromisa oziroma sprejetje nove pravne ureditve vprašanja dvojezičnih krajevnih napisov.

Za odmevnost političnih, kulturnih in drugih dejavnosti slovenske manjšine na Koroškem so uspešno skrbeli *Radio Dva* in *Radio Agora*, ki skupaj z deželnim *ORF* zagotavljata celodnevni radijski program v slovenskem jeziku, slovenska televizijska oddaja v produkciji deželnega studia *ORF* »*Dober dan, Koroška*«, skupni tednik *Novice* in cerkveni list *Nedelja*.

Slovenska skupnost, organizirana v štirih strukturah, je dejavna tudi na Predarlskem, kjer ima generalni konzulat redne konzularne ure, s čimer skrbi za stalen stik s tam živečimi Slovenci.

Gospodarsko sodelovanje med Slovenijo in avstrijsko Koroško je raznovrstno in zaznamovano predvsem z rednim dialogom med območnimi enotami Gospodarske zbornice Slovenije in Koroško gospodarsko zbornico. Vstop Slovenije v schengenski prostor je vplival na povečanje števila čezmejnih gospodarskih projektov, predvsem v turizmu.

Za promoviranje gospodarske povezave med Slovenijo in Koroško poleg Generalnega konzulata Republike Slovenije v Celovcu skrbijo tudi gospodarske strukture znotraj slovenske manjšine na Koroškem. *Slovenska gospodarska zveza*, ki je praznovala 20-letnico obstoja, je posebno aktivna pri izvajanju čezmejnih projektov, ki jih sofinancira EU, na področju priprave slednjih pa zagotavlja tudi strokovno pomoč drugim organizacijam in društvom slovenske manjšine. Avgusta je Slovenska gospodarska zveza na razpisu Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) pridobila status slovenskega poslovnega kluba v tujini in sredstva za promocijo slovenskega gospodarstva v Avstriji.

Pri navezovanju stikov med slovenskimi in koroškimi gospodarskimi subjekti velja omeniti *Alpe – jadranski center za čezmejno sodelovanje*. Tvorno projektno sodelovanje je potekalo tudi med Slovensko kmetijsko-gospodarsko zbornico, Kmetijsko zbornico na Koroškem in kmečkostanovskimi strukturami slovenske manjšine.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Generalni konzulat je podpiral in spodbujal dejavnosti osrednjih kulturnih organizacij koroških Slovencev, Krščanske kulturne zveze in Slovenske prosvetne zveze. Skupaj z njima je organiziral slavnostno prireditev ob slovenskem kulturnem prazniku v februarju, ki je potekala v znamenju 500-letnice rojstva Primoža Trubarja.

V počastitev predsedovanja Slovenije Svetu EU je generalni konzulat ob pomoči pokroviteljev v Celovcu priredil koncert *Simfoničnega orkestra RTV Slovenija* in Marjane Lipovšek. Koncerta v povsem napolnjenem *Domu glasbe* v Celovcu se je udeležilo slovensko in nemško govoreče občinstvo.

V Šentjakobu v Rožu je generalni konzulat ob pomoči lokalnih partnerjev pripravil koncert Vlada Kreslina, v Pliberku pa nastop *Slovenskega okteta*.

V okviru programov ob predsedovanju Slovenije Svetu EU je generalni konzulat sodeloval tudi pri organizaciji rockovskega koncerta na prostem, na katerem so sodelovale mlade skupine iz Slovenije in Avstrije. Generalni konzulat je skupaj s častnim konzulom Bertlom Embergerjem priredil tudi poseben sprejem v Salzburgu, na katerem je nastopil baritonist Zdravko Perger.

Z naštetimi umetniško in geografsko razporejenimi dejavnostmi je gene-

ralni konzulat v prvi polovici leta 2008 poskrbel za bogato in intenzivno predstavitev slovenske kulturne in umetniške ustvarjalnosti med slovensko manjšino in med nemško govorečo večino na Koroškem.

Na področju šolstva obstaja že utečena oblika sodelovanja med slovenskim ministrstvom za šolstvo in šport ter avstrijskim deželnim šolskim svetom za Koroško, ki se kaže v rednih srečanjih mešane delovne komisije za sodelovanje na področju šolstva. V tem okviru potekajo dogovori o usposabljanju dvojezičnih učiteljev, izmenjavi učiteljev, skupnih seminarjih itd. Omeniti velja tudi sodelovanje med Pedagoško fakulteto v Ljubljani ter Visoko pedagoško šolo na Koroškem s sedežem v Celovcu ipd.

Po vstopu Slovenije v schengenski prostor je zaznati še večji razmah čezmejnega sodelovanja, ki je utečeno na občinskih in širših ravneh. Slovenija s štirimi avstrijskimi deželami, med katerimi je tudi Koroška, na regionalni ravni vodi dialog v okviru Delovne skupnosti Alpe-Jadran, ki je v letu 2008 praznovala svojo 30-letnico. Na občinski ravni je najbolj znana Delovna skupnost pod Peco – Petzenland, v kateri sodeluje pet občin na slovenski in štiri občine na avstrijski strani. Cilji in projekti delovne skupnosti so široko zastavljeni in zajemajo različna področja (gospodarstvo, turizem, kultura, šolstvo, promet itd.). Državi sodelujeta tudi v več čezmejnih projektih v okviru Operativnega programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Avstrija 2007–2013, katerega prednostne naloge so (1) konkurenčnost, znanje, gospodarsko sodelovanje, (2) trajnosten in uravnotežen razvoj, (3) tehnična pomoč.

Obiski predstavnikov

- 24. januar – udeležba ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztoka Jarca na odprtju *Kmetijskega sejma Alpe-Jadran* v Celovcu;
- 29. februar–2. marec – udeležba predsednika vlade Janeza Janše na 11. forumu Evropa v Lechu;
- 9.–10. maj – udeležba predsednika državnega zbora Franceta Cukjatija in predsednice Zveznega sveta Republike Avstrije mag. Barbare Prammer na prireditvi »*Dan Europe 2008*« v Podkloštru (Arnoldstein);
- 16. junij – srečanje ministra za šolstvo in šport dr. Milana Zvera s predstavniki slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem;
- 24. avgust – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na Evropskem forumu Alpbach;
- 27. november – obisk predsednika državnega sveta mag. Blaža Kavčiča na avstrijskem Koroškem, srečanje s predstavniki slovenske manjšine.

S predstavniki slovenske manjšine se je ob organizacijski in vsebinski podpori generalnega konzulata na Koroškem redno srečeval državni sekretar in vodja Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan.

Hkrati so se v letu 2008 predstavniki slovenske manjšine v Sloveniji udeležili več srečanj z najvišjimi predstavniki Republike Slovenije, predsednikom države, predsednikom vlade, predstavniki slovenskega državnega zbora, ministrom za zunanje zadeve ter s predstavniki drugih slovenskih institucij. Generalni konzulat je skrbel za povezovalno vlogo in vsebinsko podporo.

AZERBAJDŽAN

Azerbajdžan nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Ankari.

Veleposlanik: Mitja Štrukelj

Dvostransko sodelovanje Slovenije in Azerbajdžana je dobro. Aktiven je dialog na nižji ravni. Četrtega februarja je minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel vodil zasedanje trojke EU in Azerbajdžana v Bakuju. Ob tej priložnosti se je srečal tudi s predsednikom Alijevom. Minister za industrijo in energetiko Azerbajdžana Natiq Aliyev se je udeležil Strateškega foruma Bled.

Gospodarsko sodelovanje

Blagovna menjava je majhna in obsega skoraj izključno slovenski izvoz, ki se je v zadnjih letih naglo povečeval (do 50 in več odstotkov letno) in je v prvih devetih mesecih leta 2008 dosegel 5,8 milijona evrov. Poleg klasičnega izvoza so vse bolj prisotne tudi manjše skupne naložbe in druge višje oblike sodelovanja, zlasti na področju komunikacij, farmacevtike ter gradbenega materiala in opreme.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

V organizaciji častnega konzula Republike Slovenije in azerbajdžanskega ministrstva za kulturo so 21. aprila 2008 v Bakuju odprli razstavo slikarja Franceta Slane.

BELGIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bruslju

Veleposlanik: Borut Trekman (do 7. 11. 2008)

Politično sodelovanje med Republiko Slovenijo in Belgijo je na vseh ravneh dobro in dinamično. Državi povezujejo partnerski odnosi znotraj EU, zveze NATO, Organizacije združenih narodov, Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in drugih mednarodnih povezav.

Gospodarsko sodelovanje se iz leta v leto krepi. Po začasnih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je slovenski izvoz v Belgijo v prvih desetih mesecih leta 2008 znašal 178 milijonov evrov, uvoz iz Belgije pa 416 milijonov evrov. Slovenija ima v blagovni menjavi nenehno primanjkljaj. Možnosti za povečanje slovenskega izvoza so predvsem v strojni, kemični in elektroindustriji, informacijski tehnologiji pa tudi v živilski industriji (vino, mesni izdelki). V Gentu je bila leta 2008 v sodelovanju z *Vinsko družbo* uspešno izpeljana degustacija slovenskih vin, na kateri je sodelovalo šest proizvajalcev vin iz Slovenije (*Goriška brda*, *Jeruzalem Ormož*, *Radgonske gorice* in *Vipava*, *Steyer*, *Dveri Pax*).

Intenzivno **regionalno sodelovanje** je leta 2008 potekalo s Flandrijo, s katero ima Slovenija sklenjen medvladni sporazum o sodelovanju, na podlagi katerega deluje mešana komisija. Ta se je novembra 2008 v Ljubljani sestala na četrtem zasedanju, na katerem je bil usklajen in parafiran program sodelovanja med Vlado Republike Slovenije in Vlado Flandrije za obdobje 2009–2011. Program predvideva sodelovanje na področju gospodarstva,

zunanje trgovine, energetike, turizma, kmetijstva, okolja, prometa, regionalne politike, zaposlovanja, znanosti in tehnologije, kulture, športa, zdravstva, izobraževanja, mladine in javne uprave. Program bo podpisan naknadno in bo začel veljati z dnem podpisa. Slovenija in Flandrija sodelujeta tudi v okviru letnih razpisov flamske vlade za projekte, namenjene državam srednje in vzhodne Evrope.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
V letu 2008 so se ob slovenskem predsedovanju Svetu EU v Belgiji zvrstile številne kulturne in promocijske prireditve. Med odmevnejšimi velja omeniti koncert *Slovenske filharmonije* v Bozaru in Plečnikovo razstavo v Kraljevem muzeju lepih umetnosti. Skupno je bilo v sodelovanju z Veleposlaništvom Republike Slovenije v Bruslju organiziranih 35 kulturnih prireditev, za veliko promocijskih dogodkov pa je poskrbela tudi Slovenska turistična organizacija.

Na podlagi podpisanih sporazumov o sodelovanju z Univerzo v Ljubljani delujejo v Belgiji trije lektorati slovenskega jezika, in sicer na dveh frankofonskih (Svobodni univerzi v Bruslju in Katoliški univerzi v Louvainu) ter eni flamski univerzi (Univerzi v Gentu).

Dne 13. februarja 2008 je bil podpisan sporazum o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Vlado Republike Slovenije in Vlado Flandrije.

Obiski predstavnikov
21. maj 2008 – delovni obisk predsednika Vlade Kraljevine Belgije Yvesa Leterma v Republiki Sloveniji (srečanje s predsednikom vlade Janezom Janšo in predsednikom republike dr. Danilom Türkom).

BELORUSIJA

Belorusijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Moskvi.

Veleposlanik: Andrej Benedejčič (do 7. 11. 2008)

Odnosi med državama so dobri, politični stiki so se opazno okrepili med slovenskim predsedovanjem OVSE leta 2005. Ti stiki so se nadaljevali tudi v letu 2008 med pripravami na predsedovanje Odboru ministrov Sveta Evrope, v okviru katerega namerava slovenska stran posebno pozornost posvetiti razvijanju možnega sodelovanja z Belorusijo. O vse bolj intenzivnih odnosih prav tako priča dejstvo, da je bila leta 2008 v Sloveniji akreditirana veleposlanica Belorusije, ki Ljubljano pokriva nerezidenčno iz Budimpešte.

Gospodarsko sodelovanje se je počasi, a vztrajno krepilo, k čemur je prispevala tudi dejavnost slovenskih podjetij in njihovih predstavništev v Belorusiji. V letu 2008 je izvoz v Belorusijo znašal 47 milijonov evrov, uvoz v Slovenijo pa 7,1 milijona evrov.

BOLGARIJA

Bolgarijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Budimpešti.

Veleposlanik: Ladislav Lipič (do 4. 12. 2008)

V prvi polovici leta sta Slovenijo obiskala predsednika bolgarske vlade in parlamenta. Obiska sta potrdila dobre odnose med državama in vzajemen interes za njihovo krepitev in širitev. Poudarila sta vsebinski interes, veliko naklonjenost in podporo, ki jo je Bolgarija izkazala Sloveniji kot predsedujoči Svetu EU. Pomemben pospešek v dvostranskih odnosih je prineslo delovanje začasnega rezidenčnega diplomatskega predstavnika Republike Slovenije, ki je med slovenskim predsedovanjem Svetu EU od februarja do julija deloval v prostorih madžarskega veleposlaništva v Sofiji. V sodelovanju s slovenskim veleposlaništvom v Budimpešti je prirejal redna srečanja vodij misij držav EU z visokimi bolgarskimi gosti ter gospodarskih in konzularnih svetovalcev. V tem obdobju se je močno povečala prepoznavnost Slovenije in njenih stališč v Bolgariji. Bolgarska stran je z odobravanjem sprejela namero Slovenije, da v prihodnosti odpre stalno diplomatsko predstavništvo v Bolgariji. Poleg skupnega interesa za stabilizacijo držav Zahodnega Balkana in njihovo približevanje Evropi se – zaradi strateške lege in vloge Bolgarije v projektih gradnje plinovodov Nabucco in Južni tok – kot perspektivno področje sodelovanja med državama kaže tudi energetika, kar je bilo ugotovljeno v dvostranskih stikih v letu 2008.

Gospodarsko sodelovanje
Bolgarija je pomembna potencialna zunanjetrgovinska partnerica. Zadnja leta se zanimanje zanjo veča tudi zaradi preusmeritve pozornosti dela slovenskega gospodarstva s tradicionalnih trgov nekdanje Jugoslavije na Jugovzhodno Evropo. Skupna blagovna menjava, v kateri ima Slovenija presežek, je v letu 2007 dosegla 342,6 milijona evrov, v prvih devetih mesecih leta 2008 pa 240,1 milijona evrov. Na bolgarskem trgu že nekaj let uspešno deluje več slovenskih podjetij.

V letu 2008 so bili narejeni pomembni koraki za kakovostni preskok pri razvijanju slovensko-bolgarskega gospodarskega sodelovanja. Slovenska podjetja v Bolgariji so skupaj z bolgarskimi ustanovila Bolgarsko-slovensko trgovinsko in industrijsko zbornico, poslovni klub s ciljem razvijanja gospodarskih stikov. V organizaciji Slovenske turistične organizacije se je Slovenija oktobra v Sofiji predstavila kot turistična destinacija. Napovedana je bila nova povezava *Adrie Airways* Ljubljana–Sofija. V sodelovanju med Gospodarsko zbornico Slovenije, Javno agencijo Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI), slovenskim ministrstvom za gospodarstvo ter bolgarsko trgovinsko in industrijsko zbornico sta bila organizirana obisk slovenske gospodarske delegacije v Sofiji in slovensko-bolgarska poslovna konferenca. Sprejet je bil dogovor o zasedanju mešane gospodarske komisije leta 2009. Vlada Republike Slovenije je sprejela odločitev o odprtju predstavništva slovenskega gospodarstva v Bolgariji.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Osrednji kulturni dogodek v Sofiji je bil koncert operne pevke Mirjam Kalin in pianista Igorja Vičentiča ob izteku slovenskega predsedovanja Svetu EU in dnevu državnosti. Nadaljevale so se že utečene oblike sodelovanja na podlagi programa sodelovanja v znanosti, izobraževanju in kulturi med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Bolgarije za obdobje 2006–2008, kot so izmenjava štipendij, študentov ter univerzitetnih učiteljev na slovenskih

in bolgarskih univerzah. Nadaljevalo se je učenje bolgarskega jezika na Filozofski fakulteti v Ljubljani (Oddelek za slovanske jezike in književnosti), kjer predava bolgarski lektor, in učenje slovenskega jezika na Filozofski fakulteti Sv. Kliment Ohridski v Sofiji, kjer predava slovenska lektorica. Izšle so tri slovenske pesniške zbirke (Vide Mokrič Pajer, Toneta Škerjanca in Braneta Mozetiča) v bolgarskem prevodu, ki so jih avtorji predstavili maja v Sofiji in Plovdivu. V založbi Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani je bila objavljena *Antologija Bolgarske književnosti I*, za katero so prevode v slovenski jezik prispevali slovenski študentje bolgarskega jezika. V šolstvu in znanosti sta državi sodelovali na podlagi dvostranskega sporazuma o znanstveno-tehničnem sodelovanju, v okviru projektov EU in na multilateralnem področju.

Obiski predstavnikov

- 27. februar – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na sklepnem zasedanju Pakta stabilnosti in ustanovnem zasedanju Regionalnega sveta za sodelovanje (RCC) v Sofiji;
- 28.–30. marec – obisk ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztoka Jarca v Sofiji in Plovdivu;
- 8.–9. april – udeležba ministra za obrambo Karla Erjavca na ministrskem srečanju držav članic Procesa za sodelovanje v Jugovzhodni Evropi (SEECP) v Sofiji ter dvostransko srečanje s podpredsednico vlade in ministrico za varstvo pred nesrečami Emel Etem Toškovo;
- 14. april – udeležba predsednika državnega zbora Franceta Cukjatija na rednem letnem zasedanju predsednikov parlamentov držav članic Procesa za sodelovanje v Jugovzhodni Evropi (SEECP) v Sofiji.

- 20. februar – delovni obisk predsednika vlade Sergeja Staniševa v Ljubljani;
- 7. marec – delovni obisk predsednika narodnega sobranja Georgija Pirinskega v Ljubljani.

Ob robu srečanja predsednikov srednjeevropskih držav na Ohridu maja sta se sestala predsednika republike dr. Danilo Türk in Georgij Parvanov. Državni sekretar na ministrstvu za pravosodje Robert Marolt se je aprila v Sofiji udeležil srečanja notranjih in pravosodnih ministrov v okviru SEECP. Direktor direktorata za zvezo NATO in mednarodno varnost Petja Petev se je udeležil sestanka direktorjev in svetovalcev za protiminsko delovanje v Sloveniji in na Hrvaškem. Državna sekretarka na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Romana Tomc se je maja v Sofiji udeležila konference o socialni politiki.

BOSNA IN HERCEGOVINA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Sarajevu

Veleposlanica: Nataša Vodušek

Odnosi med Slovenijo ter Bosno in Hercegovino so zelo dobri. Vrhunec sodelovanja je pomenil uradni obisk predsednika republike dr. Danila Türka 13. in 14. oktobra. Slovenija je še naprej podpirala Bosno in Hercegovino pri vključevanju v EU in zvezo NATO. Kot predsedujoča Svetu EU je sodelovala tudi na obeh zasedanjih upravnega odbora Sveta za implementacijo miru. Državi sta sodelovali v Svetu za človekove pravice Organizacije združenih narodov, Svetu Evrope in v okviru Mednarodnega sklada za razminiranje in pomoč žrtvam min. Na sodišču in tožilstvu Bosne in Hercegovine so delali slovenska mednarodna sodnika in slovenski mednarodni tožilec. Slovenija je imela v letu 2008 v silah EUFOR več kot 30 vojakov, enega častnika v poveljstvu zveze NATO za Bosno in Hercegovino, štiri policiste v Policijski misiji EU v Bosni in Hercegovini (EUPM) in svetovalko v misiji Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) v Bosni in Hercegovini.

Gospodarsko sodelovanje med državama je odlično. Blagovna menjava med Slovenijo in Bosno in Hercegovino je v letu 2007 znašala 958 milijonov evrov. Slovenski izvoz je septembra 2008 znašal 638,7 milijona evrov, uvoz pa 286 milijonov evrov. Slovenija je bila v letu 2008 največji tuji investitor v Bosni in Hercegovini. Slovenska podjetja so v letu 2008 v Bosno in Hercegovino investirala skupno 180 milijonov evrov, večinoma v trgovinski sektor (*Mercator*, *Tuš* in *Merkur*), sledijo Avstrija s 151 milijoni evrov in Hrvaška s 70,4 milijona evrov.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Med predsedovanjem Svetu EU je bila Slovenija država partnerica tradicionalnega festivala »*Sarajevska zima*«. Ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarju se je predstavila s koncertom orkestra *Slovenske filharmonije* v *Narodnem gledališču* v Sarajevu, 10. februarja je nastopilo *Mestno gledališče ljubljansko* z muzikalom »*Goslač na strehi*«, 13. februarja pa še pianistka Irena Klobučar. Februarja je slovensko veleposlaništvo v Sarajevu postalo član Nacionalnih inštitutov za kulturo v EU (EUNIC). Priredilo je velikonočni koncert violinistke Anje Bukovec v prostorih *Bošnjaškega inštituta*. V aprilu je pomagalo pri organizaciji fotografske razstave Arneta Hodaliča, ki jo je izvedel Mednarodni sklad za razminiranje. V drugi polovici leta je veleposlaništvo sodelovalo z *Goethejevim inštitutom* pri projektu »*Evropski filmski teden*«, ki je potekal v več bosansko-hercegovskih mestih. Veleposlaništvo je delovalo tudi v navezi z uredništvom *Sarajevskih zvezkov* in za tuje veleposlanike organiziralo promocijo posebne izdaje v angleškem jeziku, ki jo je finančno podprlo slovensko zunanje ministrstvo. Univerza v Ljubljani in Univerza v Sarajevu sta v okviru medsebojnega sporazuma sodelovali na področju družbenih in naravoslovnih ved. Mednarodna gimnazija v Mostarju je sodelovala z mednarodno gimnazijo v Mariboru. Slovenska mladinska atletska reprezentanca se je udeležila mednarodnega atletskega turnirja v Sarajevu.

Med slovenskim predsedovanjem Svetu EU so mediji v Bosni in Hercegovini obsežno in v glavnem pozitivno predstavljali potek in uspehe slovenskega predsedstva. Na tedenska srečanja z veleposlaniki EU je veleposlaništvo občasno povabilo tudi predstavnike družbenega, kulturnega in javnega življenja (Nikola Špirić, Milorad Dodik, Haris Silajdžić, reis Mustafa Cerić, kardinal Vinko Puljić, metropolit Nikolaj, predsednica Vrhovnega sodišča Bosne in Hercegovine Meddžida Kreso, visoki predstavnik Miroslav Lajčák idr.). Ob teh priložnostih je veleposlaništvo pripravilo izjave za javnost in sklicalo tiskovne konference v svojih prostorih. Zanimanje in odzivi medijev so bili

veliki. Veleposlaništvo se je dejavno udeleževalo mednarodnih konferenc, seminarjev in predavanj (npr. mednarodne konference o vlogi mladih v Bosni in Hercegovini, mednarodne konference o policijski reformi, predavanja o rezultatih slovenskega predsedovanja Svetu EU na Univerzi v Sarajevu, javne tribune o EU idr.). Velja opozoriti zlasti na aktivno udeležbo na ustanovni konferenci novega civilnega združenja *Evropsko gibanje v Bosni in Hercegovini*, ki jo je organizacijsko in finančno podprlo tudi veleposlaništvo iz sredstev razvojne pomoči. Veleposlaništvo je med predsedovanjem v različnih javnih prostorih organiziralo tudi družabne dogodke ter 25. junija velik sprejem v čast dneva državnosti in konca predsedovanja Slovenije Svetu EU.

Obiski predstavnikov

- 13.–14. oktober – uradni obisk predsednika dr. Danila Türka v Bosni in Hercegovini.

- 22. junij – neuradno srečanje Milorada Dodika, predsednika Vlade Republike srbske, s predsednikom vlade Janezom Janšo v Ljubljani (ob polaganju temeljnega kamna za kulturni center srbske pravoslavne cerkve v Ljubljani na povabilo srbskega episkopa v Ljubljani).
- 31. avgust – neuradno srečanje ministrov za zunanje zadeve Svena Alkalaja in dr. Dimitrija Rupla na Bledu (ob Strateškem forumu Bled na temo »*Energija in podnebne spremembe: Si.nergija za prihodnost*«);

BRAZILIJA

Brazilijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu.

Veleposlanik: Avguštin Vivod

Leto 2008 je bilo v dvostranskih odnosih med Brazilijo in Slovenijo prelomno. Politično sodelovanje med državama je prešlo na novo raven z odprtjem veleposlaništva Federativne republike Brazilije v Ljubljani. Aprila je predsednik republike dr. Danilo Türk prvič uradno obiskal Brazilijo. Srečal se je s predsednikom Luizom Ináciem Lulo da Silvo, predsednikom zveznega senata Garibaldijem Alvesom Filhom, predsednico zveznega vrhovnega sodišča Ellen Gracie Northfleet, z brazilskimi gospodarstveniki in s predstavniki tamkajšnje slovenske skupnosti.

Na Brdu pri Kranju je bilo 6. junija zasedanje ministrske trojke EU in Brazilije, na katerem so razpravljali o medsebojnem strateškem partnerstvu, boju proti revščini, okolju in podnebnih spremembah, energetski varnosti in biogorivih ter migracijah. Ministrske trojke se je udeležil tudi brazilski zunanji minister Celso Amorim, ki se je ločeno sestal z ministrom dr. Ruplom in s predsednikom republike dr. Danilom Türkom.

Gospodarsko sodelovanje

Novembra je v São Paulu začelo delovati predstavništvo slovenskega gospodarstva. Brazilija je najpomembnejša slovenska trgovinska partnerica v Latinski Ameriki. Trgovinska menjava se je v prvih osmih mesecih leta 2008 v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej okrepila in dosegla 64,5 milijona evrov. Izvoz v Brazilijo je v prvih osmih mesecih znašal 18,7 milijona evrov (40,9-odstotno povečanje), uvoz pa 45,8 milijona evrov (22,6-odstotno zmanjšanje v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej).

Slovenska skupnost v Braziliji

Veleposlaništvo v Buenos Airesu je Zvezo Slovencev v Braziliji iz São Paula redno obveščalo o delovanju in razpisih Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, razpisih Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, tečajih slovenskega jezika in drugih dejavnostih. Diplomati veleposlaništva so se udeleževali prireditev, ki so jih organizirali Slovenci v São Paulu, med drugim osrednjega slovenskega srečanja, ki ga tradicionalno prirejajo na prvo decembrsko nedeljo.

CIPER

Ciper nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Atenah.

Veleposlanik: Vladimir Kolmanič

Državi gojita prijateljske odnose in krepita sodelovanje. Po številnih srečanjih na visoki in najvišji ravni v letu 2007 so bili obiski v letu 2008 manj intenzivni. Junija 2008 so bile na evropski ravni sprejete spremembe uredbe o zeleni črti, ki omogočajo lažji pretok ljudi in blaga prek t. i. zelene črte (ločnice med severnim in južnim delom otoka). Gre za glavni dosežek slovenskega predsedstva Svetu EU, povezan z reševanjem ciprskega vprašanja.

Gospodarsko sodelovanje

Prevladuje trgovinska menjava, ki je v prvih desetih mesecih dosegla 10,9 milijona evrov – od tega znaša slovenski izvoz 7,2 milijona evrov in uvoz 3,6 milijona evrov. V enajstih mesecih se je število ciprskih turistov v Sloveniji povečalo na 1288 (17 % več kot v enakem obdobju leta 2007). Slovensko podjetje *Merkur* je odprlo svojo blagovnico v Limasolu.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Med predsedovanjem Svetu EU je slovensko veleposlaništvo prirejalo redna srečanja vodij diplomatskih predstavništev držav članic EU, sprejem ob dnevu državnosti, sprejem ob izteku predsedovanja, veleposlanik je predaval na Univerzi v Limasolu, se srečal s svetovalcem vodje ciprskih Turkov Mehmeta Alija Talata in se udeležil odprtja ulice Ledra v središču Nikozije, ki povezuje grški in turški del mesta. Slovenija je skupaj z *Adrio Airways* in s častnim generalnim konzulom Republike Slovenije na Cipru aprila poskrbela za turistično promocijo v Limasolu.

Obiski predstavnikov

- 16. januar – kulturno-promocijska prireditev »*Slovenija – novo srce Evrope*« z razstavo fotografij Plečnikovih del, nastopom baletne skupine *IGEN*, s koncertom violinistke Alenke Semeja in sprejemom v Nikoziji;
- 17.–18. januar – udeležba ministra dr. Rupla na 5. neformalnem srečanju ministrov sredozemskih članic EU na Cipru in ločeno srečanje z zunanjo ministrico Erato Kozaku - Markulis;
- 18. januar – udeležba predsednika vlade Janeza Janše v spremstvu ministra za finance Andreja Bajuka in ministra za zunanje zadeve dr. Rupla na slovesnosti ob uvedbi evra

ter ločeno srečanje s predsednikom Cipra Papadopulosom v Nikoziji;
- 13.–14. maj – konzultacije koordinatorja za ciprsko vprašanje med slovenskim predsedovanjem Svetu EU Aleksandra Geržine v Nikoziji.

ČEŠKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Pragi

Veleposlanik: mag. Franc But

Odnosi med Republiko Slovenijo in Češko republiko so tradicionalno prijateljski in brez nerešenih vprašanj. Med državama poteka reden politični dialog, ki se je v letu 2008, zaradi predsedovanja Slovenije Svetu EU ter češkega predsedovanja leto dni kasneje, še dodatno okrepil. Pri prenosu izkušenj s pripravo in izvedbo projekta predsedovanja so potekali številni stiki na delovnih ravneh. Državi dobro sodelujeta na večstranski ravni (v EU in zvezi NATO) ter v okviru regionalnih pobud (Srednjeevropska pobuda, Regionalno partnerstvo in Salzburški forum).

Gospodarsko sodelovanje

Blagovna menjava med Republiko Slovenijo in Češko republiko je v prvih devetih mesecih leta 2008 znašala 804,6 milijona evrov, kar pomeni 9,3-odstotno rast v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2007. Od tega je bilo za 381,5 milijona evrov slovenskega izvoza na Češko (4 % več) in za 423 milijonov evrov uvoza iz Češke (14,6 % več kot v enakem obdobju leto poprej). Uvažane in izvažane blagovne skupine ostajajo že več let pretežno iste: v izvozu prevladujejo zdravila, avtomobilski deli in avtomobili, kovinski profili ter gospodinjski aparati, v uvozu pa avtomobili, elektronika in kemijska sredstva s celulozo. Na Češkem, predvsem v Pragi, deluje okrog trideset slovenskih podjetij, predstavništev in podjetnikov, ki pokrivajo skoraj celoten spekter gospodarskih dejavnosti in so glavni nosilci trgovinske menjave.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

V obdobju predsedovanja Slovenije Svetu EU so bili izvedene številne kulturno-promocijske prireditve, intenzivno je bilo tudi sodelovanje Veleposlaništva Republike Slovenije v Pragi s predstavniki lokalnih oblasti (številni obiski po posameznih čeških regijah), izobraževalnih in akademskih institucij (številni nastopi in predavanja) ter mediji.

Januarja je veleposlaništvo v gledališču *Malé Nosticovo divadlo* v Pragi organiziralo izvedbo monodrame Nataše Burger. Ob slovenskem kulturnem prazniku je februarja v cerkvi *Betlémská Kaple* v Pragi nastopila pianistka Irena Koblar. Marca je veleposlaništvo v sodelovanju z Inštitutom slavističnih in vzhodnoslovanskih študij Karlove univerze v praški literarni kavarni *Viola* priredilo literarni večer slovenske proze in poezije z naslovom »*O trnu in roži*«, na katerem so se predstavili različni slovenski avtorji. Od sredine marca do konca maja je bila v praškem *Klementinumu* na ogled razstava z naslovom »*Sinergija Slovencev s Čehi*«, ki je nastala v sodelovanju z Narodno knjižnico Češke republike in je predstavljala slovensko-češke kulturne stike od leta 1991 naprej. V prostorih ministrstva za kulturo Češke republike so 17. aprila odprli fotografsko razstavo »*Lipicanci – moja ljubezen*«, hkrati pa je bila predstavljena knjiga o lipicancih. Razstava je nato do konca slovenskega predsedovanja Svetu EU krožila po čeških mestih. Ob praznovanju dneva Evrope je bila 9. maja na glavnem praškem trgu kulturno-promocijska predstavitev Slovenije in slovenskega predsedovanja Svetu EU. V Slovanski knjižnici v Pragi je bilo 15. maja v organizaciji Veleposlaništva Republike Slovenije, Ustanove patra Stanislava Škrabca in lektorata za slovenski jezik Karlove univerze v Pragi predavanje o Primožu Trubarju ob 500-letnici njegovega rojstva. V cerkvi Betlémská Kaple v Pragi je 30. junija nastopila slovenska violinistka Anja Bukovec. Na južnem Češkem je bila 5. septembra odprta fotografska razstava z naslovom »*Slovenija – južna Češka*« fotografa Izidorja Jesenka. Slovensko narodno gledališče Drama je 13. septembra sodelovalo na največjem češkem gledališkem festivalu v Plznu, kjer je poželo dobre kritike ter odziv občinstva, o predstavi pa so obširno poročali tudi češki mediji. V Plznu so 1. oktobra odprli razstavo »*Prva svetovna vojna 1914–1918 in EU*«, posvečeno soški fronti in češkim vojakom. Ob tej priložnosti so izdali knjigo v slovenskem in češkem jeziku in organizirali simpozij.

Na podlagi sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju se je 31. marca v Pragi na 9. zasedanju sestal skupni odbor. Za obdobje 2008–2009 je bilo v sofinanciranje sprejetih 17 skupnih raziskovalnih projektov (šest na področju naravoslovno-matematičnih ved, devet na področju tehnoloških ved, eden pa v humanistiki in družboslovju).

Izvedbeni program sodelovanja v kulturi, izobraževanju in znanosti med vladama omogoča izmenjavo štipendij, študentov in univerzitetnih učiteljev. Na Karlovi univerzi v Pragi ter Masarykovi univerzi v Brnu je omogočen študij slovenščine v okviru lektorata slovanskih jezikov. Univerza v Ljubljani ima sklenjen sporazum s Karlovo univerzo v Pragi, Univerza v Mariboru pa z Univerzo v Brnu.

Dobro je tudi sodelovanje med pobratenimi slovenskimi in češkimi mesti.

Obiski predstavnikov

- 16. april – delovni obisk ministra za notranje zadeve Dragutina Mateja na Češkem;
- 15.–16. maj – minister za notranje zadeve Dragutin Mate se je v Pragi udeležil srečanja ministrov za notranje zadeve držav Salzburškega foruma;
- 22. maj – predsednik vlade Janez Janša se je udeležil drugega jedrskega foruma v Pragi;
- 6. junij – udeležba ministra za finance dr. Andreja Bajuka na »*Evrokonferenci*« v Pragi; v okviru obiska se je minister Bajuk dvostransko srečal s češkim ministrom za finance Miroslavom Kalouskom;
- 29. avgust – minister za razvoj dr. Žiga Turk se je udeležil odprtja *Centra za hidravlične raziskave*, ki ga je podjetje *Litostroj Power* v sodelovanju s češkim podjetjem *ČKD Blansko Engineering* odprlo v Pragi;
- 8.–9. december – državniški obisk predsednika republike dr. Danila Türka na Češkem.

- 27. marec – delovni obisk podpredsednika Vlade Češke republike za

evropske zadeve Alexandra Vondre v Sloveniji;

- 1. april – delovni obisk češkega ministra za notranje zadeve Ivana Langerja v Sloveniji;
- 8. maj – podpredsednik Vlade Češke republike za evropske zadeve Alexandr Vondra se je udeležil 11. mednarodnega *Foruma Evropa* Zahodnonemške radiotelevizije (WDR) v Ljubljani;
- 15. julij – uradni obisk ministra za delo in socialne zadeve Češke republike Petra Nečasa v Sloveniji;
- 30.–31. avgust – delovni obisk predsednika Vlade Češke republike Mirka Topolánka v Sloveniji. V okviru obiska se je Topolánek kot panelist udeležil Strateškega foruma Bled.

ČILE

Čile nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu.

Veleposlanik: Avguštin Vivod

Odnosi med Slovenijo in Čilom so prijateljski, brez nerešenih vprašanj.

S podpisom memoranduma o sodelovanju med Gospodarsko zbornico Slovenije ter Gospodarsko, trgovinsko, industrijsko in turistično zbornico Čila junija v Sloveniji se ponujajo možnosti za nadaljnje poglabljanje sodelovanja med državama.

Dne 25. junija so Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu, častni konzul Republike Slovenije, direktor Gospodarske, trgovinske, industrijske in turistične zbornice Čila Pedro Corona Bozzo ter delegacija ministrstva za okolje in prostor v Santiagu de Chile organizirali sprejem ob dnevu državnosti in ob 60. srečanju držav pogodbenic Mednarodne konvencije o kitolovu.

Gospodarsko sodelovanje

Trgovinska menjava se je v prvih osmih mesecih leta povzpela na 14,5 milijona evrov. V tem obdobju je Slovenija iz Čila uvozila za 12,7 milijona evrov blaga, kar je 47,7 % več kot v enakem obdobju leta 2007, izvozila pa za 1,7 milijona evrov blaga, kar je 0,6 % manj.

ČRNA GORA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Podgorici

Veleposlanik: mag. Jernej Videtič

Sodelovanje med Republiko Slovenijo in Črno goro je odlično, odnosi so prijateljski, neobremenjeni in na visoki ravni. Stiki med državama so razvejeni in mnogovrstni na političnem, varnostnem, gospodarskem, športnem, kulturnem, znanstvenem, zdravstvenem in drugih področjih. Slovenija je dejavna pri pospeševanju vstopanja Črne gore v mednarodne organizacije. Kot druga država EU je ratificirala stabilizacijsko-pridružitveni sporazum. Poseben pečat je sodelovanju dal uradni obisk predsednika republike dr. Danila Türka 2. in 3. septembra, ki je bil hkrati njegov prvi uradni obisk v kateri od držav nekdanje Jugoslavije.

V prostorih Veleposlaništva Republike Slovenije v Podgorici deluje Skupni sprejemni center (*Common Application Center*), kjer poleg slovenskih izdajajo schengenske vizume še za Francijo, Poljsko, Avstrijo, Madžarsko, Estonijo, Belgijo, Luksemburg, Litvo, Latvijo, Dansko in Nizozemsko. Slovenija je kot prva država članica EU s Črno goro maja 2008 podpisala protokol o izvajanju sporazuma med EU in Črno goro o vračanju oseb brez dovoljenja o prebivanju.

V Svetovni trgovinski organizaciji je Slovenija še naprej vodila delovno skupino za vstop Črne gore v to mednarodno organizacijo, kar naj bi se predvidoma zgodilo v letu 2009. Dejavna je bila pri prenosu znanja in izkušenj o evropskih integracijskih procesih črnogorski javni upravi prek *twinning* programa pomoči, poleg tega je Slovenija v svojih centrih za usposabljanje šolala črnogorske državne uradnike. Financirala je nacionalni center kooperativnega *online* bibliografskega sistema in servisa (COBISS) v Črnogorski nacionalni knjižnici na Cetinju in sodelovala pri ustanavljanju Regionalne upravne šole (RESPA) v Danilovgradu.

Nerešeno ostaja vprašanje sklenitve Sporazuma o socialni varnosti, s katerim naj bi se uredilo plačevanje pokojnin državljanom Črne gore, ki so bili zaposleni v Sloveniji v času nekdanje Jugoslavije.

Gospodarsko sodelovanje

Slovenija je bila med prvimi tujimi investitorji v Črni gori. Z nakupom hotela *Maestral* leta 2001 se je začel investicijski val, ki je pomembno prispeval k spodbujanju gospodarske rasti v Črni gori. V turizmu so slovenska podjetja lastniško udeležena še v *Hotels - Apartments - Tourist Service* (HTP) *Budvanska riviera* in *HTP Korali Bar*. Poleg teh naložb so pomembne še druge velike naložbe slovenskih gospodarskih družb, in sicer *Montenegrobanka*, ki jo je kupila *NLB*, zavarovalnica *Lovćen* v večinski lasti *Zavarovalnice Triglav*, zavarovalnica *Montenegro Osiguranje*, ki jo je kupila *Pozavarovalnica Sava*, *Zetatrans*, ki ga je prevzela *Intereuropa*, *Montenegrobonus*, katerega lastnik je postal *Petrol*, pljeveljski rudnik svinca in cinka *Šuplja stena*, ki je prešel v last podjetja *Gradir*, večinska udeležba *Mercatorja* v podjetju *Mercator-Mex*. V Črni gori so dejavna slovenska gradbena podjetja, omeniti velja *SCT-jevo* gradnjo predora Sozina, ki povezuje Podgorico z Barom, in ajdovsko *Primorje*, ki je zgradilo most *Millenium* na reki Morači. Slovensko podjetje *Bitermo* gradi *Atlas center* v Podgorici. V Bijelem Polju je bil julija 2008 odprt nov trgovski center, med glavnimi investitorji pa so slovenska podjetja. Pomembne posle izvaja tudi *Hermes Softlab*, ki za Vlado Črne gore vzpostavlja centralni register prebivalstva, dogovarja pa se tudi za računalniške rešitve za Davčno upravo Črne gore.

Slovenska podjetja so se zaradi lažjega poslovanja na črnogorskem trgu povezala v Slovensko poslovno združenje. Slovenska gospodarska delegacija je v organizaciji Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI), Gospodarske zbornice Slovenije, Slovenskega poslovnega kluba Podgorica in Gospodarske zbornice Črne gore oktobra obiskala Črno goro. Tema pogovorov so bili gospodarski odnosi med državama in priložnosti za krepitev medsebojnega sodelovanja, s poudarkom na energetiki, inženiringu, projektiranju in gradbeništvu.

Leta 2008 je še blagovna menjava še naprej močno rasla – v obdobju od januarja do oktobra je dosegla 174 milijonov evrov, od česar je Slovenija v Črno goro izvozila za 138 milijonov evrov, iz Črne gore pa uvozila za 36 milijonov evrov blaga in ohranila visok presežek v medsebojni menjavi. Slovenija se po obsegu menjave uvršča med največje zunanjetrgovinske partnerice Črne gore.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
V Podgorici in Budvi je imel maja koncert *Papirniški pihalni orkester Vevče*. Oktet *Lesna* iz Slovenj Gradca je v istem mesecu nastopil v Kotorju. Pod pokroviteljstvom Veleposlaništva Republike Slovenije v Podgorici je bila na začetku decembra v *Črnogorskem narodnem gledališču* premiera dokumentarnega filma o pticah v Črni gori »*Ambasadorji Črne gore*«.

Obiski predstavnikov

- 21. februar – obisk ministra za notranje zadeve Dragutina Mateja v vlogi predsedujočega EU skupaj s komisarjem za pravosodje in svobodo Francom Frattinijem (začetek dialoga o liberalizaciji vizumske ureditve);
- 7. marec – obisk ministra za obrambo Karla Erjavca;
- 9.–11. maj – obisk ministra za notranje zadeve Dragutina Mateja – podpis protokola med Vlado Republike Slovenije in Vlado Črne gore o izvajanju Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Črno goro o vnovičnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja;
- 1.–2. julij – obisk ministrice za visoko šolstvo Mojce Kucler Dolinar – slovesno odprtje Nacionalnega COBISS centra in podpis Sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Črno goro in Slovenijo;
- 27.–28. julij – obisk ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika – podpis memoranduma o soglasju o sodelovanju na področju varstva okolja;
- 2.–3. september – uradni obisk predsednika Republike Slovenije dr. Danila Türka.

- 7. februar – udeležba ministra za zunanje zadeve Črne gore Milana Roćena na neformalnem zasedanju zunanjih ministrov EU na Brdu pri Kranju; podpis memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije in Vlado Črne gore o strokovni pomoči na področju evropskih zadev in sporazuma o razvojnem sodelovanju;
- 20.–21. marec – obisk predsednika parlamenta Črne gore Ranka Krivokapića;
- 26. marec – obisk podpredsednice Vlade Črne gore dr. Gordane Đurović;
- 15.–16. oktober – udeležba ministra za notranje zadeve Črne gore Jusufa Kalamperovića na 8. konferenci o nezakonitih migracijah, organiziranem kriminalu, korupciji in terorizmu na Brdu pri Kranju.

DANSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v København

Veleposlanik: Rudolf Gabrovec (do 7. 11. 2008)

Že tradicionalno dobri in prijateljski odnosi med državama, ki so brez nerešenih vprašanj, so se ob slovenskem predsedovanju Svetu EU še okrepili, kar je bilo opazno predvsem v obiskih na najvišji ravni. Tudi stiki med zunanjima ministrstvoma in drugimi institucijami obeh držav so se v tem obdobju okrepili, Slovenija pa je naletela na veliko podporo danske strani. To je še potrdilo dejstvo, da gleda Danska na nove države članice EU kot na enakovredne partnerice v skupni Evropi.

Gospodarsko sodelovanje
Tudi v letu 2008 je bilo, kot vsa prejšnja leta, opaziti presežek Slovenije v medsebojni trgovini, čeprav je bila ta nekoliko nižja kot v letu 2007. Skupna blagovna menjava v prvih devetih mesecih leta 2008 je znašala 201,6 milijona evrov, kar pomeni 3-odstotno zmanjšanje glede na enako obdobje leto poprej. Izvoz je znašal 137 milijonov evrov, uvoz pa 64,6 milijona evrov. Za velik izvoz na Dansko imajo največje zasluge predvsem podjetja *Gorenje*, *Adria Mobil*, *Krka*, *Revoz* in *Danfoss*.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Predsedovanje Svetu EU je vplivalo na povečano kulturno-promocijsko dejavnost. Po novem letu sta na predstavništvu Evropske komisije na Danskem potekala predaja lokalnega portugalskega predsedstva slovenskemu predsedstvu EU in počastitev začetka slovenskega predsedovanja Svetu EU. Ob slovesni predaji so odprli razstavo slovenskih fotografij z naslovom »*I Feel Slovenia*«. V Helsingørju so, pod pokroviteljstvom Veleposlaništva Republike Slovenije na Danskem in Združenja vinskih muzejev Helsingør, priredili *Festival slovenskih vin*. Prireditev, na kateri je sodelovalo 22 slovenskih vinarjev, je bila največja tovrstna predstavitev slovenskih vin na Danskem. Februarja so v Aarhusu, drugem največjem danskem mestu, slovesno odprli razstavo del slovenske umetniške skupine *IRWIN* z naslovom »*State in Time*«, medtem ko so v København na slovenski kulturni praznik v Hiši Evrope počastili uvod v leto evropskega medkulturnega dialoga na Danskem na temo »*Dialog med kulturami in civilizacijami*« (»*Dialogue among Cultures and Civilizations*«). Hkrati je bila predstavljena knjiga »*Slovenija – zgodovina, družba, kultura*« danskega avtorja Fredeja Mortensena, ki jo je ta v napisal danskem jeziku in katere glavni založnik je bilo Veleposlaništvo Republike Slovenije na Danskem. Vrhunec slovenskega predsedovanja sta pomenila slavnostni koncert Irene Grafenauer, Mateta Bekavca in Klausa Jaeckeja ter predstavitev slovenske kulinarike z izborom slovenskih vin. Posebno težo dogodku je prispevala udeležba danskega prestolonasledniškega para princa Frederika in princese Mary. Ob izteku slovenskega predsedovanja je na predstavništvu Evropske komisije potekala predaja lokalnega slovenskega predsedstva francoskemu predsedstvu Svetu EU. Veleposlanik je septembra Kraljevi knjižnici v København izročil faksimile Biblije Slavice. Istega meseca je v okviru *Društva slovensko-danskega prijateljstva* skupina zelo uspešnih dijakov slovenskih srednjih šol obiskala veleposlaništvo in na ekskurziji po Danski enkratno predstavila in promovirala Slovenijo.

Državi sta med letom okrepili tudi sodelovanje na konzularnem podro-

čju. Danska od leta 2008 pomaga pri izdajanju kratkoročnih vizumov v nekaterih državah, kjer Slovenija nima lastnih konzularnih predstavništev (Benin, Burkina Faso, Zambija).

Obiski predstavnikov

- 12.–16. junij – delovni obisk preiskovalne komisije državnega zbora za ugotovitev in oceno dejanskega stanja, ki je lahko podlaga za odločanja o politični odgovornosti nosilcev javnih funkcij v Vladi Republike Slovenije, na Ministrstvu za pravosodje in Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije v zvezi z izvrševanjem nadzora po zakonu o državnem tožilstvu za spremembo zakonodaje in za druge odločitve v skladu z ustavnimi pristojnostmi državnega zbora. Delegacijo je vodil predsednik komisije Dimitrij Kovačič.

- 7. januar – obisk podpredsednika vlade in ministra za ekonomske in poslovne zadeve Bendta Bendtsena;
- 29.–30. januar – uradni obisk predsednika vlade Andersa Fogha Rasmussena;
- 28. februar – delovni obisk ministra za zunanje zadeve Pera Stiga Møllerja;
- 23. april – obisk soproge prestolonaslednika princese Mary v okviru Svetovne zdravstvene organizacije in evropskega tedna imunizacije.

EGIPT

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kairu

Veleposlanik: Borut Mahnič

Egipt je še vedno največji politični in gospodarski partner Slovenije v arabskem svetu. Odnosi med državama so zelo dobri in brez nerešenih vprašanj.

Med 6. in 8. marcem 2008 je bil na obisku v Republiki Sloveniji egiptovski minister za promet Mohamed Mansur. Od 18. do 19. marca 2008 je minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel v okviru bližnjevzhodne turneje obiskal Egipt, srečal se je s predsednikom Hosnijem Mubarakom in ministrom za zunanje zadeve Ahmedom Abulom Gejtom. Ob robu zasedanja Svetovnega gospodarskega foruma (WEF) za Bližnji vzhod v Šarm El Šejku se je 19. maja predsednik republike dr. Danilo Türk srečal z egiptovskim predsednikom Hosnijem Mubarakom. Februarja je Egipt obiskala ministrica za visoko šolstvo Mojca Kucler Dolinar.

Gospodarsko sodelovanje

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je slovenski izvoz v Egipt v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 34,3 milijona evrov in se je v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2007 povečal za 33,2 %. Uvoz iz Egipta je znašal 5,1 milijona evrov in se je v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2007 povečal za 52,3 %.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

V okviru festivala egiptovske kulture v Ljubljani, ki je potekal od 28. januarja do 20. julija, se je zvrstil niz kulturnih dogodkov, med drugim razstava staroegipčanske umetnosti z naslovom »*Faraonska renesansa*«. 18. maja je bil v kairski osrednji kulturni ustanovi – Kairski operi (*Cairo Opera House*) – v organizaciji Veleposlaništva Republike Slovenije v Kairu izveden koncert violinistke Anje Bukovec. *V okviru dvostranskega sporazuma o sodelovanju na področju izobraževanja, znanosti in kulture med Republiko Slovenijo in Egiptom je Slovenija v letu 2008 egiptovskim študentom ponudila 18 štipendij za študijsko leto 2009/2010.*

ESTONIJA

Estonijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Stockholmu.

Veleposlanik: Vojislav Šuc

Odnosi med Slovenijo in Estonijo so zelo dobri, nerešenih političnih ali drugih vprašanj ni. Prevladujeta vzajemna naklonjenost in sodelovanje. V Ljubljani se je 11. in 12. septembra na delovnem obisku mudil predsednik Republike Estonije Toomas Hendrik Ilves. Sestal se je s predsednikom republike dr. Danilom Türkom in predsednikom vlade Janezom Janšo. Med 13. in 14. oktobrom so v Talinu potekale konzultacije na temo vključevanja v Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), slovensko delegacijo je vodil minister za razvoj dr. Žiga Turk. Estonija od januarja Slovenijo pokriva iz Budimpešte. Novoimenovani veleposlanik Miko Haljas je predal poverilno pismo 17. januarja 2008. Pred tem je Estonija pokrivala Slovenijo z Dunaja.

Gospodarsko sodelovanje

Blagovna menjava med Slovenijo in Estonijo se je v prvih treh četrtletjih leta 2008 v primerjavi z enakim obdobjem leta 2007 povečala za dobrih 17 % na 19 milijonov evrov. Izvoz je ostal na približno enaki ravni (14 milijonov evrov), več kot podvojil pa se je uvoz (na skoraj 5 milijonov evrov). Neposrednih naložb med državama ni.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

V aprilu je v Talinu nastopil džez trio *Gajo*, maja pa je na trgu v starem delu mesta nastopila zasedba *StrojMachine*. Med slovenskim predsedovanjem Svetu EU so v prostorih predstavništva Evropske komisije v Talinu v okviru večerov slovenskega filma prikazali tri celovečerce.

FINSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Helsinkih

Nerezidenčni veleposlanik: Vojislav Šuc

Začasni odpravnik poslov: Jadran Hočevar

V prvi polovici leta 2008, med slovenskim predsedovanjem Svetu EU, so bili politični stiki med državama intenzivni, solidarni, na vseh ravneh sodelovanja znotraj EU ter tudi Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) zaradi sočasnega finskega predsedovanja organizaciji, delnega prekrivanja dejavnosti in interesa po usklajevanju obeh predsedstev. To usklajevanje je bilo koristno pri reševanju vprašanj na dnevnem redu obeh organizacij. Finska je s svojim posredovanjem izkušenj iz dveh predsedovanj Svetu EU (1999 in 2006) pripomogla k uspešnemu slovenskemu predsedovanju. Sodelovanje posameznih ministrstev, obeh vlad in obeh

parlamentov se je v navedenem obdobju poglobilo.

Gospodarsko sodelovanje
Navedenemu intenzivnemu političnemu sodelovanju je sledilo skromnejše gospodarsko sodelovanje. Gospodarska menjava med državama je po finskih uradnih statističnih podatkih od januarja do oktobra 2008 znašala: uvoz iz Slovenije 67,8 milijona evrov ali 0,1 % finskega uvoza, izvoz v Slovenijo pa 105,3 milijona evrov ali 0,2 % vsega finskega izvoza. Ob tem se je uvoz iz Slovenije v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2007 zmanjšal za 6 %, izvoz iz Finske pa povečal za 17 %. V gospodarskem sodelovanju ostaja še veliko neizkoriščenih možnosti.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Sodelovanje je razvito v turizmu (Slovenija je bila izbrana za partnersko državo na osrednjem turističnem sejmu v Helsinkih), študentski evropski izmenjavi (Erasmus) in delno tudi v kulturi. Tik pred slovenskimi parlamentarnimi volitvami 21. septembra je bila na finski državni televiziji predvajana oddaja »*Resnica o Patrii*«, ki je odmevala tudi v Sloveniji.

Obiski predstavnikov
- 29–30. maj – obisk delegacije državnega zbora v finskem parlamentu;
- 4.–5. december – udeležba državne sekretarke na ministrstvu za zunanje zadeve Dragoljube Benčina na zasedanju Sveta ministrov Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) v Helsinkih.

- 27. marec – delovni obisk ministra za zunanje zadeve Ilkka Kanerve v Ljubljani.

FRANCIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Parizu

Veleposlanik: dr. Janez Šumrada

V letu 2008 so se dvostranski odnosi še naprej krepili, predvsem zaradi zaporednega predsedovanja obeh držav Svetu EU, o čemer priča vrsta delovnih obiskov na najvišji, visoki in uradniški ravni.

Francija je na čelo Sveta EU stopila v drugi polovici 2008. V državi je bilo organiziranih 16 neformalnih ministrskih srečanj, ki so se jih udeležili slovenski ministri ali njihovi predstavniki. Med francoskim predsedovanjem je veleposlaništvo spremljalo delo predsedujoče v prestolnici.

Predsedovanje Slovenije Svetu EU se je uradno začelo s tiskovno konferenco za francoske in tuje medije (9. januarja). Slovenski veleposlanik je zatem predstavil prednostne naloge predsedovanja pred komisijo za evropske zadeve francoskega senata (22. januarja) in delegacijo za EU francoske narodne skupščine (23. januarja). Veleposlaništvo je pripravilo pet delovnih kosil veleposlanikov držav EU z visokimi predstavniki države gostiteljice (državni sekretar za evropske zadeve Jean-Pierre Jouyet, 18. januarja; minister za okolje in prostor Jean-Louis Borloo, 29. februarja; ministrica za notranje zadeve Michèle Alliot – Marie, 16. aprila; visoki predstavnik za Unijo za Sredozemlje veleposlanik Alain Le Roy, 26. maja; minister za zunanje zadeve Bernard Kouchner, 18. junija). Veleposlaništvo je organiziralo slavnostno predajo predsedovanja EU na področju obrambe (minister za obrambo Republike Slovenije Karl Erjavec in državni sekretar v francoskem ministrstvu za obrambo Jean-Marie Bockel, Pariz, 30. junija). Skupaj s Stalnim predstavništvom Evropske komisije je veleposlaništvo izvedlo posvet z naslovom »*Državljani EU in uporaba skupnega pravnega sistema*«, ki ga je vodil nekdanji francoski minister za evropske zadeve Alain Lamassoure (14. februarja). Veleposlaništvo je 31. januarja priredilo poseben sprejem za obrambne atašeje držav EU, ki se ga je udeležil tudi veleposlanik. Med predsedovanjem je veleposlaništvo pripravilo 43 evropskih brifingov.

Zlasti med predsedovanjem je bila zlasti okrepljena komponenta javne diplomacije. Z združenjem Nova Evropa je veleposlaništvo pripravilo javno razpravo o EU (Pariz, 24. januarja), z Evropsko hišo iz Pariza pa je sodelovalo pri pripravi in izvedbi praznovanja dneva Evrope pred pariško mestno hišo (9. in 10. maja). Veleposlanik se je aktivno udeležil kolokvija »*Evropa državljanov*« v Saint Germain-en-Layu, na katerem sta s francosko ministrico za visoko šolstvo in raziskovanje Valérie Pecresse pripravila predstavitev teme »*Raziskovanje, motor EU v pogojih globalizacije*« in odgovarjala na vprašanja udeležencev. Veleposlanika Slovenije in Velike Britanije sta 27. maja v Parizu pripravila zabavno tekmovanje o državah EU, namenjeno mlajšim članom evropskega diplomatskega zbora.

Na željo francoskega ministra za kmetijstvo in ribištvo sta slovensko ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter veleposlaništvo na vrtnem sprejemu francoskega ministrstva za kmetijstvo in ribištvo 10. julija pripravila predstavitev slovenske kulinarike. Diplomatsko osebje veleposlaništva je s svojimi otroki sodelovalo na javni prireditvi »*Odkrivanje Evrope*«, ki so jo organizirali francosko ministrstvo za kulturo, mesto Pariz in državni sekretar za evropske zadeve (10. septembra).

Veleposlanik se je 20. novembra udeležil slovesnosti ob koncu skupnega usposabljanja policijskih in žandarmerijskih enot držav EU v vadbenem centru Saint-Astier pri Perigueuxu in ob tej priložnosti obiskal enoto slovenske policije, ki je sodelovala na usposabljanju.

Veleposlaništvo je 30. junija priredilo sprejem ob državnem prazniku in koncu predsedovanja Svetu EU. Poleg slovenskega ministra za obrambo ter francoskih državnih sekretarjev za evropske zadeve in obrambo se ga je udeležilo doslej rekordno število v Franciji in pri mednarodnih organizacijah s sedežem v Parizu akreditiranih diplomatskih predstavnikov.

Na področju **gospodarskega sodelovanja** je veleposlaništvo pripravilo več poslovnih konferenc: v Lillu, središču regije Nord-Pas-de-Calais (28. maja); tri konference v za Slovenijo strateško zanimivi regiji Rhône-Alpes (Lyon, 5. junija; Saint-Etienne, 6. junija; Grenoble, 3. julija). S francoskim ministrstvom za promet je soorganiziralo konferenco »*Promet, okolje, energija*« (Pariz, 4. julija), ki se je je udeležila slovenska delegacija pod vodstvom državnega sekretarja na ministrstvu

za promet dr. Petra Verliča. Skupaj s podjetjem *Elektro Slovenija* je veleposlaništvo pripravilo sprejem za evropska elektroenergetska podjetja, včlanjena v Mednarodni svet za velike elektroenergetske sisteme (CIGRE) (27. avgusta) ter sprejem za poslovne partnerje slovenskega podjetja *Panvita* (21. oktobra). S Slovensko turistično organizacijo je pripravilo vrsto turističnih promocijskih dogodkov (Pariz, 9. in 10. maja, 22. junija, 21. septembra, Alès 14. in 15. junija), aprila pa organiziralo strokovni obisk študentov šole *Ecole des Mines de Paris* v Sloveniji.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Od 9. januarja do 8. februarja (stalno predstavništvo Evropske komisije) in od 9. maja do 7. junija (Hiša Evrope in Orienta) je v Parizu s posredovanjem veleposlaništva gostovala razstava »*Kazati resničnost*« štirih sodobnih slovenskih fotografov. Z ministrstvom za okolje in prostor je veleposlaništvo ob slovenskem kulturnem prazniku 8. februarja v pariškem Nacionalnem naravoslovnem muzeju soorganiziralo razstavo o slovenski naravni dediščini z naslovom »*Voda – naše upanje*«. Razstavo, ki sta jo odprla minister za okolje in prostor Janez Podobnik ter njegov francoski kolega Jean-Louis Borloo, odprtju pa je sledil velik sprejem, si je do 15. aprila ogledalo približno 15.000 obiskovalcev, zatem pa je gostovala še v nekaj francoskih mestih. Veleposlaništvo je organizacijsko močno podprlo pripravo kulturne prireditve »*Slovenska pomlad*« v mestu Melun južno od Pariza (29. marec–12. julij), kjer je sodelovalo z razstavama »*Slovenski evrokovanci*« (ob pomoči urada vlade za komuniciranje, 29. marec–12. julij) in »*Voda – naše upanje*« (15. april–15. maj) ter s pripravo pogovorov o slovenski književnosti, ki so se jih udeležili Boris A. Novak, Boris Pahor in Evgen Bavčar (od 5. do 7. junija). Organizacijsko in vsebinsko je sodelovalo tudi pri nastanku prve sodobne fotomonografije o Sloveniji v francoskem jeziku z naslovom »*Slovénie. L'Europe en miniature*« (Pariz, *Thalia Edition* 2008) in po njenem izidu pripravilo dve predstavitvi za pariško javnost (14. maja na veleposlaništvu, 21. maja v specializirani knjigarni *Librairie Itineraires*; ob drugi je bila odprta tudi fotografska razstava »*Slovensko čustvovanje*«, do 9. julija). V okviru festivala vzhodnoevropskega filma »*Evropa ob Evropi*« (Pariz, od 9. do 11. marca) so bili s posredovanjem veleposlaništva prikazani štirje slovenski filmi, na festivalu »*Slovenska književnost na filmu*« (Pariz, *INALCO*, od 2. do 4. decembra) pa trije. Pred koncem slovenskega predsedovanja Svetu EU so se zvrstile naslednje kulturne prireditve, namenjene najširšemu občinstvu: koncert ansambla *Terrafolk* s *Simfoničnim orkestrom Radiotelevizije Slovenija* (ob pomoči urada vlade za komuniciranje, Pariz, cerkev Saint-Eustache, 22. junija), koncert orkestra Slovenske vojske (ki ga je omogočilo ministrstvo za obrambo, Pariz, katedrala Saint Louis-des-Invalides, 29. junija), odprtje razstave »*Soška fronta: prva svetovna vojna v slovenskih Alpah*«, ki jo je v sodelovanju z ministrstvom za kulturo in ministrstvom za obrambo pripravil Kobariški muzej, slovesno pa sta jo odprla minister za obrambo Karl Erjavec in francoski državni sekretar na ministrstvu za obrambo Jean-Marie Bockel. Razstavo v Nacionalnem vojaškem muzeju v Parizu si je med 30. junijem in 4. septembrom ogledalo blizu 30.000 obiskovalcev. Na veleposlaništvu je bila sicer organizirana predstavitev francoskega prevoda 1. dela romana Lojzeta Kovačiča »*Prišleki*«, ki sta se je udeležili urednica ugledne pariške založbe *Seuil* in prevajalka (13. novembra), veleposlaništvo pa je pripravilo tudi predstavitev slovenske književnosti v Saint-Lôju, ki sta jo izpeljali Liza Japelj in znana slovenska pariška književnica Brina Svit (5. decembra), sodelovalo pri organizaciji literarnih večerov pisatelja Draga Jančarja v okviru »*Evropske pisateljske turneje*« (Pariz, 6. in 7. oktobra; Toulouse, 8. oktobra) in pri festivalu »*Evropska srečanja mladih in filma*« v okviru evropskega leta medkulturnega dialoga (od 27. novembra do 9. decembra), na katerem je slovenska skupina *Društvo zaveznikov mehkega pristanka* iz Krškega prejela posebno nagrado. Veleposlanik se je udeležil podelitve nagrade *Cevennes* za evropski roman, koncerta slovenskega skladatelja Izidorja Leitingerja in ansambla *Terrafolk* (Alès, 14. junija) ter razstave slikarja Jožeta Ciuhe (Sucy-en-Brie, 4. oktobra). Kot podpredsednik nacionalnega odbora za praznovanje 200-letnice Ilirskih provinc je sodeloval pri pripravi in izvedbi nacionalnega programa dogodkov, veleposlaništvo pa je organizacijsko podpiralo pripravo razstav Narodnega muzeja Slovenije, Arhiva Republike Slovenije in Mestnega muzeja Ljubljana ter simpozija v organizaciji Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) in Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU. Veleposlanik in župan mesta Dole v Juri sta 17. oktobra odkrila spominsko ploščo v hiši, kjer je nekoč živel pisatelj Charles Nodier; obenem je imel veleposlanik govor na tamkajšnjem odprtju razstave o Nodierju in se udeležil znanstvenega simpozija o njegovem življenju in delu.

Obiski predstavnikov

- 27.–29. januar – delovni obisk ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija;
- 14.–15. februar – delovni obisk ministra za pravosodje dr. Lovra Šturma;
- 22.–23. februar – delovni obisk državne sekretarke na ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Branke Tome;
- 31. marec – delovni obisk ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla;
- 28.–29. april – delovni obisk ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika;
- 6.–7. maj – delovni obisk državnega sekretarja na ministrstvu za zunanje zadeve Andreja Štera;
- 30. maj–3. junij – delovni obisk ministra za obrambo Karla Erjavca;
- 4.–6. junij – delovni obisk ministra brez listnice, predstojnika Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj dr. Žige Turka;
- 11.–12. junij – delovni obisk državnega sekretarja na ministrstvu za zunanje zadeve Matjaža Šinkovca;
- 25. junij–2. julij – delovni obisk državne sekretarke na ministrstvu za šolstvo in šport Magdalene Šverc;
- 29. junij–1. julij – delovni obisk ministra za obrambo Karla Erjavca;
- 30. junij–1. julij – delovni obisk ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla;
- 3.–4. julij – delovni obisk ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika;

- 3.–4. julij – delovni obisk državnega sekretarja na ministrstvu za promet dr. Petra Verliča;
- 5.–7. julij – delovni obisk državnega sekretarja na ministrstvu za zunanje zadeve Matjaža Šinkovca;
- 9.–11. julij – delovni obisk ministrice za delo, družino in socialne zadeve Marjete Cotman;
- 13.–14. julij – udeležba predsednika vlade Janeza Janše in ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na ustanovnem vrhu Lizbonskega procesa – Unije za Sredozemlje, udeležba predsednika vlade Janše na slavnostni paradi ob francoskem državnem prazniku;
- 19.–22. julij – delovni obisk ministrice za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojce Kucler Dolinar;
- 21.–22. julij – delovni obisk ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija;
- 1.–2. september – delovni obisk ministra za promet in zveze mag. Radovana Žerjava;
- 5.–6. september – delovni obisk ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla;
- 8.–9. september – delovni obisk državnega sekretarja na ministrstvu za zdravje Darka Žiberne;
- 12.–13. september – delovni obisk ministra za finance dr. Andreja Bajuka;
- 15.–16. september – delovni obisk državnega sekretarja na ministrstvu za finance Andreja Širclja;
- 17.–18. september – delovni obisk državne sekretarke na ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve Romane Tome;
- 17.–18. september – delovni obisk državnega sekretarja na ministrstvu za zunanje zadeve Matjaža Šinkovca;
- 21.–23. september – delovni obisk ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Iztoka Jarca;
- 28.–30. september – delovni obisk ministra brez listnice, predstojnika Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj dr. Žige Turka;
- 29.–30. september – delovni obisk državnega sekretarja za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorka Pelikana;
- 1.–2. oktober – delovni obisk ministra za obrambo Karla Erjavca;
- 12. oktober – udeležba predsednika vlade Janeza Janše na izrednem zasedanju Evroskupine;
- 22.–24. oktober – delovni obisk ministra za javno upravo dr. Gregorja Viranta;
- 22. oktober – delovni obisk državnega sekretarja na ministrstvu za promet Roberta Marolta;
- 29.–31. oktober – delovni obisk ministrice za zdravje Zofije Mazej - Kukovič;
- 1.–4. november – delovni obisk predsednika Ustavnega sodišča Republike Slovenije Jožeta Tratnika;
- 3.–4. november – delovni obisk ministra za notranje zadeve Dragutina Mateja;
- 3.–4. november – delovni obisk ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla;
- 25.–26. november – delovni obisk ministra za šolstvo in šport dr. Igorja Lukšiča;
- 5. december – delovni obisk ministra brez listnice, predstojnika Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropske zadeve mag. Mitje Gasparija;
- 18.–19. december – delovni obisk ministra za finance dr. Franca Križaniča.

GRČIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Atenah

Veleposlanik: Vladimir Kolmanič

Dvostranski odnosi so bili dobri. Veleposlaništvo Republike Slovenije v Atenah se je preselilo v nove prostore.

Gospodarsko sodelovanje

Gospodarsko sodelovanje je bilo osredotočeno na blagovno menjavo. Ta se je v prvih desetih mesecih leta 2008 povečala na 318 milijonov evrov, pri čemer je slovenski izvoz znašal 70,5 milijona evrov (v letu 2007 70,8 milijona evrov), uvoz pa 248 milijonov evrov (v letu 2007 169,5 milijona evrov). Obseg trgovinske menjave je tako dosegel najvišjo vrednost doslej.

Velik uspeh pomeni vzpostavitev redne letalske povezave med Ljubljano in Atenami, kamor od aprila trikrat tedensko leti *Adria Airways*, kar je prispevalo k okrepitvi gospodarskega sodelovanja in povečanju turistične izmenjave (v prvih enajstih mesecih je Slovenijo obiskalo 5854 grških turistov, kar je 17 % več kot v enakem obdobju leta 2007). Veljati je začel dvostranski memorandum o sodelovanju na področju turizma**.** Nadaljevala so se prizadevanja za vzpostavitev ladijskih povezav med grškimi pristanišči in Luko Koper.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Univerza v Atenah je septembra 2008 ustanovila Katedro za slovanske študije, kjer poučujejo jezike, zgodovino in kulturo slovanskih narodov – pobudo je osebno podprl tudi predsednik vlade Kostas Karamanlis. Ob priložnosti slovenskega predsedovanja Svetu EU so bila februarja v Atenah razstavljena dela Jožeta Plečnika. Marca je bila v Atenah kulturno-promocijska prireditev z nastopom Mance Izmajlove, skupine *Terrafolk* in modno revijo. Od 27. marca do 10. aprila in od 28. do 30. maja sta bili v Atenah na ogled razstavi slikarskih del Daniela Lovra Fuggerja. Slovenska džez skupina *Makiato* je maja nastopila na 8. evropskem džez festivalu v Atenah, ki se ga je udeležil tudi minister za kulturo dr. Vasko Simoniti, in na festivalu v Prevezi. Slovensko narodno gledališče iz Maribora je junija v Mariboru uprizorilo baletno predstavo »*Grk Zorba*« na glasbo grškega skladatelja Mikisa Teodorakisa.

Slovenija je bila vključena v program štipendiranja fundacije *Kokalis* na Univerzi Harvard, iz katerega se letno dodeli pet štipendij za študente iz Jugovzhodne in Srednje Evrope.

Slovenija je bila v grških medijih deležna verjetno največje pozornosti doslej, zlasti med predsedovanjem Svetu EU pa tudi po njem. Tiskani mediji so objavili najmanj 300 prispevkov o Sloveniji in njenem predsedovanju ter več intervjujev z ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom in slovenskim veleposlanikom. Osrednji kanal državne televizije je predvajal intervju z veleposlanikom in turistični prispevek o Sloveniji. Več tovrstnih prispevkov je bilo tudi v grških elektronskih medijih. Revija *Greek Diplomatic Life* je objavila prispevke o prednostnih nalogah slovenskega predsedovanja, sprejemu ob dnevu državnosti in o predaji predsedovanja

Franciji. Mediji so poročali o vzpostavitvi neposredne letalske povezave med državama, parlamentarnih volitvah v Sloveniji, sestavi nove vlade, čestitki predsednika vlade Kostasa Karamanlisa novoizvoljenemu predsedniku vlade Borutu Pahorju, obisku predsednika republike dr. Danila Türka v Bosni in Hercegovini, slovensko-hrvaškem sporu idr. Nekateri članki so bili kritični glede slovenske podpore vključevanju Makedonije v EU in zvezo NATO.

Med predsedovanjem Svetu EU je veleposlaništvo prirejalo redna srečanja vodij predstavništev držav članic EU, na katerih so bili gostje zunanja ministrica Dora Bakojanis, minister za razvoj in energetiko Folias, evropska komisarja za okolje Dimas in večjezičnost Orban, voditelj Panhelenskega socialističnega gibanja (PASOK) Giorgos Papandreu. Skupaj s Slovensko turistično organizacijo, generalnim častnim konzulom v Grčiji in Grško-slovensko gospodarsko zbornico je bilo organiziranih več promocijskih prireditev. Slovenija se je predstavila tudi na turističnem sejmu *FILOXENIA* konec oktobra v Solunu. Veleposlanik je sodeloval na več konferencah, predavanjih, božičnem bazarju in drugih dogodkih. Na veleposlaništvu v Atenah je bila odprta žalna knjiga ob smrti nekdanjega predsednika dr. Drnovška.

Obiski predstavnikov

- 5.–7. maj – udeležba ministra za razvoj dr. Žige Turka na vrhu o podnebni in energetski varnosti v Atenah;
- 27.–30. maj – udeležba ministra za kulturo dr. Vaska Simonitija na evro-sredozemski konferenci v Grčiji;
- 12. junij – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na slovesnosti na univerzi in srečanje z namestnikom ministrice za zunanje zadeve Valinakisom v Atenah;
- 17.–18. julij – obisk ministra za šolstvo in šport dr. Milana Zvera in srečanje z grškim homologom v Atenah.

- 5. februar – delovna večerja predsednika vlade Kostasa Karamanlisa s predsednikom vlade Janezom Janšo v Ljubljani.

GRUZIJA

Gruzijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kijevu.

Veleposlanik: Primož Šeligo (do 7. 11. 2008)

Politični odnosi med državama so dobri, nerešenih vprašanj ni. Med predsedovanjem Slovenije Svetu EU so se odnosi okrepili, predstavniki Veleposlaništva Republike Slovenije v Kijevu so se redno udeleževali dogodkov v Tbilisiju.

Gospodarsko sodelovanje med državama se razvija brez težav, v blagovni menjavi v prvih devetih mesecih opažamo skokovito rast uvoza (51,1 milijona evrov). Slovenski izvoz je v tem obdobju znašal 6 milijonov evrov, v njem pa so prevladovala zdravila.

Obiski predstavnikov

Dvanajstega maja se je v okviru trojke EU v Tbilisiju mudil minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel. Ob zaostritvi razmer v Abhaziji je minister dr. Rupel s skupino zainteresiranih ministrov za zunanje zadeve držav članic EU obiskal Tbilisi in imel pogovore s tamkajšnjim političnim vrhom.

Avgusta se je v Republiki Sloveniji kot gost Strateškega foruma Bled mudil namestnik predsednika Vlade Gruzije Giorgi Baramidze, ki je ob tej priložnosti imel dvostransko srečanje s predsednikom republike dr. Danilom Türkom in ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom.

HRVAŠKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Zagrebu

Veleposlanik: dr. Milan Orožen Adamič

Ob razvejenem in intenzivnem dvostranskem sodelovanju na številnih področjih je bila raven političnih odnosov med državama podobna kot prejšnja leta. Februarja 2008 sta se neuradno najprej sestala predsednika republik, pozneje pa še zunanja ministra. Hrvaški zunanji minister Gordan Jandroković je poleti obiskal Slovenijo. Uradni obisk predsednika republike dr. Danila Türka na Hrvaškem novembra 2008 je pomenil pomemben prispevek h krepitvi dialoga med državama. Predsednika republike je na uradnem obisku v Republiki Hrvaški spremljal minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar.

Septembra 2008 se je sestala meddržavna komisija za Jedrsko elektrarno Krško na ravni ministrov za gospodarstvo, ki je obravnavala osnovna določila revizije programa razgradnje jedrske elektrarne in sprejela poročilo Sklada za razgradnjo Jedrske elektrarne Krško o pridobljenih sredstvih. Med letom so potekala srečanja mešane slovensko-hrvaške skupine mednarodnopravnih strokovnjakov za pripravo pravnega okvira za reševanje vprašanja meje. V Zagrebu je bil maja 2008 podpisan sporazum o urejanju vojnih grobišč.

Siceršnje tradicionalno dobro in raznovrstno sodelovanje med državama so v letu 2008 bremenila posamezna nerešena vprašanja, bodisi dvostranska bodisi vprašanja nasledstva po nekdanji Socialistični federativni republiki Jugoslaviji. Med slednjimi je pomembno vprašanje prevzema jamstva nekdanje federacije za devizne hranilne vloge občanov Ljubljanske banke, glavne podružnice Zagreb, ki se rešuje pri Banki za mednarodne poravnave v Baslu. Otežujoče okoliščine v odnosih med državama v letu 2008 sta prinašala hrvaško selektivno izvajanje nekaterih dvostranskih sporazumov in nadaljnja praksa enostranskih dejanj Hrvaške.

Gospodarsko sodelovanje

Obseg blagovne menjave med državama se je leta 2008 povečal že osmo leto zapored, Hrvaška je za Slovenijo peta, Slovenija pa za Hrvaško četrta zunanjetrgovinska partnerica. V letu 2008 je obseg blagovne menjave med znašal 2,5 milijarde evrov, kar je za 4,4 % več kot v letu 2007. Slovenski izvoz na Hrvaško se je povečal za 7,9 % in je znašal 1,7 milijarde evrov, uvoz pa se je glede na leto 2007 zmanjšal za 1,9 % na 833 milijonov evrov.

Slovenija največ izhodnih investicij usmeri na Hrvaško, kjer je osmi investitor po obsegu vlaganj. Po podatkih za prva tri četrtletja leta 2008

je Slovenija na Hrvaškem investirala 132 milijonov evrov, kar jo med tujimi investitorji na Hrvaškem uvršča na četrto mesto. Hrvaška med tujimi naložbami v Sloveniji po obsegu zaseda osmo mesto. Po podatkih Narodne banke Hrvaške je Hrvaška v prvih devetih mesecih leta 2008 v Sloveniji investirala 1,3 milijona evrov, v celotnem obdobju po letu 1993 pa 72,8 milijona evrov.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Kulturno sodelovanje med državama v letu 2008 lahko ocenimo kot dobro. Zlasti intenzivno je bilo v prvi polovici leta, ko je promocija slovenske kulture potekala vzporedno s predsedovanjem Slovenije Svetu EU. V tem sklopu je hrvaški predsednik Stjepan Mesić konec januarja odprl razstavo kobariškega muzeja »*Velika vojna v Krnskem pogorju*«, februarja je bil ob praznovanju slovenskega kulturnega praznika v Varaždinu koncert slovenskega *Policijskega orkestra*, aprila je veleposlanik dr. Orožen Adamič v Zagrebu odprl razstavo »*Park Škocjanske jame*«, prav tako aprila sta potekali kiparska delavnica in razstava del slovenske kiparke Lučke Koščak. Maja je veleposlanik v Dubrovniku odprl razstavo podvodne fotografije Tihomirja Makovca, v istem mesecu je veleposlaništvo v sodelovanju s *Kulturnim društvom Bazovica* z Reke in *Muzejem za moderno in sodobno umetnost Reka* pripravilo dan slovenske kulture na Reki, konec maja pa v sodelovanju z *Zagrebško filharmonijo* v Zagrebu še koncert *Slovenske filharmonije*. Tudi po izteku slovenskega predsedovanja je bilo kulturno sodelovanje intenzivno: septembra je bila odprta fotografska razstava »*N'č se ne premakne – Pankrti 30 let*« v zagrebški galeriji *Forum*, oktobra je veleposlanik v navzočnosti zagrebškega župana Bandića odprl razstavo ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja v kulturnem domu *Slovenski dom* v Zagrebu, oktobra je bila v zagrebškem muzeju *Mimara* odprta razstava »*Pet slovenskih slikarjev*« pod pokroviteljstvom predsednikov Slovenije in Hrvaške, decembra pa je veleposlanik odprl razstavo Sandija Červka v zagrebški galerij *Forum*.

Tradicionalno dobro sodelovanje v znanosti je bilo v letu 2008 podkrepljeno s sprejetjem 54 novih skupnih znanstvenoraziskovalnih projektov, kar uvršča Hrvaško na vrh seznama dvostranskih partneric. Sodelovanje v izobraževanju je v letu 2008 potekalo na podlagi protokola, podpisanega med pristojnima ministrstvoma leta 2002, ki med drugim omogoča, da študentje v sosednji državi študirajo pod enakimi pogoji kot domači študenti.

Obiski predstavnikov
- 30. april – neuradno srečanje predsednika vlade Janeza Janše s hrvaškim predsednikom vlade Ivom Sanaderjem na hrvaški strani mejnega prehoda Obrežje - Bregana;
- 12. maj – obisk ministrice za delo, družino in socialne zadeve Marjete Cotman na Hrvaškem;
- 5. september – udeležba ministra za kmetijstvo Iztoka Jarca na 16. bjelovarskem kmetijskem sejmu v Gudovcu pri Bjelovarju na povabilo hrvaškega kmetijskega ministra Božidarja Pankretića;
- 26. november – uradni obisk predsednika republike dr. Danila Türka na Hrvaškem.

- 1. februar – neuradno srečanje predsednika republike dr. Danila Türka in predsednika Republike Hrvaške Stjepana Mesića na Otočcu;
- 8. julij – delovni obisk ministra za zunanje zadeve Republike Hrvaške Gordana Jandrokovića v Sloveniji;
- september – podpredsednik vlade in minister za gospodarstvo, delo in podjetništvo Damir Polančec je sodeloval na meddržavni komisiji za Jedrsko elektrarno Krško.

INDIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v New Delhiju

Začasni odpravnik poslov: Miklavž Borštnik

Na vse bolj tesne odnose med državama kaže odprtje indijskega veleposlaništva v Ljubljani 31. marca 2008. Sodelovanje med državama se je okrepilo tudi v mednarodnih organizacijah.

Slovenija in Indija sta pospešili sodelovanje z Mednarodnim centrom za promocijo podjetij (ICPE) in si ga prizadevata preoblikovati v uspešno mednarodno organizacijo. Državi sta se zavzeli tudi za preučitev možnosti, da bi center postal ena od povezovalnih institucij v sodelovanju med Indijo in EU.

Gospodarsko sodelovanje
Krepitev gospodarskih odnosov ostaja še naprej pomemben izziv v dvostranskih odnosih. Možnosti za tesnejše sodelovanje niso dovolj izkoriščene. Blagovna menjava je v prvih devetih mesecih leta 2008 znašala 98,8 milijona evrov, kar je uspeh v primerjavi z obsegom menjave v letu poprej, ko je ta dosegla 105,9 milijona evrov. V skupni blagovni menjavi narašča delež slovenskega izvoza.

Indijo je obiskala delegacija predstavnikov Luke Koper, ki je indijskim sogovornikom, zlasti upravam pomembnejših pristanišč, predstavila možnosti in prednosti Luke Koper za prometne povezave s srednjo Evropo. Povečalo se je tudi zanimanje za možnost investiranja v Sloveniji in skupna vlaganja v Indiji.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Kulturno sodelovanje je zaznamovalo predsedovanje Svetu EU. Januarja je bil na filmskem festivalu v Puni prikazan film Tuga Štiglica »*Poletje v školjki*«. Konec januarja je bil v Kalkuti predvajan film Andreja Mlakarja »*Mokuš*«. Aprila je v organizaciji veleposlaništva, držav članic in delegacije Evropske komisije v Indiji potekal tradicionalni filmski festival EU, in sicer v New Delhiju, Čenaju, Kalkuti, Kozhikodeju in Puni. Na njem je Slovenija sodelovala s filmom Janeza Lapajneta »*Kratki stiki*«, ki je bil v vseh mestih simbolno predvajan prvi v počastitev slovenskega predsedovanja Svetu EU.

Komorni trio *Adriars* je konec marca in na začetku aprila v okviru promocije Slovenije med njenim predsedovanjem Svetu EU uspešno nastopil v New Delhiju, Kalkuti, Čenaju, Goi in Bombaju. Pri organizaciji koncertov so poleg veleposlaništva sodelovali tudi lokalni pokrovitelji.

Ob izteku predsedovanja Svetu EU sta bila v prestižnem kulturnem cen-

tru sredi New Delhija *Habitat Center* razstava *Dekanske šole* pod vodstvom Ivana Kisovca in zelo uspešen nastop pevke Darje Švajger ob spremljavi pianista Jake Puciharja. Koncert je snemala tudi lokalna televizija *NDTV*.

Veleposlaništvo je julija ob pomoči lokalnega pokrovitelja v Čenaju organiziralo »*Festival slovenskega filma*«. Prikazani so bili filmi režiserjev Saša Podgorška, Igorja Šterka, Damjana Kozoleta, Janeza Burgerja, Metoda Pevca, Jana Cvitkoviča in Sonje Prosenc. Medijsko so bili vsi dogodki zelo dobro podprti, tako v dnevnem časopisju in tudi po več TV postajah.

V znanstveno-tehničnem sodelovanju se je izteklo enajst dvostranskih raziskovalnih projektov s področja naravoslovno matematičnih, tehniških in biotehniških ved ter več- in meddisciplinarnega raziskovanja. Ministrstvi za znanost sodelujeta pri pripravi novega javnega razpisa za sofinanciranje skupnih raziskovalnih projektov v obdobju 2009–2010.

Slovenija je s predstavnikoma ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo prvič sodelovala na simpoziju in visokošolskem sejmu EU v New Delhiju. Simpozija so se udeležili ugledni evropski in indijski strokovnjaki s področja visokošolskega izobraževanja in raziskovanj, ki so obravnavali glavne izzive visokega šolstva in raziskovanja, kot so oblikovanje strateških povezovanj med gospodarstvom in izobraževalnimi ustanovami, mobilnost in mednarodna povezovanja med različnimi visokošolskimi ustanovami in raziskovalnimi centri ter družbena odgovornost visokošolskih ustanov.

Ob svojem obisku v New Delhiju konec maja je imel minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel intervju z urednikom oddaje »*TV Show. Insight with Vikram Bahl*« na televiziji *ITMN Television for Brilliant Minds*.

Ob sodelovanju veleposlaništva je bil izdan zbornik o slovensko-indijskih odnosih z naslovom »*Indian Studies: Slovenian Contributions*«, ki ga je uredil profesor Lenart Škof.

Predstavniki veleposlaništva so dejavno sodelovali na seminarju za člane *Evropske poslovne skupine* v Bombaju, na seminarju o boju proti virusu HIV/aidsu, na seminarju, posvečenem mednarodnemu dnevu in podpori žrtvam mučenja v organizaciji EU in Združenja kulturnih centrov držav (UNIC), ter predavali na Nacionalnem inštitutu za finance in poslovanje.

Obiski predstavnikov

- 30. maj – uradno srečanje ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla s Pranabom Muherdžijem, ministrom za zunanje zadeve Indije. Sestanek je potekal ob robu zasedanja ministrske trojke EU in Indije;
- 31. marec – Anand Šarma, državni minister na ministrstvu za zunanje zadeve, je uradno odprl indijsko veleposlaništvo v Ljubljani;
- april – Sekretar na indijskem ministrstvu za zunanje zadeve Dinkar Hular je v Ljubljani vodil varnostni dialog med EU in Indijo;
- 31. avgust–1. september – posebni odposlanec predsednika vlade dr. Manmohana Singha za vprašanja podnebnih sprememb Šjam Saran je sodeloval na Strateškem forumu Bled na temo »*Energija in podnebne spremembe: Si.nergija za prihodnost*«.

IRAN

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Teheranu

Začasni odpravnik poslov: Matjaž Puc (do 18. 6. 2008), Matjaž Ingolič (od 10. 12. 2008)

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Iranu je med predsedovanjem priredilo več kot dvajset rednih srečanj za veleposlanike, politične svetovalce, gospodarske svetovalce, vodje administracij in konzule držav članic EU. Organizirana so bila tudi štiri *ad hoc* srečanja.

Veleposlaništvo je sodelovalo pri soorganizaciji dveh brifingov – ob koncu obiska visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko Javierja Solane in političnih direktorjev Nemčije, Francije, Velike Britanije, Rusije in Kitajske ter ob koncu obiska delegacije za civilno letalstvo Evropske komisije.

V okviru predsedovanja sta bili pripravljeni dve poročili o stanju na področju človekovih pravic in javni diplomaciji.

Iranskim oblastem je veleposlaništvo predalo pet demarš – tri o okoliščinah, s katerimi se srečujejo zagovorniki človekovih pravic, eno o durbanskem procesu in eno o konferenci za razorožitev. Na željo diplomatskega zbora sta bili sestavljeni dve lokalni poročili.

V perzijščino je bilo prevedenih dvanajst izjav predsedstva, ki so bile posredovane medijem, zagovornikom človekovih pravic, ustreznim uradnim institucijam in nevladnim organizacijam.

Med predsedovanjem je veleposlaništvo gostilo predstavnika sekretariata in predstavnika Evropske komisije. Zagotovljena jima je bila pomoč pri organizaciji programa srečanj z iranskimi predstavniki.

Gospodarsko sodelovanje

Med 16. in 20. majem je Teheran obiskala gospodarska delegacija v organizaciji Gospodarske zbornice Slovenije ob podpori Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI).

Uspešen obisk in sprejem delegacije na visoki ravni sta potrdila željo Irana po dobrem sodelovanju s Slovenijo.

IRSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Dublinu

Veleposlanik: mag. Franc Mikša

Sodelovanje med Slovenijo in Irsko na dvostranski ravni je bilo v letu 2008 še posebno intenzivno in je potekalo na različnih področjih in ravneh.

Na povabilo predsednika vlade Janeza Janše se je 26. februarja na delovnem obisku v Sloveniji mudil irski predsednik vlade Bertie Ahern. Zaradi slovenskega predsedstva Svetu EU v prvi polovici leta sta se izrazito povečala sodelovanje in izmenjava stališč med državama, povezanih z njunim članstvom v EU. Zvrstila so se tudi števil-

na delovna srečanja med predstavniki državne uprave in drugimi institucijami obeh držav. Irska je v Slovenijo med predsedovanjem napotila izkušenega diplomata za področje človekovih pravic in človekove varnosti. Na povabilo predsednika skupnega odbora irskega parlamenta in senata za evropske zadeve je slovenski veleposlanik na Irskem februarja predstavil prednostne naloge predsedovanja ter notranjepolitične in gospodarske razmere v Sloveniji. K večji prepoznavnosti Slovenije na Irskem so pripomogle tudi številne kulturne, informativno-promocijske in gospodarske prireditve, ki jih je veleposlaništvo organiziralo med predsedovanjem in so bile zelo dobro obiskane.

Gospodarsko sodelovanje

Blagovna menjava med Slovenijo in Irsko v letu 2007 je znašala 70,5 milijona evrov. V prvih devetih mesecih leta 2008 je Slovenija na Irsko izvozila za 21,6 milijona evrov blaga, uvozila pa za 30,3 milijona evrov blaga. V tem času se je slovenski izvoz na Irsko v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej nekoliko povečal (7 %), uvoz pa se je rahlo zmanjšal (3,6 %). Tako se je slovenski zunanjetrgovinski primanjkljaj nekoliko znižal. Največji izvozniki na Irsko so bili *Steklarna Rogaška*, *Revoz*, *Gorenje*, *Iskra Avtoelektrika, Iskraemeco*, *Sava Tires*, *Jelovica*, *Krka*, *SVEA Inženiring* in *Papirnica Vevče*. Največji uvozniki so *Coca-Cola HBC Slovenija*, *Johnson&Johnson*, *Foto Tabor*, *Avrera*, *Lek*, *Salus*, *Simt*, *Krka*, *Elrad International* in *Alldea*. Tudi pri storitvah se je nadaljevala rast, ki je značilna za zadnjih nekaj let. Slovenija je v letu 2007 izvozila storitve v vrednosti 27,6 milijona evrov in uvozila za 45,9 milijona evrov. V prvih devetih mesecih leta 2008 je Slovenija izvozila storitve v vrednosti 24,9 milijona evrov (največ izvažamo računalniških in informacijskih, poslovnih in turističnih storitev, transportnih storitev ter potovanj), uvozila pa za 43,3 milijona evrov (med uvoznimi storitvami prevladujejo licence, patenti in avtorske pravice, finančne storitve, računalniške in informacijske storitve ter transportne storitve), kar pomeni, da se je menjava v primerjavi z letom poprej povečala. Čeprav v letu 2008 ni bilo pomembnejših novih naložb iz Irske ali iz Slovenije, je bilo izvedenih precej dejavnosti in pogovorov, v katerih je bilo ugotovljeno zanimanje irske strani predvsem za naložbe v rekreativno-turistične dejavnosti, v lesnopredelovalno industrijo in sodobno slovensko oglaševalsko tehnologijo.

V Tullowu je bilo 23. maja srečanje slovenskih in irskih gospodarstvenikov ob predsedovanju Slovenije Svetu EU. Poslovne konference se je udeležilo nekaj več kot 70 gospodarstvenikov, predstavnikov ministrstva za gospodarstvo, Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI), Združenja irskih turističnih agencij *Enterprise Ireland* in drugih udeležencev.

V prvih desetih mesecih leta 2008 je Slovenijo obiskalo 8519 (10.331 v letu 2007) irskih turistov, ki so ustvarili 27.671 prenočitev. Večjo izmenjavo v turizmu najbolj ovira pomanjkanje neposredne letalske povezave, saj je bila večina izmenjave v času od začetka junija do konca septembra, ko je bila ob sobotah vzpostavljena neposredna letalska povezava *Adrie Airways* med Ljubljano in Dublinom. Zaradi recesije so se prihodki turističnega gospodarstva Irske v tem letu zmanjšali za 200 milijonov evrov v primerjavi z letom 2007.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Sodelovanje v kulturi je bilo pestro. Odličen nastop pianistke Dubravke Tomšič - Srebotnjak 22. februarja v koncertni dvorani Nacionalne galerije Irske v Dublinu, ki se ga je udeležilo več kot 400 povabljenih gostov, je bil osrednji kulturni dogodek v počastitev slovenskega predsedstva Svetu EU. Slovenska pevka Maja Slatinšek je s pesmijo Žige Pirnata »*Time to Rise*« 23. februarja v Limericku nastopila na irskem nacionalnem evrovizijskem izboru. Plesna skupina *Betontanc* je s svojim projektom »*Wrestling Dostojevsky*« 22. in 23. aprila nastopila na Mednarodnem plesnem festivalu v Dublinu. V Dublinu je 16. junija na praznovanju »*Bloomsdaya*«, poimenovanega po glavnem junaku romana irskega pisatelja Jamesa Joycea »*Ulikses*«, javno nastopil veleposlanik z branjem prevoda romana v slovenskem jeziku ter orisal sodelovanje Jamesa Joycea s slovenskimi poslovneži iz Trsta pri skupnih projektih na Irskem. V Westportu je bilo 26. junija ob izteku uspešnega mednarodnega projekta pobratenih šol srečanje učiteljev Osnovne šole Ivanjkovci pri Ormožu z eno od tamkajšnjih osnovnih šol, ki se ga je udeležil tudi irski minister za znanost, tehnologijo in inovacije. Letne konference Evropskega sveta umetnikov so se 7. in 8. novembra v Dublinu udeležili Helena Drnovšek - Zorko, vodja sektorja za mednarodne odnose v kulturi, Barbara Koželj, generalna direktorica direktorata za umetnost na ministrstvu za kulturo, in Tanja Orel Šturm, vodja sektorja za promocijo in mednarodno sodelovanje na ministrstvu za kulturo. Doc. dr. Sonja Novak Lukanovič, višja znanstvena sodelavka Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, je imela 28. novembra v Dublinu pogovore na temo medkulturni dialog, jezik in ekonomija.

Obiski predstavnikov

- 27.–28. marec – poslanci državnega zbora mag. Franc Žnidaršič, Samo Bevk in dr. Mitja Slavinec so sodelovali na 10. konferenci za spodbujanje evropske raziskovalne dejavnosti v Dublinu;
- 14. april – konference evropskih ljudskih strank v Dublinu se je udeležil poslanec v Evropskem parlamentu Lojze Peterle;
- 23. maj – generalni direktor direktorata za turizem na ministrstvu za gospodarstvo Marjan Hribar, generalni direktor Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) Peter Ješovnik in direktor Slovenske turistične organizacije Dimitrij Piciga so se udeležili srečanja z irskimi gospodarstveniki in predstavniki turističnih organizacij;
- 13.–14. oktober – udeležba podžupana Ljubljane Aleša Čerina na 48. generalni skupščini Združenja glavnih mest EU v Dublinu.

- 10.–11. januar – Rory Montgomery je sodeloval na neformalnem srečanju političnih direktorjev držav članic EU na Brdu pri Kranju;
- 10.–11. januar – Daniel Mulhall se je udeležil neformalnega srečanja generalnih direktorjev za EU držav članic EU na Brdu pri Kranju;

- 26. februar – obisk irskega predsednika vlade Bertieja Aherna v Sloveniji;
- 8.–9. maj – udeležba župana Dublina Paddyja Bourka na konferenci županov glavnih mest EU v Ljubljani;
- zaradi predsedovanja Slovenije Svetu EU se je od 1. januarja do 30. junija zasedanj in konferenc v Sloveniji udeležilo več irskih politikov, članov parlamenta, ministrov in državnih ministrov, visokih državnih uradnikov ter strokovnjakov.

ISLANDIJA

Islandijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v København.

Veleposlanik: Rudolf Gabrovec (do 7. 11. 2008)

Politični odnosi med državama so dobri in temeljijo na podobnih interesih ter razumevanju dvostranskih in mednarodnih vprašanj.

Gospodarsko sodelovanje med državama je skromno. V prvih devetih mesecih leta 2008 je obseg blagovne menjave znašal približno 2 milijona evrov. Slovenija je imela pozitiven saldo, saj je delež uvoza znašal le 9000 evrov. Obseg blagovne menjave se je v prvih devetih mesecih leta 2008 zmanjšal za 58 % glede na enako obdobje leto poprej.

Tudi dvostransko sodelovanje je bilo v letu 2008 skromno, meddržavnih obiskov na visoki politični ravni ni bilo. Dialog med predstavniki obeh držav je potekal na nižji delovni ravni in v večstranskih okvirih.

ITALIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu

Veleposlanik: dr. Andrej Capuder

Dobri sosedski odnosi med državama so partnerski in razvejeni. Državi sta razvili visoko raven medsebojnega sodelovanja na številnih področjih. Pomemben vezni člen sta obe manjšini. Državi, partnerici v EU in zvezi NATO, povezuje skladnost pogledov na ključna vprašanja v okviru EU (širitev, Zahodni Balkan, prihodnost EU).

Vsestransko sodelovanje se zrcali v rednem političnem dialogu, kar potrjujeta obiska predsednika Italijanske republike Giorgia Napolitana v Ljubljani in slovenskega predsednika republike dr. Danila Türka v Rimu. H krepitvi političnega dialoga in sodelovanja na različnih področjih skupnega interesa je pomembno prispevalo prvo srečanje koordinacijskega odbora ministrov med Slovenijo in Italijo 8. septembra v Rimu.

Gospodarsko sodelovanje
Italija se je tudi v letu 2008 uvrščala med najpomembnejše gospodarske partnerice Slovenije. Središčni pomen italijanskega trga za naše izvoznike ponazarja nenehna rast medsebojnih zunanjetrgovinskih tokov v obe smeri. Zaradi specifične ozemeljske razporeditve gospodarskih dejavnosti v Italiji, ki je povezana z razvitostjo industrije oz. posameznih gospodarskih dejavnosti in s tem povpraševanja, ostaja težišče slovenskega izvoza sever države. Pri tem so v ospredju dežele Furlanija - Julijska krajina, Benečija in Lombardija. Za slovenski izvoz v Italijo je značilna visoka razpršenost blagovnih skupin, med katerimi nobena nima prevladujočega deleža. Podobno velja za podjetja. Med temi je opaziti naraščanje števila malih in srednje velikih podjetij.

Pomen Italije kot enega ključnih izvoznih trgov Republike Slovenije potrjujejo podatki o izvoznih deležih v letu 2008: od januarja do septembra je delež slovenskega izvoza v Italijo v celotnem izvozu dosegel 12,4 %; v izvozu v države EU 18 %; v izvozu v države Evropske monetarne unije pa 24,4 %. Navedeni podatki za prva tri četrtletja 2008 so dobra napoved za letno raven, kjer je pričakovati primerljivo porazdelitev.

V pretoku tujih neposrednih naložb ostaja tudi v letu 2008 vrednost italijanskih vlaganj v Sloveniji bistveno višja od slovenskih v Italiji. V strukturi prvih prevladuje delež lastniškega kapitala, v strukturi drugih pa delež terjatev naših podjetij do italijanskih partnerjev, kar kaže na večji pretok finančnih sredstev iz Slovenije v Italijo iz tekočega poslovanja, manj pa iz investicijskih vlaganj.

Sodelovanje na **obrambnem in vojaškem področju** je bilo dobro in se je še krepilo v smislu skupnih priprav in sodelovanja v mirovnih operacijah, skupnega usposabljanja ter usposabljanja pripadnikov Slovenske vojske na različnih izobraževalnih ustanovah italijanske vojske. Sodelovanje je temeljilo na usmeritvah in resolucijah Organizacije združenih narodov, pobudah zveze NATO in EU in usklajenem programu dvostranskega sodelovanja.

V okviru operacij, ki jih vodijo Združeni narodi, državi sodelujeta v mirovnih silah UNIFIL v Libanonu. V operacijah, ki jih vodi zveza NATO, Slovenija sodeluje z Italijo v silah KFOR na Kosovu in ISAF v Afganistanu. V operacijah, ki jih vodi EU, pa v okviru mirovnih sil EUFOR v Bosni in Hercegovini.

Pri pridruževanju dela enot Slovenske vojske v Korpus za hitra posredovanja zveze NATO (NRDC-IT), ki ima sedež v Italiji, je bil dosežen pomemben napredek. Na skupnih sestankih vojaških strokovnjakov so se usklajevale podrobnosti pridruževanja. V pripravi je tehnični dogovor z Italijo, na podlagi katerega se bo za pridružene enote Slovenske vojske začel cikel skupnega usposabljanja znotraj NRDC-IT.

Italijansko vojaško letalstvo je v okviru zavezniških sil, v sklopu delovanja zavezniškega integriranega sistema zračne obrambe, sodelovalo v zagotavljanju izvajanja nadzora in zaščite slovenskega zračnega prostora. V Italiji se uspešno šolajo pripadniki Slovenske vojske – kontrolorji orožij pri nadzoru zračnega prostora. Po koncu šolanja izvajajo dodatna usposabljanja na delovnem mestu, vključujoč centre v Italiji, in tako pridobijo oz. ohranjajo licenco.

Omeniti velja tudi uspešno sodelovanje Italije, Slovenije in Madžarske v tristranski lahki pehotni brigadi (MLF).

Slovenija v okviru grško-italijanske pobude ADRION sodeluje z vojaški-

mi mornaricami jadranskih držav Albanije, Grčije, Hrvaške, Italije in Črne gore s ciljem krepitve medsebojnega zaupanja v regiji. Uspešno sodeluje tudi v italijanski pobudi *Virtual Regional Maritime Traffic Centre* (V-RMTC).

V letu 2008 je bilo v Italiji tudi nekaj dvostranskih obiskov predstavnikov ministrstva za obrambo. Srečala sta se direktorja za obrambno politiko, načelnik generalštaba Slovenske vojske je obiskal načelnika obrambnega štaba Republike Italije, poveljnik poveljniške strukture Slovenske vojske pa poveljnika italijanskih kopenskih sil. Sredi leta je letalsko bazo v Cervii obiskal tudi odbor za obrambo državnega zbora. Člani odbora so se seznanili z letalsko bazo, nalogami tamkajšnje lovske eskadrilje italijanskega vojaškega letalstva, vzdrževanjem letal ter vodenjem in poveljevanjem pri zaščiti slovenskega zračnega prostora, ki jo v okviru zveze NATO izvaja italijansko letalstvo.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Sodelovanje je razvejano in utečeno. V organizaciji veleposlaništva Republike Slovenije v Rimu in urada predsednika Italijanske republike sta 6. februarja v predsedniški palači v Rimu nastopila mezzosopranistka Bernarda Fink in basbaritonist Marcos Fink. Slavnostnega koncerta sta se udeležila slovenski in italijanski predsednik republike dr. Danilo Türk in Giorgio Napolitano. Slovenija se je s fotografijami predstavila na razstavi »*Evropa podob*« v kompleksu *Il Vittoriano* v Rimu pod pokroviteljstvom predsedstva Italijanske republike. Slovenska predstavnica, direktorica Moderne galerije Zdenka Badovinac, je sodelovala na kulturni prireditvi »*TransEuropa Express*«, ki je v Rimu na temo »*Pluralna ženska Evropa*« združila sodelujoče iz 27 držav članic EU. Slovenija je bila kot predsedujoča EU pokroviteljica 13. bienala mladih Sredozemlja v Bariju. Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu je sofinanciralo prevod knjige o Valvazorju profesorice Marie Bidovec v italijanski jezik. Slovenski predstavnik je kot član žirije sodeloval na 31. festivalu *Valentino Bucchi* v Rimu, ki je bil posvečen glasbi 20. in 21. stoletja. Slovensko mladinsko gledališče je novembra s predstavo »*Somrak bogov*« gostovalo v gledališču v Rimu. Lektorat za slovenski jezik na rimski univerzi La Sapienza je na začetku decembra organiziral teden slovenskega filma.

Italijanski mediji so o Sloveniji s pozitivnimi toni poročali ob prevzemu predsedstva Svetu EU. Tudi sicer so se med predsedovanjem bolj kot sicer posvetili Sloveniji, predvsem ko so v Sloveniji potekali pomembni mednarodni dogodki, denimo neformalno zasedanje zunanjih ministrov EU ter vrh EU in Združenih držav Amerike. Več pozornosti so mediji Sloveniji namenili tudi na področju gospodarskih vsebin in turizma. Sicer skromneje so poročali o slovenskih parlamentarnih volitvah.

Med predsedovanjem Svetu EU je imel slovenski veleposlanik v Rimu vrsto predavanj na pomembnih italijanskih inštitutih v Rimu in drugod (Firence, Benetke), kjer je predstavil prednostne naloge predsedovanja. Kot predstavnik predsedujoče države je vodil srečanja držav članic EU v Rimu. V okviru promocije slovenskega gospodarstva in v sodelovanju s predstavništvom Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) je Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu na dveh poslovnih posvetih v Milanu predstavilo gospodarska gibanja in investicijsko okolje v Republiki Sloveniji. Promociji slovenske turistične ponudbe sta bili namenjeni delavnici Slovenske turistične organizacije s poslovnimi srečanji v Bariju in Rimu.

Obiski predstavnikov

- 6. februar – srečanje slovenskega in italijanskega predsednika republike dr. Danila Türka in Giorgia Napolitana na slavnostnem koncertu ob slovenskem predsedovanju Svetu EU v Rimu;
- 8. september – prvo srečanje koordinacijskega odbora ministrov med Slovenijo in Italijo v Rimu, ki so se ga poleg ministra za zunanje zadeve dr. Rupla udeležili še ministri za okolje in prostor, za kmetijstvo, za regionalni razvoj ter državni sekretarji iz službe vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko, z ministrstva za okolje in prostor, ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo ter ministrstva za promet;
- april – državni sekretar na ministrstvu za gospodarstvo mag. Tomaž Jeršič se je udeležil 11. mednarodnega energetskega foruma v Rimu.
- julij – državni sekretar na ministrstvu za promet dr. Peter Verlič je vodil delegacijo Republike Slovenije v Rimu na neformalnem srečanju medvladne slovensko-italijanske komisije za železniško povezavo Divača – Trst;
- 15.–16. december – državna sekretarka na ministrstvu za zunanje zadeve Dragoljuba Benčina se je na Siciliji udeležila 6. neformalnega zasedanja zunanjih ministrov sredozemskih držav EU.

- 14. januar – obisk predsednika Italijanske republike Giorgia Napolitana v Ljubljani.

Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu

Generalni konzul: Jožef Šušmelj (do 20. 10. 2008)

Območje delovanja Generalnega konzulata Republike Slovenije v Trstu obsega severni del Italije oziroma šest dežel: avtonomni deželi Furlanijo - Julijsko krajino, Dolino Aoste in Tridentinsko - Gornje Poadižje ter dežele Benečijo, Piemont, Lombardijo in Emilijo - Romanjo. Furlanija - Julijska krajina, ki obsega Tržaško, Goriško in Videmsko pokrajino, ima zaradi obmejne lege, navzočnosti slovenske manjšine in zgodovinske vloge posebno mesto v zunanjepolitičnem interesu Slovenije. Sodelovanje s to deželo je posebej intenzivno in utečeno ter institucionalizirano v okviru mešane komisije za obravnavo skupnih razvojnih vprašanj med Republiko Slovenijo in Avtonomno deželo Furlanijo - Julijsko krajino. Pozitivno vpliva tudi na dobre sosedske odnose z Italijansko republiko in prispeva k intenzivnemu in poglobljenemu dialogu med slovensko manjšino v Italiji in italijansko narodno skupnostjo v Sloveniji. Z drugimi deželami na območju generalnega konzulata v letu 2008 ni bilo intenzivnejših stikov, bilo pa je veliko srečanj med pobratenimi in obmejnimi občinami.

Dne 13. in 14. aprila 2008 so potekale volitve v poslansko zbornico in senat ter ponekod lokalne volitve. V Furlaniji - Julijski Krajini je že v prvem krogu Renzo Tondo prejel 53,8 % glasov in bil izvoljen za predsednika deželnega odbora. Preobrat volilnega telesa k desnim strankam se je izrazil tudi na lokalni ravni.

V senat je bila izvoljena tudi kandidatka na listi Demokratske stranke, Slovenka Tamara Blažina. V deželnem parlamentu sedita dva svetnika slovenske narodnosti, Igor Gabrovec za Slovensko skupnost in Igor Kocjančič za Mavrično levico.

Generalni konzulat v Trstu je v letu 2008 poleg raznovrstnih konzularnih opravil spremljal politično in družbeno življenje na svojem jurisdikcijskem območju in posebno pozornost namenil položaju avtohtone slovenske narodne skupnosti, predvsem izvajanju vseh obstoječih dvostranskih in večstranskih mednarodnih pogodb, ki zadevajo položaj slovenske skupnosti, pa tudi notranje zakonodaje Italijanske republike (manjšinski zakon, deželni zakon) in drugo.

V letu 2008 so se pripadniki slovenske manjšine soočali z mnogimi izzivi – problemom državnega in deželnega financiranja manjšine, izvajanjem vidne dvojezičnosti v 32 občinah, reorganizacijo šolstva, ki napoveduje okrnitev šolske mreže, spremembe v založništvu idr. Izpostavljen je bil tudi problem delitve narečij v Benečiji. Pri reševanju navedenih vprašanj so predstavniki konzulata redno sodelovali s krovnima slovenskima organizacijama, Svetom slovenskih organizacij in Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo (predsednika sta se redno srečevala z najvišjimi predstavniki obeh držav), ter s predstavniki italijanskih oblasti. Tesno je bilo tudi sodelovanje slovenske manjšine v Italijanski republiki z italijansko narodno skupnostjo v Republiki Sloveniji.

Konzulat je nadaljeval sodelovanje s slovenskim društvom iz Milana, redno spremljal dogajanja glede projekta evroregije, plinskih terminalov v Tržaškem zalivu, sodelovanje med pristaniščema Trst in Koper ter probleme onesnaževanja v obmejnem območju. V decembru je potekal javni razpis za oddajo predlogov strateških projektov za program čezmejnega sodelovanja »*Slovenija/Italija 2007–2013*«, za katerega je bilo namenjenih 40 milijonov evrov.

Predstavniki konzulata so prirejali in obiskovali raznovrstne kulturne prireditve, prijateljska srečanja in slovesnosti (npr. odprtje šol), ki so jih organizirali manjšina pa tudi državni in pokrajinski organi. Nadaljevali so dejavnosti v zvezi s postavitvijo spominske plošče ob 500. obletnici rojstva Primoža Trubarja na pročelju nekdanje škofijske palače v Trstu in drugih spominskih obeležij, pomembnih za manjšino.

Obiski predstavnikov

- 29. februar – obisk kmetijskega ministra Iztoka Jarca v Trstu; sestal se je s predstavniki Kmečke zveze, obeh krovnih organizacij, agrarne skupnosti s Krasa, občine Števerjan v Brdih, v Podbonsescu pa z deželnim predsednikom Illyjem in deželnim odbornikom za kmetijstvo Marsiliem;
- 17. marec – obisk primorskih poslancev državnega zbora v Trstu; sprejeli so jih predsednik dežele Illy ter predsednika krovnih organizacij Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno-gospodarske zveze, pogovori so potekali tudi v Gorici in Čedadu;
- 2. september – obisk ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla v Trstu; srečanje s predstavniki slovenske manjšine;
- 7. september – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na spominski slovesnosti v Bazovici;
- 1. november – podpredsednik državnega zbora dr. Vasja Klavora je položil venca na spomenika v Gonarsu in v Gorici ter imel govore;
- 26. november – obisk ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjana Žekša in državnega sekretarja dr. Borisa Jesiha v Trstu; pogovor s predsednikoma Sveta slovenskih organizacij in Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

- 11. junij – obisk predsednika Avtonomne dežele Furlanije - Julijske Krajine v Ljubljani; pogovori z ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom;

JAPONSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Tokiu

Veleposlanik: Miran Skender Čupkovič

Leto 2008 bo ostalo v spominu kot leto z izjemnim številom vsakovrstnih dogodkov. Slovenijo kot predsedujočo EU je Japonska kot predsedujoča G8 povabila tudi na vsa pomembnejša srečanja G8 v prvi polovici leta 2008.

Politično sodelovanje Slovenije in Japonske je bilo v letu 2008 izjemno plodno. Veleposlaništvo Republike Slovenije v Tokiu je v okviru lokalnega predsedstva v prvi polovici leta pripravilo 126 dogodkov. Organizirali so tudi veliko srečanj na dvostranski ravni.

Aprila 2008 je ob vrhu EU in Japonske potekal dvostranski obisk predsednika vlade Janeza Janše. Spremljala sta ga minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak in gospodarska delegacija. Ob obisku je bila sprejeta tudi skupna izjava predsednikov vlad. To je bil doslej najvišji slovenski obisk na Japonskem. V okviru obiska se je minister za gospodarstvo srečal s predstavniki japonskega ministrstva za gospodarstvo in trgovino, obiskal nekatera japonska podjetja in odprl poslovno konferenco.

Gospodarsko sodelovanje

V prvi polovici leta je bil osrednji dogodek poslovna konferenca – predstavitev slovenske avtomobilske industrije (23. april 2008). Organizator dogodka je bilo veleposlaništvo skupaj z Javno agencijo Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) ter japonskima združenjema JAMA (združenje proizvajalcev avtomobilov) in JAPIA (združenje proizvajalcev avtomobilskih delov). Predstavitve so se udeležili vsi japonski proizvajalci avtomobilov in veliko proizvajalcev avtomobilskih delov.

V drugi polovici leta je bila v ospredju priprava strategije razvoja gospodarskega sodelovanja z Japonsko, ki je bila Vladi Republike Slovenije poslana 26. novembra 2008. Veleposlaništvo je

pripravilo pet obiskov slovenskih gospodarskih delegacij, tiskovne konference, sejme ter obiske pri japonskih podjetjih in gospodarskih združenjih, ki se zanimajo za sodelovanje s Slovenijo. Sodelovalo je tudi pri pripravi treh obiskov japonskih delegacij v Sloveniji.

Junija 2008 je Ministrstvo za finance Republike Slovenije japonskemu ministrstvu za finance poslalo osnutek sporazuma o izogibanju dvojnemu obdavčevanju dohodka in premoženja z Japonsko. Septembra 2008 je bila dana pobuda za prenovo sporazuma o sodelovanju na področju znanosti in tehnologije.

Novembra 2008 je veleposlaništvo začelo izdajati »*Gospodarske novice z Japonske*«. V letu 2008 sta izšli dve številki. Posebno poglavje v gospodarskem sodelovanju je turizem. Leto 2008 je bilo na tem področju zelo uspešno. Septembra je Slovenija sodelovala na kongresu in sejmu Japonskega turističnega združenja (JATA). Avgusta 2008 je bila uresničena prva neposredna letalska povezava Japonske s Slovenijo (čarterski prevozi Tokio–Ljubljana, dva čarterja).

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Leto 2008 je bilo izjemno plodno pri sodelovanju japonskih univerz z Univerzo v Ljubljani. Japonska je za dolgoletna in vsestranska prizadevanja na tem področju odlikovala prof. dr. Andreja Bekeša z visokim državnim odlikovanjem, redom vzhajajočega sonca, zlati žarki z rozeto. Prof. Bekeš je prvi Slovenec, ki je prejel tako visoko japonsko državno odlikovanje. Jeseni 2008 je bil oblikovan iniciativni odbor za ustanovitev Centra za japonske študije v Ljubljani, ki bo pokrival Jugovzhodno Evropo.

Veleposlaništvo je pripravilo naslednje večje kulturne dogodke ali sodelovalo pri njihovi pripravi:

Razstava o življenju in delu Jožeta Plečnika (maja in junija). Celotna razstava, katere avtor je dr. Damjan Prelovšek, je bila prenesena iz Narodne galerije v Ljubljani in prevedena v japonščino. 32 dni je bila odprta v *Galeriji moderne umetnosti Univerze za umetnost in arhitekturo* v Tokiu, 20 dni pa v *Mednarodnem centru* v Kobeju (oktobra in novembra).

Maja 2008 je veleposlaništvo soorganiziralo filmski festival EU v Tokiu. Odprl ga je slovenski film »*Kajmak in marmelada*«. Gosta festivala sta bila igralca Branko Djurič in Tanja Ribič.

Junija in julija 2008 je po Japonski z velikim uspehom gostoval zbor *Carmina Slovenica* iz Maribora (15 koncertov).

V drugi polovici leta sta bila na univerzah v Tokiu in Cukubi pripravljena dva znanstvena simpozija. Zadnji z naslovom »*Pomen sodelovanja slovenskih in japonskih univerz*« je bil decembra na univerzi v Cukubi, sodelovali so tudi predstavniki Univerze v Ljubljani.

Obiski predstavnikov
- maj 2008 – Tokio – dvostransko srečanje ministra za pravosodje Japonske Hatojame in državnega sekretarja Marolta z Ministrstva za pravosodje Republike Slovenije v Tokiu ob robu ministrskega srečanja G8. Osrednja tema pogovora je bila pravna zaščita;
- junij 2008 – dvostransko srečanje ministra za finance Republike Slovenije dr. Bajuka z ministrom za finance Japonske Nukago v Osaki ob robu ministrskega srečanja G8. Osrednja tema pogovora je bila sklenitev sporazuma o izogibanju dvojnemu obdavčevanju dohodka in premoženja med Slovenijo in Japonsko;
- junij 2008 – dvostransko srečanje zunanjih ministrov Japonske in Slovenije, Komure in dr. Rupla, v Kjotu ob robu ministrskega srečanja G8. Govorila sta o vseh pomembnejših temah, ki zadevajo sodelovanje Slovenije in Japonske;
- maj 2008 – sodelovanje ministra za okolje in prostor Podobnika na srečanju G8 v Kobeju. Ob tej priložnosti je bila tudi vrsta neformalnih srečanj s predstavniki japonske vlade;
- marec 2008 – srečanje skupine G20 v Čibi. Na njem je sodelovala slovenska delegacija pod vodstvom državnega sekretarja Jeršiča z ministrstva za gospodarstvo. V delegaciji sta bila tudi državna sekretarka Lautarjeva iz Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj ter generalni direktor za energetiko z ministrstva za gospodarstvo;
- februar, april, junij 2008 – posvetovanja političnih direktorjev. Državni sekretar in politični direktor ministrstva za zunanje zadeve mag. Matjaž Šinkovec je trikrat obiskal Japonsko.

JORDANIJA

Jordanijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kairu.

Veleposlanik: Borut Mahnič

Kralj Abdulah II. Ibn Al Husein je 8. aprila obiskal Slovenijo. Državi sodelujeta tudi na področju protiminskega delovanja. Enajstega aprila se je jordanski princ Mired Al Husein udeležil slavnostne seje svetovalnega odbora Mednarodnega sklada za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF) ob 10. obletnici delovanja, začeli so se pogovori o vključitvi jordanskih rehabilitacijskih strokovnjakov v program usposabljanja Inštituta Republike Slovenije za rehabilitacijo (IRRS).

Gospodarsko sodelovanje
Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je slovenski izvoz v Jordanijo v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 2,8 milijona evrov in se v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2007 zmanjšal za 8,9 %; uvoz iz Jordanije je znašal 107.000 evrov in se je povečal za 114 %. V Jordaniji se je med 11. in 15. novembrom 2008 mudila 20-članska slovenska gospodarska delegacija s predstavniki devetih slovenskih podjetij. Vodil jo je mag. Peter Ješovnik, direktor Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI).

KANADA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Ottawi

Veleposlanik: Tomaž Kunstelj

Dvostransko sodelovanje je bilo tudi v letu 2008 dobro in brez nerešenih vprašanj. Tretjega decembra je Slovenijo obiskala generalna guverner-

ka Kanade Michaëlle Jean, kar je še utrdilo že tako odlične odnose med državama. Stiki so se okrepili med slovenskim predsedovanjem Svetu EU. Nadaljevalo se je dobro sodelovanje na večstranski ravni v okviru Organizacije združenih narodov, Mreže za človekovo varnost, Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) ter Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD). Državi še naprej sodelujeta v Mednarodnem skladu za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF), kjer je Kanada napovedala sofinanciranje programa razminiranja v Gruziji. Slovenija in Kanada dobro sodelujeta na obrambnem področju, še posebno pri izobraževanju in usposabljanju.

Gospodarsko sodelovanje
Blagovna menjava med državama je razmeroma skromna. V letu 2007 je trgovinska menjava narasla na 106,8 milijona evrov v primerjavi z 68,5 milijona evrov v letu 2006. Izvoz se je sicer povečal samo za 20 % (s 35,5 na 42,5 milijona evrov) uvoz pa se je povečal za 95 % s 33 na približno 64 milijonov evrov. Med največje slovenske izvoznike so se uvrstili *Litostroj*, *Lek*, *Elan*, *Acroni*, med največje uvoznike pa *Adria Airways*, *Cinkarna*, *Ski-Sea Celje* in *Avtenta.Si*. V Sloveniji je približno deset predstavništev kanadskih podjetij, predvsem s področja storitev (telekomunikacije, inženiring, trgovina – uvoz zamrznjene hrane). V avgustu sta Mestna občina Ljubljana in madžarsko-kanadski *TriGránit* podpisala pogodbo za gradnjo Potniškega centra Ljubljana.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
V letu 2008 je veleposlaništvo izvedlo vrsto predavanj na kanadskih univerzah s predstavitvijo razvojne poti Slovenije, prednostnih nalog predsedovanja Svetu EU ter strukture in delovanja EU s posebnim poudarkom na transatlantskih odnosih (Univerza v Victorii, Univerza v Torontu, Ashbury College v Ottawi, Univerza McGill v Montrealu, Univerza Carleton v Ottawi, Univerza v Alberti – Edmonton, Univerza Laval v Quebec Cityju ter Univerza Dalhousie v Halifaxu). Na pobudo veleposlaništva se je začel izvajati program študijske izmenjave med Ekonomsko fakulteto v Ljubljani in ugledno poslovno šolo na Univerzi Queens iz Kingstona. V pripravi je sporazum o mobilnosti mladine.

Decembra je v Ottawi potekal teden slovenskega filma. Septembra je film »*Kratki stiki*« prejel prvo nagrado na festivalu vzhodnoevropskih filmov v Montrealu. Slovenija je sodelovala na filmskih festivalih EU v Ottawi, Vancouvru in Torontu. Maja je bilo v Kanadi svetovno prvenstvo v hokeju na ledu, na katerem je sodelovala slovenska hokejska reprezentanca, o Sloveniji pa so poročali tudi kanadski mediji. »*Diplomat&International Canada*« je v svoji izdaji za marec-april objavil študijo o demokratičnem razvoju in pri tem predstavil Slovenijo kot eno najuspešnejših novih držav članic EU.

Slovenska skupnost v Kanadi
Nadaljevalo se je dejavno sodelovanje s številčno in dobro organizirano slovensko skupnostjo. Nekatera društva so praznovala častitljive obletnice – med njimi *Društvo Bled – Beamsville* že 75. obletnico, *Slovensko letovišče Bolton* in *Slovensko društvo Vancouver* pa 50. obletnico.

Obiski predstavnikov
- 4.–9. junij – obisk komisije državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu v Calgaryju, Winnipegu, Ottawi, Montrealu in Torontu;
- 7.–11 maj – udeležba ministra za šolstvo in šport dr. Milana Zvera na konferenci Svetovne protidopinške organizacije (WADA) v Montrealu in srečanje z državno sekretarko za šport Heleno Guergis.
- 3. december – obisk generalne guvernerke Michaëlle Jean v Sloveniji.

KATAR

Katar nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kairu.

Veleposlanik: Borut Mahnič

Državni minister za energijo in industrijo dr. Mohamed Al Sabah se je udeležil Strateškega foruma Bled »*Energija in podnebne spremembe: Si.nergija za prihodnost*« od 31. avgusta do 1. septembra.

Gospodarsko sodelovanje
Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je slovenski izvoz v Katar v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 4,8 milijona evrov in se je v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2007 zmanjšal za 37,8 %; uvoza iz Katarja v Slovenijo tem času ni bilo.

KAZAHSTAN

Kazahstan nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Moskvi.

Veleposlanik: Andrej Benedejčič (do 7. 11. 2008)

Odnosi med državama so dobri in prijateljski. Državi sta z izmenjavo predsedniških obiskov v letu 2002 vzpostavili politični dialog na najvišji ravni, ki sta ga dodatno utrdili med slovenskim predsedovanjem OVSE leta 2005 in slovenskim predsedovanjem Svetu Evropske unije v letu 2008. Slovenija je podprla kandidaturo Kazahstana za predsedovanje OVSE leta 2010. Kazahstan deluje kot dejavnik stabilnosti in napredka v regiji.

Gospodarsko sodelovanje
V letu 2008 je skupna blagovna menjava s Kazahstanom znašala 64,8 milijona evrov – slovenski izvoz je znašal 43,4 milijona evrov, uvoz iz Kazahstana pa 21,3 milijona evrov. Blagovna menjava med državama vsako leto narašča.

KIRGIZISTAN

Kirgizistan nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Moskvi.

Veleposlanik: Andrej Benedejčič (do 7. 11. 2008)

Stiki med državama so se okrepili leta 2005, ko je Slovenija kot predsedujoča OVSE aktivno prispevala k stabilizaciji razmer v državi po zamenjavi vodstva v Biškeku. Slovenija se zavzema za nadaljnji razvoj dvostranskega sodelovanja s Kirgizistanom in izmenjavo stališč o ključnih mednarodnih vprašanjih, zlasti o problematiki upravljanja vodnih virov v Srednji Aziji.

Gospodarsko sodelovanje
V letu 2008 je skupna blagovna menjava s Slovenijo dosegla 3,6 milijona evrov, pri čemer je slovenski izvoz znašal 3,6 milijona evrov, uvoz iz Kirgizistana pa 18 tisoč evrov.

KITAJSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Pekingu

Veleposlanik: dr. Marjan Cencen

Politično sodelovanje med državama se je nadaljevalo v smeri nadaljnje krepitve dobrih in prijateljskih odnosov, v katerih ni nerešenih vprašanj. Stiki so potekali na različnih ravneh, z najvišjo vred. Slovenijo je maja z doslej največjo kitajsko gospodarsko delegacijo obiskal predsednik stalnega odbora Kitajske ljudske politične posvetovalne konference Jia Qinglin, Kitajsko pa oktobra predsednik republike dr. Danilo Türk. Slovenija je še naprej spoštovala politiko ene Kitajske, ta pa njeno zunanjepolitično usmeritev v sodelovanje v evroatlantskih povezavah. S posebnim zanimanjem je pričakovala slovensko predsedovanje Svetu EU, ki je kljub različnim pogledom na nekatera vprašanja v odnosih do Kitajske prispevalo k nadaljnji krepitvi odnosov. Tako EU kot Kitajska sta predsedovanje ocenili za uspešno. Slovenija je kot predsedujoča sodelovala v koordinaciji zbiranja pomoči Kitajski po potresu v Sečuanu, prav tako je poleg sožalnih brzojavk poslala finančno pomoč in pomoč v šotorih.

Gospodarsko sodelovanje
Menjava med državama se strmo povečuje, hkrati pa tudi negativna bilanca menjave za Slovenijo. Po podatkih kitajskega statističnega urada je trgovinska menjava med Slovenijo in Kitajsko od januarja do oktobra znašala 734,5 milijona evrov, od tega je bilo slovenskega izvoza za 90,2 milijona evrov, uvoza iz Kitajske pa za 644,3 milijona evrov. V primerjavi z enakim obdobjem leto poprej je trgovina v obe smeri narasla za 40,6 % – uvoz za 43,1 %, izvoz pa za 25,3 %. Po podatkih Banke Slovenije je bilo do konca leta 2007 slovenskih neposrednih naložb na Kitajskem za 10,4 milijona evrov. Pomembnejših kitajskih neposrednih naložb v Sloveniji ni. Gospodarsko sodelovanje med državama je intenzivno, na kitajskem trgu posluje vse več slovenskih podjetij. Na začetku leta je začelo delovati predstavništvo slovenskega gospodarstva v Šanghaju. Septembra je bil v Šanghaju podpisan sporazum o nastopu Slovenije na »*Expu 2010*«.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Na kulturnem področju je Slovenija sodelovala na mednarodni razstavi tradicionalnih nacionalnih izdelkov 65 držav in v imenu EU pripravila novinarsko konferenco. V sodelovanju z Evropsko komisijo je priredila fotografsko razstavo 19 držav članic EU z naslovom »*Olimpijski duh*« z več kot 200 fotografijami. V letu 2008 se je začela aktivna promocija projekta Nacionalnih inštitutov za kulturo v EU (EUNIC) in Slovenija se je oktobra udeležila prvega srečanja v Pekingu, decembra pa je s filmom »*Inštalacija ljubezni*« sodelovala na prvem evropskem filmskem festivalu. Decembra sta ministrstvi za znanost in tehnologijo objavili javni razpis za znanstveno in tehnološko sodelovanje med državama za obdobje od julija 2009 do junija 2011. Državni odbor Kitajske za nadzor podeljevanja štipendij tujim študentom je za študijsko leto 2009/2010 dodelil Sloveniji štiri enoletne štipendije. Nadaljevala se je izmenjava študentov v okviru dogovorjenega programa, z Univerzo za tuje študije pa so potekali vsebinski pogovori o odprtju lektorata slovenskega jezika. Veleposlaništvo je v sklopu slovenskega predsedovanja Svetu EU zaradi promocije in seznanjanja javnosti z dejavnostmi Slovenije še okrepilo sodelovanje z mediji, ki so objavili več novic, intervjujev in nekaj predstavitvenih člankov, podobno je bilo tudi v času olimpijskih iger. Zaradi spremljanja stanja na področju človekovih pravic in svobode medijev predvsem v obdobju pred olimpijskimi igrami je veleposlaništvo aktivneje sodelovalo tudi s predstavniki tujih medijskih hiš, *Mednarodno zvezo novinarjev* in *Klubom tujih dopisnikov v Pekingu*. Med promocijskimi dejavnostmi so bili: koncert slovenske glasbene skupine *Orlek*, priprava športno-družabnega dogodka *Diplomatski tek za mir in prijateljstvo*, na katerem je sodelovalo 51 veleposlaništev, ter dve degustaciji slovenskih vin. Veleposlaništvo je v sodelovanju ali samostojno izvedlo tudi predavanja na temo EU na univerzah Jilin, Beida in Fudan ter na Kitajski akademiji za družbene vede.

Obiski predstavnikov
- 7.–11. avgust – med olimpijskimi igrami je Kitajsko od obiskal minister za šolstvo in šport dr. Milan Zver, ki je predstavljal Slovenijo na slovesnem odprtju. Med obiskom se je sestal z namestnico kitajskega ministra za šport Hu Jiayan in ob tej priložnosti sta podpisala memorandum o sodelovanju na področju športa. Sodeloval je tudi na neformalnem srečanju ministrov za šport držav članic EU v Pekingu;
- 13.–19. avgust – minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak je v okviru promocijskih dejavnosti v času olimpijskih iger sodeloval na treh poslovnih konferencah ter se sestal tudi s kitajskim ministrom za trgovino Chenom Demingom in namestnikom ministra za energijo Zhaom Xiaopingom;
- 24.–28. oktober – Kitajsko je obiskal predsednik republike dr. Danilo Türk, ki je sodeloval tudi na srečanju voditeljev držav na 7. azijsko-evropskem zasedanju (ASEM7). To je bil drugi državni obisk slovenskega predsednika v zgodovini dvostranskih odnosov. V pogovorih z gostiteljem predsednikom Hujem Jintaom in s predsednikom vlade Wenom Jiabaom so bili potrjeni zelo dobri odnosi med državama na vseh področjih. V Čengduju je kot govornik sodeloval na »*EU-Sečuanski konferenci za naložbe in sodelovanje*« ter se udeležil odprtja *Zahodnega sejma*. Ob tem se je sestal tudi z namestnikom predsednika vlade Lijem Keqinagom. V Hongkongu je predsednika sprejel izvršni vodja Donald Tsang. Kitajska se je v pogovorih zahvalila za prispevek Slovenije kot predsedujoče h krepitvi odnosov med EU in Kitajsko. Slovenska stran se je zavzela za bolj uravnoteženo trgovinsko menjavo ter za več obiskov najvišjih predstavnikov Kitajske v Sloveniji. Predstavljeni so

bili novi predlogi za sodelovanje v gospodarstvu, kulturi in izobraževanji;

- 15. maj – politični direktor Matjaž Šinkovec je kot vodja trojke EU obiskal Kitajsko;
- 18.–20. junij – štiričlanska delegacija državnega zbora (Anton Kokalj, Franc Žnidaršič, Marko Pavliha in Mitja Slavinec) je sodelovala na petem azijsko-evropskem partnerskem parlamentarnem zasedanju v Pekingu
- Slovenija se je prek predstavnika veleposlaništva udeležila tudi Svetovnega urbanega foruma v Nanjingu od 3. do 7. novembra ter pekinške konference o podnebnih spremembah od 7. do 8. novembra.

- 10.–13. maj – predsednik stalnega odbora Kitajske ljudske politične posvetovalne konference Jia Qinglin je z močno gospodarsko delegacijo od obiskal Slovenijo, kjer so ga poleg gostitelja, predsednika državnega sveta Blaža Kavčiča, sprejeli predsednik republike dr. Danilo Türk, predsednik vlade Janez Janša in podpredsednik državnega zbora Sašo Peče. Poleg potrditve dobrega političnega sodelovanja je bil večji poudarek namenjen gospodarskemu sodelovanju, vključno s privabljanjem kitajskih naložb v Slovenijo;
- 9.–10. junij – minister za zunanje zadeve Yang Jiechi je sodeloval na pogovorih s trojko ministrov za zunanje zadeve EU, nato pa se mudil na dvostranskem obisku ter se sestal z gostiteljem, ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom. To je bil po letu 1993 drugi obisk kitajskega zunanjega ministra v Sloveniji;
- 15. januar – delegacija kitajskega ministrstva za obrambo pod vodstvom generalmajorja Qiana Lihuaja je obiskala Slovenijo, kjer jo je sprejel tudi minister Karl Erjavec;
- 25.–26. maj – obisk sekretarja za finance Hongkonga Johna Tsanga, ki ga je sprejel tudi minister za finance dr. Andrej Bajuk;
- 12. december – obisk namestnika ministra za trgovino Jianga Zengweia, ki se je pogovarjal o izkušnjah pri regulaciji trga.

KOREJA (DEMOKRATIČNA LJUDSKA REPUBLIKA)

Demokratično ljudsko republiko Korejo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Pekingu.

Veleposlanik: dr. Marjan Cencen

Med slovenskim predsedovanjem Svetu EU je vlogo lokalne predsedujoče v imenu Slovenije nosila Velika Britanija. Veleposlaništvo je 21. januarja v Pekingu za predstavnike članic EU pripravilo pogovor britanskega veleposlanika v Pjongjangu o razmerah v Demokratični ljudski republiki Koreji. V Pjongjangu se je veleposlanik 22. aprila udeležil delovnega kosila trojke vodij diplomatskih predstavništev držav članic EU in 30. junija zaključne večerje vodij diplomatskih predstavništev držav članic EU. Na mednarodnem filmskem festivalu v Pjongjangu je bil predvajan slovenski dokumentarni film »*Fotoreporterji*«.

KOREJA (REPUBLIKA)

Republiko Korejo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Tokiu.

Veleposlanik: Miran Skender Čupkovič

Veliko je možnosti za krepitev sodelovanja, predvsem gospodarskega. V letu 2008 je bilo danih več pobud, med katerimi velja omeniti vnovično odprtje predstavništva Korejske agencije za promocijo naložb in trgovine (KOTRA) v Sloveniji, odprtje veleposlaništva Republike Koreje ter organizacijo obiskov korejskih gospodarskih delegacij v Sloveniji. Sodelovanje se je okrepilo zlasti na treh področjih. Slovenska turistična organizacija je podpisala dogovor o sodelovanju s Korejsko turistično organizacijo; pripravljena je bila predstavitev Slovenije v Seulu, kjer je bil šest mesecev tudi predstavnik Slovenske turistične organizacije. Slovenska podjetja s področja informacijske tehnologije so predstavila svoje izdelke (*Samsung Electronics*, *LG Electronics*, *Doosan Corporation* idr.). Na področju logistike je bil največji gospodarski povezavi – Mednarodnemu trgovinskemu združenju Koreje (KITA) – predstavljen potencial Slovenije.

V letu 2008 je bilo opaziti napredek tudi v univerzitetnem sodelovanju. Na oddelku za azijske študije Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani že deluje lektorat za korejski jezik. Dosežen je bil dogovor, da bo Koreja lektorat okrepila še z enim profesorjem.

KOSOVO

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Prištini

Začasni odpravnik poslov: Vojko Volk

Ključni in zgodovinski dogodek za Kosovo v letu 2008 je bila razglasitev neodvisnosti 17. februarja. Med prvimi so ga priznale članice t. i. kontaktne skupine in več držav članic EU. Državni zbor Republike Slovenije je Kosovo priznal 5. marca, do konca leta pa ga je priznalo 22 držav članic EU. Diplomatski odnosi med državama so bili z izmenjavo pisem sklenjeni 8. aprila. Devetega maja je Republika Slovenija uradno odprla veleposlaništvo v Prištini, kjer je do tedaj deloval Urad Republike Slovenije za zvezo z UNMIK. Do konca leta 2008 je Kosovo priznalo 52 držav.

Obdobje slovenskega, zlasti pa francoskega predsedovanja Svetu EU je na Kosovu pomembno zaznamovalo preoblikovanje Začasne uprave Organizacije združenih narodov na Kosovu (UNMIK) in krepitev navzočnosti EU, še zlasti prek misije na področju pravne države (EULEX) in posebnega predstavnika EU (EUSR), ki je hkrati vodja Mednarodnega civilnega urada (ICO). Konec novembra je bil dosežen dogovor med Organizacijo združenih narodov in Srbijo glede t. i. sporazuma o šestih točkah (o dejavnosti UNMIK na severu Kosova) ter med Organizacijo združenih narodov in EU glede napotitve EULEX, ki je omogočil napotitev na celotno ozemlje Kosova z uradnim začetkom 9. decembra in tako potrdil njegovo ozemeljsko celovitost, hkrati pa napovedal začetek okrepljene prisotnosti EU na Kosovu kot ključnega elementa mednarodne navzočnosti v državi. Uveljavljanje misije EULEX na Kosovu ter vzpostavljanje ozračja zaupanja z lokalnim, zlasti manjšinskim prebivalstvom ostaja izziv.

Kosovski strani je Slovenija poslala predlog sporazuma o razvojnem sodelovanju. To sicer poteka že dalj časa. Velja omeniti psihosocialne programe Ustanove Skupaj – regionalnega centra za psihosocialno dobrobit otrok ter vključitev Kosova v izobraževanje za kakovostno javno upravo, ki ga za države regije izvaja Center za evropsko prihodnost na Jablah. Ta bo pomagal tudi pri izobraževanju uradnikov nastajajočega kosovskega zunanjega ministrstva. Center za evropsko prihodnost je marca na gradu Jable organiziral izobraževanje z naslovom »*Upravljanje s kapitalskimi naložbami in e-uprava*« za uslužbence ministrstva za javno upravo Kosova. Pomemben prispevek k razvojni pomoči pomenijo tudi lokalno odmevne akcije Veleposlaništva Republike Slovenije v Prištini, v sodelovanju s slovenskimi pripadniki Kosovskih sil – KFOR (od septembra na Kosovu delujeta dve motorizirani četi Slovenske vojske z dodatnimi poveljniško-logističnimi elementi) in slovenskimi podjetji.

Gospodarsko sodelovanje

Slovenija s skupnim obsegom neposrednih naložb, ki je v letu 2008 ocenjen na več kot 550 milijonov evrov, trdno ostaja prvi tuji investitor na Kosovu. V letu 2007 je izvozila za dobrih 70 milijonov evrov, uvozila pa za 4,6 milijona evrov blaga. Dejanski slovenski izvoz je zaradi posebnih okoliščin verjetno precej večji. V prvih devetih mesecih leta 2008 je slovenski izvoz znašal 60,6 milijona evrov, uvoz pa 3 milijone evrov.

Obiski predstavnikov

- 28. marec – predsednik kosovske vlade Hashim Thaçi se je udeležil ministrskega srečanja EU in Zahodnega Balkana na Brdu pri Kranju;
- 9. maj – predsednik kosovske vlade Hashim Thaçi je bil na prvem delovnem obisku v Sloveniji;
- 13. maj – predsednika državnega zbora Franceta Cukjatija je obiskal predsednik kosovskega parlamenta Jakup Krasniqi;
- 7. julij – na prvem delovnem obisku v Republiki Sloveniji se je mudil kosovski zunanji minister Hyseni;
- 20.–22. avgust – Slovenijo je obiskal kosovski minister za javno upravo Bajrami.
- Slovenske vojake na Kosovu je spomladi obiskal obrambni minister Karl Erjavec;
- 26. december – vojake sta obiskala predsednik vlade Borut Pahor in obrambna ministrica dr. Ljubica Jelušič.

KUBA

Kubo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Madridu.

Veleposlanik: Peter Reberc

V odnosih med Kubo in EU je bil pomemben premik dosežen konec junija, med slovenskim predsedovanjem, ko je EU odpravila negativne ukrepe iz leta 2003, da bi omogočila politični dialog s to državo. Sklepi Sveta EU izražajo podporo spremembam na Kubi v smeri liberalizacije, vsebujejo pa tudi poziv kubanski vladi k izboljšanju položaja človekovih pravic, med drugim z brezpogojno izpustitvijo vseh političnih zapornikov, skupaj s tistimi, ki so bili zaprti in obsojeni leta 2003, ter dostopom do kubanskih zaporov za človekoljubne organizacije.

V dvostranskih odnosih med Slovenijo in Kubo se je kazal obojestranski interes za krepitev političnega dialoga v skladu s politiko EU do Kube in vsestranskega sodelovanja, predvsem gospodarskega, intenziteta in raven stikov pa sta ostala na dosedanji, razmeroma skromni ravni. Minister za pravosodje dr. Lovro Šturm je med 16. in 18. marcem gostil kubansko ministrico za pravosodje Marío Esther Reus Gonzáles. Ministrica se je srečala s predsednikom vrhovnega sodišča Francem Testenom, predsednikom državnega zbora Francetom Cukjatijem in predsednikom odbora državnega zbora za notranjo politiko, javno upravo in pravosodje Dragom Korenom. Minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel se je na visokem segmentu sedmega zasedanja Sveta za človekove pravice 3. marca v Ženevi srečal z ministrom za zunanje zadeve Kube Felipejem Pérezom Roquejem in kubanskega kolega povabil na obisk v Slovenijo.

Gospodarsko sodelovanje

Blagovna menjava se je nekoliko okrepila v primerjavi z letom 2007; v prvih devetih mesecih je znašal slovenski izvoz 74 tisoč evrov, uvoz pa 23 tisoč evrov. Kuba je sicer zanimiv in perspektiven trg, predvsem za avtomobilski sektor. Pri 12 milijonih prebivalcev namreč premore okrog 1,9 milijona avtomobilov. Slovensko podjetje *Sinter* v sodelovanju s kubanskim podjetjem *Unicamoto Autopartners* končuje naložbo v proizvodnjo zavornih sistemov za avtomobile.

KUVAJT

Kuvajt nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kairu.

Veleposlanik: Borut Mahnič

Minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel se je udeležil tretjega razširjenega sestanka iraških sosed, ki je potekal v Kuvajtu 22. aprila. Kuvajt je sredi novembra organiziral 3. svetovno konferenco parlamentarcev proti korupciji, ki se je je udeležil tudi poslanec državnega zbora Franc Pukšič.

Gospodarsko sodelovanje

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je slovenski izvoz v Kuvajt v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 5,3 milijona evrov in se v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2007 zmanjšal za 10 %; uvoz iz Kuvajta je dosegel 10.000 evrov, kar pomeni 150-odstotno rast.

LATVIJA

Latvijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Stockholmu.

Veleposlanik: Vojislav Šuc

Odnosi med Slovenijo in Latvijo so zelo dobri in brez nerešenih vprašanj. Državi povezujejo tradicionalno prijateljstvo, solidarnost in medsebojna podpora še iz obdobja, ko sta si prizadevali za neodvisnost in mednarodno priznanje. Predsednik vlade Ivars Godmanis se je med 31. avgustom in 1. septembrom udeležil Strateškega foruma Bled. Med 15. in 17. aprilom je Latvijo obiskala delegacija skupine prijateljstva z Latvijo v državnem zboru, ki jo je vodil poslanec Vili Rezman.

Za prvega rezidenčnega veleposlanika Latvije v Republiki Sloveniji je bil septembra imenovan Juris Poikāns.

Gospodarsko sodelovanje
Blagovna menjava med Latvijo in Slovenijo je ostala skromna. Obseg menjave v prvih devetih mesecih je znašal 19 milijonov evrov. Slovenija je imela visok presežek v menjavi. Izvoz v Latvijo je ostal na približno enaki ravni (17 milijonov evrov), uvoz pa se je povečal na 1,8 milijona evrov.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
V Rigi je v okviru promocije Slovenije med predsedovanjem Svetu EU aprila nastopil džez trio *Gajo*, maja pa je veliko navdušenja požel nastop zasedbe *StrojMachine*.

LIHTENŠTAJN

Lihtenštajn nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bernu.

Začasni odpravnik poslov: Branko Zupanc

Odnosi med Slovenijo in Kneževino Lihtenštajn so tradicionalno dobri. Zadnje čase visokih obiskov iz Slovenije v Lihtenštajnu ni bilo, lihtenštajnska ministrica za zunanje zadeve Rita Kieber - Beck pa se je doslej vsako leto udeležila Strateškega foruma Bled.

V Lihtenštajnu živi približno 60 slovenskih državljanov, ki se družijo v dokaj aktivnem društvu (drugo društvo je zamrlo). Dopolnilni pouk slovenskega jezika, za katerega skrbijo učiteljice iz Švice, obiskuje okrog 20 otrok.

V prvi polovici leta 2008 je veleposlaništvo posebno pozornost namenilo dejavnosti v okviru predsedovanja Slovenije Svetu EU. Ob upoštevanju prakse prejšnjih predsedujočih je vsak mesec pripravilo delovni sestanek vodij misij držav članic EU v prostorih veleposlaništva, eno delovno kosilo z visokim gostom v hotelu »*Ambassador*« v Bernu in predstavitev slovenske kulture (več koncertov in razstav). Med gosti na delovnih kosilih so bili predsednik države, trije švicarski zvezni ministri in ministrica za zunanje zadeve Kneževine Lihtenštajn.

LITVA

Litvo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v København

Veleposlanik: Rudolf Gabrovec (do 7. 11. 2008)

V letu 2008 se je nadaljeval reden politični dialog, ki je bil zaradi slovenskega predsedovanja Svetu EU najbolj dinamičen na področju evropskih zadev. Litva je odprla rezidenčno veleposlaništvo z odpravnikom poslov v Ljubljani 1. decembra 2007.

Gospodarsko sodelovanje
Slovenija ima ves čas pozitiven saldo v blagovni menjavi z Litvo. V prvih devetih mesecih leta 2008 je njen obseg znašal 45 milijonov evrov. Slovenski izvoz je znašal 38,4 milijona evrov, uvoz pa 6,6 milijona evrov. V primerjavi z enakim obdobjem leto poprej se je obseg blagovne menjave zmanjšal za 14 %.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Četrtega marca je bila v organizaciji Veleposlaništva Republike Slovenije v Københavnu, Urada Vlade Republike Slovenije za komuniciranje in Univerze v Vilniusu v Univerzitetni knjižnici Univerze v Vilniusu odprta razstava »*Prototip-Arhetip*« kiparja Roka Bogataja in slikarja Mirana Kreša. Ob tej priložnosti se je z interpretacijo slovenske ljudske glasbe litovski javnosti predstavila tudi slovenska glasbena skupina *Brina*. Pri promociji slovenske kulture v Litvi so bili aktivni tudi študentje ter profesorji slovenskega jezika in književnosti na Filološki fakulteti Univerze v Vilniusu, ki so 4. in 5. aprila v Litvi priredili četrti slovenski vikend z naslovom »*Dnevi slovenske poezije, kulture in glasbe*«. Ob tej priložnosti se je v Litvi predstavila slovenska pesnica Barbara Korun.

Obiski predstavnikov
- 7.–8. februar – minister za obrambo Karl Erjavec se je udeležil neformalnega zasedanja obrambnih ministrov držav članic zveze NATO v Vilniusu;
- 11. maj – minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je v vlogi predsedujočega Svetu EU za splošne zadeve in zunanje odnose obiskal Vilnius;
- 11. november – predsednik republike dr. Danilo Türk se je ob robu slovesnosti ob 90. obletnici poljske neodvisnosti v Varšavi srečal z litovskim predsednikom Valdasom Adamkusom.

LUKSEMBURG

Luksemburg nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bruslju.

Veleposlanik: Borut Trekman (do 7. 11. 2008)

Dvostranske odnose med Slovenijo in Luksemburgom zaznamujejo partnerski odnosi in reden politični dialog. Med državama ni nerešenih vprašanj, sodelovanje se krepi na različnih področjih.

Gospodarsko sodelovanje
Po začasnih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je Slovenija v prvih desetih mesecih leta 2008 v Luksemburg izvozila za 22,3 milijona evrov, uvozila pa za 57,2 milijona evrov blaga. Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bruslju je februarja aktivno sodelovalo pri organizaciji predstavitve Slovenije na področju umetne obrti, kulinarike in turizma v Luksemburgu, ki je potekala pod vodstvom predstavnika Slovenske turistične organizacije v Bruslju.

MADŽARSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Budimpešti

Veleposlanik: Ladislav Lipič (do 4. 12. 2008)

Politično sodelovanje je bilo v prvi polovici leta v znamenju predsedovanja Slovenije Svetu EU, ki mu je Madžarska izkazovala nedvoumno podporo. Veleposlaništvo je na srečanju z vodjami misij EU gostilo ves madžarski politični vrh, predsednika države, predsednika vlade, predsednico parlamenta, zunanjo ministrico ter nekatere druge vladne ministre in

državne sekretarje. Poleg diplomatskih dejavnosti so predstavniki veleposlaništva kot predstavniki predsedujoče EU sodelovali na različnih prireditvah, konferencah, okroglih mizah; slovenska stališča in pozneje rezultate predsedovanja pa so predstavili tudi v medijih. Madžarska je slovensko predsedovanje podprla tudi kadrovsko z napotitvijo strokovnjakov na slovensko zunanje in kmetijsko ministrstvo ter z infrastrukturo – slovenski diplomatski predstavniki so gostovali v prostorih madžarskega veleposlaništva v Sofiji in misije v Ramali. Po predsedovanju se je sodelovanje – v okviru madžarskih priprav na predsedovanje Svetu EU – nadaljevalo s konzultacijami predstavnikov slovenskega zunanjega ministrstva in službe vlade za evropske zadeve z madžarskimi kolegi v Budimpešti o slovenskih izkušnjah s predsedovanjem. Odlične politične odnose med državama je potrdil tudi izbor Madžarske za prvi uradni obisk novoizvoljenega predsednika republike dr. Danila Türka v tujini.

Problematika manjšin je bila v vseh dvostranskih stikih obravnavana s posebno pozornostjo. Opravljeno je bilo deseto zasedanje slovensko-madžarske mešane komisije za spremljanje sporazuma o zagotavljanju posebnih pravic slovenske narodne manjšine v Republiki Madžarski in madžarske narodne skupnosti v Republiki Sloveniji v Budimpešti. Manjšini sta bili povod za uresničitev nekaj medsebojnih obiskov na visoki ravni v Lendavi in Monoštru. Svoje delo je uspešno nadaljevala razvojna agencija Slovencev v Porabju *Slovenska pokrajina*, ki ima nalogo pridobivanja sredstev iz evropskih in državnih skladov za razvojne projekte na območju, kjer živi slovenska manjšina.

Obe strani sta v dvostranskih stikih pozitivno ocenili učinke prve skupne seje vlad oktobra 2007 na neposredno sodelovanje med vladnimi resorji in potrdili namero za izvedbo naslednje skupne seje v letu 2009.

Na strokovni ravni so v Budimpešti potekale konzultacije na temo Bližnjega vzhoda in izkušenj predsedovanja na ravni vodij sektorjev na ministrstvih.

Sodelovanje sta nadaljevali tudi partnerski instituciji slovenski Center za evropsko prihodnost in madžarski Mednarodni center za demokratično tranzicijo, v delu katerega sodeluje Slovenija tudi kot članica vladnega posvetovalnega odbora.

Na pokopališču v mestu Sárvár je bila dokončana obnova spomenikov oz. nagrobnikov slovenskih internirancev v tamkajšnjem taborišču med drugo svetovno vojno.

Gospodarsko sodelovanje

Po skupni vrednosti blagovne menjave se Madžarska uvršča na šesto mesto med trgovinskimi partnericami Slovenije. Njen obseg se je v prvih devetih mesecih leta 2008 v primerjavi z enakim obdobjem v letu 2007 povečal za 113 %. Madžarski trg ostaja drugi najpomembnejši za Luko Koper, ki je v letu 2008 pretovorila 1,3 milijona ton madžarskega blaga.

Januarja je v Budimpešti zasedala slovensko-madžarska delovna skupina za železniško infrastrukturo. Septembra so v Budimpešti potekale konzultacije med predstavniki ministrstev za gospodarstvo na temo gospodarskega sodelovanja in energetike z udeležbo generalne direktorice za ekonomske odnose s tujino in generalnega direktorja za energetiko. Direktor Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) je maja v Budimpešti potencialnim investitorjem predstavil priložnosti za naložbe v Sloveniji, pri sorodni Madžarski agenciji za razvoj naložb in trgovine (ITDH) so priredili slovenski poslovni forum, direktorja agencij pa sta imela pogovore o poglobitvi sodelovanja. Predsednika in generalna sekretarja Gospodarske zbornice Slovenije ter Madžarske trgovinske in industrijske zbornice so se na srečanju v Budimpešti zavzeli za več stikov, izvedenih pa je bilo več srečanj sopredsedujočih Slovensko-madžarskemu poslovnemu svetu. Logistični forum z udeležbo slovenskih in madžarskih podjetij je bil maja v Budimpešti in decembra v Moravskih Toplicah. Člani znanstvenega in tehničnega združenja tekstilne industrije in organizacije *Pantex* so obiskali podjetje *Mura*. Na madžarskem trgu se je pojavilo nekaj novih slovenskih podjetij.

Začela se je izvedba projekta novega potniškega centra v Ljubljani, ki ga gradi madžarsko-kanadski konzorcij *TriGránit*.

Slovenska podjetja so se predstavila na sejmu kmetijske mehanizacije *Agro+Mashexpo* in živilskem sejmu *IFE Foodapest*. Madžarska je bila častna gostja na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni.

V letu 2008 so bile dejavnosti za povečanje turistične prepoznavnosti Slovenije na Madžarskem posebno intenzivne. Slovenska turistična organizacija je sodelovala na mednarodnem turističnem sejmu *Utazás* v Budimpešti kot častna gostja, kar so pospremile dodatne medijske dejavnosti. Marca je potekala slovenska turistična delavnica, Slovenija se je predstavila tudi na sejmu zimskega in zdraviliškega turizma *Hó-Show*.

Predstavniki slovenskih podjetij na Madžarskem so ob sodelovanju veleposlaništva okrepili dejavnosti za ustanovitev Slovenskega poslovnega kluba.

Veleposlaništvo je sodelovalo v dejavnostih Regionalnega okoljevarstvenega centra v Szentendreju.

Čezmejno sodelovanje sta uspešno nadaljevali občini Lendava in Lenti v projektu »*Murania*«. Dober primer čezmejnega in dobrososedskega sodelovanja je junija predani zadrževalnik na Kobiljskem potoku, ki zagotavlja poplavno varstvo slovenskega in madžarskega ozemlja in je bil financiran z evropskimi, slovenskimi in madžarskimi proračunskimi sredstvi.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Veleposlaništvo je v letu 2008 organiziralo vrsto kulturnih dogodkov. Januarska koncerta *Slovenske filharmonije* v ugledni budimpeški *Palači umetnosti* sta bila tudi osrednja kulturna dogodka ob slovenskem predsedovanju Svetu EU na Madžarskem. Februarja in marca so bili na Univerzi Lóránda Eötvösa v Budimpešti predvajani slovenski filmi. Veleposlaništvo je sodelovalo na uličnem festivalu ob dnevu Evrope s turistično predstavi-

tvijo Slovenije in glasbenim programom Mance in Benjamina Izmajlova. Maja je bila na veleposlaništvu na ogled razstava akademskega slikarja Igorja Banfija in predstavljena knjiga Károlya Gallija »*Potepanja po Julijskih Alpah*«, v Muzeju vojaške zgodovine v Budimpešti je gostovala razstava »*Vojna za Slovenijo 1991*«, pospremljena s promenadnim koncertom orkestra Slovenske vojske. Septembra je bila na veleposlaništvu ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja odprta fotografska razstava *Kluba digitalne vizualnosti* o evangeličanski kulturno-sakralni dediščini v Prekmurju. Na odmevnem mednarodnem Festivalu sodobne drame novembra v Budimpešti je bila častna gostja Slovenija, ki se je predstavila z uprizoritvami vrste gledaliških skupin, filmi, koncertom in simpozijem o slovenskem gledališču. Decembra so se zvrstili »*Svetovni dnevi slovenske književnosti na filmu*« na Univerzi Loranda Eötvösa, predstavitev turističnega vodnika »*Čudovita Slovenija*« s turistično in kulinarično predstavitvijo Slovenije in Prekmurja ter gostovanje likovne razstave *Društva likovnih umetnikov Prekmurja in Prlekije* v kulturnem domu v Budimpešti in zatem na veleposlaništvu.

Na področju visokega šolstva se je nadaljevalo poučevanje slovenščine kot samostojne študijske smeri na Univerzi Eötvös Lorand (ELTE) v Budimpešti, ki se je začelo v študijskem letu 2006/2007. Dodiplomski študij slovenskega jezika se še naprej izvaja na Univerzi v Szombathelyu.

Madžarske univerze (ELTE in Corvinus Budimpešta, Univerza Pécs in Szeged, Univerza za obrambne vede Zrínyi Miklós in nemška univerza *Andrássy Gyula) so sodelovale pri projektu* ustanovitve Evro-sredozemske univerze s sedežem v Sloveniji.

Obiski predstavnikov

- 27. februar – uradni obisk predsednika republike dr. Danila Türka v Budimpešti (srečal se je z gostiteljem, predsednikom republike Lászlóm Sólyomom, in predsednikom vlade Ferencem Gyurcsányem);
- 3. junij – srečanje ministra za okolje in prostor dr. Janeza Podobnika z ministrom za varstvo okolja in vodno gospodarstvo Imrejem Szabóm v kraju Zalaszombatfa (slovesnost ob predaji zadrževalnika na Kobiljskem potoku);
- 5. junij – delovno srečanje ministra za promet mag. Radovana Žerjava z ministrom za promet, zveze in energetiko Pálom Szabóm v Lentiju;
- 9.–11. junij – obisk načelnika generalštaba Slovenske vojske Albina Gutmana v Budimpešti;
- 13. september – udeležba ministra za promet Radovana Žerjava na slovesnosti ob 10. obletnici odprtja *Slovenskega kulturno-informativnega centra Lipa* v Monoštru;
- 9. december – obisk predsednika državnega zbora dr. Pavla Gantarja v Porabju na povabilo Zveze Slovencev na Madžarskem in Državne slovenske samouprave.

- 14. marec – udeležba predsednice parlamenta dr. Katalin Szili na prireditvi v Lendavi v počastitev madžarskega nacionalnega praznika, 160. obletnice marčne revolucije, in srečanje s predsednikom državnega zbora Francetom Cukjatijem;
- 8. maj – udeležba ministrice za zunanje zadeve dr. Kinge Göncz na *Forumu Evropa* Zahodnonemške radiotelevizije (WDR) in srečanje z ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom;
- 2. junij – obisk ministra za pravosodje in policijo dr. Tiborja Draskovicsa v Sloveniji (srečal se je z ministrom za javno upravo dr. Gregorjem Virantom, ministrom za pravosodje dr. Lovrom Šturmom in ministrom za notranje zadeve Dragutinom Matejem);
- 19. avgust – srečanje predsednikov vlad Slovenije in Madžarske Janeza Janše in Ferenca Gyurcsánya v Lendavi ob odprtju avtocestnih odsekov;
- 26. avgust – udeležba madžarskega ministra za kmetijstvo in razvoj podeželja Józsefa Gráfa na mednarodnem kmetijsko-živilskem sejmu v Gornji Radgoni;
- 6. november – udeležba predsednice parlamenta dr. Katalin Szili na prireditvi v Lendavi ob 50. obletnici izhajanja madžarskega tednika Népujság in srečanje s predsednikom državnega zbora dr. Pavlom Gantarjem.

Generalni konzulat Republike Slovenije v Monoštru

Generalni konzul: mag. Drago Šiftar

Generalni konzulat Republike Slovenije v Monoštru je pristojen za madžarski županiji Vas in Zala (Porabje). Težišče njegovega delovanja je skrb za slovensko manjšino na Madžarskem ter za krepitev vezi med manjšinskimi ustanovami in institucijami v Republiki Sloveniji.

V letu 2008 so se okrepili gospodarski odnosi med Porabjem in severovzhodno Slovenijo, saj je veliko manjših podjetij in obrtnikov iz Porabja opravljalo storitve čez mejo. Na precej večje sodelovanje med Porabjem in Pomurjem kaže tudi rast števila skupnih projektov, s katerimi se sosednji regiji potegujeta za denar iz programa čezmejnega sodelovanja »*Slovenija Madžarska 2007–2013*«; upravičeni regiji v Republiki Sloveniji sta Pomurje in del Podravja, na Madžarskem pa Vas in Zala. Pri operativni pripravi projektov ima vse pomembnejšo vlogo Razvojna agencija slovenska krajina, ki so jo ob pomoči slovenske vlade ustanovili Slovenci v Porabju, da bi okrepili gospodarske osnove slovenske skupnosti na Madžarskem. Trenutno je v središču pozornosti projekt *Sosed k sosedu*, ki želi kulturno povezati Porabje in Goričko ter (tudi) s prenovo nekaterih starih domačij povečati turistično privlačnost Porabja. Po vstopu obeh držav v schengenski prostor so se posamezna slovenska podjetja začela tudi bolj zanimati za vlaganja v Porabje, vendar naložbe ovira dejstvo, da celotno Porabje leži v Narodnem parku Örseg in zato zanj veljajo precejšnje okoljevarstvene omejitve.

Kulturno dogajanje je bilo v letu 2008 zelo živahno. Generalni konzulat je samostojno ali v sodelovanju z obema osrednjima organizacijama Porabskih Slovencev (Zvezo Slovencev na Madžarskem in Državno slovensko samoupravo) sooblikoval vrsto kulturnih dogodkov in promocij slovenske kulture v madžarskih obmejnih županijah. V letu 2008 je bilo v Porabju več kot 40 večjih kulturnih prireditev, od tega pet v izključni organizaciji generalnega konzulata.

Večina Slovencev na Madžarskem živi strnjeno v sedmih vaseh v Porabju, manjši del pa je razpršen po nekaj večjih mestih in v Budimpešti. Organizirani so v dveh krovnih manjšinskih organizacijah: Zvezi Slovencev na Madžarskem, ki jo vodi Jože Hirnök, pretežno pa jo financira Republika Slovenija, in Državni slovenski samoupravi pod vodstvom Martina Roposa, ki dobiva denar za delovanje iz madžarskih virov. Prispevek, ki ga Madžarska namenja slovenski manjšini, že vrsto let ostaja na isti ravni oz. se zaradi inflacije realno zmanjšuje ter je v velikem razkoraku z obsegom denarja, ki ga od slovenske države dobi madžarska manjšina v Republiki Sloveniji. Mešana komisija, ki deluje na podlagi meddržavnega sporazuma o vzajemni zaščiti manjšin, bi se morala po dogovoru sestajati dvakrat letno, vendar se je v letu 2008 sestala samo enkrat (aprila v Budimpešti). Sklepi in priporočila, ki jih sprejema, se uresničujejo le na slovenski strani, na madžarski pa v glavnem ostaja pri obljubah.

V Porabju sta samo dve dvojezični osnovni šoli z dvojezičnim oz. narodnostnim poukom. V osnovni šoli Gornji Senik poteka dvojezični pouk na razredni stopnji (od 1. do 4. razreda) in je v zadnjem času dosegel pomemben napredek, saj imajo otroci primerno število ur v slovenskem jeziku, pouk pa izvajajo strokovno dovolj usposobljeni učitelji. Težave bodo v naslednjem šolskem letu, saj od 5. do 8. razreda poteka samo »narodnostni pouk«, ta pa predpisuje le pet ur slovenskega jezika na teden, ker večina učiteljev ne obvlada slovenščine. V drugi dvojezični šoli v Števanovcih so v drugi polovici leta 2008 končno obnovili dotrajano šolsko stavbo. Bistvenega pomena za obstoj slovenskega jezika v Porabju so narodnostni vrtci. V šolskem letu 2008/2009 so začeli poskusno uvajati stalno navzočnost strokovno usposobljene vzgojiteljice iz Slovenije, ki dnevno kroži med porabskimi vrtci in zagotavlja strokovno pomoč tukajšnjim vzgojiteljicam pri pouku slovenskega jezika na predšolski ravni. Stroške vzgojiteljice bo v prvem letu pokril Urad Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, v naslednjem obdobju pa naj bi denar zagotovila madžarska država na podlagi obveznosti iz meddržavnega sporazuma o varstvu manjšin.

V oktobru 2007 sta ob prvem skupnem zasedanju slovenske in madžarske vlade predsednika obeh vlad na Gornjem Seniku položila temeljni kamen za cesto med Verico in Gornjim Senikom, ki bo povezovala obe veliki skupini porabskih Slovencev in sedanjo cestno povezavo skrajšala z 28 na slabih pet kilometrov. V letu 2008 se gradnja še ni začela, po napovedih madžarske strani naj bi se to zgodilo v jeseni 2009. Za zdaj ostaja neuresničen tudi načrt Radia Monošter, ki deluje v okviru tukajšnjega Slovenskega kulturno-informacijskega centra, da bi v letu 2008 razširil program na 24 ur tedensko.

Obiski predstavnikov

- 14. februar, 28. avgust – obisk Zorka Pelikana, državnega sekretarja za Slovence v zamejstvu in po svetu, v Porabju;
- 13. september – minister za promet mag. Radovan Žerjav je bil slavnostni govornik na tradicionalnem Porabskem dnevu v Monoštru;
- 9. december – predsednik državnega zbora dr. Pavel Gantar se je v spremstvu Mira Petka, predsednika komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu v državnem zboru, sestal s predstavniki slovenske manjšine v Monoštru.

MAKEDONIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Skopju

Veleposlanik: Alain Brian Bergant

Slovenija si je, še zlasti kot predsedujoča Svetu EU, nenehno prizadevala, da bi Makedonija ob izpolnitvi pogojev naredila korak naprej na poti k evroatlantskim povezavam. Zavzemala se je, da Makedonija dobi povabilo za vstop v zvezo NATO, saj pomembno prispeva k stabilnosti v regiji. Redni politični dialog med državama je bil namenjen seznanitvi s potekom približevanja Makedonije EU in zvezi NATO, oceni razmer v regiji s poudarkom na Kosovu ter dvostranskim odnosom in gospodarskemu sodelovanju.

Predstavniki službe vlade za evropske zadeve (SVEZ) so 17. septembra z makedonsko stranjo podpisali program sodelovanja med državama na področju evropskih zadev za obdobje 2008 in 2009, ki je pripravljen na podlagi Memoranduma o soglasju med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Makedonije o izvajanju strokovne pomoči na področju evropskih zadev. Cilj tega programa je usposabljanje makedonskih javnih uslužbencev pri pripravah za vstop v EU s posredovanjem znanja in izkušenj Slovenije, pridobljenih pri njenem vključevanju v EU.

Nadaljevalo se je intenzivno sodelovanje na področju živilskopredelovalne industrije, razvoja podeželja in gozdarstva. V okviru programa za sodelovanje ministrstev za kmetijstvo Slovenije in Makedonije v letu 2008 se je minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc 12. in 13. novembra mudil v Ohridu na seminarju, ki ga je slovensko ministrstvo v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in vodne vire Makedonije organiziralo za visoke uradnike v zvezi s posredovanjem slovenskih izkušenj pri vključevanju v EU na področju kmetijstva.

Med obiskom v Skopju je minister za promet Radovan Žerjav z makedonskim ministrom za promet in zveze Miletom Janakieskim podpisal Protokol o sodelovanju med ministrstvoma.

Sodelovali sta tudi slovensko ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter makedonsko ministrstvo za delo in socialno politiko. Veljati st začela sporazuma o zaposlovanju sezonskih delavcev in o meddržavnih posvojitvah.

V okviru medparlamentarnega sodelovanja so se nadaljevali stiki odborov za zunanje zadeve in odborov za obrambo obeh držav.

Veleposlaništvo je kot kontaktno veleposlaništvo zveze NATO za Makedonijo že drugo leto nadaljevalo dejavnosti pri podpori njeni vključitvi v zvezo. Nadaljevalo se je intenzivno sodelovanje med obrambnima ministrstvoma in vojskama obeh držav. Izvedenih je bilo 35 dogodkov oz. dejavnosti v Sloveniji in Makedoniji. Organizirano je bilo usposabljanje posameznikov in enot makedonske

vojske (ARM) v Sloveniji, enota Slovenske vojske pa je izvedla bojno streljanje na cilje v zraku na poligonu Krivolak, ki ostaja potencialno vadišče za vaje in streljanja, ki jih enote Slovenske vojske ne morejo izvesti v Sloveniji. Makedonska vojska že od začetka naše navzočnosti na Kosovu ponuja vso potrebno podporo enotam Slovenske vojske pri premikih na Kosovo in iz njega. Sodelovali sta tudi obe instituciji, ki se ukvarjata z zaščito in reševanjem.

Gospodarsko sodelovanje

Obseg blagovne menjave med Slovenijo in Makedonijo je v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 171,6 milijona evrov. Slovenski izvoz blaga v Makedonijo je v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 134,0 milijona evrov, uvoz pa 37,5 milijona evrov. Ob nadaljevanju trenutnih gibanj bo obseg blagovne menjave ob koncu leta presegel obseg iz leta 2007 (201 milijon evrov). Slovenske naložbe v Makedonijo so se tudi v letu 2007 povečevale. Slovenska podjetja so v letu 2008 investirala predvsem v živilskopredelovalno industrijo, energetiko, bančno-finančni sektor, turizem, logistiko, maloprodajo in veleprodajo, informatiko in jeklarsko ter kovinskopredelovalno industrijo. *Holding Slovenske elektrarne* se v Makedoniji zanima za sodelovanje pri gradnji dveh velikih hidroelektrarn. Podjetje *Tuš* je v letu 2008 odprlo tri supermarkete, in sicer v Štipu, Kumanovu in Velesu, ter položilo temeljni kamen za novi supermarket v Prilepu. Ob svojem delovnem obisku je minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel februarja položil temeljni kamen poslovnega centra *ERA City* v Skopju. Aprila je *Krka* odprla nov distribucijski center. Maja je bil podpisan memorandum o sodelovanju med *Iskro* in Vlado Republike Makedonije za gradnjo nove tovarne elektronskih komponent, ki naj bi v zadnji fazi omogočila petsto zaposlitev. *Sava* je začela inštalacijo opreme v tovarni za oplemenitenje biomase v Kratovem. *Droga Kolinska* je v Skopju zgradila nove upravne prostore, skladišče in pražarne. Podjetje *Merkur* je oktobra odprlo novo veliko skladišče v Skopju in do marca 2009 načrtuje gradnjo dodatnega objekta, podjetje *Riko* je nadaljevalo gradnjo hidroelektrarne *Matka 2*. *Terme Olimia* si prizadevajo zgraditi termalno-zabaviščni kompleks v Gevgeliji. Decembra 2008 je redna skupščina *Slovensko-makedonskega poslovnega kluba* sprejela predlagane spremembe statuta in potrdila novo sestavo upravnega in nadzornega odbora.

Na področju razvojne pomoči potekajo projekti sofinanciranja gradnje čistilne naprave za odpadne vode *Gjorce Petrov*, sežigalnice medicinskih odpadkov *Drizla* in nakup 25 gasilskih vozil.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Nadaljevalo se je intenzivno sodelovanje na področju kulture, izobraževanja in znanosti. V sodelovanju z Društvom makedonskih pisateljev je bila 6. maja predstavljena publikacija *Sarajevski zvezki*, ob tej priložnosti pa je nastopil tudi slovensko-makedonski pevski zbor, ki deluje v okviru združenja France Prešeren. Ob svetovnem dnevu prevajalcev je Bistrica Mirkulovska prejela najvišje priznanje za prevod romana »*Kaplan Martin Čedermac*« Franceta Bevka. Pri *Matici Makedonski* je izšel celoten opus dramskih del Ivana Cankarja. V okviru turneje štirinajstih držav sta 26. marca nastopila violinistka Anja Bukovec in pianist Simon Krečič. Med kulturne dogodke lahko štejemo tudi postavitev prvih orgel v Makedoniji (v katoliški katedrali v Skopju), ki so bile izdelane v Sloveniji. Na slavnostnem božičnem koncertu ob predaji orgel, ki ga je prenašala nacionalna televizija, je nastopila tudi pevka Alenka Gotar. Pri organizaciji kulturnih dogodkov sodeluje veleposlaništvo tudi s tukajšnjimi slovenskimi podjetji in s častnim konzulom v Bitoli Mihajlom Mojsovom.

Slovenci, ki živijo v Makedoniji, so povezani v društvi *France Prešeren* v Skopju in *Triglav* v Bitoli. Društvi organizirata ob sodelovanju slovenskega ministrstva za šolstvo in šport učenje slovenskega jezika za slovenske otroke in odrasle, v Skopju tudi za Makedonce. Slovensko-makedonski komorni pevski zbor, ki deluje v okviru društva *France Prešeren*, sodeluje na vsakoletni proslavi ob slovenskem kulturnem prazniku in poleti gostuje v Sloveniji. Društvo ima tudi svojo knjižnico.

Na Filološki fakulteti Blaže Koneski narašča interes za učenje slovenskega jezika, ki se ga na vseh ravneh uči že 50 študentov. V izmenjavo študentov z ljubljansko univerzo je bilo v letu 2008 vključenih 10 študentov.

Obiski predstavnikov

- 1. februar – minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel;
- 6. februar – minister za promet Radovan Žerjav;
- 20.–21. februar – minister za notranje zadeve Dragutin Mate;
- 19.–22. april – minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc;
- 1.–3. maj – predsednik republike dr. Danilo Türk;
- 13. junij – minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel;
- 12.–13. november – minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztok Jarc.

- 12.–14. januar – minister za promet in zveze Mile Janakieski;
- 24.–26. januar – ministrica za notranje zadeve Gordana Jankulovska;
- 15. februar – predsednik sobranja Ljubiša Georgievski;
- 31. januar–2. februar – minister za delo in socialne zadeve Ljupčo Meškov;
- 21.–22. februar – minister za obrambo Lazar Elenovski;
- 18. marec – predsednik Republike Makedonije Branko Crvenkovski;
- 28.–29. marec – minister za zunanje zadeve Antonio Milošoski;
- 14.–16. april – ministrica za gospodarstvo Vera Rafajlovska;
- 25.–27. maj – minister za kmetijstvo Ace Spasenovski;
- 31. avgust–1. september – minister za gospodarstvo Fatmir Besimi;
- 31. avgust–1. september – minister za okolje in prostor Nexhati Jakupi;
- 31. avgust – minister za kmetijstvo Ace Spasenovski.

MALTA

Malto nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu.

Veleposlanik: dr. Andrej Capuder

Predsednik vlade Janez Janša se je udeležil slovesnosti ob uvedbi evra na

Malti 12. januarja in se ob tej priložnosti tudi dvostransko sestal s predsednikom vlade Malte Lawrenceom Gonzijem, s katerim sta si med drugim izmenjala izkušnje pri uvajanju evra.

Delegacija iz Republike Slovenije je redno sodelovala na zasedanjih odbora za ekonomsko in socialno sodelovanje parlamentarne skupščine sredozemskih držav, ki so potekala na Malti.

Na 10. evropskem filmskem festivalu na Malti je bila predstavljena slovenska kinematografija.

MAROKO

Maroko nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Lizboni.

Veleposlanik: Peter Andrej Bekeš

Odnosi med Slovenijo in Marokom so dobri in brez nerešenih vprašanj. Junija je Veleposlaništvo Republike Slovenije v Lizboni v Rabatu priredilo sprejem ob dnevu državnosti in ob izteku predsedovanja Svetu EU. V letu 2008 med državama ni bilo obiskov na visoki ravni. Aprila se je minister Vizjak udeležil sestanka evro-sredozemskih ministrov za turizem v Maroku.

Gospodarsko sodelovanje
Obseg blagovne menjave med Slovenijo in Marokom ostaja skromen. Po podatkih Gospodarske zbornice Slovenije je v prvih devetih mesecih leta 2008 slovenski izvoz dosegel vrednost 7,4 milijona evrov (v enakem obdobju leto poprej 7 milijonov evrov), uvoz iz Maroka pa 0,5 milijona evrov (v enakem obdobju leto poprej 1,5 milijona evrov).

MEHIKA

Mehiko nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Washingtonu.

Veleposlanik: Samuel Žbogar (do 7. 11. 2008)

Politično sodelovanje se je okrepilo in je potekalo predvsem v luči priprav na peti vrh EU ter Latinske Amerike in Karibov. Mehika je v ta namen za nekaj mesecev na Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri EU napotila svojega diplomata. V postopku je več dvostranskih sporazumov, zlasti na gospodarskem področju. Končan je postopek za imenovanje častnega konzula Republike Slovenije v Ciudadu de Mexico.

Gospodarsko sodelovanje
Dvostransko gospodarsko sodelovanje je v primerjavi z večino drugih držav v regiji dokaj uspešno, vendar je še dovolj možnosti za krepitev, saj mehiški trg ponuja velike priložnosti za naložbe in izvoz.

Mehika je za Brazilijo in Argentino tretja najpomembnejša gospodarska partnerica Slovenije v Latinski Ameriki. V prvih devetih mesecih leta je menjava dosegla 36 milijonov evrov, slovenski izvoz pa je za štirikrat presegel uvoz.

Med 24. in 28. novembrom je Mehiko z velikim uspehom obiskala slovenska gospodarska delegacija. V pripravi je tudi memorandum o sodelovanju med ministrstvoma, pristojnima za gospodarske zadeve.

V zvezni državi Querétaro je v proizvodnjo avtomobilskih delov investiralo slovensko podjetje *TBP*.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
15. februarja je kitarist Marko Feri nastopil na festivalu »*Circuito Internacional de Guitarra Clásica*« v Durangu.

MOLDAVIJA

Moldavijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kijevu.

Veleposlanik: Primož Šeligo (do 7. 11. 2008)

Odnosi med državama so dobri. Nerešenih vprašanj ni. Moldavija izjemno pozitivno ocenjuje slovensko predsedovanje Svetu EU in dialog, ki se je v tem času vzpostavil med državama. Pozitivno sta bila ocenjena odprtje skupnega vizumskega sprejemnega centra ter slovenska pobuda, da EU z Moldavijo sklene sporazum o gibljivem partnerstvu, v okviru katerega že potekajo konkretni projekti. Med državama je razvito sodelovanje na področju notranjih zadev, zlasti migracij in azila.

Gospodarsko sodelovanje
Gospodarsko sodelovanje je skromno, obseg menjave je v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 8 milijonov evrov, od tega je bilo 7 milijonov evrov slovenskega izvoza, v katerem so prevladovali zdravila in telekomunikacijska oprema.

Obiski predstavnikov
- oktober – Moldavijo obiskal minister za notranje zadeve Republike Slovenije Dragutin Mate;
- 18. april – Slovenijo je obiskal podpredsednik vlade in minister za zunanje zadeve Republike Moldavije Andrei Stratan.

MONAKO

Monako nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Parizu.

Veleposlanik: dr. Janez Šumrada

Konzulat Republike Slovenije v Kneževini Monako vodi častni konzul Marc Lecourt, vlada pa je na seji 22. avgusta sprejela sklep o povišanju konzulata v generalni konzulat Republike Slovenije ter o povišanju častnega konzula v častnega generalnega konzula Republike Slovenije.

Gospodarsko sodelovanje
Po monaških statističnih podatkih je med državami EU Slovenija po trgovinski menjavi na 17. mestu po izvozu iz Monaka in na 16. mestu po uvozu v Monako. V letu 2007 je tako slovenski uvoz iz Monaka znašal okoli 1,9 milijona evrov oziroma 0,5 % uvoza Slovenije iz EU, izvoz Slovenije v Monako pa 835.464 evrov, kar znaša 0,2 % uvoza Monaka iz EU.

MONGOLIJA

Mongolijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Pekingu.

Veleposlanik: dr. Marjan Cencen (od 19. 3. 2008)

Državi imata tradicionalno dobre odnose in še veliko možnosti za nadaljnjo krepitev. Veleposlanik Republike Slovenije v Pekingu je 19. marca predal mongolskemu predsedniku Nambarinu Enhbajaru poverilno pismo kot prvi nerezidenčni veleposlanik v tej državi. V aprilu se je Gospodarska zbornica Slovenije pridružila triletnemu evropskemu projektu za razvoj kmečkega turizma.

Obiski predstavnikov

- 14. maj – srečanje slovenskega in mongolskega predsednika republike dr. Danila Türka in Nambarina Enhbajara ob robu predsedniške konference »*Facing Tomorrow*« ob 60. obletnici ustanovitve izraelske države v Jeruzalemu;
- 22. september – udeležba predstavnika Veleposlaništva Republike Slovenije v Pekingu na 11. srečanju mešanega odbora med Evropsko komisijo in Mongolijo v Ulan Batorju.

NEMČIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Berlinu

Veleposlanica: Dragoljuba Benčina (do 7. 11. 2008)

Politični odnosi med državama so bili v letu 2008 odlični, razvejeni in neobremenjeni. Nemčija je tradicionalno najpomembnejša politična in gospodarska partnerica Slovenije, zato je medsebojne odnose zaznamovala intenzivna dinamika stikov in srečanj na vseh področjih in ravneh. Prva polovica leta je bila v znamenju slovenskega predsedstva Svetu EU, ki ga je Nemčija ocenila kot zelo uspešno, in vstopa v schengenski prostor. Državi sta uspešno sodelovali že v trojnem predsedstvu (triu), kar je omogočilo dodatno poglobljeno sodelovanje, tesnejše stike, večje število srečanj, posvetov in drugih oblik sodelovanja. Vse navedeno je pripomoglo k večji prepoznavnosti Slovenije na številnih področjih (političnem, gospodarskem, kulturnem, medijskem in drugih) na celotnem območju Zvezne republike Nemčije. V letu 2008 je Vlada Republike Slovenije sprejela sklep o odprtju tretjega častnega konzulata Republike Slovenije s sedežem v Frankfurtu, ki bo pristojen za zvezne dežele Hessen, Porenje-Pfalško in Posarje.

Gospodarsko sodelovanje

Tako kot v letih poprej je Slovenija z Nemčijo tudi v letu 2008 ustvarila okoli petino svoje zunanjetrgovinske menjave. Od leta 2003 se menjava povprečno povečuje za okoli 10 % letno, v letu 2008 pa je bil ta skok zaradi zunanjih dejavnikov nižji in bo po objavi končnih podatkov znašal le okoli 5–6 %. V blagovni menjavi je Slovenija ustvarila primanjkljaj, pri storitvah pa presežek. V strukturi blagovne menjave so tradicionalno najpomembnejša postavka končni izdelki. Skupna vrednost zunanjetrgovinske menjave je bila okoli 8 milijard evrov. Najpomembnejše zvezne dežele ostajajo Baden-Württemberg, Bavarska, Severno Porenje - Vestfalija, Spodnja Saška in Hessen.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Od januarja do marca je bila v prostorih Veleposlaništva Republike Slovenije v Berlinu na ogled razstava nemške fotografinje Kerstin Stelter »*Lipica – čarobnost belih konj*«. Februarja je bil v Berlinu izveden komorni večer slovenske pianistke Irene Koblar. Februarja in marca je bila na ogled razstava akademske slikarke Jane Vizjak »*Zakaj slikam Križanega*?«. Februarja so v Evropski hiši v Berlinu priredili literarni večer pisateljice Veronike Simoniti. Marca je v Berlinu nastopil komorni orkester solistov Društva slovenskih skladateljev. Aprila je bil v Berlinu komorni večer s slovensko violončelistko Karmen Pečar in avstrijskim pianistom Gottliebom Wallischem. Aprila se je v Jeni pod naslovom »*Slovenija v Turingiji*« zvrstil niz prireditev, ki je vključeval koncert skupine *Terrafolk* z *Jensko filharmonijo*, komorni koncert tria Dušan Sodja, Jaka Stadler in Tatjana Kaučič, nastop skupine *Greentown Jazzband Ljubljana*, nastop harmonikarja Marka Hatlaka, razstavo fotografij Lojzeta Spacala »*Slikarjevo oko in fotoaparat*«, predstavitev Slovenije v trgovski hiši »*Goethe Galerie*« ter znanstveni simpozij s slovenskimi in nemškimi strokovnjaki na temo »*Vpliv prava EU na razvoj nacionalnega prava – nemška in slovenska perspektiva*«. Aprila je v Berlinu v okviru 2. evropske klubske noči nastopila slovenska glasbena skupina *Red Five Pointstar*. Aprila in maja so se slovenski slikarji (Tomaž Kržišnik, Boštjan Pucelj, Miha Štrukelj in Saša Vrabič) v Bonnu udeležili projekta »*Troskok*«, razstave v okviru evropskega leta medkulturnega dialoga med Nemčijo, Romunijo in Slovenijo. Od aprila od junija je bila v Berlinu slikarska razstava »*Tok moči*« Darka Lesjaka. Maja je bila Slovenija v Saarbrücknu častna gostja na *Evropskem sejmu otroške in mladinske književnosti* (sodelujoči Peter Svetina, Lila Prap, Gal Gjurin in *Galeristi*). Maja in junija so se slovenski umetniki (Jani Virk, Rosana Hribar, Gregor Luštek in Domen Lorenzo) v Frankfurtu udeležili projekta ob 10. obletnici Evropske centralne banke. Maja je bil v Berlinu komorni večer s harfistko Mojco Zlobko in violinistom Miranom Kolblom. Junija je v Berlinu dvakrat nastopil *Slovenski oktet*, filozof Edvard Kovač je predaval na temo »*Kulturne korenine Evrope*«, v Berlinu pa je bil izveden komorni večer violinistke Anje Bukovec in pianista Simona Krečiča.

Glavnina medijskega poročanja v Nemčiji, ki se je nanašalo na Slovenijo, je bila povezana z vstopom Republike Slovenije v schengenski prostor, predsedovanjem Svetu EU in z jesenskimi parlamentarnimi volitvami v Sloveniji. Veleposlaništvo je redno posredovalo informacije in gradiva ter priskočilo na pomoč novinarjem, ki so poročali o Sloveniji. Vzpostavilo in vzdrževalo je stike s tukajšnjimi novinarji in novinarskimi društvi ter aktivno sodelovalo v združenju tiskovnih atašejev.

Predstavniki veleposlaništva so nastopili na več kot tridesetih prireditvah, na katerih so predstavljali Slovenijo v vlogi predsedujoče Svetu EU. Med pomembnejše sodijo nastopi pred delovnima skupinama za EU poslanskih skupin Socialdemokratske stranke Nemčije (SPD) in Krščansko-demokratične unije (CDU) / Krščanske socialne unije (CSU), na Zvezni akademiji za javno upravo, na Evropski akademiji Berlin, Evropskem inštitutu, pri Evropskem gibanju, na *Hertie School of Governance*, Tehnični univerzi v Dresdnu, pri *Südosteuropa Gesellschaft* in Evropski univerzi Viadrina.

Slovenska skupnost v Nemčiji
Na jurisdikcijskem območju 14 zveznih dežel, ki ga pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Berlinu, prebiva okoli 20 tisoč Slovencev, ki so povezani v številna društva. Ta so tudi v letu 2008 organizirala različne kulturne, športne in druge družabne prireditve, na katerih so nastopale glasbene skupine ali posamezni gostje iz Slovenije. Vsa društva si prizadevajo za isti cilj – krepitev prepoznavnosti Slovenije v Nemčiji ter ohranjanje folklornega in pevskega izročila. Od 11. do 13. aprila je v Bad Urachu potekalo srečanje predstavnikov vseh slovenskih društev in organizacij v Zvezni republiki Nemčiji. Dejavne so bile tudi t. i. koordinacije slovenskih organizacij na regionalni ravni (v južni Nemčiji, Severnem Porenju-Vestfaliji ter društva Slovencev v Hannovru in Berlinu).

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Berlinu opravlja, glede na koncentracijo naselitve slovenskih državljanov, konzularna opravila enkrat mesečno v Essnu (v prostorih društva *Bled*) in enkrat na dva meseca v Frankfurtu na Majni (v prostorih društva *Sava*).

V letu 2008 je bil dopolnilni pouk slovenskega jezika organiziran v Berlinu, Hessnu (Frankfurt) in Severnem Porenju - Vestfaliji (Krefeld, Essen, Hilden).

Obiski predstavnikov
- 22.–23. januar – udeležba ministra za razvoj dr. Žige Turka na *Microsoftovi* konferenci »*Forum Evropa*« v Berlinu;
- 1. februar – delovni obisk ministra za finance dr. Andreja Bajuka v Berlinu;
- 8.–10. februar – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na 44. münchenski konferenci o varnostni politiki v Münchnu;
- 8.–10. februar – udeležba obrambnega ministra Karla Erjavca na 44. münchenski konferenci o varnostni politiki;
- 12. marec – udeležba ministra za finance dr. Andreja Bajuka na forumu EU ter Latinske Amerike in Karibov v Berlinu;
- 27.–30. maj – udeležba ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika na 9. konferenci držav pogodbenic konvencije o biološki raznovrstnosti (COP/CBD) v Bonnu;
- 30. maj – neuradno srečanje predsednika republike dr. Danila Türka z nemškim predsednikom prof. dr. Horstom Köhlerjem v Ludwigsburgu;
- 2. junij 2008 – udeležba predsednika vlade Janeza Janše na slovesnosti ob 10. obletnici Evropske centralne banke, Frankfurt na Majni;
- 23.–25. junij – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na Berlinski konferenci za podporo palestinski civilni varnosti in pravni državi v Berlinu;
- 3. julij – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na srečanju *BMW*-jevega sklada *Herbert Quandt* v Münchnu.

- 10.–11. januar – uradni obisk predsednika nemškega Zveznega parlamenta Norberta Lammerta v Ljubljani.

Generalni konzulat Republike Slovenije v Münchnu

Generalni konzul: Alfred Killer

Bavarska akademija znanosti in umetnosti je 22. maja pripravila konferenco na Inštitutu Maxa Plancka v Münchnu na temo »*Vloga prava in etike v globalizirani ekonomiji*«, na kateri je imel uvodni govor predsednik republike dr. Danilo Türk.

Tretjega julija je na povabilo ustanove *BMW Stiftung Herbert Quandt* minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel v hotelu *Bayerischer Hof* predaval o izkušnjah in dosežkih Slovenije po pravkar končanem polletnem predsedovanju Svetu EU.

Zaradi že vnaprej znanih intenzivnih političnih dogajanj v Sloveniji (predsedovanje Slovenije Svetu EU v prvi in volitve v drugi polovici leta) in na Bavarskem (volitve v drugi polovici leta) v letu 2008 ni bilo rednega zasedanja Slovensko-bavarske mešane komisije. Neposrednih dogovorjenih visokih političnih stikov z bavarsko vlado tokrat ni bilo, če odmislimo čas tradicionalne varnostne konference v Münchnu od 8. do 10. februarja, kjer se je minister dr. Rupel ob robu konference srečal in neformalno pogovarjal s predsednikom Krščansko-socialne unije (CSU) Huberjem in predsednikom bavarske vlade dr. Becksteinom. Osemnajstega januarja je minister za javno upravo Gregor Virant v Münchnu obiskal dr. Edmunda Stoiberja v novi funkciji vodje delovne skupine EU za zmanjševanje birokracije. V okviru predsedovanja Svetu EU je bilo na Bavarskem več dogodkov, pri katerih je vodilno vlogo imel generalni konzulat, začenši s kosilom za generalne konzule vseh 27 evropskih držav 31. januarja skupaj z ministrom za evropske zadeve Markusom Söderjem. Istega dne je bilo tudi odmevno predavanje slovenske veleposlanice v Bavarskih državnih arhivih o prednostnih nalogah predsedovanja. Več predavanj ob različnih priložnostih je imel na to temo tudi generalni konzul.

V odsotnosti političnih stikov z vlado zvezne dežele Baden-Württemberg na visoki ravni so bili toliko bolj živahni stiki z lokalnimi politiki. V okviru praznovanj 500-letnice rojstva Primoža Trubarja je bil v Tübingenu 5. in 6. junija znanstveni simpozij o njegovem delu, ki sta se ga udeležila evropski poslanec Alojz Peterle in ljubljanski župan Zoran Janković z delegacijo. Slednji je pri tem opravil pogovore z nadžupanom mesta Tübingen Borisom Palmerjem. Generalni konzul je predaval na temo slovenskega predsedovanja aprila v *Europa Union Backnang*.

Gospodarsko sodelovanje
V letu 2008 je bil največji gospodarski dogodek na Bavarskem turistični sejem *C-B-R 2008* v Münchnu (14.–18. februar), na katerem je bila Slovenija država gostiteljica in se na njem izčrpno predstavila kot turistična dežela. Generalni konzul je sodeloval pri odprtju sejma, na tiskovni konferenci, ob obisku bavarske ministrice za gospodarstvo Emilie Müller na slovenskem razstavnem prostoru in na številnih obrobnih prireditvah v času sejma. Leta 2006 ustanovljeni *Slovensko-bavarski gospodarski klub* (SBWG) je v letu 2008 ostal brez ožjega vodstva. Vnovična oživitev dela kluba je v teku.

Na sejmu *Global Connect* v Stuttgartu od 11. do 12. novembra je bilo slovensko gospodarstvo predstavljeno v

okviru *Nemško-slovenske trgovinske zbornice* (DESLO HK – *Deutsch-Slowenische Handelskammer*).

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Zaradi Trubarjevega leta je bilo kulturno dogajanje v obeh zveznih deželah zelo pestro. Leta 2008 je bila počastitev slovenskega kulturnega praznika prvič organizirana v Baden-Württembergu, v Stuttgartu. Poleg praznovanja Trubarjevega leta velja omeniti premierno predvajanje slovenskega filma »*Kratki stiki*« februarja v Münchnu in koncert komornega orkestra solistov *Društva slovenskih skladateljev* marca v gledališču *Asam Teater* v Freisingu. Na začetku aprila so v *Künstlerhaus* v Münchnu odprli slikarsko razstavo Darka Lesjaka, na prireditvi ob slovenskem predsedovanju pa sta bila glavna govorca dr. France Bučar in dr. Otto von Habsburg. Konec aprila je orkester slovenske vojske nastopil na *Festivalu vojaških godb* v Garmischu-Partenkirchnu in na Marienplatzu v Münchnu, s čimer je predsedujoča država Svetu EU čestitala bavarski prestolnici ob njeni 850-letnici obstoja. Prireditve se je udeležil tudi obrambni minister Karl Erjavec. Maja so se na univerzi v Regensburgu mesec dni vrstile različne prireditve pod skupnim naslovom »*Poznate Slovenijo – Kennen sie Slowenien*«. Junija je bil na »*Filmskem festivalu München*« prikazan film »*Petelinji zajtrk*«, septembra literarno branje pesnika Uroša Zupana v *Lyrik Kabinett München* in decembra »*Božični koncert iz naših krajev*«, snemanje oddaje za prvi program slovenskega radia v Münchnu.

Slovenska skupnost v južni Nemčiji
V letu 2008 sta bili obe tradicionalni prireditvi, 13. posvet slovenskih kulturnih društev, katoliških misij in slovenskih učiteljev aprila ter »*Folkloriada*« v septembru, organizirani v Baden-Würtembergu. Štirikrat je bila sklicana koordinacija kulturnih društev v južni Nemčiji, na sestanku v oktobru pa je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo. Dve društvi sta praznovali okrogli obletnici ustanovitve – Planika Ravensburg 30-letnico in Triglav Reutlingen 35-letnico. Na 16 nemških šolah na Bavarskem in v Baden-Württembergu je redno potekal dopolnilni pouk slovenskega jezika, ki so ga poučevali trije učitelji in ga je obiskovalo 143 učencev slovenske narodnosti.

NIZOZEMSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Haagu

Veleposlanica: dr. Tea Petrin (do 7. 11. 2008)

Odnosi med državama so na visoki ravni in so se med predsedovanjem Slovenije Svetu EU še okrepili. Največ poudarka je bilo namenjenega zunanjepolitičnim konzultacijam na najvišjih ravneh, predvsem glede Zahodnega Balkana in evropskih zadev.

Politično sodelovanje med državama se je poglobilo med predsedovanjem Slovenije Svetu EU. Minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je dvakrat obiskal Nizozemsko, in sicer se je 16. januarja srečal s predsednikom vlade Balkenendejem, ministrom za zunanje zadeve Verhagnom, s katerim sta imela tudi tiskovno konferenco, poslanci odbora za zunanjo politiko, predsednikom Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije (ICTY) Pocarjem ter tožilcem ICTY Brammertzem. Dne 29. januarja je minister dr. Rupel na *Inštitutu Clingendael* predstavil prednostne naloge Slovenije na čelu Sveta EU in se srečal z evropskim ministrom Timmermansom. Predsednik vlade Janez Janša se je kot predsedujoči EU udeležil kongresa ob 60. obletnici haaškega kongresa 24. maja, na katerem je sodeloval na okrogli mizi, posvečeni zgodovini Evrope. Med predsedovanjem so se zvrstila tudi druga srečanja na nižjih ravneh ter v mednarodnih organizacijah.

Vlada Republike Slovenije je novembra sprejela sklep o odprtju Konzulata Republike Slovenije v Breukelenu in imenovanju Karin Irisse van Rooyen - Winkelman za častno konzulko. Konzulat bo spodbujal in pomagal pri razvijanju gospodarskih, kulturnih in znanstvenih odnosov Republike Slovenije s provincami Severna Nizozemska, Južna Nizozemska, Utrecht, Gelderland, Severni Brabant in Limburg.

Gospodarsko sodelovanje
Slovenija je po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije v prvih devetih mesecih leta 2008 na Nizozemsko izvozila za 267,7 milijona evrov blaga, uvozila pa ga za 563,4 milijona evrov. Neposredne slovenske naložbe na Nizozemsko so v prvih devetih mesecih leta znašale 287 milijonov evrov, nizozemske neposredne naložbe v Slovenijo v enakem obdobju pa 792 milijonov evrov.

Januarja se je največjega turističnega sejma na Nizozemskem, ki je potekal v Utrechtu, udeležila Slovenska turistična organizacija.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Evropska kulturna fundacija je 7. februarja priredila dogodek v počastitev predsedovanja Svetu EU »*Bridging people-bridging culture*«, na katerem so nastopili slovenski pisatelji Aleš Čar, Aleš Šteger, Suzana Tratnik, Mladen Dolar in Mitja Čander, nastopila pa je tudi plesna skupina *Saša Kalana*. V Haagu so 8. februarja slovenska društva na Nizozemskem pripravila praznovanje slovenskega kulturnega praznika (udeležil se ga je tudi nizozemski minister za evropske zadeve Timmermans). Dne 14. aprila je v počastitev predsedovanja v Haagu nastopila komorna skupina *Camerata Slovenica*. Slovensko pevsko društvo *Zvon* je 20. aprila priredilo tradicionalni slovenski dan v Heerlenu, društvo *Združenje prijateljev* Slovenije pa je 22. junija v Utrechtu organiziralo piknik ob dnevu državnosti. Junija je imelo slovensko pevsko društvo *Zvon* tri koncerte v Sloveniji. Šestega maja je v Haagu s kabaretom nastopila Vita Mavrič. Desetega maja je na festivalu *Folkart 2008* sodelovala slovenska folklorna skupin *Iskraemeco* iz Kranja. Štirinajstega maja je ob navzočnosti umetnika Oskarja Kogoja njegovo razstavo »*Skrivnosti*« odprl župan Haaga Jozias van Aartsen, navzoče sta nagovorila tudi slovenska veleposlanica in direktor Arhitekturnega muzeja Ljubljana dr. Peter Krečič, s predstavo »*Hiša 22*« pa je nastopila plesna skupina *IGEN Celje*. Ob 60. obletnici haaškega kongresa je Slovenska turistična organizacija 24. maja postavila stojnico pred nizozemskim parlamentom. Trinajstega novembra je v organizaciji Univerze Amsterdam na literarnem večeru nastopila pisateljica Brina Svit, 27. novembra pa je v sklopu predsta-

vitve rezidenčnih umetnikov v Rijksakademie v Amsterdamu razstavljal umetnik Ištvan Išt Huzjan.

Veleposlanica se je 15. februarja udeležila seminarja »*The CWC between disarmament and International Humanitarian Law*« v San Remu, kjer je predstavila prednostne naloge Slovenije kot predsedujoče Svetu EU na področju Organizacije za prepoved kemičnega orožja (OPCW). Dvajsetega februarja se je udeležila dogodka »*Internationale Tafel*« v Haagu, na katerem je strokovni javnosti predstavila prednostne naloge predsedovanja. Devetnajstega novembra se je začasna odpravnica poslov udeležila javnega dogodka Nizozemske delavske stranke (PvdA) v Schiedamu »*Dnevi Evrope*« s predstavitvijo Slovenije.

Obiski predstavnikov

- 16. januar – delovni obisk ministra za zunanje zadeve dr. Rupla s predsednikom vlade Balkenendejem in ministrom za zunanje zadeve Verhagnom v Haagu;
- 29. januar – delovni obisk ministra za zunanje zadeve dr. Rupla na *Inštitutu Clingendael* v Haagu;
- 24. maj – delovni obisk predsednika vlade Janeza Janše ob 60. obletnici haaškega kongresa;
- januar – obisk delegacije odbora za zdravstvo državnega zbora, ki se je srečala z odborom za zdravstvo nizozemskega parlamenta in predstavniki nizozemskega ministrstva za zdravstvo.
- 7. april – v Haagu je na drugi pregledni konferenci konvencije o kemičnem orožju z govorom nastopila generalna direktorica ministrstva za zunanje zadeve mag. Anita Pipan. Zvrstili so se tudi obiski na delovnih ravneh različnih ministrstev.

- 4. februar – delovni obisk generalnega direktorja OPCW Rogelia Pfirterja, ki se je srečal s predsednikom republike dr. Danilom Türkom in predstavniki Ministrstva za zdravje ter Ministrstva za zunanje zadeve Republike Slovenije;
- 23. junij – uradni obisk predsednika Mednarodnega sodišča za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije (ICTY) Fausta Pocarja pri predsedniku republike dr. Danilu Türku.

NORVEŠKA

Norveško nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v København.

Veleposlanik: Rudolf Gabrovec (do 7. 11. 2008)

Med državama so vzpostavljeni dobri in prijateljski odnosi. Nadaljeval se je redni politični dialog na najvišji in delovni ravni (obisk predsednika norveškega parlamenta v Sloveniji). Po zaslugi Norveškega finančnega mehanizma je bilo sodelovanje odlično tudi v večstranskih okvirih. V Oslu je 3. decembra potekala podpisna konferenca za konvencijo o kasetnem strelivu, ki se je je udeležila državna sekretarka na ministrstvu za zunanje zadeve Dragoljuba Benčina. Norveška je s svojim prispevkom v Mednarodni sklad za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF) (skoraj 43,6 milijona dolarjev) med največjimi donatorji. Zlasti je cenila tesno sodelovanje med slovenskim predsedovanjem Svetu EU. Med letom so bile tudi pobude za sodelovanje pri pomoči državam Zahodnega Balkana pri približevanju EU. Slovenija se zanima za sodelovanje z Norveško na področju konzularnih zadev.

Gospodarsko sodelovanje

Blagovna menjava z Norveško je v prvih devetih mesecih leta 2008 znašala 41,4 milijona evrov, kar je za 3 % več kot v enakem obdobju leto poprej. Izvoz je znašal 34 milijonov evrov, uvoz pa 7,4 milijona evrov. Gospodarsko sodelovanje med državama je skromno. H krepitvi gospodarskih vezi bo lahko prispevala tudi spomladi 2008 vzpostavljena neposredna letalska povezava med Ljubljano in Oslom.

Obiski predstavnikov

- 13.–16. marec – uradni obisk predsednika parlamenta Thorbjørna Jaglanda v Sloveniji.

NOVA ZELANDIJA

Novo Zelandijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Canberri.

Začasni odpravnik poslov: Gregor Kozovinc

Odnosi med državama so bili tudi v letu 2008 prijateljski, brez nerešenih vprašanj, z dobrimi možnostmi za poglabljanje. To je potrdil aprilski obisk novozelandskega zunanjega ministra Winstona Petersa v Sloveniji. Ta se je na Brdu pri Kranju udeležil zasedanja trojke EU in Nove Zelandije, dvostransko pa se je srečal tudi z ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom.

Na pogodbeni ravni velja poudariti interes obeh strani za sklenitev sporazuma o počitniški delovni shemi, o čemer potekajo pogajanja.

Tudi v letu 2008 je bilo dvostransko sodelovanje plodno na multilateralnem področju in pri kandidaturah obeh držav v mednarodnih organizacijah.

Pod slovenskim predsedstvom Sveta EU je svet za promet in telekomunikacije junija potrdil mandat za začetek pogajanj o t. i. vertikalnem letalskem sporazumu med EU in Novo Zelandijo.

Gospodarsko sodelovanje

V gospodarstvu se je nadaljevalo dolgoročno trgovinsko sodelovanje *Lesnine Inženiring* z novozelandskim proizvajalcem strešne kritine *AHI Roofing,* na novozelandskem trgu pa je še naprej poslovalo podjetje *UNIOR*. Zaznati je bilo rast obiskov novozelandskih turistov v Sloveniji.

Slovenska skupnost na Novi Zelandiji

Na Novi Zelandiji – večinoma v Christchurchu in Aucklandu – živi manjša slovenska skupnost. Razmeroma majhno število in društvena neorganiziranost novozelandskih Slovencev ne omogočata, da bi se skupnost profilirala kot dodaten dejavnik krepitve sodelovanja med državama. Na veleposlaništvu je bilo v letu 2008 zaznati povečanje interesa slovenskih državljanov za začasno preselitev na Novo Zelandijo.

PARAGVAJ

Paragvaj nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu.

Veleposlanik: Avguštin Vivod (od 4. 3. 2008)

Veleposlanik je 4. marca podpredsedniku Paragvaja Franciscu Oviedu

Britezu kot prvi nerezidenčni veleposlanik Republike Slovenije, akreditiran v Republiki Paragvaj, predal poverilno pismo, 3. marca pa je kopijo poverilnega pisma predal paragvajskemu zunanjemu ministru Rubenu Ramirezu Lezcanu. Petnajstega avgusta se je veleposlanik udeležil inavguracije novoizvoljenega paragvajskega predsednika Fernanda Luga.

Gospodarsko sodelovanje
Trgovinska menjava med Slovenijo in Paragvajem ostaja zelo skromna: v prvih osmih mesecih je v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej nekoliko padla, na 892.000 evrov.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Med 17. februarjem in 24. marcem je v organizaciji Matjaža Žbontarja (*RTV Slovenija*) v Asuncionu in Chacu potekalo snemanje filma o delu in življenju dr. Branislave Sušnik, dolgoletne direktorice in ustanoviteljice etnografskega muzeja *Dr. Andres Barbero*. Dr. Branislava Sušnik je v Paragvaju izjemno znana in visoko cenjena znanstvenica, njen delovni opus pa obsega pionirsko antropološko delo med avtohtonimi prebivalci Guaraní.

PERU

Peru nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu.

Veleposlanik: Avguštin Vivod

Politično sodelovanje med državama je bilo leta 2008 okrepljeno zaradi njunega sopredsedovanja petemu vrhu EU ter Latinske Amerike in Karibov (EU-LAK) in obiska predsednika republike dr. Danila Türka, ki se je 31. marca srečal s predsednikom Alanom Garcío in s predsednikom nacionalnega kongresa Luisom Gonzalesom Posado.

V postopku je več dvostranskih sporazumov. Trgovinska menjava se je v primerjavi z letom 2007 močno okrepila, a ostaja s 6,4 milijona evrov v prvih osmih mesecih leta razmeroma skromna.

Med 13. in 15. majem je v vlogi sopredsedujoče petemu vrhu EU-LAK, ki je potekal na temo »*Boj proti revščini, neenakosti in izključenosti*« ter »*Trajnostni razvoj: okolje, podnebne spremembe, energija*«, Peru obiskala slovenska delegacija, ki jo je vodil predsednik vlade Janez Janša. Vrha se je udeležil tudi minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel.

Minister za gospodarstvo Republike Slovenije mag. Andrej Vizjak se je s številčno gospodarsko delegacijo udeležil drugega poslovnega vrha EU-LAK na temo »*Naložbe za blaginjo, trajnostni razvoj in vključenost*«. Kot uvodničar je skupaj s perujskim predsednikom Alanom Garcío na poslovnem vrhu nastopil tudi predsednik vlade Janez Janša.

Osmega maja je v okviru slovenskega predsedovanja Svetu EU in kulturnih dogodkov ob petem vrhu EU-LAK v kulturnem centru *Inca Garcilaso* v Limi nastopil slovenski baritonist Juan Vasle.

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu je vzdrževalo stike s Slovenci, živečimi v Limi, in ob pomembnih obiskih iz Slovenije redno organiziralo srečanja. Sprejet je bil sklep Vlade Republike Slovenije o imenovanju Milana Repšeta za častnega konzula Republike Slovenije v Limi, za kar je Peru že izdal soglasje.

POLJSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Varšavi

Veleposlanik: Jožef Drofenik

Odnosi med Slovenijo in Poljsko ostajajo zelo dobri in brez nerešenih vprašanj, kar je bilo tudi obojestransko potrjeno ob uradnem obisku poljskega predsednika Lecha Kaczynskega 5. in 6. novembra v Sloveniji, kjer se je srečal s predsednikom republike dr. Danilom Türkom, predsednikom vlade Janezom Janšo in predsednikom državnega zbora dr. Pavlom Gantarjem. Dobre odnose je potrdil tudi delovni obisk predsednika vlade Donalda Tuska 20. marca v Ljubljani, kjer se je ravno tako sestal s predsednikom vlade in predsednikom republike. Dvostransko sodelovanje se je nadaljevalo v okviru regionalnega partnerstva, srednjeevropske pobude in salzburškega foruma.

Gospodarsko sodelovanje
Tudi v letu 2008 se je nadaljevala nadpovprečna rast izvoza in skupne menjave po 30-odstotni rasti v letu poprej. Slovenski izvoz na Poljsko je v prvih desetih mesecih leta 2008 praktično že dosegel vrednost celotnega slovenskega izvoza v letu 2007. Konec januarja je bila dokončana nova slovenska naložba na Poljskem, in sicer je podjetje *Makro 5* v Lodžu odprlo vodni park *Aquapark Fala*, v katerega je vložilo 5,3 milijona evrov. V drugi polovici leta je *Gorenje* izvedlo eno večjih naložb, vredno več milijonov evrov, in zgradilo večji logistično-distribucijski center za celotno Poljsko.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Prvo polletje je bilo zaznamovano s slovenskim predsedovanjem Svetu EU. V tem času so se kulturne in promocijske dejavnosti veleposlaništva znatno povečale. V *Centru Jasna* je bila odprta razstava o Sloveniji v duhu prevzema predsedovanja. V aprilu so bili na Univerzi v Varšavi razstava fotografij Jožeta Kologe iz zbirke Pokrajinskega muzeja v Murski Soboti, konferenca na temo medkulturnega dialoga »*Sobivanje – glavne prednosti in predpostavke*« ter koncert skupine *Orlek* v okviru *Velikega piknika* v Pščini. Konferenco je spremljala predstavitev slovenskega filma »*Tu pa tam*«. Poljski študentje slovenščine na Univerzi v Gdansku so v sodelovanju z društvom *Čar Slovenije* pod mentorstvom slovenske lektorice Maše Guštin novembra pripravili dneve slovenske kulture v Gdansku z udeležbo predstavnikov slovenskega kulturnega in literarnega okolja. Junija so slovesno odkrili spominsko ploščo v nekdanjem koncentracijskem taborišču Birkenau.

Obiski predstavnikov
- 19.–20. oktober – delovno srečanje ministra za pravosodje dr. Lovra Šturma z ministrom za pravosodje dr. Zbigniewom Ćwiąkalskim v Krakovu;
- 11. november – udeležba predsednika republike dr. Danila Türka na prireditvi v Varšavi ob 90. obletnici vnovične suverenosti Poljske.

- 20. marec – delovno srečanje predsednika vlade Donalda Tuska s predsednikom vlade Janezom Janšo v Ljubljani;
- 5.–6. november – uradni obisk predsednika države Lecha Kaczynskega pri predsedniku republike dr. Danilu Türku v Ljubljani.

PORTUGALSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Lizboni

Veleposlanik: Peter Andrej Bekeš

Odnosi med državama so dobri in brez nerešenih vprašanj. S skupnim delom v trojnem predsedstvu so se še bolj poglobili in nadaljevali v okrepljenem sodelovanju med slovenskim predsedovanjem Svetu EU. Decembra je bila dana pobuda za sklenitev dvostranskega sporazuma o sodelovanju na področjih zadev javne uprave.

Gospodarsko sodelovanje ostaja pretežno omejeno na blagovno menjavo in je pod zmožnostmi obeh gospodarstev. V desetih mesecih se je blagovna menjava zmanjšala na 75,2 milijona evrov – od tega je izvoz znašal 44,2 milijona evrov in uvoz 30,9 milijona evrov. V enajstih mesecih je Slovenijo obiskalo 7498 portugalskih turistov. *Krka* je februarja odprla podružnico v Estorilu. Inštitut za kmetijstvo je z občino Sever do Vouga in drugimi partnerji podpisal sporazum o mednarodni platformi za sodelovanje pri proizvodnji borovnic.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Na Filozofski fakulteti v Lizboni so v letu 2008 odprli katedro za slovanske študije. V okviru njenega študijskega programa se kot izbirni predmet poučuje tudi slovenščina. Slovenija je med predsedovanjem in po predsedovanju Svetu EU na Portugalskem izvedla bogat kulturni program: januarja koncert skupine *Jararaja* in udeležba na razstavi »*Kulturne platforme srednjeevropskih držav*«, februarja in marca razstava slikarja Cveta Maršiča in koncert flavtistke Lane Kuščer, februarja predstavitev na sejmu jezikov in kultur *Expolingua*, aprila koncert violinistke Anje Bukovec, maja sodelovanje Univerze v Ljubljani na konferenci iberske in slovanske kulture, maja predstavitev *Animateke* in slovenskih animiranih filmov na festivalu v Lizboni, maja nastopi pevske skupine *Katice*, junija udeležba baleta Slovenskega narodnega gledališča Maribor na mednarodnem festivalu v Sintri, junija predstavitev antologije del slovenskih pesnikov, prevedenih v portugalščino, v Portu in Lizboni, julija nastop klarinetista Brleka na festivalu v Estorilu, oktobra predstavitev baleta portugalskega Nacionalnega baletnega ansambla v Lizboni, ki je bilo delo koreografa Edwarda Cluga in skladatelja Milka Lazarja, konec oktobra fotografska razstava Brusnjaka v Estremozu, decembra projekcija slovenskih filmov v organizaciji lektorata slovanskih študij v Lizboni in decembra otroška predstava Andreja Rozmana – Roze v Lizboni.

Portugalski mediji so Sloveniji in njenemu predsedovanju Svetu EU namenili več pozornosti kot kdaj prej, predvsem v povezavi s temami, kot so Kosovo, lizbonska pogodba, energetsko-podnebni sveženj idr. Predsedstvo so označili s pretežno pozitivnimi ocenami. Veleposlanik je Slovenijo večkrat predstavil v tiskanih, radijskih in televizijskih medijih, predstavnik veleposlaništva v Lizboni pa je med drugim oktobra nastopil v odmevni zunanjepolitični oddaji *SIC TV*. Slovenija se je januarja prvič predstavila na 20. turističnem sejmu v Lizboni.

Obiski predstavnikov
- 19.–21. junij – udeležba predsednika državnega zbora Franceta Cukjatija na konferenci predsednikov parlamentov EU v Lizboni;
- 21. februar – srečanje visokega predstavnika Organizacije Združenih narodov za zavezništvo civilizacij in nekdanjega portugalskega predsednika Jorgeja Sampaia in predsednika republike dr. Danila Türka v Ljubljani.

ROMUNIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bukarešti

Nerezidenčni veleposlanik: Miroslav Luci

Začasni odpravnik poslov: Marcel Koprol

Dvostranski odnosi so zelo dobri. Med državama poteka politični dialog na visoki in najvišji ravni. Pri tem je veliko pomagalo tudi dejstvo, da je Slovenija 27. novembra 2007 v Bukarešti odprla svoje veleposlaništvo. Slovenija se zavzema za krepitev sodelovanja v gospodarstvu, kulturi, notranjih zadevah, obrambi, izobraževanju, znanosti in financah ter za poglobitev sodelovanja med parlamentoma obeh držav. Na Univerzi v Bukarešti deluje tudi lektorat slovenskega jezika.

V letu 2008 visokih obiskov na dvostranski ravni ni bilo. Obisk predsednika Romunije Traiana Basesca, ki je bil dogovorjen za 20. november 2008, je romunska stran zaradi parlamentarnih volitev odpovedala. Na multilateralnem področju je bila na obisku delegacija predsednika vlade Janeza Janše, ki se je od 2. do 4. aprila udeležil vrha zveze NATO v Bukarešti.

Gospodarsko sodelovanje
Slovenski izvoz v Romunijo naj bi se z 205,7 milijona evrov v letu 2006 in 330,5 milijona evrov v letu 2007 po napovedih v letu 2008 povečal na okrog 375 milijonov evrov. Uvoz iz Romunije naj bi se s 100,2 milijona evrov v letu 2006 in 143,8 milijona evrov v letu 2007 po napovedih v letu 2008 povečal na okrog 165 milijonov evrov.

Redno se sestaja tudi mešana komisija za gospodarsko sodelovanje. Sedmo srečanje je bilo 18. septembra v Bukarešti. Na slovenski strani je mešano komisijo vodila mag. Sabina Koleša, generalna direktorica Direktorata za ekonomske odnose s tujino na Ministrstvu za gospodarstvo Republike Slovenije, na romunski strani pa Mircea Toader, generalni direktor za evropske zadeve na romunskem ministrstvu za mala in srednja podjetja, trgovino, turizem in svobodne poklice. Zasedanje je bilo uspešno, predstavniki obeh držav so se strinjali, da je v blagovni menjavi med Slovenijo in Romunijo še veliko možnosti. Slovenska stran je pri tem poudarila odprtje veleposlaništva v letu 2007, ustanovitev predstavništva slovenskega gospodarstva Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) leta 2006 ter memorandum o gospodarskem sodelovanju. Nasle-

dnje srečanje komisije bo predvidoma v drugi polovici leta 2009 v Sloveniji.

RUSKA FEDERACIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Moskvi

Veleposlanik: Andrej Benedejčič (do 7. 11. 2008)

V letu 2008 so se tradicionalno dobri slovensko-ruski odnosi nadaljevali ter dosegli novo raven ob slovenskem predsedovanju Svetu EU, v okviru katerega je Sloveniji kot predsedujoči uspelo doseči soglasje za začetek pogajanj o sklenitvi novega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Rusko federacijo in EU ter tako uresničiti svoja prizadevanja za izboljšanje odnosov med njima. Uradna potrditev začetka pogajanj je bila sprejeta na vrhu v Hanti-Mansijsku 26. in 27. junija 2008.

Nadaljevali so se intenzivni stiki na vseh ravneh in področjih, še zlasti med predstavniki obeh zunanjih ministrstev. Večkrat sta se neformalno srečala ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel in Sergej Lavrov, predsednik vlade Janez Janša pa se je srečal z ruskim predsednikom Dmitrijem Medvedjevom na vrhu EU in Ruske federacije v Hanti-Mansijsku. Izvedeni so bili redne delovne konzultacije na področju sodelovanja v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) in Sveta Evrope ter pogovori na temo Organizacije združenih narodov.

Decembra je bil na povabilo moskovskega župana Jurija Lužkova v Moskvi na obisku ljubljanski župan Zoran Janković z delegacijo. Podpisan je bil protokol o sodelovanju v kulturi in umetnosti med Mestno občino Ljubljana in mestom Moskvo, skupina ruskih državljanov pa je ob obisku Ljubljani poklonila bronasti doprsni kip Puškina.

Nadaljevalo se je slovensko humanitarno delovanje v Ruski federaciji, in sicer v okviru *Slovenske filantropije*, ki je v Severni Osetiji še naprej izvajala psihosocialne programe za učitelje in seminarje za psihologe ter uvajala prostovoljno delo otrok in mladih v okviru šol.

Med predsedovanjem Slovenije Svetu EU je veleposlaništvo priredilo številne dvostranske in večstranske dogodke, med drugim srečanje ministra za zunanje zadeve Sergeja Lavrova z veleposlaniki slovanskih držav v Moskvi na slovenskem veleposlaništvu, kot tudi z veleposlaniki EU. Veleposlaništvo je prav tako organiziralo srečanje veleposlanikov EU z metropolitom Kirilom in s predsednikom ruskega Sveta federacije Sergejem Mironovom. Pod vodstvom veleposlanika je bil organiziran tudi obisk delegacije predsedujoče Svetu EU na Severnem Kavkazu (v Čečeniji, Ingušetiji in Severni Osetiji). Veleposlaništvo je obiskala prva podpredsednica Državne dume Ruske federacije Ljubov Sliska z novoimenovanimi člani skupine prijateljstva. Podpredsednica dume je vodila rusko delegacijo tudi na tradicionalni spominski slovesnosti pri Ruski kapelici pod Vršičem.

Gospodarsko sodelovanje

V prvi polovici leta se je nadaljevala krepitev gospodarskega sodelovanja, tako da je skupna blagovna menjava za leto 2008 presegla 1,4 milijarde evrov. Krepila se je tudi dvostranska naložbena dejavnost. Medtem ko je zanimanje ruskih podjetij v Sloveniji usmerjeno predvsem v energetiko in metalurški sektor, se v Ruski federaciji pojavljajo večje slovenske naložbe na področju prometne infrastrukture in turizma. Tako je ruska premogovna družba *Koks* že spomladi 2007 kupila 55 % *Slovenske industrije jekla* in spomladi 2008 povečala svoj delež na 75 %.

Potekajo intenzivna pogajanja o *Gazpromovem* predlogu sporazuma o gradnji plinovoda od Madžarske prek Slovenije v Italijo (del plinovoda Južni tok), o čemer se je predsednik uprave *Gazproma* Aleksej Miller aprila pogovarjal s predsednikom republike dr. Danilom Türkom in predsednikom vlade Janezom Janšo. Od večjih slovenskih naložb v Ruski federaciji se nadaljuje projekt prometnega terminala, ki ga gradi *Intereuropa* v mestu Čehov (projekt je vreden več kot 130 milijonov evrov). *Trimo* nadaljuje gradnjo tehnološkega parka *Vjazniki* v Vladimirski pokrajini. Skupina slovenskih podjetij pod vodstvom podjetja *Makro 5 naložbe* pa je z ruskim investitorjem *FORUM i K* julija podpisala pogodbo o gradnji vodnega parka in hotela v mestu Novosibirsk v vrednosti 68 milijonov evrov (dela za zdaj stojijo zaradi finančne krize). *Energoplan* je marca dokončal gradnjo poslovnega objekta v Moskvi v vrednosti 10 milijonov evrov.

Novembra je bilo v Kazanu odprto predstavništvo slovenskega gospodarstva Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI). Slovenija je nadaljevala krepitev gospodarskih stikov s posameznimi regijami (poleg Moskve in Moskovske pokrajine še z Republiko Tatarstan, Samarsko, Novosibirsko in Sverdlovsko pokrajino). Slovenska podjetja so se udeleževala večjih mednarodnih sejmov v Moskvi (turistični sejem, sejem pohištva), Slovenska turistična organizacija je organizirala turistične delavnice v Moskvi in Samari.

Državi sta se dogovarjali tudi o poplačilu klirinškega dolga nekdanje Sovjetske zveze Republiki Sloveniji.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Moskvi je v okviru medkulturnega dialoga kot ene od prednostnih nalog slovenskega predsedovanja Svetu EU promoviralo zavedanje slovanske dimenzije nove, razširjene EU in njenega sosedstva.

Osrednji kulturni dogodek slovenskega predsedovanja v Moskvi je bil tako koncert »*Slovanska duša*« v izvedbi slovenske mezzosopranistke Mance Izmajlove, ki je hkrati odprl četrti moskovski mednarodni festival slovanske glasbe v okviru dni slovanske pismenosti in kulture. Ti so bili leta 2008 namenoma posvečeni Sloveniji. Ob koncertu je bila izdana promocijska brošura s pozdravnim nagovorom ministra za zunanje zadeve Ruske federacije Sergeja Lavrova, odprti pa sta bili tudi razstavi fotografij slovenske krajine Tamare Vodopivec ter »*Slovanski motivi*« učencev *Otroške umetnostne šole Milija Balakirjeva* iz Moskve. V okviru dni slovanske pismenosti in kulture je bila izdana dvojezična »*Antologija slovenske poezije 20. in začetka 21. stoletja*«. Predstavitve knjige in branja poezije sta se udeležila Vlado Žabot in prof. dr. Alojz Ihan.

Ruski patriarh Aleksij II. je v okviru dni slovanske pismenosti in kulture odlikoval slovenskega veleposlanika Andreja Benedejčiča z medaljo svetih bratov Cirila in Metoda za njegov prispevek k poglabljanju stikov med slovanskimi narodi in širjenje zavesti o bogastvu kulturne dediščine slovanskega sveta.

V Bruslju je Forum slovanskih kultur ob aktivnem sodelovanju z Ruskim etnografskim muzejem organiziral razstavo »*Slovani Evrope in narodi Rusije*«, v katero je bil vključen tudi komplet slovenskih narodnih noš iz poročne povorke, ki jih je leta 1867 na moskovsko etnografsko razstavo poslal Matija Majar Ziljski.

Med pomembnejšimi projekti je bila v Sankt Peterburgu organizirana prireditev »*Slovenija na Baltiku*«, ki promovira slovensko književnost, film in kulturo v tujini. Udeležili so se je priznani slovenski književniki in režiserji.

V ruskih medijih je bilo leta 2008 objavljenih izjemno veliko število prispevkov o Sloveniji, k čemur je prispevalo predsedovanje Svetu EU, pozornost v tisku pa je bila namenjena tudi slovanski dimenziji slovenskega predsedstva. Intervjuja z veleposlanikom sta objavila *Nezavisimaja gazeta* in revija *Diplomat*. *The Moscow Times* je objavil veleposlanikov članek »*Life after Death in EU*« o odnosih EU in Rusije.

Prešernov dan je bil na veleposlaništvu počaščen z odprtjem razstave grafik skupine *Laibach*, ki si jo je ogledal tudi minister za zunanje zadeve Ruske federacije Sergej Lavrov.

Obiski predstavnikov

- 24.–25. april – osmo srečanje stalnega partnerskega sveta EU in Ruske federacije za svobodo, varnost in pravičnost v Sankt Peterburgu, ki sta ga iz Republike Slovenije v vlogi predsedujoče Svetu EU vodila minister za notranje zadeve Dragutin Mate in minister za pravosodje dr. Lovro Šturm;
- 26.–27. junij – vrh EU in Ruske federacije v Hanti-Mansijsku, ki ga je vodil predsednik vlade Janez Janša, udeležil pa se ga je tudi minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak.
- 13. februar – zasedanje trojke EU in Ruske federacije, ki se je je udeležil minister za zunanje zadeve Sergej Lavrov;
- 27. julij – udeležba prve podpredsednice Državne dume Ruske federacije Ljubov Sliske na slovesnostih pri Ruski kapelici;
- 19. december – obisk posebnega predstavnika predsednika Ruske federacije za mednarodno kulturno sodelovanje Mihaila Švidkoja.

SAN MARINO

San Marino nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu.

Veleposlanik: dr. Andrej Capuder

Sodelovanje med državama je po obsegu sicer skromno, vendar so odnosi dobri in prijateljski. Tudi zaradi vladne krize v San Marinu v letu 2008 ni bilo pomembnejših obiskov med državama.

SAUDOVA ARABIJA

Saudovo Arabijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kairu.

Veleposlanik: Borut Mahnič

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je slovenski izvoz v Saudovo Arabijo v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 25,4 milijona evrov in je bil v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej večji za 4,1 %; uvoz iz Saudove Arabije je znašal 45,7 milijona evrov in se je v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej bistveno povečal.

SLOVAŠKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bratislavi

Veleposlanica: Maja Marija Lovrenčič Svetek (do 7. 11. 2008)

Dvostranski politični odnosi med državama v letu 2008 so bili tradicionalno dobri in prijateljski. Reden politični dialog je bil kronan z uradnim obiskom predsednika republike dr. Danila Türka na Slovaškem v aprilu. V dvostranskem dialogu je bilo največ pozornosti namenjene evropskim temam, še zlasti med slovenskim predsedovanjem Svetu EU, pa tudi sodelovanju v drugih mednarodnih organizacijah, npr. Svetu Evrope, kjer je Slovaška predsedovala Odboru ministrov od novembra 2007 do maja, Slovenija pa se na to pripravlja v letu 2009. Tesno je bilo tudi sodelovanje pri prenosu izkušenj z uvedbo evra.

Gospodarsko sodelovanje med državama se je v letu 2008 podobno kot v prejšnjih letih močno krepilo. Zaznati je bilo predvsem več zanimanja slovenskih malih in srednje velikih podjetij za sodelovanje s Slovaško in nasprotno. V prvih devetih mesecih leta 2008 je Slovenija na Slovaško izvozila 272 milijonov evrov blaga, kar je za 15 % več kot v enakem obdobju leto poprej, uvozila pa za 208 milijonov evrov blaga, kar je za 15,5 % več. Podobno kot v preteklih letih je bila Slovaška tudi v letu 2008 za Slovenijo približno petnajsta najpomembnejša trgovinska partnerica, tako na strani izvoza kot uvoza. Februarja sta memorandum o sodelovanju podpisali Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) in Slovaška agencija za razvoj naložb in trgovine (SARIO) z namenom intenzivnejšega sodelovanja pri spodbujanju naložb na Slovaškem, v Sloveniji in na tretjih trgih.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Zlasti v prvi polovici leta, med slovenskim predsedovanjem Svetu EU, je bila na Slovaškem aktivno predstavljena slovenska kultura, ustvarjalnost in umetnost. Promociji slovenske kulture je Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bratislavi namenilo posebno pozornost in skrb. Januarja je v Bratislavi v okviru projekta »*V srcu Evrope*« gostovala *Slovenska filharmonija*. Gostovanje je bilo hkrati osrednji otvoritveni dogodek slovenskega predsedovanja Svetu EU na Slovaškem. Februarja se je na deskah novega *Slovaškega narodnega gledališča* predstavilo *Slovensko narodno gledališče* s predstavo »*Edvard II.*«. Sočasno je veleposlaništvo v prostorih gledališča organiziralo razstavi »*Kaj ostrega?*« in »*Niko Kralj – oblikovalec stola REX*«. V tem času so bili predstavljeni prevodi petih pravljic slovenskega pi-

satelja Franja Frančiča v slovaščino, ki so jih pripravili študentje slovenskega jezika Univerze Komenskega iz Bratislave in Univerze Konstantina Filozofa iz Nitre. Marca je bila v trnavskem mestnem gledališču premiera komedije »*Truth story*« slovenskega avtorja Vinka Möderndorferja v slovaškem jeziku. Prav tako marca je bila predstavitev slovensko-slovaškega jezikovnega priročnika, ki sta ga pripravila lektorica slovenskega jezika Saša Vojtech Poklač in Miroslav Vojtech. Aprila so bili v *Gledališču Jána Palarika* v Trnavi organizirani »*Dnevi slovenske drame*«, na katerih sta gostovali *Gledališče za otroke in mlade Ljubljana* ter *Prešernovo gledališče Kranj*. Junija se je slovaškemu občinstvu predstavila slovenska violinistka Anja Bukovec ob spremljavi pianista Simona Krečiča. Koncert je bil tudi sklepni kulturni dogodek ob slovenskem predsedovanju Svetu EU. Decembra so v Bratislavi potekali »*Dnevi slovenske književnosti v filmu*«, ki jih je organiziral Center za slovenski jezik oziroma lektorat slovenskega jezika v Bratislavi, sodelovalo pa je tudi veleposlaništvo. Številni mladi avtorji so se med letom na Slovaškem samostojno predstavili ali pa so sodelovali na tematskih razstavah in prireditvah. Na splošno je bilo zaznati povečan interes za sodelovanje na področju kulture, še zlasti med mladimi ustvarjalci in v okviru medmestnega sodelovanja.

Na *Filozofski fakulteti Univerze Komenskega* v Bratislavi in *Filozofski fakulteti Univerze Konstantina Filozofa* v Nitri je tudi v letu 2008 uspešno deloval lektorat slovenskega jezika. Na *Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani* je bil jeseni četrto leto zapored mogoč vpis na dvopredmetni študij slovaškega jezika in književnosti. Na podlagi sporazuma o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju je 25. septembra v Bratislavi potekalo drugo zasedanje slovensko-slovaškega odbora za znanstveno in tehnološko sodelovanje. Izbranih je bilo enajst raziskovalnih projektov, pri katerih bodo znanstveniki iz obeh držav sodelovali do leta 2010 in jih bosta financirali pristojni ministrstvi.

Veleposlaništvo Slovenije v Bratislavi je zlasti med predsedovanjem Svetu EU veliko pozornost namenilo javni diplomaciji in medijskim nastopom. Poleg nastopov na televiziji in nacionalnem radiu je bilo danih več intervjujev za slovaške tiskane medije in opravljenih nekaj nastopov na mednarodnih konferencah. Veleposlaništvo je v sodelovanju s pristojnimi slovaškimi ministrstvi soorganiziralo tudi dve mednarodni konferenci, in sicer na temo medkulturnega dialoga in izpolnjevanja ciljev lizbonske strategije. Dejavno je sodelovalo tudi pri pripravi konference o vzgoji in izobraževanju romskih otrok in mladine.

Obiski predstavnikov

- 8. april – udeležba ministra za šolstvo in šport dr. Milana Zvera na mednarodni konferenci »*Vzgoja in izobraževanje romskih otrok in mladine: pogled naprej*«;
- 21. april – uradni obisk predsednika republike dr. Danila Türka;
- 7.–8. oktober – uradni obisk načelnika generalštaba slovenske vojske generalpolkovnika Albina Gutmana;
- 16.–18. oktober – obisk ministra za pravosodje dr. Lovra Šturma.

- 4. februar – delovni obisk predsednika vlade Roberta Fica.

SRBIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Beogradu

Veleposlanik: Miroslav Luci

Odnosi med državama so bili v letu 2008 kljub različnim pogledom na vprašanje Kosova dobri in intenzivni. Nanje je pomembno pozitivno vplivalo slovensko predsedstvo Sveta EU, ki si je napredek Zahodnega Balkana na poti v EU zastavilo kot eno od prednostnih nalog. Med državama še vedno ostaja nekaj nerešenih vprašanj, ki so večinoma povezana z nasledstvom nekdanje Jugoslavije.

V prostore Veleposlaništva Republike Slovenije v Beogradu so 17. februarja vdrli nasilni protestniki in povzročili večjo materialno škodo, zato je bilo delovanje veleposlaništva nekaj časa oteženo. Odškodninski zahtevek je bil do konca leta poravnan. Po priznanju neodvisnosti Kosova v marcu je srbsko ministrstvo za zunanje zadeve začasno poklicalo svojega veleposlanika v Ljubljani na konzultacije.

Gospodarsko sodelovanje med državama je zelo dobro. Slovenija je po izvozu v Srbijo na šestem, po uvozu iz Srbije pa na sedmem mestu. V Srbiji je registriranih skoraj 1500 gospodarskih družb s slovenskim kapitalom. Večina jih je vsaj do nastopa svetovne krize poslovala dobro in imela pomemben delež v srbskem izvozu. V drugi polovici leta je prišlo do zapleta pri izvrševanju Priloge G Sporazuma o vprašanjih nasledstva.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

V kulturi se je nadaljevalo odlično sodelovanje z *Beograjskim dramskim gledališčem*, kjer je 27. maja gostovalo *Mestno gledališče ljubljansko* s predstavo »*Evrofilija*«, 28. maja pa *Celjsko mestno gledališče* s predstavo »*Stoli*«. Dosedanji direktor gledališča Nebojša Bradić je postal minister za kulturo. Med drugim je *Beograjsko dramsko gledališče* 29. marca kot prvo uprizorilo premiero »*Lahke konjenice*« Draga Jančarja. Oktobra je v Beogradu gostovalo *Slovensko narodno gledališče Maribor*. V *Ateljeju 212* je bila uprizorjena predstava »*Šuma blista*«, ki jo je režiral Tomi Janežič. V okviru festivala plesa je balet *Slovenskega narodnega gledališča Maribor* 19. marca nastopil z baletom »*Pret-a porter*«. Osrednji kulturni dogodek slovenskega predsedovanja je bila predstava *Slovenskega narodnega gledališča Maribor* »*Carmen*«, ki je bila uprizorjena 14. junija v *Centru Sava*.

Na področju izobraževanja je sodelovanje potekalo v obliki izmenjav štipendij za podiplomsko izobraževanje in štipendij na jezikovnih seminarjih slovenskega jezika v Sloveniji. Zelo uspešno je poučevanje slovenskega jezika na Univerzi v Beogradu in Univerzi v Novem Sadu.

Slovenska društva v Srbiji se pripravljajo na konstituiranje nacionalnega manjšinskega sveta, tudi sicer pa so bila vse leto zelo dejavna in so organizirala dobro obiskane kulturne prireditve.

Veleposlaništvo je dobro sodelovalo z mediji in ob pomembnejših dogodkih

priredilo tiskovne konference: ob prevzemu predsedovanja Slovenije Svetu EU, skupaj z delegacijo Evropske komisije in portugalskim veleposlaništvom, ob osrednji kulturni prireditvi med predsedovanjem v Sava centru in ob izteku predsedovanja, skupaj z delegacijo Evropske komisije.

Obiski predstavnikov
Med letom je bila med državama vrsta delovnih srečanj. Na obisku v Ljubljani se je 11. januarja mudil zunanji minister Vuk Jeremić, ki je konec marca sodeloval na neformalnem sestanku zunanjih ministrov EU na Brdu. Zunanja ministra sta se srečala tudi ob robu nekaterih večstranskih dogodkov. Maja je minister za promet Radovan Žerjav v Beogradu vodil neformalno ministrsko konferenco EU z naslovom »*Evropa in jugovzhodna Evropa – s skupno vizijo mobilnosti povezujemo ljudi*«. 9. decembra je bil na obisku v Sloveniji minister za kulturo Nebojša Bradić.

ŠPANIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Madridu

Veleposlanik: Peter Reberc

Odnosi med Republiko Slovenijo in Španijo so zelo dobri, sodelovanje na številnih področjih je dobro in se krepi.

Nadaljevalo se je uspešno sodelovanje v EU. Španija je v okviru podpore Sloveniji med predsedovanjem Svetu EU napotila strokovnjaka za Latinsko Ameriko, veleposlanika Garcío Valdecasasa. Slovenija je podprla špansko kandidaturo za sedež sekretariata Unije za Sredozemlje v Barceloni, španska stran pa je napovedala nov finančni prispevek za Evro-sredozemsko univerzo (EMUNI). Na generalni skupščini EMUNI novembra v Barceloni je bil potrjen statut, izvoljen predsednik ter imenovani člani upravnega odbora Evro-sredozemske univerze.

Med pripravami na predsedovanje Odboru ministrov Sveta Evrope so bile opravljene delovne konzultacije na ravni zunanjih ministrstev v Madridu (16. oktober).

Gospodarsko sodelovanje
Na gospodarskem področju je bil uresničen obisk delegacije Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) ter Gospodarske zbornice Slovenije (Barcelona, 20. novembra). Blagovna menjava med Slovenijo in Španijo je bila od januarja do septembra na podobni ravni kot leto poprej, s tem da se je slovenski izvoz nekoliko zmanjšal, na 220,0 milijona evrov, uvoz pa nekoliko povečal, na 478,4 milijona evrov.

Slovenija se je konec januarja predstavila na mednarodnem turističnem sejmu *FITUR* v Madridu, Slovenska turistična organizacija je tudi organizirala turistično delavnico v Barceloni. Število obiskov turistov iz Španije se je povečalo; po začasnih podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je od januarja do novembra našo državo obiskalo 30.238 španskih turistov.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Na kulturnem področju so bili najpomembnejši projekti, ki jih je veleposlaništvo (v sodelovanju z ministrstvom za zunanje zadeve in ministrstvom za kulturo) pripravilo med predsedovanjem Svetu EU: 15. aprila koncert violinistke Anje Bukovec in pianista Simona Krečiča v kulturnem centru *Conde Duque* v Madridu, od 14. do 22. maja razstavo sodobnega slovenskega tekstilnega in modnega oblikovanja »*Kaj ostrega? Any Sharp Objects?*« v predstavništvu Evropske komisije v Madridu ter 24. junija koncert glasbene skupine *Brina* v *Fundaciji Amberes* v Madridu. Veleposlaništvo je sodelovalo tudi na prireditvah, ki jih tradicionalno organizira avtonomna skupnost Madrid ob dnevu Evrope. V sodelovanju s Slovensko turistično organizacijo je pripravilo stojnico z informativno-turističnim gradivom o Sloveniji ter prispevalo plakate in osnovne informacije za predstavitev naše države v okviru projekta »*Madrid – Puerta de Europa*«, katerega cilj je bila predstavitev držav članic in institucij EU na večjih postajah podzemne železnice.

Med letom so bili izpeljani še naslednji dogodki: 25. februar–18. maj razstava risb Zorana Mušiča »*Od Dachaua do Benetk*« v Barceloni, 5. aprila razstava slikarke Jerce Šantej v Barceloni, 12. aprila celovečerni film »*Petelinji zajtrk*« v okviru projekta »*Picture Europe!*« ter celovečerni film »*Tea*« ob dnevu Evrope v Madridu, od 25. septembra do 9. oktobra slikarska razstava slikarjev Manuela Chabrera in Toma Vrana v Sevilli, 31. oktobra udeležba glasbenika Roberta Magnifica s skupino *Turbolentza* na četrtem glasbenem festivalu *Womex* v Sevilli, slikar Cveto Marsič pa se je 28. novembra predstavil z razstavo v Oviedu in 5. decembra v Santanderju.

Decembra je bil na *Animateki* v Ljubljani predstavljen cikel baskovskih filmov.

Obiski predstavnikov
- 14.–16. januar – udeležba predsednika republike dr. Danila Türka na forumu Zavezništva civilizacij v Madridu; ob robu dogodka se je srečal s kraljem Juanom Carlosom I. in kraljico Sofijo ter s predsednikom vlade Joséjem Louisom Rodriguezom Zapaterom;
- 30.–31. maj – minister za kmetijstvo Iztok Jarc se je udeležil dialoga o kmetijstvu in prehrani v Barceloni;
- 1.–2. december – predsednik vlade Borut Pahor se udeležil srečanja socialističnih in socialdemokratskih strank Evrope v Madridu;
- 17. januar – srečanje državnega sekretarja na ministrstvu za zunanje zadeve mag. Matjaža Šinkovca z državnim sekretarjem za evropske zadeve na ministrstvu za zunanje zadeve Španije Albertom Navarrom.

ŠVEDSKA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Stockholmu

Veleposlanik: Vojislav Šuc

Zelo dobre in prijateljske odnose med Slovenijo in Švedsko zaznamujeta reden politični dialog na različnih ravneh in dobro vsestransko sodelovanje na področju zunanjih zadev, pravosodja in notranjih zadev, policije, financ, infrastrukture, regionalne politike, informacijske družbe, šolstva in znanosti, zdravstva, kulture in civilne zaščite.

Minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak je 22. januarja v Stockholmu sopredsedoval konferenci o inovacijah in grozdih, ki sta jo soorganizirala slovensko predsedstvo EU in švedsko ministrstvo za gospodarstvo.

Gospodarsko sodelovanje
Blagovna menjava med državama v prvih devetih mesecih se je glede na enako obdobje leto poprej povečala. Obseg menjave je znašal 280 milijonov evrov. Izvoz na Švedsko se je zmanjšal za okoli 4 %, uvoz pa povečal za 20 %. Prvič po letu 2004 je Slovenija imela primanjkljaj v blagovni menjavi.

Po zadnjem poročilu Banke Slovenije je bilo 31. decembra 2007 v Sloveniji za 43,1 milijona evrov neposrednih naložb iz Švedske, na Švedskem pa za 10,9 milijona evrov slovenskih neposrednih naložb.

Na Švedskem delujejo naslednja slovenska podjetja: *Iskraemeco*, *Gorenje Sverige*, *Krka* in *Riko*. Aktivne zastopnike imajo *Adria Mobil*, *Elan*, *Sistemska tehnika*, *Kovani valji Ravne*, *Perutnina Ptuj* in *MIP*.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Aprila je v okviru promocijskih dogodkov ob slovenskem predsedovanju Svetu EU v Stockholmu nastopil džez trio *Gajo*, junija pa je na prireditvi »*Smaka på Stockholm*« svoje uspešnice predstavila rock skupina *Siddharta*.

Obiski predstavnikov
- 21.–22. januar – minister za gospodarstvo mag. Andrej Vizjak je v Stockholmu sopredsedoval konferenci o inovacijah in grozdih;
- 29. maj – minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel se je v Stockholmu udeležil konference Organizacije združenih narodov o Iraku;
- 7.–10. september – ministrica za delo, družino in socialne zadeve Marjeta Cotman se je v Stockholmu udeležila konference Sveta Evrope o pravicah otrok.

- 31. avgust–1. september – udeležba ministra za zunanje zadeve Carla Bildta na Strateškem forumu Bled.

Intenzivne stike gojita tudi oba parlamenta. Na obisku na Švedskem se je mudila delegacija komisije za Slovence v zamejstvu in po svetu v državnem zboru, Slovenijo pa je obiskala delegacija odbora za delo v švedskem parlamentu.

ŠVICA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Bernu

Začasni odpravnik poslov: Branko Zupanc

Odnosi med Švico in Slovenijo so na vseh področjih odlični, kar je bilo potrjeno tudi med obiskom predsednika države Pascala Couchepina v Sloveniji 3. marca. Večina sodelovanja poteka neposredno med partnerji.

Gospodarsko sodelovanje
Švica je še vedno (predvsem po zaslugi *Novartisa*) pomemben investitor v Sloveniji, na vseh ravneh so gospodarski stiki zelo intenzivni. Projekti v okviru Sloveniji dodeljenih 21 milijonov frankov iz tako imenovane kohezijske pomoči po oceni švicarske strani se izvajajo dokaj počasi.

Po podatkih za leto 2007 je Švica kot izvozna partnerica Slovenije na 20. mestu, kot uvozna pa na 16. mestu. V letu 2007 je skupna blagovna menjava znašala okrog 400 milijonov evrov (leto poprej 411 milijonov evrov), od tega je delež uvoza 210,5 milijona evrov, izvoza pa 189,5 milijona evrov.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Sodelovanje med državama je zelo razvito na številnih področjih – v kulturi, znanosti, izobraževanju, športu ipd. Slovenski športniki pogosto nastopajo v Švici, v kulturi pa je precej sodelovanja na zasebni ravni in v stikih med posameznimi institucijami.

Tudi zaradi okrepljene dejavnosti ob predsedovanju Slovenije Svetu EU je veleposlaništvo organiziralo več kakovostnih in odmevnih kulturnih prireditev (pet koncertov, razstavo Arhiva Slovenije »*Slovenska mesta skozi čas*« na dveh lokacijah), več omembe vrednih kulturnih prireditev pa so organizirala tudi slovenska društva in *Slovenska katoliška misija*.

Na področju znanosti velja omeniti pomembno vlogo skupine slovenskih fizikov, ki aktivno sodelujejo pri najpomembnejših projektih v okviru *CERN*-a v Ženevi. Razvito je tudi sodelovanje med posameznimi univerzami in fakultetami. Slovenski znanstveniki s svojimi projekti občasno sodelujejo z inštitutom *Paul Scherrer*, ki deluje v okviru züriške tehnične visoke šole.

Slovenska skupnost v Švici
V Švici po neuradnih ocenah živi in dela okrog 6000 Slovencev, od katerih jih ima več kot polovica dvojno državljanstvo. Tako Švica kot zgolj slovenske državljane v evidencah vodi 2356 oseb, to število je zadnja leta dokaj stabilno. Slovenci se združujejo v enajstih društvih, od katerih je delovanje nekaterih, predvsem zaradi vračanja upokojenih zdomcev v Slovenijo, precej oslabljeno. Podobno kot druga društva po svetu se društva srečujejo s problemom podmladka. Zelo dejavna je tudi *Slovenska katoliška misija* s sedežem v Zürichu, ki je praznovala štirideseto obletnico obstoja.

Za ohranjanje slovenskega jezika in kulture v Švici zgledno skrbijo štiri slovenske učiteljice dopolnilnega pouka. Ta je organiziran v večjih mestih, redno pa ga obiskuje nekaj več kot dvesto otrok. Veleposlaništvo z učiteljicami zelo dobro sodeluje. K tesnejšim stikom s Slovenci pripomorejo tudi redni konzularni dnevi, ki jih veleposlaništvo skozi vse leto organizira v Zürichu, Ženevi, Bellinzoni in Schaanu v Kneževini Lihtenštajn.

Obiski predstavnikov
- 3. marec – uradni obisk predsednika Švicarske konfederacije in notranjega ministra Pascala Couchepina.

Drugih dvostranskih obiskov na visoki ravni v letu 2008 ni bilo, visoki predstavniki Slovenije (predsednik republike, minister za zunanje zadeve) pa so se nekajkrat udeležili večstranskih srečanj v Ženevi.

TADŽIKISTAN

Tadžikistan nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Moskvi.

Veleposlanik: Andrej Benedejčič (do 7. 11. 2008)

V sodelovanju z Tadžikistanom v bilateralnih odnosih ni nerešenih vprašanj. Tadžikistan ima pomembno vlogo kot sosednja država Afganistana, kjer v misiji zveze NATO sodelujejo tudi slovenski vojaki. Tadžikistan je v letu 2008 predsedoval Šanghajski organizaciji za sodelovanje.

Gospodarsko sodelovanje
V letu 2008 je blagovna menjava Slovenije s Tadžikistanom znašala nekaj več kot 3,2 milijona evrov. Od tega je Slovenija v Tadžikistan izvozila za 1,8 milijona evrov, uvozila pa za 1,3 milijona evrov blaga.

TUNIZIJA

Tunizijo nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu.

Veleposlanik: dr. Andrej Capuder

Sodelovanje med državama je po obsegu sicer skromno, vendar so odnosi dobri in prijateljski.

Skupina prijateljstva s Tunizijo v državnem zboru je bila med 11. in 13. februarjem na uradnem obisku v Tunisu. Ob priložnosti predsedovanja Slovenije Svetu EU je slovenski veleposlanik v Rimu v Tunisu predstavil prednostne naloge slovenskega predsedovanja.

TURČIJA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Ankari

Veleposlanik: Mitja Štrukelj

Dvostransko sodelovanje med Slovenijo in Turčijo tradicionalno temelji na spoštovanju in razumevanju, ki izhaja iz enakih ali podobnih pogledov na številna mednarodna vprašanja. Slovensko predsedovanje Svetu EU in turška pogajanja za članstvo sta v letu 2008 prispevala k večjemu obsegu in intenzivnosti tudi dvostranskih stikov, prav tako se je povečala prepoznavnost Slovenije v Turčiji. Predsedovanje Slovenije Svetu EU je prispevalo k utrditvi in poglobitvi dvostranskih odnosov. Povečalo se je tudi zanimanje turških medijev, ki so o Sloveniji poročali vsebinsko bolj poglobljeno. Na različnih televizijskih kanalih je bilo v letu 2008 več zanimivih predstavitev Slovenije.

Gospodarsko sodelovanje
Obseg blagovne menjave še naprej počasi, a vztrajno narašča. Na uvozni in izvozni strani je bila Turčija vedno med prvimi 25 najpomembnejšimi partnericami Slovenije. V letu 2008 se je povečalo tudi število predstavništev slovenskih in turških podjetij v eni in drugi državi. Med 25. in 28. majem se je v Turčiji mudila slovenska gospodarska delegacija, v kateri so prevladovali predstavniki lesne industrije in proizvodnje gradbene galanterije. V Carigradu je delovalo predstavništvo slovenskega gospodarstva.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Nadaljevalo se je sodelovanje turškega Sveta za visoko šolo in štirih univerz pri ustanavljanju Evro-sredozemske univerze s sedežem v Piranu.

Obiski predstavnikov

- 5. maj – minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je bil na uradnem obisku v Turčiji, dan pred zasedanjem trojke EU in Turčije.

- 29. marec – zunanji minister Turčije Ali Babacan se je udeležil neformalnega zasedanja ministrov za zunanje zadeve EU in kandidatk na Brdu pri Kranju;
- 14.–15. april – uradni obisk predsednika Velike turške narodne skupščine Köksala Toptana v Sloveniji;
- 8. maj – predsednik republike dr. Danilo Türk je sprejel zunanjega ministra Turčije Alija Babacana, ki se je v Ljubljani udeležil *Foruma Evropa 2008*;
- 15. januar – predsednik republike dr. Danilo Türk se je ob robu 1. foruma Zavezništva civilizacij v Madridu sestal na ločenem pogovoru s predsednikom vlade Turčije Recepom Tayyipom Erdoğanom;
- 7. marec – minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je imel v Bruslju pogovore z zunanjim ministrom Turčije Alijem Babacanom.

V okviru neformalnih srečanj ministrov EU in držav kandidatk se je v prvi polovici leta v Sloveniji mudilo več turških ministrov in drugih funkcionarjev.

TURKMENISTAN

Turkmenistan nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Moskvi

Veleposlanik: Andrej Benedejčič (do 7. 11. 2008)

Odnosi s Turkmenistanom se izboljšujejo. Turkmenistan se je v letu 2008 začel odpirati v svet. V okviru slovenskega predsedovanja EU je 10. aprila v Ašhabadu potekalo srečanje ministrov za zunanje zadeve držav Srednje Azije s trojko EU, ki jo je vodil minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel. Dogodek je pomembno prispeval k implementaciji strategije EU do Srednje Azije.

Gospodarsko sodelovanje
V letu 2008 je blagovna menjava Slovenije s Turkmenistanom obsegala 1,3 milijona evrov, od tega je slovenski izvoz znašal 1,2 milijona evrov, uvoz iz Turkmenistana pa 49 tisoč evrov.

UKRAJINA

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kijevu

Veleposlanik: Primož Šeligo (do 7. 11. 2008)

Sodelovanje med državama je tradicionalno dobro in prijateljsko, stiki na različnih ravneh so ustrezni. Politično sodelovanje je dobro, posebno se je poglobilo med predsedovanjem Slovenije Svetu EU. Pomembnejših nerešenih vprašanj ni. Ukrajina ceni podporo Slovenije pri prizadevanjih za približevanje evro-atlantskim integracijam.

Gospodarsko sodelovanje med državama poteka dobro, indeks blagovne menjave narašča. V prvih devetih mesecih leta je obseg blagovne menjave znašal 191,7 milijona evrov, od tega slovenski izvoz 168,7 milijona evrov.

Struktura blagovne menjave je ostala nespremenjena. V prvi polovici leta se je občutno povečalo zanimanje slovenskih podjetij za investiranje v ukrajinsko gospodarstvo. Veleposlaništvo je v sodelovanju z ministrstvom za gospodarstvo v Ukrajini in Sloveniji organiziralo več poslovnih in promocijskih dejavnosti. Od regij je bila po intenzivnosti sodelovanja tudi v letu 2008 v ospredju Harkovska regija.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kijevu je februarja priredilo koncert harfistke Mojce Zlobko Vajgl, aprila pa violinistke Anje Bukovec. Oba koncerta sta bila v *Nacionalni filharmoniji*. S študijskim letom 2008/2009 je na Univerzi Ivana Franka v Lvovu začel delovati lektorat slovenskega jezika. Konzulat Republike Slovenije v Harkovu je oktobra pripravil razstavo slovenskih likovnih del.

Veleposlaništvo je sodelovalo pri organizaciji »*Dneva Evrope*« v Kijevu, Donecku in Odesi. Predvsem v prvi polovici leta se je Slovenija pogosto pojavljala v ukrajinskih tiskanih in elektronskih medijih, veleposlanik pa je opravil več intervjujev.

V Sloveniji je bilo organizirano že tradicionalno letovanje petdesetih ukrajinskih otrok, prizadetih zaradi nesreče jedrske elektrarne v Černobilu.

Obiski predstavnikov
Maja je bil v okviru trojke EU s področja pravosodja in notranjih zadev v Ukrajini minister za pravosodje Slovenije dr. Lovro Šturm. Maja je bil ob robu zasedanja trojke EU in Ukrajine izveden dvostranski obisk ministra za zunanje zadeve Ukrajine Vladimirja Ogrizka v Republiki Sloveniji. Junija je bil na obisku v Sloveniji predsednik Ukrajine Viktor Juščenko.

URUGVAJ

Urugvaj nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Buenos Airesu.

Veleposlanik: Avguštin Vivod

Politični odnosi med državama so se v luči priprav na peti vrh EU ter Latinske Amerike in Karibov nekoliko okrepili. Ostajajo skromni, a prijateljski in z možnostmi za nadaljnje poglabljanje. V Urugvaju, kjer živi približno 1500 Slovencev, deluje tudi najstarejše slovensko društvo v Južni Ameriki, *Prvo slovensko prekmursko društvo*.

Gospodarsko sodelovanje
Trgovinska menjava med Slovenijo in Urugvajem ostaja zelo skromna. V prvih osmih mesecih leta je v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej nekoliko upadla in znašala 830.000 evrov.

Obiski predstavnikov
Obiskov na visoki ravni ni bilo. Med junijskim obiskom se je državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan srečal s slovensko skupnostjo v Urugvaju in obiskal *Prvo slovensko prekmursko društvo* v Montevideu.

UZBEKISTAN

Uzbekistan nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Moskvi.

Veleposlanik: Andrej Benedejčič (do 7. 11. 2008)

V letu 2008 so bile odpravljene sankcije EU, kar je odprlo nove možnosti za nadaljnje poglabljanje sodelovanja med Slovenijo in Uzbekistanom. Leto je sicer potekalo v normalnih okvirih.

Gospodarsko sodelovanje
V letu 2008 je blagovna menjava med državama znašala 17,4 milijona evrov. Slovenski izvoz v Uzbekistan je znašal 17 milijonov evrov, uvoz iz Uzbekistana pa 0,4 milijona evrov. V letu 2008 sta se največja slovenska izvoznika (*Krka* in *Lek*) soočila s težavo dolgotrajnega pretvarjanja domače v tujo valuto. Kljub občasnim težavam s plačili slovenski izvoz vztrajno narašča.

VATIKAN

Veleposlaništvo Republike Slovenije pri Svetem sedežu

Veleposlanik: dr. Ivan Rebernik

Odnosi med Svetim sedežem in Republiko Slovenijo so zelo dobri. Med slovenskim predsedovanjem Svetu EU so se mesečnih srečanj veleposlanikov držav članic EU kot gostje udeležili pet kardinalov in en nadškof. Na začetku leta je Sveti sedež podprl kandidaturo veleposlanika Janeza Lenarčiča za položaj direktorja Urada za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR).

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev
Veleposlaništvo Republike Slovenije pri Svetem sedežu je 8. maja v *Kolegiju Teutonik* v Vatikanu priredilo za občinstvo Svetega sedeža, veleposlanike pri Svetem sedežu in Slovence, ki delujejo v okviru Svetega sedeža, koncert v počastitev slovenskega predsedovanja Svetu EU in dneva Evrope. Nastopilo je kulturno društvo *Mohorjan* s Prevalj. Decembra je veleposlaništvo Republike Slovenije pri Svetem sedežu skupaj s kulturnim društvom *Vivimus – vivere in musica* v eni od rimskih cerkva organiziralo koncert ženskega pevskega zbora *Sladki Vrh* iz Slovenije.

Osrednji vatikanski medij časnik *L'Osservatore Romano* je v prvi polovici leta večkrat poročal o Sloveniji kot predsedujoči državi Svetu EU. Januarja je objavil obširen prispevek o uradnem obisku »*ad limina Apostolorum*« slovenskih škofov pri Svetem sedežu in članek o nekaterih mednarodnih dosežkih Slovenije od osamosvojitve do danes. Drugi pomemben medij Svetega sedeža in Države mesta Vatikan je *Radio Vatikan*, v sklopu katerega deluje tudi slovenska sekcija, ki dnevno poroča o dogajanjih v Vatikanu in po svetu. Vsebina njihovih prispevkov je usmerjena predvsem na verske tematike, poročajo pa tudi o pomembnejših političnih in kulturnih dogodkih. V januarju je slovenski veleposlanik kot gost nastopil na *Radiu Vatikan* in govoril o prednostnih nalogah slovenskega predsedovanja Svetu EU.

Obiski predstavnikov
Šestega februarja je papeža Benedikta XVI. v Vatikanu obiskal predsednik republike dr. Danilo Türk. Sogovornika sta izrazila zadovoljstvo nad dobrimi odnosi med Slovenijo in Svetim sedežem ter med drugim govorila o nekaterih aktualnih med-

narodnih temah. Po srečanju s papežem se je predsednik dr. Türk sestal še z državnim tajnikom Svetega sedeža kardinalom Tarcisiem Bertonejem in tajnikom Svetega sedeža za odnose z državami nadškofom Dominiquom Mambertijem.

VIETNAM

Vietnam nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Pekingu.

Veleposlanik: dr. Marjan Cencen

Ob robu vrha 7. azijsko-evropskega zasedanja (ASEM7) v Pekingu sta se oktobra srečala predsednik republike dr. Danilo Türk in predsednik Vlade Socialistične republike Vietnam Nguyen Tan Dung. Sogovornika sta se zavzela za okrepitev pravne podlage predvsem z memorandumom o gospodarskem sodelovanju, pogodbo o izogibanju dvojnemu obdavčevanju in s sporazumom o zaščiti in promociji naložb. Zavzela sta se tudi za krepitev dvostranskega sodelovanja na vseh ravneh in na multilateralnem področju. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je slovenski izvoz v Vietnam v prvih petih mesecih leta znašal 2,8 milijona ameriških dolarjev, uvoz pa 3,7 milijona ameriških dolarjev.

Obiski predstavnikov

25. oktober – pogovor med predsednikom republike dr. Danilom Türkom in predsednikom Vlade Socialistične republike Vietnam Nguyenom Tan Dungom ob robu vrha ASEM7 v Pekingu. Marca je veleposlanik Republike Slovenije na Kitajskem na povabilo lokalnega predsedujočega EU obiskal Hanoj. Udeležil se je sestanka veleposlanikov EU, opravil pogovore na ministrstvu za zunanje zadeve in se srečal z vietnamskimi mediji. V aprilu se je predstavnik veleposlaništva udeležil prvega foruma azijsko-evropskega zasedanja (ASEM) o energetski varnostni politiki v Hanoju.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Washingtonu

Veleposlanik: Samuel Žbogar (do 7. 11. 2008)

Med Slovenijo in Združenimi državami Amerike so se nadaljevali zelo dobri dvostranski odnosi. Zlasti med slovenskim predsedovanjem Svetu EU so potekale intenzivne konzultacije na vseh ravneh in področjih. Predsednik Združenih držav Amerike George Bush se je junija udeležil vrha EU in Združenih držav Amerike ter imel ob tej priložnosti dvostranske pogovore s predsednikom republike dr. Danilom Türkom in predsednikom vlade Janezom Janšo. Ob različnih priložnostih sta se srečala minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel in državna sekretarka Condoleezza Rice. Državna sekretarka Riceova, sekretar za domovinsko varnost Michael Chertoff, sekretar za trgovino Carlos Gutierrez in več članov ameriškega kongresa so se na slovenskem veleposlaništvu udeležili srečanj z vodji predstavništev EU.

Med državama se je nadaljevalo dobro sodelovanje pri razminiranju. Ameriški kongres je Mednarodnemu skladu za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF) za leto 2008 prispeval 12,8 milijona ameriških dolarjev.

Gospodarsko sodelovanje

Združene države Amerike so največja neevropska trgovinska partnerica Slovenije. V prvih devetih mesecih leta se je okrepila trgovinska menjava in dosegla 509 milijonov evrov, predvsem zaradi povečanega slovenskega uvoza. Uvoz iz Združenih držav Amerike je prvič presegel slovenski izvoz, ki se je zmanjšal zaradi manjše konkurenčnosti kot posledica šibkega dolarja in prenehanja poslovanja nekaterih tradicionalnih izvoznikov iz lesnopredelovalne industrije. Ameriška družba *Harrah's Entertainment* je februarja po daljših pogajanjih odstopila od vlaganja v turistično-zabaviščni center v Sloveniji.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Na veleposlaništvu se je od januarja do decembra zvrstilo sedem likovnih razstav slovenskih umetnikov. S svojimi umetniškimi in fotografskimi deli so se predstavili Ejti Štih, Zora Stančič in Tanja Radež, Dragan Živadinov, Nataša Prosenc, Arne Hodalič, Stane in Barbara Jerko ter snemalci RTV Slovenija. Slovenska filmska umetnost je bila februarja predstavljena na 11. letnem festivalu filma EU v Chicagu, novembra na 21. letnem festivalu filma EU v Washingtonu in julija v New Yorku na festivalu slovenskega filma »*Crossroads*«. Veleposlaništvo je novembra pripravilo projekcijo dokumentarnega filma o Janku Lavrinu. Odmevna sta bila tudi nastopa slovenske violinistke Anje Bukovec in pianista Simona Krečiča maja v *Kennedy Centru* v Washingtonu ter sopranistke Sabine Cvilak, ki je za vlogo Michaele v operi Carmen v Washingtonski operi požela visoko kritiško oceno. Maja je na francoskem veleposlaništvu v okviru tedna jezikov potekala predstavitev novo ustanovljenega Centra za slovenske študije in jezikovnih programov izobraževalnih ustanov v Sloveniji. Veleposlaništvo je vnovič sodelovalo na vse bolj odmevnem projektu branja poezije malih držav v Washingtonu in tokrat občinstvu predstavilo pesmi Neže Maurer. Oktobra je sodelovalo na »*Otroškem festivalu EU*« v Washingtonu z otroškima predstavama Andreja Rozmana – Roze ter Lile Prap.

Veleposlaništvo je priredilo 41 javnih predstavitev Slovenije in EU ter izvedlo 18 kulturnih in promocijskih prireditev. Prostore veleposlaništva je obiskalo več tisoč obiskovalcev, večina na dan odprtih vrat. Med dogodki velja omeniti simpozij o Hermanu Potočniku Noordungu v prostorih veleposlaništva ter turistično-promocijski prireditvi v New Yorku in Washingtonu v sodelovanju z revijo *National Geographic Traveler*, ki je v junijski izdaji na šestnajstih straneh objavila fotoreportažo o Sloveniji.

Ameriški mediji so objavljali članke o slovenskem predsedovanju Slovenije Svetu EU, obisku ameriškega predsednika Georgea Busha v Sloveniji, smrti nekdanjega predsednika dr. Janeza Drnovška in članke o turizmu. Veleposlanik Samuel Žbogar je v različnih publikacijah slovenskih izseljencev objavil prispevke o predsedovanju Svetu EU.

Veleposlaništvo je nadaljevalo izdajanje elektronskega tedenskega glasila, ki ima več kot tisoč naročnikov po Združenih državah Amerike.

Obiski predstavnikov

- 6.–7. marec – minister za okolje in prostor Janez Podobnik (visoki dialog med EU in Združenimi državami Amerike o okoljskih vprašanjih v Washingtonu);
- 11–14. april – minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel (obisk Univerze Brandeis pri Bostonu ter srečanji z državno sekretarko Condoleezzo Rice in svetovalcem predsednika za nacionalno varnost Stephenom Hadleyjem v Washingtonu);
- 12.–13. april – minister za finance dr. Andrej Bajuk in guverner Banke Slovenije dr. Marko Kranjec (spomladansko zasedanje Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada v Washingtonu);
- 10.–13. oktober – minister za finance dr. Andrej Bajuk in guverner Banke Slovenije dr. Marko Kranjec (letno zasedanje Svetovne banke in Mednarodnega denarnega sklada v Washingtonu).

- 13. marec – sekretar za domovinsko varnost Michael Chertoff in sekretar za pravosodje Michael Mokasey (srečanje trojke EU in Združenih držav Amerike na področju pravosodja in notranjih zadev na Brdu pri Kranju);
- 9.–10. junij – predsednik Združenih držav Amerike George W. Bush (vrh EU in Združenih držav Amerike na Brdu pri Kranju).

Generalni konzulat Republike Slovenije v Clevelandu

Generalni konzul: dr. Zvone Žigon

Območje delovanja Generalnega konzulata Republike Slovenije v Clevelandu obsega deset zveznih držav: Ohio, Wisconsin, Illinois, Michigan, Pensilvanijo, Minnesoto, Misuri, Indiano, Iowo in Kolorado. Konzularno območje pokriva približno 1,7 milijona kvadratnih kilometrov in okoli 73 milijonov prebivalcev. Generalni konzulat je z rednimi stiki s predstavniki držav jurisdikcije ter častnimi konzuli v Clevelandu in generalnimi konzuli v Chicagu spodbujal razvijanje odnosov v gospodarstvu, kulturi, znanosti in izobraževanju. Mesto Cleveland je pobrateno z Ljubljano. Predvsem v prvi polovici leta, ko je Slovenija predsedovala Svetu EU, je bilo število stikov s predstavniki drugih držav v Združenih državah Amerike zelo povečano, prav tako so bili intenzivni stiki z ameriškimi sogovorniki na vseh ravneh, od mestnih oblasti do univerz. Generalni konzulat je sodeloval pri mednarodni poslovni konferenci »*Kako poslovati z (novo) EU*« (»*How to do Business with (new) EU*«) ter priredil sprejem ob dnevu Evrope v Chicagu.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Najpomembnejša naloga Generalnega konzulata Republike Slovenije v Clevelandu je sodelovanje s slovensko skupnostjo. Po nekaterih ocenah naj bi samo v Clevelandu živelo okoli 60.000 Slovencev ali njihovih potomcev. V mestu deluje osem slovenskih domov in še več društev in njihovih sekcij, dve sobotni šoli slovenskega jezika, tri slovenske župnije, štiri slovenske radijske oddaje, vrsta društvenih glasil, štirje odrasli pevski zbori in ena vokalna skupina, folklorna in (občasno) dramska skupina. Posebnega pomena so »bratske podporne organizacije« – kombinacija med kreditno-hranilniško in neprofitno narodnostno zasnovano ustanovo – *Ameriško združenje za vzajemno življenje* (*AMLA – American Mutual Life Association*), *Kranjska slovenska katoliška jednota* (*KSKJ*) in *Slovenska narodna podporna jednota* (*SNPJ*). Avgusta je prenehal izhajati dolgoletni osrednji časopis *Ameriška domovina*, novembra pa ga je nadomestil mesečnik *Slovenski ameriški časi*.

Februarja je generalni konzulat organiziral branje poezije narodov držav članic EU v izvedbi častnih konzulov. Marca je slovesno odprl filmski festival EU v Chicagu in aprila organiziral poslovno konferenco o poslovanju z novimi državami članicami EU.

Maja je bil odprt Center za slovenske študije v sodelovanju med Državno univerzo Cleveland in Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Republike Slovenije. Center omogoča sodelovanje na področju izobraževanja ter izmenjave študentov in profesorjev. Kot profesionalna ustanova interdisciplinarno proučuje, ohranjanja in spodbuja slovensko kulturo, jezik in raziskovanje v Združenih državah Amerike.

Avgusta 2008 se je na Državni univerzi Cleveland začel redni pouk slovenščine v novoustanovljenem lektoratu slovenskega jezika. Razpisan je začetni in nadaljevalni program. Slovenski lektor predava tudi na *Lakeland Community College*. Junija je bil ob proslavi ob dnevu državnosti Republike Slovenije v Slovenskem narodnem domu odprt Slovenski muzej in arhiv.

Generalni konzulat je organiziral ustanovni skupni sestanek Združenja slovenskih poslovnežev in strokovnjakov Cleveland ter bil pobudnik in soorganizator prvega vseslovenskega turnirja v bovlingu *SloBowl United* v Clevelandu. Opravil je tudi več predavanj in predstavitev Slovenije in EU v Clevelandu, Chicagu, Pittsburgu, Daytonu in drugod.

Posredno ali deloma je bil generalni konzul navzoč ali dejaven pri obiskih pevke Bernarde Fink Inzko (januarja), predavanju dr. Urha Grošlja z Univerze v Ljubljani o bioetiki (marca), predavanju akad. Kajetana Gantarja (aprila), predavanju veleposlanika Samuela Žbogarja na modulu Združenih narodov v Clevelandu (maja), gostovanju ekipe Radia Slovenije (aprila), snemanju oddaje »*Koncert iz domačih krajev*«, obisku novinarke *Moje Slovenije* Erike Marolt (maja), obisku urednika *Stičišča avstralskih Slovencev iz Sydneyja* Florijana Auserja, Slovenskih dnevih v Chisholmu (junija), slovenskem dnevu v Milwaukeeju in Bethlehemu (junija), potovanju na poletni tečaj slovenskega jezika za 12 mladih iz Clevelanda (junija in julija), gostovanju pevske skupine *Slavček* v Clevelandu in Chicagu (julija), gostovanju ansambla *Veseli Begunjčani* v Clevelandu (avgusta), gostovanju otroške pesnice Magde Koren v Minnesoti, Wisconsinu, Illinoisu, Michiganu in Clevelandu (septembra, oktobra), gostovanju pevke slovenskega rodu Anye Matanović v clevelandski operi in njenem srečanju s slovenskimi šolami, gostovanju ansambla *Klobuk* ob 50-letnici *Štajerskega kluba* (oktobra), predvajanju slovenskih filmov na Clevelandski državni univerzi v okviru dni slovenske književnosti na filmu, obisku pomožnega škofa dr. Antona Jamnika v Clevelandu ter pri prijavah slovenskih ustanov na razpis Urada

Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Obiski predstavnikov

- 16.–21. april – obisk komisije državnega zbora za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu;
- 16. maj – obisk ministrice za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Mojce Kucler Dolinar.

Generalni konzulat Republike Slovenije v New Yorku

Generalna konzulka: mag. Alenka Suhadolnik (do 10. 10. 2008)

Območje delovanja Generalnega konzulata Republike Slovenije v New Yorku obsega osem zveznih držav: Connecticut, Maine, Massachusetts, New Hampshire, New Jersey, New York, Rhode Island in Vermont.

Generalni konzulat veliko pozornosti namenja sodelovanju v kulturi, znanosti in izobraževanju ter sodelovanju s predstavniki slovenske skupnosti.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Februarja in marca je *The National Arts Club* v *Veliki galeriji* gostil razstavo 24 slovenskih umetnikov. Aprila je prof. dr. Franjo Štiblar predaval o slovenski tranziciji (»*Slovenia's Success Story*«) na *Graduate Center CUNY* ter predstavil knjigo »*The Balkan Conflict and its Solution*« na *School of International and Public Affairs* Univerze Columbia. Na dogodku »*Slovenia in Europe: From Democratization to the EU Presidency*« so na *University of Southern Maine* na treh panelih predavali prof. Raymond Miller, dr. Oto Luthar, Eda Čufer, prof. dr. Tanja Rener, prof. dr. Franjo Štiblar, dr. Francesca Vassallo in generalna konzulka. Aprila sta bila organizirana tudi dogodek na Univerzi Columbia »*(Un)Flexible Loyalities, Evolving Identities*«, na katerem so predavali dr. Oto Luthar, dr. Dejan Djokić, dr. Pieter Judson in dr. Gordon Bardos, in konferenca »*A Big Event About a Small Country: Slovenia!*«, na kateri so na treh panelih razpravljali o enakopravnosti med spoloma, regionalni zgodovini in tranzicijskem obdobju po razpadu nekdanje Jugoslavije. Prikazan je bil film »*Lovrenc na Dravskem polju*« kot del Rutgerjevega projekta »*European Village*« (*Rutgers University*), Markus Miessen in Srdjan Jovanović Weiss pa sta vodila okroglo mizo »*East Coast Europe*« (*The New Scholl*, *Theresa Lang Community and Student Center*).

Maja je generalna konzulka v Hobartu (New York) predavala na mednarodnem dnevu ob odprtju *Hobart International Bookport* na temo »*Home and away: Literature and Society in Slovenia*«, v okviru prireditve »*A Night in Slovenia*« pa so se na treh različnih lokacijah predstavili *Godalika*, Slovenska turistična organizacija, *Katalena*, *Silence*, *Laibach*, *Brina*, Bratko Bibič in Guy Klucevsek ter Zlatko Kaučič, Vasko Atanasovski z Boštjanom Gombačem in Zlatkom Kaučičem s posebnima gostoma Marcom Ribotom in Gregom Cohenom (*Joe's Pub*, *Millennium Broadway Hotel*, *The Town Hall*). Pred koncertom je bila pokušina slovenskih vin in jedi.

Junija je bila v avditoriju *Bruno Walter* predstavljena igra »*Pupilija, Papa Pupilo and the Pupilceks – reconstruction*« v sklopu »*1968 plus: Contemporary Slovene Theatre and Dance*«. V istem sklopu je 14. junija potekal pogovor s predsednikom vlade Janezom Janšo, ki mu je sledilo predvajanje »*We are all Marlene Dietrich FOR*«. Julija se je začela retrospektiva več kot 12 slovenskih filmov od leta 1950 do 2007 pod naslovom »*At the Crossroads: Slovenian Cinema*« (*Film Society of Lincoln Center*). Filmi so se vrteli v New Yorku do 22. julija, pozneje pa še v drugih mestih.

Septembra je v newyorški javni knjižnici (*The New York Public Library*) Paul Holdengraber vodil intervju z Bernardom Henrijem Levyjem in Slavojem Žižkom, na tednu slovenske poezije v New Yorku pa so med drugim predstavili novo izdajo Šalamunovega »*Pokra*« in knjigo Toneta Škrjanca. V tem tednu se je zvrstilo več dogodkov – branje slovenske poezije, okrogle mize, predavanja (*Cerkev Sv. Cirila*, *The Bowery Poetry Club*, *Local 138*, *Housing Works*, *Melville House*).

Dne 26. septembra je predsednik republike dr. Danilo Türk predaval na Univerzi Columbia na temo »*EU in njena globalna vloga: partnerji*«. Ob tej priložnosti se je srečal tudi s člani slovenske skupnosti v New Yorku.

Oktobra je bil organiziran koncert Anje Bukovec in Simona Krečiča (*Cerkev sv. Cirila*). Izšla je tudi knjiga »*East Coast Europe*«, ki združuje pogovore med kustosi, kritiki, umetniki in filozofi in katere pobudnik je bil generalni konzulat.

Ob koncertu »*A Night in Slovenia*« je bilo objavljenih več člankov, in sicer v *Time Out: New York*, *Quiet Color*, *Last.fm* in *A Giant Step*.

V povezavi z retrospektivo slovenskega filma »*At the Crossroads: Slovenian Cinema*« je bilo več objav v publikacijah *Time Out: New York*, *Film Festival Today*, *Filmfestival.org*, *Film New York*, *Cineuropa.org: The Best of European Cinema*, *Filmmaker*, *Film in the City E-Wire*, *Greencine*, *Village Voice*, *Our Town: East Side*, *The New Yorker*, *Cinema Without Borders*, *Delo* in *Seattle Post-Intelligencer*.

Intervju, na katerem je sodeloval Slavoj Žižek, je 17. septembra prenašal *Book TV*.

Objavljeni so bili tudi članki o tednu slovenske poezije in o okrogli mizi »*East Coast Europe*«.

Obiski predstavnikov

- 12.–13. april – obisk komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu državnega zbora;
- 26. september – obisk predsednika republike dr. Danila Türka.

ZDRUŽENI ARABSKI EMIRATI

Združene arabske emirate nerezidenčno pokriva Veleposlaništvo Republike Slovenije v Kairu.

Veleposlanik: Borut Mahnič (od 15. 4. 2008)

Veleposlanik Slovenije je 15. aprila predal poverilno pismo predsedniku Združenih arabskih emiratov.

Gospodarsko sodelovanje

Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je slovenski izvoz v Združene arabske emirate v prvih devetih mesecih leta 2008 znašal 29,5

milijona evrov in se je v primerjavi z enakim obdobjem leto poprej zmanjšal za 33,4 %. Uvoz iz Združenih arabskih emiratov je v enakem obdobju znašal 304.000 evrov, kar je bilo za 34,5 % manj.

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Londonu

Veleposlanik: Iztok Mirošič (do 7. 11. 2008)

Odlično in razvejeno sodelovanje se je med predsedovanjem Slovenije Svetu EU kazalo v intenzivnem političnem dialogu in konzultacijah na vseh ravneh. Osrednji dogodek leta je bil državniški obisk britanskega kraljevega para oktobra v Sloveniji. Gostil ju je predsednik republike dr. Danilo Türk, ki je Veliko Britanijo v letu 2008 obiskal dvakrat: marca se je ob robu konference »*Living together*« srečal s predsednikom vlade Gordonom Brownom, novembra pa je v Oxfordu predaval na temo »*Evropa in Islam: sožitje ali integracija*«.

Dvostransko sodelovanje je bilo zelo učinkovito pri **vojaškem izobraževanju in usposabljanju** pripadnikov Slovenske vojske v britanskih oboroženih silah. V letu 2008 je bilo na usposabljanju pri britanski vojski 12 pripadnikov Slovenske vojske, prednostno pripadnikov 1. brigade, ki so uspešno končali tečaje za poveljnike oddelkov, vodov in čet, tečaje s področja elektronskega bojevanja, izvidništva, inženirstva in vodenja ognja na strateški ravni za vse zvrsti. Vsi pripadniki so pridobili status inštruktorjev, kar bo v prihodnje pomembno prispevalo h kakovosti usposabljanja in delovanja Slovenske vojske v mirovnih operacijah. Tesno sta sodelovala tudi verifikacijski center Slovenske vojske in britanski verifikacijski center JACIG, v katerem sta dva častnika Slovenske vojske uspešno končala tečaj identifikacije oborožitve, telekomunikacijsko-informacijskih sredstev in logistične opreme vzhodnih držav, ki so dominirale v Varšavskem paktu.

Gospodarsko sodelovanje

Učinki krize na dvostransko sodelovanje so še neizmerjeni. Poleg slabšega gospodarskega ozračja je sodelovanje otežilo tudi razmerje med funtom in evrom. Že podatki o blagovni menjavi za prvih devet mesecev (kriza se je v zadnjem četrtletju še zaostrila) kažejo, da bo bolj prizadet slovenski izvoz (glede na enako obdobje leto poprej se je zmanjšal za 5,6 % na 381,5 milijona evrov) kot uvoz (zmanjšal se je za 1 % na 246 milijonov evrov). Pri storitvah Slovenija ohranja presežek: v prvih devetih mesecih je izvoz storitev znašal 183,5 milijona evrov, uvoz pa 120,3 milijona evrov. Hkrati podatki o britanskem turističnem obisku v Sloveniji v prvih desetih mesecih potrjujejo manj ugodne napovedi.

Predsedovanje Svetu EU je okrepilo prepoznavnost Slovenije tudi med potencialnimi britanskimi partnerji in investitorji. K temu je prispevala tudi predstavitev slovenskega finančnega sektorja in možnosti investiranja vanj v londonskem *Cityju*. V Londonu se je Javna agencija Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI) julija udeležila sejma *FDIExpo*, oktobra pa je na Londonski gospodarski zbornici predstavila poslovne in naložbene priložnosti Slovenije. Zelo uspešen je bil nastop Slovenske turistične organizacije na turistični borzi *World Travel Market*, kjer je slovenska stojnica prejela nagrado za najboljšo stojnico za izvedbo poslovnih srečanj.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Veleposlaništvo v Londonu je bilo med predsedovanjem Svetu EU izjemno aktivno na kulturnem področju (sodelovanje slikarja Mika Simčiča na razstavi »*Mediterraneo*« v Italijanskem kulturnem centru v Londonu, razstava fotografij Eve Sajovic v prostorih predstavništva Evropske komisije v Londonu, koncert slovenskega klasičnega kitarista Žarka Ignjatovića v muzeju *Leighton House* v Londonu, koncert Dubravke Tomšič Srebotnjak v *Cadogan Hall* v Londonu, razstava ilustracij Nike Urbas v predstavništvu Evropske komisije v Londonu, projekcija filma Hanne Slak »*Tea*« na festivalih »*New Europe Festival*« v Edinburgu in »*East End Festival*« v Londonu, razstava ob 320-letnici članstva Janeza Vajkarda Valvasorja v *Royal Society* ter predaja kopij korespondence med Valvasorjem in tajnikom *Royal Society* v *The Royal Society* v Londonu, kulturno-kulinarična predstavitev Slovenije v prostorih *The Foreign Press Association*, razstava Mihe Vipotnika »*Žovneški from Elswhere*« v predstavništvu Evropske komisije v Londonu in predstavitev knjige »*Poti do več svobode, Prijateljevi pogledi na razvoj Slovenije*« Keitha Milesa ter knjige »*Preprosto Slovenija*« Bogdana Kladnika in Shirlie Roden v prostorih veleposlaništva, razstava Arhiva Republike Slovenije »*Slovenci v Londonu 1991–1994*« v spodnjem domu britanskega parlamenta. Na septembrskem odprtju razstave kobariškega muzeja »*Velika vojna v krnskem pogorju*« v muzeju *Royal Hospital Chelsea* v Londonu je bil med govorniki nekdanji obrambni minister sir John Knott, odprtja pa se je udeležila tudi lady Margaret Thatcher. Septembra so v Londonu predstavili prevod Kosovelovih pesmi »*The Golden Boat*« in knjigo »*Slovenci v očeh Imperija*« na britanskem zunanjem ministrstvu.

Po nekajletnem premoru je novembra na povabilo parlamentarne britansko-slovenske vsestrankarske skupine *Britansko-slovensko društvo* v spodnjem domu britanskega parlamenta organiziralo letno srečanje, namenjeno pregledu slovensko-britanskega sodelovanja. Novembra je veleposlaništvo po premieri predstave »*Don Juan. Who? / Don Juan. Kdo?*« v koprodukciji Slovenskega mladinskega gledališča priredilo sprejem, decembra pa v sodelovanju z lektorico slovenskega jezika na Univerzi v Nottinghamu predvajanje slovenskega filma »*Zvenenje v glavi*« in tradicionalni sprejem za slovenske študente v Veliki Britaniji na *Centru za vzhodnoevropske in slovanske študije* (UCL) v Londonu. V okviru festivala evropskega dokumentarnega filma »*What's Art Doc*?« je bil decembra v francoskem kulturnem inštitutu v Londonu predvajan slovenski film »*Occupation Arne*« z udeležbo avtorja Arneja Hodaliča. Decembra je bila tudi predstavitev knjige »*The Land Between. A History of Slovenia*« v prostorih UCL, med govorniki je bil dr. Oto Luthar (ZRC SAZU), urednik in eden od devetih soavtorjev knjige.

Sklenil se je uspešni program znanstveno-tehnološkega sodelovanja med Ministrstvom za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Republike Slovenije ter Britanskim svetom »*Partnership in Science*«. Uspešno se nadaljuje večstransko sodelovanje na tem področju, zlasti v okviru evropskih programov.

Sodelovanje z britanskimi mediji in pristojnimi službami v Sloveniji je bilo najbolj intenzivno med predsedovanjem Slovenije Svetu EU in ob obisku Kraljice Elizabete II. v Sloveniji. Po obisku je bilo opaziti povečano zanimanje britanskih turistov za Slovenijo.

Obiski predstavnikov

- 12. marec – obisk predsednika republike dr. Danila Türka ob robu konference »*Living together*«, srečanje s predsednikom vlade Gordonom Brownom;
- 13. november – delovni obisk predsednika republike dr. Danila Türka, predavanje na Oxfordskem centru za islamske študije.
- 9.–10. januar – obisk delegacije odbora za zunanje zadeve spodnjega doma britanskega parlamenta pod vodstvom Fabiana Hamiltona v Sloveniji;
- 21.–23. oktober – državniški obisk kraljice Elizabete II. z vojvodo Edinburškim, spremljal ju je zunanji minister David Miliband (prvi dan ločeno srečanje z ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom).

5 VEČSTRANSKO MEDNARODNO SODELOVANJE

5

V poglavju je obravnavano večstransko sodelovanje Republike Slovenije v mednarodnih organizacijah in regionalnih povezavah. Pod imenom vsake mednarodne organizacije sta vpisana tudi ustrezno stalno predstavništvo Republike Slovenije in ime vodje predstavništva z datumom imenovanja oz. odpoklica, objavljenim v Uradnem listu Republike Slovenije, če je do menjave prišlo v letu 2008.

EVROPSKA UNIJA

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Evropski uniji v Bruslju

Vodja predstavništva: mag. Igor Senčar

EVROPSKI SVET

Evropski svet se je v letu 2008 sestal na šestih zasedanjih. Zasedanji Evropskega sveta 13. in 14. marca ter 19. in 20. junija je kot predsedujoči vodil predsednik vlade Janez Janša. Pod francoskim predsedstvom so ta potekala 1. septembra (izredno zasedanje), 15. in 16. oktobra, 7. novembra (izredno zasedanje) ter 11. in 12. decembra.

Med predsedovanjem Slovenije je marčni Evropski svet prinesel napredek glede podnebno-energetskega zakonodajnega svežnja, saj je potrdil časovni načrt sprejema svežnja do konca leta. Sprejel je skupno poročilo visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko ter generalnega sekretarja Sveta EU Javierja Solane in predsednika Evropske komisije Joséja Manuela Barrosa o vplivu podnebnih sprememb na mednarodno varnost. Tako je bila med predsedovanjem ta tematika tudi na dnevnem redu srečanj s tretjimi državami na najvišji ravni (vrh EU in Združenih držav Amerike, EU in Rusije, EU in Latinske Amerike ter Karibov, EU in Japonske). Hkrati je Evropski svet določil pot za naprej in se dogovoril za izdelavo poročila o napredku, ki je bilo predano naslednjemu, francoskemu predsedstvu.

Junijski Evropski svet sta zaznamovala negativni izid referenduma o ratifikaciji Lizbonske pogodbe na Irskem ter vprašanje visokih cen hrane in nafte. Voditelji držav in vlad so se seznanili z napredkom pri uveljavljanju Lizbonske pogodbe, doseženim med slovenskim predsedovanjem, in države članice pozvali k nadaljevanju ratifikacijskih postopkov.

Med predsedovanjem Francije je bil izredni Evropski svet septembra posvečen odzivu na krizo v Gruziji. V celoti je podprl mirovni načrt in njegovo izvajanje. Podprl je tudi napotitev misije v okviru evropske varnostne in obrambne politike, imenovanje posebnega odposlanca EU in organizacijo donatorske konference za Gruzijo. Oktobrski Evropski svet je obravnaval vzroke finančne krize in se usmeril k sprejemu kratkoročnih ukrepov. Voditelji držav članic so se strinjali, da je treba zgraditi sistem nove globalne finančne arhitekture. Zato je predsedstvo na srečanju ameriškega predsednika Georgea Busha, francoskega predsednika Nicolasa Sarkozyja in predsednika Evropske komisije Joséja Manuela Barrosa predlagalo sklic mednarodnega vrha o finančni krizi pred koncem novembra v New Yorku. Evropski svet je potrdil člane skupine za razmislek in sklenil, da bo generalni sekretar skupine Slovenec. Ta položaj je prevzel nekdanji minister za razvoj dr. Žiga Turk.

Izredni Evropski svet novembra je bil sklican z namenom odziva na finančno krizo, ki se je že preselila v realni gospodarski sektor, ter priprav na vrh G20 v Washingtonu 15. novembra. Na decembrskem zasedanju so voditelji držav članic dosegli napredek glede Lizbonske pogodbe in podnebno-energetskega vprašanja. V zvezi z Lizbonsko pogodbo je bil dosežen dogovor, da se ta uveljavi pred koncem leta 2009. Irska se je zavezala k izvedbi referenduma pred koncem mandata Evropske komisije. Dogovorjeno je bilo tudi, da bo imela vsaka članica po uveljavitvi pogodbe svojega komisarja. Evropski svet je dosegel dogovor glede podnebno-energetskega svežnja, ki ga je pozneje potrdil tudi Evropski parlament. Dogovor je Uniji zagotovil vodilno vlogo v okoljski diplomaciji na mednarodni ravni, hkrati pa še vedno ščiti evropsko industrijo, ki je najbolj prizadeta. Glede ekonomskih in finančnih vprašanj je Evropski svet odobril načrt za oživitev evropskega gospodarstva v vrednosti približno 1,5 % bruto domačega proizvoda EU.

SVET ZA SPLOŠNE ZADEVE IN ZUNANJE ODNOSE

Svet za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC) se je sestal 28. januarja, 18. in 19. februarja, 10. marca, 28. in 29. marca (neformalno zasedanje – Gymnich), 28. in 29. aprila, 13. maja (izredno zasedanje), 26. in 27. maja, 16. in 17. junija, 18. julija (izredno zasedanje), 22. julija, 13. avgusta (izredno zasedanje), 5. in 6. septembra (neformalno zasedanje – Gymnich), 15. in 16. septembra, 13. oktobra, 3. novembra (izredno neformalno zasedanje – Gymnich), 10. in 11. novembra, 8. in 9. decembra ter 30. decembra (izredno zasedanje). Od januarja do junija mu je predsedoval minister za zunanje zadeve Republike Slovenije.

Splošne zadeve

Institucionalne zadeve

Decembra 2007 je Evropski svet stalnim predstavnikom držav članic pri Svetu EU podelil mandat za pripravo korakov za uveljavitev Lizbonske pogodbe. Med šestmesečnim predsedovanjem je Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri EU priredilo 22 sestankov na to temo. Delo je potekalo v tesnem sodelovanju z generalnim sekretariatom Sveta EU, bodočim francoskim predsedstvom, o poteku dela pa je bil redno obveščen tudi Evropski parlament.

Širitev

V letu 2008 so se nadaljevala pogajanja s Hrvaško in Turčijo. Končala se je obravnava vseh poročil o pregledu zakonodaje za Hrvaško in 23 za Turčijo. Hrvaška je med slovenskim predsedovanjem izpolnila pogoje za odprtje sedmih, med francoskim pa dodatnih dveh poglavij. Na novo je odprla šest pogajalskih poglavij, štiri pod slovenskim predsedstvom in dve pod francoskim. V času francoskega predsedstva jih je začasno zaprla pet. Skupaj ima tako od začetka pogajanj oktobra 2005 odprtih 22 poglavij, od tega sedem začasno zaprtih. Turčija je odprla štiri pogajalska poglavja, dve pod slovenskim in dve pod francoskim predsedstvom. Skupaj ima tako deset odprtih poglavij, od tega eno začasno zaprto.

Komisija je 5. novembra objavila t. i. širitveni sveženj. V poročilu o napredku Hrvaške je ocenila, da je država na splošno dobro napredovala pri reformah za članstvo. Ključni izzivi ostajajo sodne in upravne reforme, pravice manjšin, vračanje beguncev in prestrukturiranje ladjedelniške industrije. Komisija je predstavila tudi kažipot za sklepno fazo pogajanj konec leta 2009, če bodo izpolnjeni pogoji. Ocenila je, da mora Turčija okrepiti reforme, predvsem na področju spoštovanja človekovih pravic, sodstva, boja proti korupciji in civilnega nadzora nad vojsko. Država ne izvaja protokola k Ankarskemu sporazumu za vse države članice niti ni dosegla napredka v dvostranskih odnosih z Republiko Ciper. Turška vloga pri reševanju krize na Kavkazu je bila ocenjena pozitivno, prav tako je bila poudarjena njena pozitivna strateška vloga. Komisija je obe kandidatki pozvala k okrepitvi prizadevanj za dobre sosedske odnose.

V procesu pristopnih pogajanj za članstvo v Evropski uniji se je Hrvaška v svojih pogajalskih izhodiščih sklicevala na pravne akte, ki vsebujejo prejudice mejnega vprašanja med državama. Zato je Slovenija na decembrski pogajalski konferenci izrazila zadržke glede odprtja oz. začasnega zaprtja pogajalskih poglavij, ki vsebujejo sporno dokumentacijo.

Decembrski Svet za splošne zadeve in zunanje odnose je sprejel sklepe o širitvi (splošni vidik, Turčija in Hrvaška). Ti so skladni s širitvenim konsenzom iz decembra 2006 ter s sklepi Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose iz decembra 2007. Svet ni potrdil datuma za sklenitev pogajanj s Hrvaško konec leta 2009, kot ga je v kažipotu predlagala Evropska komisija.

V Bruslju je bil marca sestanek med Slovenijo, Hrvaško in Evropsko komisijo ter danskim in švedskim strokovnjakom o izvajanju ribiškega dela Sporazuma o obmejnem prometu in sodelovanju (SOPS). Strokovnjaka sta izdelala priporočila za rešitev izvajanja sporazuma. Hrvaška jih je sprejela, Slovenija je poudarila, da so dobra podlaga za nadaljnje pogovore.

Ad hoc *mehanizem za sodelovanje in preverjanje za Romunijo in Bolgarijo*

Romunija in Bolgarija sta januarja 2007 postali članici EU, vendar je Evropska komisija pred njunim vstopom 13. decembra 2006 sprejela odločbo o vzpostavitvi mehanizma za sodelovanje in preverjanje napredka Romunije in Bolgarije na področju pravosodja in notranjih zadev.

Evropska komisija je februarja pripravila vmesno poročilo in julija letno poročilo o izvajanju mehanizma, s katerima se je seznanil tudi Svet za splošne zadeve in zunanje odnose marca in septembra. Komisija je ocenila, da je bil njun napredek pri izpolnjevanju pogojev slab, še zlasti glede boja proti korupciji v obeh državah ter organiziranemu kriminalu v Bolgariji.

Ad hoc *skupina za Ciper*

Med slovenskim in francoskim predsedovanjem je nekajkrat zasedala *ad hoc* skupina za Ciper, ki na zasedanjih skladno z mandatoma Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose iz aprila 2004 in januarja 2007 obravnava ukrepe EU za ekonomsko integracijo otoka in odpravo izolacije turške ciprske skupnosti na severu otoka. Pod slovenskim predsedstvom so bile junija sprejete spremembe uredbe o zeleni črti, ki bodo omogočile lažje gibanje ljudi in pretok izdelkov čez zeleno črto. Med francoskim predsedovanjem je skupina obravnavala poročili glede uredbe o finančni pomoči ciprskim Turkom in uredbe o zeleni črti. Pri sprejemanju predloga uredbe o neposredni trgovini ni bilo napredka, ker mu nasprotuje Ciper. Začetek neposrednih pogovorov o celoviti rešitvi ciprskega vprašanja septembra je močno zaznamoval leto 2008 in slovensko predsedovanje Svetu EU na tem področju.

Zunanji odnosi

Zahodni Balkan

Kljub razglasitvi neodvisnosti Kosova 17. februarja se je v regiji ohranila stabilnost. Države članice EU so se na februarskem zasedanju Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose dogovorile, da bodo odnose s Kosovom razvijale skladno z lastnimi notranjepravnimi postopki in mednarodnim pravom. Kosovo je priznalo 22 držav članic. EU se je pred razglasitvijo neodvisnosti odločila za napotitev misije evropske varnostne in obrambne politike EULEX na Kosovo in imenovala posebnega predstavnika. EULEX je začel nameščati svoje sile na celotno ozemlje Kosova 9. decembra na podlagi resolucije Varnostnega sveta Organizacije združenih narodov št. 1244.

Srbija je na februarskih predsedniških volitvah in majskih parlamentarnih volitvah utrdila proevropsko usmerjenost, kar je vodilo v podpis stabilizacijsko-pridružitvenega sporazuma 29. aprila. Ratifikacija sporazuma in uveljavitev začasnega sporazuma bosta sledili po izpolnitvi pogoja polnega sodelovanja z Mednarodnim kazenskim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije (ICTY) in aretaciji preostalih dveh haaških ubežnikov. Sodelovanje z ICTY je napredovalo z aretacijo obtoženca Radovana Karadžića. Ne glede na sodelovanje pri napotitvi misije EULEX Srbija zaostaja pri izvajanju notranjih reform.

Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum je po dogovoru o policijski reformi 16. junija podpisala tudi Bosna in Hercegovina, začasni sporazum je začel veljati 1. julija. Pričakovanemu obdobju optimizma je pred oktobrskimi lokalnimi volitvami sledilo obdobje stagnacije. Država tako ni izpolnila zahtevanih pogojev za zaprtje pisarne visokega predstavnika. EU je po tem koraku s poročilom visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko ter generalnega sekretarja Javierja Solane in evropskega komisarja za širitev Ollija Rehna napovedala okrepljeno navzočnost po tranziciji.

Makedoniji kot državi kandidatki ni uspelo pridobiti datuma za odprtje pogajanj zaradi nepravilnosti pri izvedbi junijskih predčasnih parlamentarnih volitev. Sporočilo o Zahodnem Balkanu, ki ga je Evropska komisija objavila marca za razpravo na neformalnem zasedanju ministrov za zunanje zadeve na Brdu, je nakazalo to možnost z izpolnitvijo ključnih prednostnih nalog pridružitvenega partnerstva. Nadaljnji napredek bo odvisen od rešitve vprašanja spora z Grčijo glede imena države.

Ministrstvo za zunanje zadeve je vodilo/pripravilo/sodelovalo pri okoli 6.000 dogodkih, povezanih s predsedovanjem Slovenije Svetu EU. V času slovenskega predsedovanja se je tako zvrstilo:

- *osem Svetov za splošne zadeve in zunanje odnose (GAERC) – šest formalnih, en izredni in en neformalni (Gymnich),*
- *809 zasedanj delovnih skupin in delovnih teles,*
- *189 dogodkov na ravni EU-tretje države, med drugim vrh EU-Japonska, vrh EU-Latinska Amerika, vrh EU-ZDA, vrh EU-Rusija in 45 dogodkov na ravni zunanjih ministrov,*
- *25 podministrskih dogodkov,*
- *33 spremljajočih dogodkov predsedovanja,*
- *49 dogodkov, povezanih z Evropskim parlamentom,*
- *408 večstranskih dogodkov, povezanih s predsedovanjem,*
- *354 kulturno-promocijskih dogodkov, od tega 178 dogodkov, financiranih iz sredstev za predsedovanje,*
- *3.596 ostalih dogodkov, povezanih s predsedovanjem, na diplomatsko-konzularnih predstavništvih (EU koordinacije, HoMs, DHoMs itd.).*

Skupno je bilo na ministrski ravni ali više 160 dogodkov. V Sloveniji se je zvrstilo 83, v Bruslju 3.455 (od tega okoli 1.000 v pristojnosti ministrstva za zunanje zadeve), drugod po svetu pa 4.792 dogodkov.

Črna gora je 15. decembra vložila prošnjo za pridobitev kandidature za članstvo v EU. Stabilizacijsko-pridružitveni sporazum z Albanijo čakajo samo še ratifikacije v nacionalnih parlamentih držav članic EU.

Slovensko predsedstvo je s prednostno obravnavo regije okrepilo njeno evropsko prihodnost z odprtjem dialoga o liberalizaciji vizumske ureditve z Albanijo, Bosno in Hercegovino, Črno goro, Makedonijo in Srbijo ter predstavitvijo kažipotov za dosego tega cilja.

Novembrska poročila o napredku so priznala napredek držav Zahodnega Balkana z opozorilom, da se regija še vedno srečuje z vprašanji, ki bi lahko ogrozila varnost, stabilnost in prihodnost.

Vzhodna Evropa in Srednja Azija

Rusija

Pomemben dosežek slovenskega predsedovanja je potrditev pogajalskega mandata za nov krovni sporazum med EU in Rusko federacijo (maja na Svetu za splošne zadeve in zunanje odnose). Novi sporazum bo nadomestil obstoječi sporazum o partnerstvu in sodelovanju med EU in Rusijo. Pogajanja so se nadaljevala pod francoskim predsedstvom konec novembra in na začetku decembra.

Izpeljana sta bila dva vrhova EU in Rusije (prvi med slovenskim predsedovanjem 26. in 27. junija v Hanti-Mansijsku v Rusiji, drugi med francoskim predsedovanjem 14. novembra v Nici).

Južni Kavkaz in Gruzija

Drugo polovico leta je zaznamovala rusko-gruzijska kriza, ki se je začela z incidenti v avgustu. Kriza se je reševala v okviru t. i. ženevskih pogovorov, ki jim sopredsedujejo EU, Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi ter Organizacija združenih narodov, v njih pa sodelujejo sprte strani (Rusija, Gruzija, Južna Osetija in Abhazija) ter Združene države Amerike. Opravljenih je bilo več krogov pogovorov. Nemčija in drža-

ve Beneluksa so predlagale ustanovitev neodvisne mednarodne komisije, ki jo je nato vodila švicarska veleposlanica Heidi Tagliavini. Mandat komisije vključuje preiskavo vzrokov dogodkov, ki so vodili do krize. Svet EU je 25. septembra za posebnega odposlanca za krizo v Gruziji imenoval Pierra Morela.

Varna preskrba z energijo je eno glavnih vprašanj v povezavi z regijo. Pri reševanju vprašanja Gorskega Karabaha so bili doseženi pozitivni premiki glede odnosov med Turčijo in Armenijo, kar bi lahko pozitivno vplivalo na nadaljevanje pogajalskega procesa.

Srednja Azija

Glede uresničevanja strategije za Srednjo Azijo je bil dosežen napredek pri političnem dialogu z državami v regiji. Poudarek je bil namenjen varnosti in energetskem vprašanjem pa tudi pravni državi in gospodarjenju z vodnimi viri.

Ukrajina

Devetega septembra je bilo na vrhu EU in Ukrajine doseženo načelno soglasje glede končanja pogajanj za nov sporazum med EU in Ukrajino. Strani sta se dogovorili tudi o začetku vizumskega dialoga z dolgoročnim ciljem odprave vizumov.

Moldavija

Leta 2008 je bil dosežen skromen napredek pri reševanju pridnestrskega vprašanja, večji pa glede prihodnosti odnosov med EU in Moldavijo. Evropska komisija je začela pripravljati pogajalski mandat za nov sporazum, po vzoru sporazuma EU z Ukrajino.

Pobuda o vzhodnem partnerstvu

Na osnovi poljsko-švedskega predloga je Evropska komisija decembra predstavila predlog oblikovanja t. i. vzhodnega partnerstva oz. tesnejšega povezovanja Ukrajine, Moldavije, Belorusije, Azerbajdžana, Armenije in Gruzije. Rusija naj bi pri projektih sodelovala priložnostno. Pobudo so z odobravanjem sprejeli tudi v decembrskih sklepih Evropskega sveta.

Sredozemlje in Bližnji vzhod

Na pariškem vrhu za Sredozemlje 13. julija je bil vzpostavljen Barcelonski proces: Unija za Sredozemlje, ki nadgrajuje evro-sredozemsko partnerstvo. Med šestimi prednostnimi projekti je tudi Evro-sredozemska univerza s sedežem v Sloveniji, ki je umeščena v širše področje visokega šolstva in raziskovanja. Univerza, katere ustanovna slovesnost je bila junija, je pomemben dosežek Slovenije. Prispevala bo k poglabljanju medkulturnega dialoga, mobilnosti študentov in akademikov ter oblikovanju evro-sredozemskega območja visokega šolstva in raziskovanja.

Organiziranih je bilo deset sektorskih ministrskih konferenc evro-sredozemskega partnerstva. Med predsedovanjem Slovenije so bila izvedena zasedanja ministrov za informacijsko družbo (februarja v Egiptu), za turizem (aprila v Maroku) in za kulturo (maja v Atenah) ter skupaj okoli 40 sestankov, konferenc, delavnic in seminarjev na različnih področjih, v različnih partnerskih državah. Konsolidirana je bila Fundacija za dialog med kulturami Anna Lindh, ki je dobila novega predsednika, izvršnega direktorja in svetovalni odbor. Slovenija je pripomogla tudi k širitvi evro-sredozemskega partnerstva na države Zahodnega Balkana (Bosno in Hercegovino, Črno goro in Hrvaško), ki so bile poleg Monaka sprejete v članstvo.

Na novembrskem zasedanju ministrov za zunanje zadeve je bil dosežen dogovor, da bo sedež sekretariata Barcelonskega procesa: Unije za Sredozemlje v Barceloni. Sprejeta je bila odločitev, da se bodo v letu 2009 ministri za visoko šolstvo in raziskave sestali v Sloveniji.

Slovenija je bila vključena tudi v aktivnosti drugih podregionalnih pobud, kot so Oljčna skupina, Foromed in Unija arabskega Magreba.

Februarja je bila na Malti prva *ad hoc* ministrska konferenca Arabske lige in EU.

Ministri za zunanje zadeve EU so januarja, maja in decembra sprejeli sklepe o bližnjevzhodnem mirovnem procesu. Decembra je Evropski svet potrdil odločno predanost EU regionalnemu pristopu za rešitev izraelsko-palestinskega konflikta, poudaril pomen arabske mirovne pobude in pozval novo ameriško administracijo k takojšnjemu ukrepanju. Četverica je zasedala petkrat. Maja je v Londonu potekala konferenca za pomoč Palestincem, junija pa v Berlinu konferenca za krepitev palestinske varnosti in pravne države.

Konec decembra je izbruhnil oboroženi konflikt med Izraelom in pripadniki gibanja Hamas, ki nadzorujejo Gazo. Francosko predsedstvo se je odzvalo s sklicem izrednega nefor-

Januarsko zasedanje Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose pod slovenskim predsedstvom (foto: Svet Evropske unije).

malnega srečanja ministrov za zunanje zadeve držav članic EU v Parizu 30. decembra.

Na področju južne sosedske politike je Slovenija zagovarjala uravnotežen pristop z vsemi južnimi partnerji in opozarjala na spoštovanje človekovih pravic najbolj občutljivih skupin (ženske, otroci v oboroženih konfliktih). Pridružitveni sveti so zasedali sedemkrat (z Libanonom, Alžirijo, Egiptom, Izraelom, Marokom, Jordanijo in Tunizijo). Nadaljevala se je razprava o okrepljenem statusu Maroka, Izraela in Egipta v odnosih z EU. Začel se je politični dialog s palestinskimi oblastmi. Usklajen je bil pogajalski mandat za pogajanja o okvirnem sporazumu z Libijo – novembra je potekal prvi formalni krog pogajanj. Parafiran je bil več let zamrznjen pridružitveni sporazum s Sirijo. V okviru normalizacije odnosov med Sirijo in Libanonom so ministri za zunanje zadeve EU januarja, maja in novembra sprejeli sklepe, v katerih so napovedali pomoč pri nadzoru in določitvi meje med državama.

V zalivski regiji se je krepilo delovanje EU v Iraku na področju pravne države, zlasti v luči konference iraških sosed aprila v Kuvajtu in konference o mednarodni pomoči Iraku maja v Stockholmu. Nadaljevala so se pogajanja o sporazumu o trgovini in sodelovanju, ministri za zunanje zadeve EU pa so sklepe o Iraku sprejeli maja in novembra. Pripravljeno je bilo ministrsko srečanje z zalivskimi državami, v drugi polovici leta pa je prišlo do novega zastoja v osemnajstletnih pogajanjih o prostotrgovinskem sporazumu med EU in državami Zaliva. Odnosi z Iranom so se nadaljevali dvotirno – nadaljevala se je razprava o sankcijah zaradi jedrskega programa in o projektu javne diplomacije z Iranom.

Transatlantski odnosi

Razvejene odnose med EU in Združenimi državami Amerike ter med EU in Kanado sta zaznamovali dve vrhunski zasedanji. Vrh EU in Združenih držav Amerike je potekal 10. junija na Brdu pri Kranju pod slovenskim predsedstvom, vrh EU in Kanade pa 17. oktobra v Quebecu med predsedovanjem Francije. Oba sta sprejela skupno deklaracijo.

Na vrhu EU in Združenih držav Amerike je bilo sprejeto poročilo o Transatlantskem ekonomskem svetu (TEC), ki je potrdilo, da je TEC dober mehanizem za zmanjševanje ovir v transatlantski trgovini. Veljati je začela prva faza sporazuma med EU in Združenimi državami Amerike o letalskem prometu in začela so se pogajanja o njegovi drugi fazi. Program *Visa Waiver* z Združenimi državami Amerike se je razširil na nove države članice EU. V okviru regionalnega in varnostnega sodelovanja z Združenimi državami Amerike je bil poudarek namenjen Zahodnemu Balkanu, Afganistanu in Pakistanu, Izraelu, Palestini, Libanonu, Siriji, Latinski Ameriki, Afriki in Burmi. Med globalnimi izzivi so bila v ospredju vprašanja, povezana z razvojem in zdravjem, bojem proti terorizmu ter neširjenjem jedrskega orožja. O prihodnosti transatlantskih odnosov so razpravljali tudi na dveh neformalnih zasedanjih zunanjih ministrov EU in opredelili prednostna zunanjepolitična področja sodelovanja EU z Združenimi državami Amerike.

Na vrhu EU in Kanade je bil sprejet dogovor o začetku konzultacij za sprejetje mandata pogajanj o poglobljenem ekonomskem sporazumu. Novembra je bil podpisan sporazum o zračnem prometu med EU in Kanado, 5. marca pa je v Bruslju zasedala trojka zunanjih ministrov EU in Kanade.

Latinska Amerika

Največji dogodek med slovenskim predsedovanjem Svetu EU je bil peti vrh EU ter Latinske Amerike in Karibov 16. in 17. maja v Limi v Peruju, ob katerem so se zvrstili tudi t. i. mini vrhovi trojke EU z Mercosurjem, Andsko skupnostjo, Srednjo Ameriko, CARIFORUM-om, Mehiko in Čilom. Na vrhu v Limi je bila sprejeta politična odločitev o strateškem partnerstvu z Mehiko, kar je julija potrdil Svet EU. Na drugem vrhu EU in Brazilije 22. decembra v Riu de Janeiru je bil sprejet akcijski načrt za strateško partnerstvo med EU in Brazilijo. Pomemben politični dosežek slovenskega predsedovanja je bila junija odprava omejevalnih ukrepov EU do Kube. Temu sta oktobra sledila vzpostavitev političnega dialoga na ministrski ravni ter ponoven začetek sodelovanja med Evropsko komisijo in Kubo.

Afrika

Začetek leta je zaznamovala politična kriza v Keniji (predsedniške volitve, katerih končni rezultat je bila delitev oblasti). Predsedniške volitve v Zimbabveju kljub relativni zmagi opozicijskega vodje Tsvangiraia niso prinesle sprememb na oblasti. Gospodarske, humanitarne in zdravstvene razmere v državi so se poslabšale.

Razmere na vzhodu Demokratične republike Kongo so se zaostrile. Vrstili so se spopadi med vladnimi in uporniškimi skupinami. V EU se je razprava konec leta osredotočila na morebitni prispevek EU v sile MONUC (v skladu s pozivom Generalne skupščine Združenih narodov).

Azija in Oceanija

Ob upoštevanju vse večjega pomena Azije za EU se je nadaljevala krepitev odnosov z regijo. Med ključne dogodke velja uvrstiti vrh EU in Japonske (23. aprila v Tokiu), ki ga je kot predsedujoči vodil predsednik slovenske vlade Janez Janša, vrh EU in Indije (29. septembra v Marseillu) ter vrh foruma Evropa-Azija (ASEM) (24. in 25. oktobra v Pekingu). Slednji se je osredotočil na globalne izzive in načine reševanja finančne krize. V drugi polovici leta predvideni vrhunski srečanji z Južno Korejo in Kitajsko nista bili izpeljani.

Omeniti velja sprejem mandata za pogajanja za obnovo okvirnega sporazuma oz. sporazuma o partnerstvu in sodelovanju (PCA) z Južno Korejo ter začetek pogajanj med slovenskim predsedovanjem. Nadaljevala so se tudi pogajanja o PCA s Kitajsko in nekaterimi drugimi državami Zveze držav Jugovzhodne Azije (ASEAN). V drugi polovici leta je bil potrjen partnerski okvir z Avstralijo, ki ponuja osnovo za razvoj dvostranskih odnosov v prihodnjih letih.

Med pomembnimi temami, ki so bile stalnica na dnevnem redu evropske

zunanje politike, so bile v ospredju Afganistan, kjer EU potrjuje nadaljnjo dolgoročno zavezo in podporo državi, Pakistan, v zvezi s političnimi in varnostnimi razmerami v državi, ter Burmo/Mjanmar, ki je po nasilnem zatrtju demonstracij in po humanitarni krizi, nastali zaradi ciklona Nargis ter nesodelovanja tamkajšnjih oblasti pri zagotavljanju humanitarne pomoči, ostala visoko na dnevnem redu.

Evropska varnostna in obrambna politika (EVOP)

Sodelovanje z mednarodnimi organizacijami

EU in zveza NATO sta nadaljevali strateško partnerstvo pri kriznem upravljanju. Na terenu organizaciji delujeta skupaj na Kosovu in v Afganistanu. Dialog in izmenjava informacij potekata na sestankih političnega in varnostnega odbora ter Severnoatlantskega sveta (PSC-NAC), v rednih stikih med sekretariatoma ter na sestankih skupine za zmogljivosti EU in zveze NATO, ki se ji je pridružila Malta. Vzpostavljena je bila neformalna oblika medsebojnega obveščanja v obliki skupine na visoki ravni.

Med EU in Organizacijo združenih narodov poteka sodelovanje pri operacijah in misijah, kjer obe organizaciji sodelujeta na terenu. Svet se je seznanil z izvajanjem skupne izjave o krepitvi sodelovanja pri kriznem upravljanju.

Nadaljevalo se je sodelovanje z Afriško unijo pri izvajanju skupne strategije EU in Afrike ter njenega akcijskega načrta za obdobje 2008–2010. Septembra je bilo izvedeno prvo srečanje med političnima in varnostnima odboroma Afriške unije in EU. Potekale so priprave za pomoč pri krepitvi afriških mirovnih sil. EU je pomagala pri vzpostavljanju afriških centrov za usposabljanje na področju vzdrževanja miru (AMANI AFRICA, EURO RECAMP).

Evropska varnostna strategija (EVS)

Na pobudo Evropskega sveta iz decembra 2007 je visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko ter generalni sekretar Sveta EU Javier Solana pripravil poročilo o uresničevanju evropske varnostne strategije iz leta 2003. Poročilo povzema izvajanje evropske varnostne strategije, opredeljuje nove oz. spremenjene varnostne izzive ter sredstva EU, ki naj se nanje odzovejo pravočasno, po možnosti še v predkonfliktni fazi, na celovit in dolgoročen način skupaj z različnimi partnerji. Opozarja na pomen javne diplomacije in sodelovanje z nevladnimi organizacijami – prednostni nalogi slovenskega predsedstva na področju evropske varnostne in obrambne politike, in dodaja nove varnostne izzive (energetska varnost, pomorska varnost). Poudarja pomen širitve EU in njene uspehe na Zahodnem Balkanu, podrobneje razčlenjuje varnost in razvoj, Sredozemlje ter koherentnost, komplementarnost in zmogljivost.

Civilni del

Nadaljevalo se je upravljanje civilnih operacij EU v Afganistanu, Afriki, na Bližnjem vzhodu in Zahodnem Balkanu. Posebna pozornost je bila namenjena napotitvi misije EULEX Kosovo, ki je dosegla začetno operativno zmogljivost 5. decembra, na celotnem ozemlju Kosova pa je začela delovati 9. decembra. Misija trenutno šteje približno 1600 mednarodnih in 500 lokalnih predstavnikov ter je v fazi rekonfiguracije (prenos z UNMIK). Februarja je Svet EU sprejel odločitev o napotitvi misije v podporo reformi varnostnega sektorja v Gvineji Bissau. Zaradi avgustovskih incidentov je bila 1. oktobra za eno leto v Gruzijo napotena opazovalna misija EUMM Gruzija, katere naloga je opazovanje in poročanje o izvajanju sporazumov z 12. avgusta in 8. septembra. Mandat misije EUJUST LEX v Iraku je bil podaljšan do junija 2009, v tem času pa bodo s pilotnimi programi preučene možnosti za delovanje misije na iraškem ozemlju.

Nadaljevalo se je uresničevanje civilnega cilja 2010 (*Civilian Headline Goal 2010*). Za decembrski Svet za splošne zadeve in zunanje odnose (in nato Evropski svet) je bila kot sklepni del pripravljena deklaracija o krepitvi zmogljivosti, celovita politična vizija razvoja zmogljivosti, ki zaradi uvrstitve na višjo politično raven pomeni korak naprej pri obravnavi tega področja.

Vojaški del

Operacija ALTHEA v Bosni in Hercegovini se je vse leto nadaljevala v enakem obsegu. V zadnjem četrtletju je potekala razprava o preoblikovanju v operacijo brez izvršnih pooblastil, usmerjeno v pomoč pri usposabljanju ter izgradnji zmogljivosti obrambnih sil Bosne in Hercegovine. Slovenska vojska je v operaciji sodelovala ves čas in namerava tudi v prihodnje.

Operacija EUFOR v Čadu in Srednjeafriški republiki se je začela 15. marca. Polno operativno zmogljivost je dosegla 15. septembra. Operacija je upravičila pričakovanja, saj je prispevala k varnejšemu okolju za delovanje humanitarnih organizacij in zmanjšala možnost oboroženega konflikta med Sudanom in Čadom. V zadnjem četrtletju so se začele priprave na konec operacije in prehod v operacijo Združenih narodov. Slovenija v njej sodeluje od začetka, od maja pa je navzoča tudi v Čadu, v francoskem sektorju.

Za boljše usklajevanje zaščite pred piratskimi napadi je EU septembra vzpostavila koordinacijsko celico EU NAVCO, 8. decembra pa začela operacijo ATALANTA v vodah v okolici Somalije. S tem prispeva k večji varnosti ladijskega prometa ter zmanjševanju piratstva in morskega ropanja, predvsem z zaščito dostave humanitarne pomoči. Slovenija v EU NAVCO ni sodelovala in ne namerava sodelovati v EUNAVFOR.

Iztekel se je projekt standardizacije pripravljalnih aktivnosti in ocenjevanja pripravljenosti bojnih skupin. Izdelan je bil vodnik, ki je neobvezen in ga sodelujoče države v posameznih bojnih skupinah uporabljajo prostovoljno.

Pri pripravi koncepta hitrega odzivanja EU (MRRC) so bile izvedene tri delavnice, osnutek revidiranega koncepta pa je obravnaval Vojaški odbor EU (EUMC) in nekaj držav je izrazilo vsebinske pomisleke. Končna različica bo na začetku leta 2009 usklajena v delovni skupini.

Uresničujeta se koncepta hitrega odzivanja zračnih sil in hitrega odzivanja pomorskih sil. Izvajati so se začele redne informacijske konference, vzpostavile so se baze razpoložljivih sil, ki se na teh konferencah redno posodabljajo.

V okviru procesa po Wiesbadnu so bile zagotovljene zmogljivosti za zgodnje načrtovanje Vojaškega poveljstva EU (EUMS). Z reorganizacijo njegove strukture se je oblikovala celica strateških načrtovalcev (okrepitev s petimi novimi načrtovalci).

V letu 2008 je bila prenovljena struktura sekretariata. Vzpostavljen je bil oddelek za načrtovanje in izvajanje civilnih misij (CPCC). Vojaški štab EU je bil prestrukturiran marca z vzpostavitvijo oddelka za analize in vojaško načrtovanje. Začele so se dejavnosti za vzpostavitev stalnih zmogljivosti za celostno civilno-vojaško načrtovanje na strateški ravni. Visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana je predstavil pobudo za oblikovanje direktorata za strateško načrtovanje, ki bi združil civilne in vojaške načrtovalne zmogljivosti EU.

Evropski svet je sprejel izjavo o krepitvi evropske varnostne in obrambne politike, v kateri se EU zavezuje k postopnemu izboljšanju civilnih in vojaških zmogljivosti. Francosko predsedstvo je pripravilo deklaracijo za razvoj zmogljivosti in pobude o prednostnih projektih nadaljnjega razvoja: strateški transport (evropska flota za zračni transport – EAFT), taktični transport (helikopterji), sodelovanje na področju letalonosilk (*Carrier Task Force*), vojaško opazovanje iz vesolja (MUSIS, satelitske zmogljivosti), pomorsko razminiranje ter izboljšanje strateške in taktične zmogljivosti na morju in v zraku, raziskave in tehnologija ter sodelovanje Evropske obrambne agencije (EDA) in Organizacije za sodelovanje na področju oborožitve (OCCAR).

Na podlagi študije o prihodnosti Evropske varnostne in obrambne akademije (ESDC) je Svet odobril ukrepe za izboljšanje njenega delovanja, in sicer okrepitev sekretariata ter dodelitev proračuna in pravne osebnosti. Potrdil je začetek izvajanja evropske pobude za izmenjavo mladih častnikov po zgledu programa Erasmus. Vsa načrtovana izobraževanja so bila izvedena skladno z letnim programom usposabljanja evropske varnostne in obrambne politike.

Aprila in julija sta bili izvedeni osrednja in sklepna pripravljalna konferenca za vajo kriznega upravljanja CME 08. Ta je bila uspešno izpeljana med 24. novembrom in 5. decembrom. Med 19. in 27. junijem je potekala tretja vojaška vaja EU MILEX 08. Jeseni so se začele priprave na vajo CME 09 in vojaško vajo MILEX 09.

Nadaljevalo se je uresničevanje resolucij Varnostnega sveta št. 1325, 1820 in 1612. Prav tako so se še naprej izvajale smernice, da naj se v misije in operacije evropske varnostne in obrambne politike vključi spoštovanje človekovih pravic in enakopravnosti spolov. Francosko predsedstvo je z Razvojnim skladom Združenih narodov za ženske (UNIFEM) pripravilo konferenco o uresničevanju resolucij Varnostnega sveta št. 1325 in 1820. Svet je potrdil dokument »*Implementation of UNSCR 1325 and 1820 in the context of ESDP*«, ki združuje ustrezna besedila EU s področja človekovih pravic in enakopravnosti spolov pri izvajanju evropske varnostne in obrambne politike.

Agencije EU

Evropska obrambna agencija je nadaljevala izvajanje načrta za razvoj zmogljivosti (CDP). Določenih je bilo 12 prednostnih področij razvoja zmogljivosti evropske varnostne in obrambne politike. Sprejeti sta bili dve novi strategiji, in sicer strategija o sodelovanju na področju evropske oborožitve ter strategija za raziskave in tehnologije na obrambnem področju. Nadaljevalo se je delo pri vzpostavitvi baze evropske obrambne tehnologije in industrije (EDTIB) ter začela priprava administrativnega sporazuma o sodelovanju z Organizacijo za sodelovanje na področju oborožitve.

Satelitski center EU (EUSC) uspešno zagotavlja satelitske posnetke, analize in podporne storitve za operacije in misije EU. Dosežen je bil dogovor za dostop do vladnih satelitskih posnetkov prek satelitov *Helios II*, *Cosmo-Skymed* in *Sar-Lupe*. EUSC je prevzel dejavno vlogo v evropski pobudi za globalno nadzorovanje okolja in varnosti (GMES).

Inštitut za varnostne študije EU (ISS) je nadaljeval razprave, raziskave in analize v zvezi z varnostnimi vprašanji. V sodelovanju z evropskimi političnimi in raziskovalnimi centri je organiziral vrsto seminarjev o izvajanju evropske varnostne strategije (ESS). Odmevnejši so bili seminarji o varnosti na Bližnjem vzhodu, orožju za množično uničevanje, neširjenju orožja in razorožitvi ter o krepitvi evropske varnostne in obrambne politike.

Jedrska vprašanja

Leta 2007 je bila ustanovljena skupina na visoki ravni za jedrsko varnost in ravnanje z jedrskimi odpadki (HLG – ENSREG) pod okriljem Evropske komisije. V letu 2008 je bil za stalnega predsednika potrjen predstavnik Slovenije. Skupina je bila vpletena v pripravo direktive o jedrski varnosti. Jeseni je začela obravnavo mandata za pogajanja o novem sporazumu med Euratomom in Kanado. Zaradi občutljivega vprašanja o prenosu tehnologij se bo ta nekoliko zavlekla. Med francoskim predsedovanjem je Svet potrdil sklepe o pomoči tretjim državam na področju jedrske varnosti in sprejel resolucijo o ravnanju z jedrskimi odpadki. Poleg tega je skupina pregledala in potrdila poročilo Euratoma za pregledovalni sestanek skupne konvencije o varnem ravnanju z radioaktivnimi odpadki in izrabljenem gorivu.

Zunanja trgovina

V okviru Svetovne trgovinske organizacije (WTO) so potekala večstranska pogajanja v okviru razvojne agende iz Dohe (DDA). Desetega marca je Svet za splošne zadeve in zunanje odnose potrdil sklepe Sveta, s katerimi so bile Evropski komisiji dane nadaljnje usmeritve v pogajanjih. Od 21. do 29. julija je bil v Ženevi ministrski sestanek za sprejem ključnih kmetijskih modalitet in modalitet dosto-

pa na trge nekmetijskih proizvodov (NAMA), vendar so pogajanja kljub pomembnemu napredku zastala zaradi nestrinjanj med Združenimi državami Amerike in Indijo. Jeseni so se nadaljevala na tehnični ravni.

V okviru pristopov v WTO so se februarja sklenila pogajanja z Ukrajino; maja je država postala članica WTO. Julija so se vanjo včlanili še Zelenortski otoki, ki so pogajanja sklenili že v letu 2007. V letu 2008 je bil dosežen napredek tudi v pogajanjih s preostalimi državami kandidatkami – Rusijo, Srbijo, Črno goro in drugimi.

Pred WTO je potekalo več sporov, od katerih je bil najodmevnejši primer banan, v katerem je Evropska skupnost izgubila proti Gvatemali, Hondurasu, Mehiki, Panami in Združenim državam Amerike. Evropska skupnost je rešitev spora do zdaj vezala na pogajanja o razvojni agendi iz Dohe (DDA), po novem pa bo morala primer obravnavati in rešiti individualno.

Razvojna pomoč

V prvi polovici leta so bila prizadevanja usmerjena predvsem v doseganje splošnih razvojnih in trgovinskih ciljev EU. Na zasedanju Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose v sestavi ministrov za razvojno sodelovanje 26. in 27. maja so bili potrjeni sklepi Sveta o EU kot globalnem partnerju za razvoj – »*Pospeševanje napredka na poti k uresničitvi razvojnih ciljev tisočletja*«, ki obravnavajo izpolnjevanje zavez o financiranju za razvoj, prizadevanja za učinkovito pomoč, pomoč trgovini in nekatere pomembnejše izzive držav v razvoju (stiska zaradi rasti cen hrane). S tem je bil dosežen osnovni dogovor o razpravi Evropskega sveta na to temo ter o osnovnih izhodiščih za stališča EU na nekaterih mednarodnih konferencah o razvojnem sodelovanju. Na zasedanju so bili poleg tega potrjeni sklepi Sveta o spodbujanju in varovanju otrokovih pravic v okviru zunanjepolitičnega delovanja Evropske unije. Slovenija je kot predsedujoča država objavila izjavo predsedstva o ženskah in oboroženih konfliktih. Sklepi Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose, ki so se nanašali na otroke, so postavili temelje za usklajeno delovanje EU navzven. Delovna skupina AKP je za majsko zasedanje Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose v razvojni sestavi pripravila sklepe, v katerih je Svet potrdil svojo zavezanost in zavzetost za dokončanje pogajanj o sklenitvi celovitih sporazumov o gospodarskem partnerstvu med EU in več regijami Afrike, Karibov in Pacifika (SGP). Izpeljana je bila tudi vrsta srečanj z državami Afrike, Karibov in Pacifika z različnimi vsebinami, v različnih sestavah in na različnih ravneh.

Delo v drugi polovici leta sta zaznamovali dve krizi – stiska zaradi hitro spreminjajočih se cen hrane v državah v razvoju in svetovna finančna kriza. Delovna skupina CODEV se je tako – poleg lobiranja na konferenci v Akri (o učinkovitosti pomoči) in New Yorku (o razvojnih ciljih tisočletja) – ukvarjala predvsem z zapletenim postopkom priprave uredbe za soočanje s spreminjajočimi se cenami hrane in spodbujanjem kmetijstva v deželah v razvoju. Slovenija si je v zvezi s tem prizadevala, da se financiranje projektov podaljša na vsaj nekajletno obdobje, kar je – tudi zaradi interesa drugih držav – na koncu obveljalo. Delovna skupina CODEV je pripravljala tudi stališče EU za konferenco o financiranju za razvoj v Dohi, delovna skupina AKP pa je v sodelovanju z Evropsko komisijo sklenila pogajanja za en celostni sporazum SGP (s karibsko regijo), dva vmesna sporazuma (s Kamerunom in Gano), zasnovala ali začela pa je tudi pogajanja z drugimi afriškimi in pacifiškimi regijami ter začela obširno in zahtevno razpravo o drugi reviziji Cotonoujskega sporazuma.

EVROPSKI PARLAMENT

V prvi polovici leta 2008 je bilo zaradi predsedovanja Slovenije sodelovanje z Evropskim parlamentom zelo tesno. Predsednik vlade, ministri, državni sekretar za evropske zadeve in državni sekretar na ministrstvu za zunanje zadeve v vlogi ministra za razvojno sodelovanje so v imenu Sveta sodelovali v razpravah na plenarnih zasedanjih, na zasedanjih odborov v Evropskem parlamentu in zastopali Svet v t. i. trialogih v okviru usklajevanja zakonodajnih predlogov v postopku soodločanja.

Minister, državni sekretar v vlogi ministra za razvojno sodelovanje in drugi predstavniki ministrstva za zunanje zadeve so se med predsedovanjem udeležili 50 dogodkov, povezanih z Evropskim parlamentom: 13 dogodkov se je udeležil minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel, 6 državni sekretar Andrej Šter, 6 državni sekretar mag. Matjaž Šinkovec in 25 drugi predstavniki ministrstva. Ob prevzemu predsedovanja januarja 2008 so bile opravljene predstavitve prednostnih nalog pred odbori Evropskega parlamenta. Mesečno je o zasedanjih Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose odboru Evropskega parlamenta za zunanje zadeve poročal minister za zunanje zadeve oz. državni sekretar in politični direktor ministrstva za zunanje zadeve. Državna sekretarja in drugi predstavniki ministrstva so se udeleževali medparlamentarnih skupščin, odborov in zasedanj s tretjimi državami ali regijami. Sodelovali so tudi na konferencah, okroglih mizah, forumih in seminarjih, ki jih je (so)organiziral Evropski parlament.

ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Organizaciji združenih narodov v New Yorku

Vodja predstavništva: Sanja Štiglic

S 1. januarjem se je začelo drugo leto mandata generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov (v nadaljevanju OZN) Bana Ki Muna. Razprave v OZN so zaznamovale teme o podnebnih spremembah, razvojnih ciljih tisočletja, reformi upravljanja, trgovini z ljudmi, človekovi varnosti, vse dražji hrani ter mednarodni gospodarski in finančni krizi. Velika pozornost je bila namenjena tudi aktualnim političnim vprašanjem in razmeram v Burmi, na Bližnjem vzhodu, Kosovu in v Gruziji ter krizam v Afriki, predvsem v Zimbabveju, Somaliji, Sudanu, Čadu in Demokratični republiki Kongo. Ob podpori OZN so bile uspešno izvedene demokratične volitve v Nepalu in Sierri Leone. Slovenija je kot predsedujoča Svetu EU in pozneje tudi samostojno aktivno sodelovala z izjavami pri številnih navedenih temah.

Slovenija je v okviru predsedovanja Svetu EU nastopila na petih formalnih srečanjih na visoki ravni, 30 zasedanjih subsidiarnih komisij in organov Generalne skupščine ter 275 drugih srečanjih OZN, skupaj z nastopi v Varnostnem svetu in na plenumih Generalne skupščine, kjer je predstavila 85 izjav EU.

Pomembni dogodki

62. zasedanju Generalne skupščine OZN, ki se je končalo 15. septembra, je predsedoval makedonski predstavnik Srg'an Kerim, 4. junija pa je bil za predsednika 63. zasedanja izvoljen Miguel d'Escoto Brockmann iz Nikaragve.

63. redno zasedanje Generalne skupščine OZN se je začelo 16. septembra. Splošna razprava, ki je trajala od 23. septembra do 1. oktobra, je bila posvečena vplivom naraščajočih cen hrane na revščino in lakoto v svetu ter potrebi po demokratizaciji OZN. Srečanje na visoki ravni dan pred njenim začetkom, 22. septembra, je bilo namenjeno potrebam Afrike po razvojni pomoči, stopnji uresničevanja različnih obvez, izzivom in poti za naprej. Namen srečanja na visoki ravni 25. septembra je bil dati dodaten politični zagon uresničevanju osmih mednarodnih ciljev tisočletja.

Ob robu splošne razprave so se zvrstili še drugi pomembni dogodki na ministrski ravni, kot so sestanek Skupine prijateljev Zavezništva civilizacij, srečanje o medverskem dialogu in sodelovanju za mir, srečanje Skupnosti demokracij, srečanje o otrocih in oboroženih konfliktih, srečanje o zmanjševanju tveganja v spremenjenih podnebnih razmerah ter srečanje visokih uradnikov Mreže za človekovo varnost. Splošne razprave Generalne skupščine ter dogodkov na visoki in ministrski ravni sta se udeležila predsednik republike dr. Danilo Türk in minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel.

Pregled po posameznih vsebinskih sklopih

Nadaljevalo se je delo pri reformi OZN. Svoje delo je nadaljevala delovna skupina za revitalizacijo Generalne skupščine, v kateri Slovenija podpira racionalizacijo dela, pospešitev razprav v skupščini in potrebo, da resolucije Generalne skupščine uresničujejo vse države in sekretariat. Septembra je Generalna skupščina sprejela poročilo delovne skupine za širitev Varnostnega sveta. 27. avgusta je potekala odprta seja Varnostnega sveta o izboljšanju metod njegovega dela. Svoj predlog o reformi Varnostnega sveta je v OZN predstavil tudi predsednik republike dr. Danilo Türk. V Generalni skupščini je bila septembra sprejeta resolucija, ki je začrtala nadaljnji razvoj reforme usklajenega delovanja sistema OZN.

Pri vodenju kandidatur je bila Slovenija uspešna na več področjih: na vo-

Slovenija je pri generalnem sekretarju podpisala oz. deponirala listine o ratifikaciji sporazumov:

- *1. april – deponiranje listine o ratifikaciji Konvencije OZN proti korupciji,*
- *1. april – deponiranje listine o ratifikaciji Protokola o privilegijih in imunitetah Mednarodne oblasti za morsko dno,*
- *24. april – deponiranje listine o ratifikaciji Konvencije o pravicah invalidov in izbirnega protokola h Konvenciji o pravicah invalidov,*
- *5. junij – deponiranje pisma ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla, s katerim Slovenija umika pridržek, ki ga je dala v skladu s tretjim odstavkom prvega člena Konvencije o priznavanju in izvršitvi tujih arbitražnih odločb,*
- *23. junij – registracija sporazuma med Slovenijo in Nizozemsko o vzajemnem vzdrževanju zalog surove nafte in/ali naftnih derivatov,*
- *15. december – podpis Mednarodnega sporazuma o tropskem lesu.*

Slovenija je v letu 2008 predložila poročila o zagotovitvi učinkovitih ukrepov za zaščito in varnost diplomatskih in konzularnih misij ter njihovega osebja, statusu dodatnih protokolov k Ženevskim konvencijam ter o državljanstvu fizičnih oseb v primeru nasledstva.

Sedež Organizacije združenih narodov v New Yorku (foto: Bobo).

litvah v okviru Ekonomskega in socialnega sveta 29. aprila je bila izvoljena v Izvršni odbor UNICEF za obdobje 2009–2011; slovenski kandidat mag. Cveto Uršič je bil na volitvah 3. novembra izvoljen v Odbor za pravice invalidov; 14. novembra je bila Slovenija izvoljena v biro skupščine držav pogodbenic Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. Nadaljevale so se dejavnosti v zvezi s kandidaturo Slovenije za nestalno članstvo v Varnostnem svetu OZN za obdobje 2012–2013.

Slovenija je v operacije pod neposrednim vodstvom OZN prispevala 3 pripadnike vojske v mirovno misijo na Golanski planoti med Sirijo in Izraelom (UNTSO), 14 vojakov v misijo UNIFIL v Libanonu in 6 policistov v misijo UNMIK na Kosovu, pri čemer velja poudariti, da je del policistov zaradi predaje pristojnosti z misije UNMIK prešel pod misijo EULEX že v letu 2008.

Slovenija je bila v tem letu ena izmed 31 držav članic OZN, ki so v celoti poravnale vse svoje finančne obveznosti, in sicer za redni proračun, mednarodne tribunale in mirovne operacije ter za obnovo sedeža OZN v New Yorku.

Obiski predstavnikov

- 11.–12. februar – udeležba predsednika republike dr. Danila Türka ter ministra za okolje in prostor Janeza Podobnika na srečanju na visoki ravni o »*Odzivanju na podnebne spremembe: napori OZN in sveta*«;
- 14. april – udeležba ministra za finance dr. Andreja Bajuka na rednem spomladanskem srečanju Ekonomskega in socialnega sveta (ECOSOC) z brettonwoodskimi institucijami, Svetovno banko in Konferenco OZN za trgovino in razvoj (UNCTAD);
- 1.–2. april – udeležba ministra za razvoj dr. Žige Turka na tematski razpravi o razvojnih ciljih tisočletja v Generalni skupščini;
- 12. april – srečanje ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla z generalnim sekretarjem OZN Banom Ki Munom;
- 14.–16. maj – udeležba ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Iztoka Jarca na zasedanju visokega segmenta Komisije za trajnostni razvoj;
- 22. september – udeležba predsednika republike dr. Danila Türka na visokem zasedanju o razvojnih potrebah Afrike;
- 23.–27. september – udeležba predsednika republike dr. Danila Türka in ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na splošni razpravi 63. zasedanja Generalne skupščine OZN;
- 25. september – udeležba predsednika republike dr. Danila Türka na visokem zasedanju o razvojnih ciljih tisočletja.

- 25. januar – obisk generalnega sekretarja OZN Bana Ki Muna;
- 26. marec – obisk visokega komisarja OZN za begunce Antónia Guterresa.

Do 31. decembra je Slovenija poravnala vse finančne obveznosti do organizacije, in sicer:

- *redni proračun: 1.755.856 ameriških dolarjev,*
- *projekt za obnovo sekretariata (Capital Master Plan): 329.607 ameriških dolarjev,*
- *Mednarodno kazensko sodišče za nekdanjo Jugoslavijo: 170.121 ameriških dolarjev,*
- *Mednarodno kazensko sodišče za Ruando: 121.046 ameriških dolarjev,*
- *mirovne operacije: 6.771.423 ameriških dolarjev.*

Prispevke je namenila za Urad visoke komisarke za človekove pravice (OHCHR), Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC), UNICEF, Program OZN za razvoj (UNDP), Razvojni sklad za ženske (UNIFEM), Urad za koordinacijo humanitarnih zadev (OCHA), Sklad OZN za prebivalstvo (UNFPA), Posebno sodišče za Sierro Leone, Sklad za odpravo nasilja nad ženskami (UNTFEVAW), Sklad za izgradnjo miru, Sklad za demokracijo, Sklad za financiranje pobude Zavezništvo civilizacij, Mednarodno kazensko sodišče za pomoč žrtvam, Osrednji sklad za hitro odzivanje (CERF), Sklad OZN za človekovo varnost, Sklad OZN za izobraževanje in raziskave (UNITAR), Sklad za pomoč žrtvam mučenja, Podporno agencijo OZN za palestinske begunce na Bližnjem vzhodu (UNRWA), Kosovsko agencijo za lastnino (KPA), Mednarodni raziskovalni in izobraževalni inštitut za napredek žensk (UNINSTRAW), Podporno pisarno za humanitarno razminiranje in Gibanje za vzgojo o človekovih pravicah (PDHRE).

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Uradu Organizacije združenih narodov v Ženevi

Vodja predstavništva: Andrej Logar

Slovenija je okrepila svoje sodelovanje v specializiranih agencijah in programih OZN, še zlasti v prvi polovici leta, ko je predsedovala Svetu EU. Pri tem je Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije pristojnim ministrstvom zagotavljalo potrebno diplomatsko pomoč in podporo.

Mednarodna organizacija za delo (ILO)

Na 97. zasedanju Mednarodne konference dela med 28. majem in 13. junijem je bila sprejeta deklaracija o »socialni pravičnosti za pošteno globalizacijo«, ki opredeljuje reforme organizacije. ILO se je vključila tudi v razpravo v sistemu OZN o finančni krizi. Leto je sicer zaznamovala razprava o novem generalnem direktorju. Jesensko zasedanje administrativnega sveta ILO je sprejelo odločitev, da bo Juan Somavia dobil še tretji mandat. Plenum Mednarodne konference dela je 2. junija slovesno nagovoril predsednik republike dr. Danilo Türk z govorom o aktualnih izzivih na področju dostojnega dela v razmerah globalizacije. Mednarodne konference dela se je udeležila tudi ministrica za delo, družino in socialne zadeve Marjeta Cotman. Ob robu konference je Slovenija kot predsedujoča država EU organizirala neformalni sestanek ministrov za delo držav članic EU z ministri za delo držav Zahodnega Balkana, ki je bil namenjen vprašanju dostojnega zaposlovanja mladih v državah Zahodnega Balkana.

Svetovna zdravstvena organizacija (WHO)
WHO je nadaljevala reforme leta 2007 izvoljene generalne direktorice dr. Margaret Chan. V političnem smislu je bilo leto pomembno, ker je WHO prvič prejela mandat za delo pri pripravi zdravstvenih sistemov na posledice podnebnih sprememb in izvajanju razvojnih ciljev tisočletja, povezanih z javnim zdravjem. Znotraj WHO sta se nadaljevala nevladna pogajalska procesa o intelektualni lastnini in javnem zdravju ter proces o pripravah na pandemijo ptičje gripe. Slovenija je kot predsedujoča predstavljala EU na številnih dogodkih. Zasedanja Svetovne zdravstvene skupščine (WHA) se je udeležila tudi ministrica za zdravje Zofija Mazej Kukovič. Ministrica je znova obiskala Ženevo 27. in 28. avgusta, ko se je udeležila Svetovnega kongresa za boj proti raku, ki je bil najpomembnejša tema na področju javnega zdravja v času slovenskega predsedovanja EU.

Visoki komisariat OZN za begunce (UNHCR)
UNHCR je največ sredstev in pozornosti namenil operacijam v Iraku, Afganistanu, južnem Sudanu, Čadu in Darfurju, ki bodo ostale ključne tudi v letu 2009. Potrjen je bil proračun za leti 2009 in 2010, ki znaša 1,27 milijarde ameriških dolarjev. Državam je na decembrski donatorski konferenci, na kateri je sodelovala tudi Slovenija, uspelo skupaj zagotoviti začetnih 463 milijonov ameriških dolarjev prostovoljnih prispevkov. Minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je 26. marca na obisku v Sloveniji gostil visokega komisarja OZN za begunce Antónia Guterresa. Visoki komisar je obiskal Slovenijo kot predsedujočo državo EU, da bi slovenskemu predsedstvu predstavil priporočila UNHCR na področju beguncev, azila in migracij.

Mednarodna organizacija za migracije (IOM)
Za IOM je bilo leto 2008 leto sprememb. Svet IOM je na junijskem izrednem zasedanju za obdobje petih let soglasno izvolil novega generalnega direktorja, ameriškega diplomata Williama L. Swinga, ki naj bi pri delovanju organizacije zagotovil večjo preglednost poslovanja in odgovornost do članstva. Nadaljevala se je širitev organizacije, ki zdaj šteje že 125 članic in 16 opazovalk. Polnopravne članice so postale Mongolija, Indija in Somalija, status opazovalk pa sta pridobila Saudova Arabija in Katar. Po vstopu Indije sta tako od večjih držav zunaj organizacije ostali le še Rusija in Kitajska. Slovensko predsedstvo je bilo uspešno v prizadevanjih, da se zasedanj Stalnega odbora za programe in finance (SCPF) po novem na povabilo lahko udeležuje tudi Evropska komisija, ki je drugi največji donator organizacije.

Mednarodni odbor Rdečega križa (ICRC) in Mednarodna federacija društev Rdečega križa in Rdečega polmeseca (IFRC)
ICRC in IFRC sta uspešno začela izvajati program, sprejet na Mednarodni konferenci Rdečega križa in Rdečega polmeseca decembra 2007. Slovenijo kot predsedujočo Svetu EU je na povabilo Rdečega križa Slovenije februarja obiskal predsednik Mednarodnega odbora Rdečega križa dr. Jakob Kellenberger, ki se je ob tej priložnosti srečal s predsednikom republike dr. Danilom Türkom, ministrico za zdravje Zofijo Mazej Kukovič in obrambnim ministrom Karlom Erjavcem. Z ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom se je srečal marca ob robu osmega rednega zasedenja Sveta za človekove pravice.

Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO)
Slovensko predsedovanje je v WIPO potekalo med največjo krizo organizacije od njene ustanovitve, saj je v leto 2008 vstopila praktično brez generalnega direktorja in proračuna. Slovensko predsedstvo je koordiniralo stališča držav članic EU v delu stalnih odborov (patenti, avtorske in sorodne pravice) ter na Medvladni konferenci za varstvo genetskih virov, tradicionalnega znanja in folklore. Po sprejemu sklepov iz razvojne agende WIPO so se v prvi polovici leta začeli pogovori o njihovem uresničevanju. Po večmesečnih posvetovanjih znotraj regionalnih skupin je na začetku aprila generalna skupščina sprejela program in proračun za leti 2008 in 2009 ter za generalnega direktorja izvolila Francisa Gurryja.

Svetovni vrh o informacijski družbi (WSIS)
Proces WSIS se je nadaljeval tudi v letu 2008. Svetovalna skupina (»*Multistakeholders Advisory Group*«) se je sešla trikrat – februarja, maja in septembra. Med 3. in 6. novembrom se je v Hiderabadu v Indiji že tretjič sestal Forum za upravljanje interneta (»*Internet Governance Forum*« – IGF). Razprava je minila v znamenju gesla »*internet za vse*,« zlasti v okviru prizadevanj za novo milijardo uporabnikov interneta, udeleženci pa so se pogovarjali tudi o varnosti in odprtosti ter uporabi interneta v prihodnosti.

Medparlamentarna unija (IPU)
Kot gost IPU se je predsednik republike dr. Danilo Türk 15. septembra udeležil panelne razprave ob mednarodnem dnevu demokracije. Predsednik je bil eden od treh glavnih govornikov na omenjenem dogodku, na katerem je predstavil svoje poglede na razvoj demokracije in s tem povezane izzive za mednarodno skupnost.

Organizacija OZN za izobraževanje, kulturo in znanost (UNESCO)
Slovenija je sodelovala na 179. in 180. zasedanju Izvršilnega odbora UNESCO v Parizu (od 1. do 17. aprila in od 30. septembra do 17. oktobra) ter na obeh pariških zasedanjih Medvladnega odbora za kulturno raznolikost (prvo izredno zasedanje od 24. do 27. junija; drugo redno zasedanje od 8. do 12. decembra). Aktivna je bila tudi v skupini frankofonskih držav v UNESCU ter se udeležila njene generalne skupščine (2. junija) in delovnega kosila frankofonske skupine z generalnim direktorjem UNESCA in generalnim sekretarjem Organizacije islamske konference (OIF) 5. septembra. 16. januarja je Slovenija direktorju Centra za svetovno dediščino UNESCO izročila kandidaturo za vpis rudarskega mesta Idrija v register svetovne kulturne in naravne dediščine UNESCO.

Sklad OZN za otroke (UNICEF)
V letu 2008 so se nadaljevale dejavnosti na področju varstva pravic otrok in otrok v oboroženih spopadih, ki so tradicionalno v vrhu zunanjepolitičnih prizadevanj Slovenije. Ob izvolitvi Slovenije v izvršni odbor UNICEF za obdobje 2009–2011 so bili oblikovani

izhodišča za delovanje v času članstva in prednostni cilji sodelovanja v organizaciji (zaščita otrok, izobraževanje za človekove pravice, izobraževanje deklic, uresničevanje razvojnih ciljev tisočletja). Slovenija se je 25. januarja v New Yorku udeležila skupnega zasedanja izvršnih odborov UNDP/UNFPA, UNICEF in WFP na temo doseganja razvojnih ciljev tisočletja ter zasedanj izvršnega odbora UNICEF (prvo redno zasedanje je potekalo od 29. januarja do 1. februarja, letno zasedanje od 3. do 5. junija, drugo redno zasedanje od 15. do 18. septembra).

Veleposlaništvo Republike Slovenije na Dunaju

Veleposlanik: dr. Ernest Petrič (do 5. 5. 2008)

Urad OZN na Dunaju (UNOV) je nadaljeval aktivnosti OZN na področju mednarodnega nadzora nad drogami, organiziranega kriminala, terorizma, miroljubne uporabe vesoljske tehnologije in mednarodnega trgovinskega prava.

Na področju delovanja Urada OZN za droge in kriminal (UNODC) sta zasedali obe vodstveno-funkcionalni telesi, Komisija OZN za droge (CND) in Komisija OZN za preprečevanje kriminala in kazensko sodstvo (CCPCJ). Sestajale so se tudi medvladne delovne skupine za pripravo na konferenco držav pogodbenic Konvencije OZN proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu ter Konvencije OZN proti korupciji. Potekali so pripravljalni sestanki za 52. redno zasedanje Komisije OZN za droge na visoki ravni v letu 2009. Slovenija je za uresničevanje teh nalog proračunu UNODC za splošne namene v letu 2008 namenila prispevek v vrednosti 10.000 evrov.

Na Dunaju je bilo 4. in 5. marca 10. srečanje na visoki ravni Mehanizma za koordinacijo in sodelovanje na področju drog med EU, Latinsko Ameriko in Karibi. Zasedanje je bilo namenjeno razpravi o dosežkih in nadaljnjem razvoju mehanizma. Na njem so potrdili poročilo o pregledu delovanja mehanizma za obdobje 2006–2008 in sprejeli sklepno, t. i. Hofburško deklaracijo.

Od 10. do 14. marca je bilo na Dunaju 51. redno zasedanje Komisije OZN za droge (CND). EU je med predsedovanjem Slovenije vložila dve resoluciji, in sicer resolucijo »o pripravah na visoko raven 52. zasedanja CND leta 2009 v zvezi z uresničevanjem politične deklaracije in akcijskih načrtov 20. posebnega zasedanja Generalne skupščine OZN leta 1998 o drogah (UNGASS)« in »o krepitvi mednarodne podpore zahodni Afriki v boju zoper vse izrazitejši problem tihotapljenja drog iz Latinske Amerike prek zahodne Afrike v Evropo«.

Od 14. do 18. aprila je bilo na Dunaju 17. redno zasedanje Komisije OZN za preprečevanje kriminala in kazensko sodstvo (CCPCJ). Tema tematske razprave na njem je bila »*Vidiki nasilja nad ženskami, ki se nanašajo neposredno na mandat CCPCJ*«. EU, vključno s Slovenijo, je sosponzorirala resolucijo o 3. svetovnem vrhu državnih tožilcev, ki jo je predlagala Romunija, resolucijo o tehnični pomoči za uresničevanje konvencij in protokolov o terorizmu, ki jo je predlagala Avstrija, in resolucijo o globalni pobudi proti trgovanju z ljudmi (UN.GIFT). Slovenija je Konvencijo OZN proti korupciji ratificirala marca.

UN.GIFT, sestanek pobude, namenjen izmenjavi informacij in oblikovanju usklajene strategije v boju proti trgovini z ljudmi, je potekal na Dunaju od 13. do 15. februarja. Poudarjeni so bili elementi preventive, zaščite, kaznovanja in partnerstev ter tudi pomen čimprejšnje ratifikacije protokola za preprečevanje, zatiranje in kaznovanje trgovine z ljudmi, zlasti ženskami in otroki, v čim več državah.

Od 8. do 17. oktobra je bilo na Dunaju 4. zasedanje konference držav pogodbenic Konvencije Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu. Glavni poudarek je bil namenjen zagotovitvi boljšega izvajanja konvencije in njenih protokolov, sodelovanju držav pogodbenic pri izročitvah, medsebojni pravni pomoči in mednarodnem sodelovanju za potrebe zasega protipravno pridobljene premoženjske koristi ter iskanju rešitev za učinkovitejše zagotavljanje tehnične pomoči za izvajanje določb konvencije. Najpomembnejši dosežek konference je bilo sprejetje sklepa o mehanizmih za pregled izvajanja Konvencije Združenih narodov proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu in njenih protokolov.

Komisija Združenih narodov za mednarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL)

V okviru Komisije Združenih narodov za mednarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL) so na Dunaju zasedale naslednje delovne skupine: za transportno pravo (januarja), za javna naročila (septembra), za mednarodno arbitražo in spravo (septembra), za varnostne interese (oktobra) in za zakonodajo o plačilni nesposobnosti (novembra). Generalna skupščina OZN je 11. decembra sprejela konvencijo o pogodbah za mednarodni prevoz blaga (deloma ali v celoti) po morju.

Informacijska služba OZN (UNIS)

Slovenija je ena od štirih partnerskih držav, za katere je pristojen UNIS na Dunaju. Z njim je sodelovala pri organizaciji obiskov slovenskih študentov na Uradu OZN na Dunaju, pri srečanju združenja Modrih čelad in promocijskih aktivnostih OZN v Sloveniji. Decembra je direktor UNIS Maher Naser obiskal Slovenijo in se med drugim srečal s predsednikom republike dr. Danilom Türkom.

Svetovna organizacija OZN za prehrano in kmetijstvo (FAO) ter Svetovni program za prehrano (WFP)

Konference FAO na visoki ravni o prehranski varnosti v svetu, izzivih podnebnih sprememb in bioenergiji se je v Rimu od 3. do 5. junija udeležil predsednik republike dr. Danilo Türk. V plenarnem delu je med prvimi govorniki poudaril pomen sklica konference in nujnost takojšnjega reševanja problemov nezadostne oskrbe s hrano na manj razvitih, zlasti kriznih območjih, kjer so najbolj prizadete skupine prebivalstva z najnižjimi dohodki, ki si tudi zaradi hitre rasti cen hrane ne morejo zagotoviti niti minimuma vsakodnevne preskrbe s hrano.

Svetovna kriza je zaradi podnebnih sprememb, skokovitega dviga cen nafte in posledično večjega povpraševanja po kmetijskih proizvodih kot enem od virov bioenergije še poglo-

bila razlike v razvojnih možnostih med razvitimi in manj razvitimi državami. To zahteva dejavnejšo vlogo FAO, WFP, Mednarodnega sklada za kmetijski razvoj (IFAD) in drugih institucij OZN pri zagotavljanju učinkovitejše in bolj usklajene pomoči najrevnejšim slojem prebivalstva in prizadetim državam v razvoju.

NATO IN VARNOSTNA POLITIKA

NATO

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri zvezi NATO v Bruslju

Vodja predstavništva: dr. Božo Cerar

Slovenija se je vključevala v oblikovanje politike in sprejem odločitev Severnoatlantskega zavezništva na vseh ravneh. Na ravni ministrov za zunanje zadeve so potekala eno formalno (decembra) ter dve neformalni zasedanji (marca in avgusta). Aprilski vrh zveze NATO v Bukarešti je zaznamovala širitev zavezništva, saj sta Albanija in Hrvaška dobili vabilo za začetek pristopnih pogovorov, Makedoniji pa je bilo vabilo zagotovljeno takoj po rešitvi problematike glede imena z Grčijo. Z odobravanjem so bile sprejete demokratične reforme v Ukrajini in Gruziji in prizadevanja obeh držav za akcijski načrt za članstvo ter dosežen dogovor, da bosta državi v prihodnosti članici zveze NATO, ob razumevanju, da akcijski načrt pomeni naslednji korak na poti v članstvo. Vodje držav in vlad so sprejeli odločitev o povabilu Bosne in Hercegovine ter Črne gore v intenzivirani dialog ter izrazili pripravljenost za poglobitev sodelovanja zveze NATO s Srbijo. Vrh je potrdil zavezanost izvajanju obstoječih operacij in misij zavezništva ter opredelil politiko zavezništva do varnostnih izzivov 21. stoletja. Zahteve sodobnega varnostnega okolja in potrebe trenutnih zaveznških operacij namreč še krepijo pomen kritičnih zmogljivosti in ustreznih mehanizmov za njihovo zagotavljanje in vzdrževanje. Na vrhu so bila v ospredju vprašanja odzivnih sil zveze NATO (NRF), rezervnih sil, mirnodobne poveljniške strukture in novih oz. inovativnih modelov financiranja raketne obrambe.

V strukturah zveze NATO in v stikih z misijami oziroma delegacijami drugih držav je Slovenija sodelovala pri oblikovanju enovite politike zavezništva in pri pripravi aktivne vključitve Republike Slovenije v operacije, misije ter druge dejavnosti in projekte zveze NATO.

Slovenija je v okviru operacij zveze NATO aktivno prispevala k zagotavljanju svetovnega miru in varnosti (foto: Bobo).

V okviru Severnoatlantskega sveta (NAC) je zaveznice redno seznanjala s svojimi dejavnostmi za krepitev zavezništva, sodelovala v razpravah v skladu s slovenskimi zunanjepolitičnimi usmeritvami in tako sooblikovala enotno politiko Severnoatlantskega zavezništva do varnostnih vprašanj. Najpomembnejše teme, obravnavane v okviru Severnoatlantskega sveta, so bile Afganistan, razmere na Zahodnem Balkanu (s poudarkom na Kosovu), boj proti terorizmu, boj proti piratstvu, preobrazba zveze NATO in različne oblike partnerskega sodelovanja. Kot predsedujoča Svetu EU je Slovenija redno poročala o aktivnostih EU na sestankih Severnoatlantskega sveta. Bila je tudi prva država, ki je predstavila prednostne naloge predsedovanja EU na ravni ministra za zunanje zadeve na zasedanju Severnoatlantskega sveta.

Slovenija je sodelovala v Svetu zveze NATO in Rusije (NRC), Komisiji zveze NATO in Ukrajine (NUC), v okviru septembra ustanovljene Komisije zveze NATO in Gruzije (NGC), aktivno je bila vključena v institucionalno sodelovanje med zvezo NATO in EU, sodelovala pa je tudi v aktivnostih Evro-atlantskega partnerskega sveta in Partnerstva za mir.

Pregled delovanja zveze NATO po področjih

Zahodni Balkan

Zveza NATO je potrdila zavezanost regiji Zahodnega Balkana. V Bosni in Hercegovini je še naprej podpirala operacijo EUFOR-ALTHEA ter pozorno spremljala politične in varnostne razmere v državi. Leto je zaznamovala poglobitev institucionalnih odnosov zavezništva z Bosno

in Hercegovino ter Črno goro, Srbija je izrazila pripravljenost za krepitev sodelovanja. Črna gora je na začetku novembra zaprosila za akcijski načrt za članstvo, vendar zaveznice o tem še niso odločale. Slovenija podpira približevanje držav Zahodnega Balkana zavezništvu.

Kosovo
Zveza NATO bo tudi po namestitvi misije EU (EULEX) imela pomembno vlogo pri zagotavljanju mirnega in varnega okolja na Kosovu, pri čemer bo sodelovala z drugimi tam navzočimi mednarodnimi akterji (OZN, EU). V okviru t. i. novih nalog bo zveza podpirala vzpostavitev kosovskih varnostnih sil kot neodvisne in večetnične enote. Slovenija je prispevala v skrbniški sklad zveze NATO za vzpostavitev Kosovskih varnostnih sil (KSF) 30.000 evrov.

Afganistan
Afganistan in operacija ISAF ostajata osrednja prednostna naloga zveze NATO. Zavezništvo v Afganistanu zagotavlja varnost in stabilnost, prispeva h krepitvi vladnih struktur in zagotavlja pomoč pri obnovi prek Skupin za obnovo provinc (PRT). Na vrhu zveze NATO v Bukarešti so države, ki prispevajo sile v operacijo zveze NATO v Afganistanu (ISAF), sprejele celovit strateški politično-vojaški načrt za Afganistan in javno deklaracijo s strateško vizijo ISAF.

Slovenija je sodelovala pri oblikovanju politike zveze NATO do Afganistana in podpirala napore zavezništva v Afganistanu z vojaškim in civilnim prispevkom ter z opremljanjem in usposabljanjem afganistanske vojske (ANA).

Irak
Zveza NATO je še naprej podpirala iraške oblasti pri vzpostavljanju temeljnih struktur za zagotavljanje varnosti. Na prošnjo predsednika vlade Al Malikija je bila v zavezništvu sprejeta odločitev o nadaljevanju misije zveze NATO pri usposabljanju iraških varnostnih sil (NTM-I) v letu 2009. Slovenija je sprejela odločitev, da 31. decembra 2008, ko se je iztekel mandat veljavni resoluciji Varnostnega sveta za delovanje misije zveze NATO v Iraku, konča sodelovanje v NTM-I.

Širitev
Hrvaška in Albanija sta po odločitvi vrha v Bukarešti, da se ju povabi v članstvo, julija podpisali pristopna protokola. Postopki ratifikacij potekajo v državah članicah zveze NATO s ciljem, da obe državi na vrhu ob 60. obletnici aprila 2009 sodelujeta kot polnopravni zaveznici. Zavezništvo je na decembrskem zasedanju ministrov za zunanje zadeve potrdilo odločitev z vrha v Bukarešti, da Makedonija prejme povabilo za članstvo, ko bo najdena rešitev za vprašanje imena znotraj OZN, in izrazilo pripravljenost še naprej podpirati reforme v državi. Slovenija je konec decembra uspešno končala dveletno vodenje kontaktnega veleposlaništva zveze NATO v Skopju.

Svet zveze NATO in Rusije
Sodelovanje v Svetu zveze NATO in Rusije se je do avgustovskih dogodkov v Gruziji nadaljevalo z običajno dinamiko v obliki političnega dialoga o najpomembnejših vprašanjih s področja varnosti v evro-atlantskem prostoru. V prvi polovici leta so bile najpomembnejše teme ruski suspenz pogodbe o konvencionalnih silah v Evropi (CFE), civilno krizno upravljanje, širjenje, nadzor nad oborožitvijo, jedrsko orožje, raketna obramba, Zahodni Balkan (neodvisnost Kosova), Afganistan in zamrznjeni konflikti. Poleg političnega dialoga je potekalo tudi sodelovanje praktične narave, s poudarkom na obrambni reformi, vojaškem sodelovanju, podpori Rusije pomorski protiteroristični operaciji zveze NATO »*Active Endeavour*« ter boju proti narkotikom v Afganistanu. Podpisan je bil tudi sporazum o tranzitu nevojaške opreme za ISAF čez ozemlje Rusije.

Avgustovskim dogodkom v Gruziji je sledila zamrznitev odnosov med zvezo NATO in Rusijo, saj so zaveznice na izrednem zasedanju Severnoatlantskega sveta o Gruziji 19. avgusta sprejele odločitev, da v odnosih z Rusijo ni več mogoče govoriti o vsakdanjih zadevah (*»business as usual«)*. Sodelovanje se je občutno zmanjšalo, saj so po avgustu potekala le zasedanja pripravljalnega odbora, ki so bila tehnične narave. Politični dialog z Rusijo, vključno z veleposlaniškimi zasedanji Sveta zveze NATO in Rusije, je bil suspendiran. Dogovor o postopni obnovi političnega dialoga je bil dosežen na decembrskem formalnem zasedanju ministrov za zunanje zadeve držav članic zavezništva v Bruslju.

Komisija zveze NATO in Ukrajine
Konkretno sodelovanje je bilo v znamenju okrepljenega dialoga, spremljale pa so ga ustaljene razprave o izvajanju letnega ciljnega načrta zveze NATO in Ukrajine. Poleg zasedanja komisije na vrhu zavezništva v Bukarešti (kjer je bila sprejeta odločitev o začetku intenzivnega delovanja zveze NATO z Ukrajino in Gruzijo) sta bila najbolj odmevna junijski obisk Severnoatlantskega sveta v Ukrajini ter zasedanje Komisije zveze NATO in Ukrajine na decembrskem formalnem zasedanju zunanjih ministrov.

Komisija zveze NATO in Gruzije
Odnosi med zvezo NATO in Gruzijo so v prvi polovici leta potekali običajno v okviru Evro-atlantskega partnerskega sveta in Partnerstva za mir. Drugi sestanki z Gruzijo so obravnavali izvajanje partnerskega akcijskega programa ter načrte oz. zaveze v okviru okrepljenega dialoga in o Južni Osetiji in Abhaziji. Po avgustovskem konfliktu je bila sprejeta odločitev o ustanovitvi institucionalnega okvira za nadgraditev sodelovanja med zavezništvom in Gruzijo, in sicer Komisije zveze NATO in Gruzije. Njeno ustanovno zasedanje je bilo sredi septembra, ko je Severnoatlantski svet prvič obiskal Gruzijo. Komisija na ravni ministrov za zunanje zadeve je prvič zasedala na decembrskem formalnem ministrskem srečanju.

Zveza NATO in Evropska unija
Zveza NATO je nadalje podpirala načrte EU za močnejšo evropsko obrambo, vendar večjih premikov pri poglobitvi sodelovanja ni bilo. Kljub temu se je razvijalo praktično sodelovanje v boju proti terorizmu, pri razvoju vojaških zmogljivosti in civilnem kriznem upravljanju ter boju proti piratstvu.

Evro-atlantski partnerski svet in Partnerstvo za mir
V okviru Evro-atlantskega partnerskega sveta in Partnerstva za mir so se nadaljevale razprave o prihodnosti in reformi partnerstev. Pomemben prispevek je dalo neformalno zasedanje

v obliki Skupine za svetovanje atlantske politike (APAG) v formatu EAPS, organizirano v Črni gori. Praktično sodelovanje je bilo osredotočeno na delo skrbniških skladov zveze NATO in Partnerstva za mir, partnerski akcijski načrt o izgradnji obrambnih institucij in partnerski akcijski načrt boja proti terorizmu. Pozornost je bila namenjena tudi vlogi zveze NATO pri uresničevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 1325 o ženskah, miru in varnosti. Številne partnerske države dejavno sodelujejo v operacijah zavezništva. Vrh v Bukarešti je poudaril pomen široke mreže partnerstev za zagotavljanje miru in varnosti v evroatlantskem prostoru. Nadaljevalo pa se je tudi delo na individualnem partnerskem akcijskem programu zveze NATO z Armenijo, Azerbajdžanom, Gruzijo, Moldavijo in Kazahstanom. Med predsedovanjem je Slovenija redno poročala o dejavnostih EU na zasedanjih političnega odbora ter na rednih mesečnih veleposlaniških zasedanjih.

Sredozemski dialog in države Carigrajske pobude

Politični dialog in praktično sodelovanje z državami Sredozemskega dialoga in državami Carigrajske pobude sta se nadaljevala v enakem tempu. Zlasti pomembna je kontinuiteta političnega dialoga. Ministri za zunanje zadeve so se na decembrskem zasedanju srečali tretjič. Države Sredozemskega dialoga imajo na voljo individualni program sodelovanja, v katerem uspešno deluje in ga nadgrajuje Izrael, Egipt ga uspešno izvaja, Jordanija pa je v zadnji fazi sprejemanja. V letu 2008 je bil mehanizem skrbniških skladov prvič razširjen tudi na eno od držav Sredozemskega dialoga (Jordanijo).

Javna diplomacija je pomemben del sodelovanja zveze NATO z državami Istanbulske pobude o sodelovanju. S tega vidika je bil zlasti pomemben obisk Severnoatlantskega sveta spomladi v Bahrajnu.

Javna diplomacija

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri zvezi NATO je na sedežu zavezništva pripravilo predstavitev za osem skupin študentov iz Slovenije, skupaj z oddelkom zveze NATO za javno diplomacijo pa so organizirali obisk akademikov in skupin podmladkov parlamentarnih političnih strank pri zvezi NATO.

Slovenija je izkoristila vrh zveze NATO kot priložnost za predstavitev svojih stališč v obliki intervjujev in prispevkov za različne publikacije.

Obiski predstavnikov

- 23. januar – minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je predstavil prednostne naloge slovenskega predsedovanja Svetu EU na zasedanju Severnoatlantskega sveta;
- 6. marec – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na neformalnem zasedanju zunanjih ministrov zveze NATO v Bruslju;
- 3.–4. april – udeležba predsednika vlade Janeza Janše, ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla in ministra za obrambo Karla Erjavca na vrhu zveze NATO v Bukarešti;
- 16. april – srečanje ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla z generalnim sekretarjem zveze NATO Jaapom de Hoopom Schefferjem na sedežu zavezništva v Bruslju;
- 19. avgust – udeležba ministra za zunanje zadeve dr. Dimitrija Rupla na izrednem zasedanju zunanjih ministrov zveze NATO v Bruslju (na temo Gruzije);
- 2.–3. december – udeležba ministra za zunanje zadeve Samuela Žbogarja na formalnem zasedanju zunanjih ministrov držav članic zveze NATO v Bruslju, ob robu katerega se je srečal tudi z generalnim sekretarjem zveze NATO Jaapom de Hoopom Schefferjem.

- 29.–31. maj – obisk namestnika generalnega sekretarja zveze NATO Bisogniera in njegova udeležba na konferenci »*The EU/NATO Interface in the Western Balkans*«.

VARNOSTNA POLITIKA

Evropska varnostna in obrambna politika

Evropska varnostna in obrambna politika (EVOP) se je razvijala naprej v okviru treh glavnih stebrov: operacije, institucije in zmogljivosti. Evropski svet je decembra sprejel poročilo visokega predstavnika za skupno zunanjo in varnostno politiko ter generalnega sekretarja Sveta EU Javierja Solane o izvajanju evropske varnostne strategije iz leta 2003. Ministrstvo za zunanje zadeve je 9. in 10. aprila na Brdu pri Kranju organiziralo neformalno srečanje direktorjev za varnostno politiko držav članic EU.

Ministrstvo je sodelovalo pri oblikovanju stališč o upravljanju civilnih in vojaških operacij EU na Zahodnem Balkanu (v Bosni in Hercegovini ter na Kosovu), v Vzhodni Evropi (na moldavsko-ukrajinski meji), na Južnem Kavkazu (v Gruziji), Bližnjem vzhodu (na palestinskih ozemljih in v Iraku), Srednjem vzhodu (v Afganistanu) ter v Afriki (v Demokratični republiki Kongo, v Čadu/Srednjeafriški republiki in v vodah Somalije).

EU in zveza NATO sta nadaljevali strateško partnerstvo pri kriznem upravljanju, kar Slovenija kot članica obeh podpira. Na terenu organizaciji delujeta skupaj na Kosovu in v Afganistanu. Dialog in izmenjava informacij potekata v različnih oblikah. Vzpostavljena je bila neformalna oblika medsebojnega obveščanja v obliki skupine na visoki ravni. Z OZN poteka sodelovanje na podlagi skupne izjave o krepitvi sodelovanja glede operacij in misij, kjer organizaciji sodelujeta na terenu. Nadaljevalo se je sodelovanje z afriškimi partnerji in pri uresničevanju skupne strategije EU in Afrike ter njenega akcijskega načrta za obdobje 2008–2010.

Nadaljevalo se je uresničevanje civilnega cilja 2010, v okviru katerega je bila za decembrski Svet za splošne zadeve in zunanje odnose (in nato Evropski svet) kot sklepni del pripravljena deklaracija o krepitvi zmogljivosti, ki zaradi uvrstitve na višjo politično raven pomeni korak naprej pri obravnavi tega področja.

Evropski svet je sprejel izjavo o krepitvi evropske varnostne in obrambne politike, s katero se EU zavezuje k postopnemu izboljšanju svojih civilnih in vojaških zmogljivosti, kar je Slovenija dejavno podpirala. Francosko predsedstvo je pripravilo tudi deklaracijo za razvoj zmogljivosti in

pobude o prednostnih projektih pri tem.

Vzpostavljen je bil oddelek za načrtovanje in izvajanje civilnih misij v okviru sekretariata Sveta EU. Začele so se aktivnosti za vzpostavitev stalnih zmogljivosti za celostno civilno-vojaško načrtovanje na strateški ravni. Visoki predstavnik za skupno zunanjo in varnostno politiko Javier Solana je predstavil pobudo za oblikovanje direktorata za strateško načrtovanje, ki bo združil civilne in vojaške načrtovalne zmogljivosti EU.

Slovenija je podpirala nadaljnje uresničevanje smernic, da se v mandate misij in operacij evropske varnostne in obrambne politike vključi spoštovanje človekovih pravic in enakopravnosti spolov.

Ministrstvo za zunanje zadeve je sodelovalo na osrednji in sklepni pripravljalni konferenci za vajo kriznega upravljanja EU CME 08. Jeseni so se začele priprave na vajo CME 09.

Zunanji vidiki preprečevanja terorizma in boja proti njemu

Med predsedovanjem EU je Slovenija pripravila in izvedla številne aktivnosti v okviru OZN v New Yorku in na Dunaju ter v okviru EU v Bruslju in nekaterih drugih prestolnicah.

V drugi polovici leta je ministrstvo za zunanje zadeve na formalnem pregledu globalne strategije OZN za boj proti terorizmu v New Yorku 5. septembra predstavilo nacionalne izkušnje pri njenem izvajanju. V okviru EU je ministrstvo aktivno sodelovalo pri delu delovne skupine Sveta EU za zunanje vidike boja proti terorizmu in drugih delovnih teles. V okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) so se njegovi predstavniki udeležili dveh izvedenskih delavnic s tega področja. Slovenija je aktivno podpirala sprejem odločitve ministrskega sveta Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi o boju proti terorizmu. V okviru posebnega odbora Sveta Evrope za boj proti terorizmu so se začele priprave na predsedovanje Slovenije organizaciji med majem in novembrom 2009.

Politično-vojaška razsežnost Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi

Slovenija je sodelovala pri dejavnostih politično-vojaške razsežnosti Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi. Glavna tema v prvi polovici leta je bila sestrelitev gruzijskega brezpilotnega letala, v oktobru pa varnost na medmrežju. Slovenija je bila dejavno udeležena v razpravi o vseh vidikih izvajanja projektov lahke in osebne oborožitve in konvencionalnega streliva ter o dejavnejši vlogi Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi v boju proti uporabi protipehotnih min. Sosponzorirala je novi vprašalnik kodeksa etike o politično-vojaških vidikih varnosti. Na seminarju o celovitem pristopu pri upravljanju meja je predstavila idejo o povezavi tega področja z problemom miniranih meja med državami, zlasti v Srednji Aziji.

Letna pregledna varnostna konferenca je bila namenjena pregledu reševanja varnostnih izzivov s poudarkom na zgodnjem opozarjanju in preprečevanju konfliktov. Ministrstvo za zunanje zadeve je po predstavitvi ruskega predloga o novi evropski varnostni arhitekturi oblikovalo stališča do predloga.

V okviru zveze NATO in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi je ministrstvo sodelovalo pri dejavnostih, povezanih z ohranitvijo veljavnosti sporazuma o konvencionalnih silah v Evropi (CFE), in izvajalo nadaljnje aktivnosti glede pristopa k preurejenemu CFE, ko bo začel veljati. Slovenija je prav tako sodelovala v aktivnostih v okviru sporazuma o odprtih zračnih prostorih.

Varnost in razoroževanje

V New Yorku je med 4. oktobrom in 4. novembrom zasedal I. odbor Generalne skupščine OZN, v katerem je ministrstvo za zunanje zadeve aktivno sodelovalo.

Konvencija o prepovedi kemičnega orožja (CWC)
V Haagu je od 7. do 18. aprila potekala 2. petletna pregledna konferenca držav pogodbenic. Kot predsedujoča EU je Slovenija sodelovala v pogajanjih o sklepnem poročilu in organizirala predstavitev finančnih ukrepov EU v podporo Organizaciji za prepoved kemičnega orožja (OPCW). Četrtega februarja je bil na delovnem obisku v Sloveniji generalni direktor OPCW Rogelio Pfirter.

Konvencija o prepovedi biološkega orožja (BTWC)
V Ženevi je bil od 18. do 22. avgusta sestanek skupine vladnih strokovnjakov, od 1. do 5. decembra pa letni sestanek pogodbenic BTWC. Pogodbenice so se osredotočile na pregled izvajanja nacionalnih ukrepov za izvajanje konvencije, obnovljena pa je bila vsebinska razprava o ukrepih za krepitev zaupanja.

Konvencija o prepovedi določenih vrst konvencionalnega orožja (CCW)
V Ženevi se je skupina vladnih strokovnjakov za pripravo besedila novega protokola o kasetnem strelivu v okviru CCW sestala na petih enotedenskih zasedanjih, vendar ni dosegla soglasja. Na letnem sestanku pogodbenic CCW 13. in 14. novembra je bil sprejet nov mandat za delo skupine vladnih strokovnjakov, za nadaljevanje pogajanj o pravno veljavnem protokolu o kasetnem strelivu.

Konvencija o kasetnem strelivu (CCM)
Predstavniki ministrstva so se udeležili sestankov v okviru procesa iz Osla, ki je potekal vzporedno s procesom CCW. Konferenci v Wellingtonu februarja je sledila diplomatska konferenca za sprejem konvencije o kasetnem strelivu v Dublinu, kjer je 30. maja besedilo konvencije sprejelo 107 držav, s Slovenijo vred. Na podpisni konferenci 3. in 4. decembra v Oslu je novi instrument mednarodnega humanitarnega prava, ki celovito prepoveduje kasetno strelivo, podpisalo 94 držav, tudi Slovenija.

Konvencija o prepovedi uporabe, skladiščenja, proizvodnje in transporta protipehotnih min (Ottawska konvencija)
Sestanki stalnih odborov Ottawske konvencije so potekali med 2. in 6. junijem, letni sestanek pogodbenic

pa med 24. in 28. novembrom. Pogodbenice so prvič doslej odločale o prošnjah za podaljšanje desetletnega roka obveznosti očiščenja oziroma uničenja minskih polj ali miniranih območij. Sprejeti so bile prošnje in predlogi petnajstih pogodbenic.

Konferenca za razorožitev (CD)
Letno zasedanje Konference za razorožitev je potekalo od 23. januarja do 12. septembra v treh delih. Soglasje o programu dela ni bilo doseženo, predlog pa je ostal na dnevnem redu. Predstavljen je bil osnutek sporazuma o preprečevanju oboroževanja v vesolju (PPWT). Slovenija je kot predsedujoča EU nastopila na konferenci z uvodnim govorom (24. januarja), z govorom o ruskem predlogu glede sporazuma o prepovedi proizvodnje cepljivih (fizijskih) snovi (FMCT) (28. februarja) in o podpori programu dela, zapisanemu v dokumentu CD 1840 (15. maja).

Pogodba o trgovini z orožjem (ATT)
Slovenija je sodelovala v prizadevanjih za oblikovanje pravno obvezujoče mednarodne pogodbe o trgovini z orožjem ter s svojim glasom prispevala k sprejetju resolucije Generalne skupščine Združenih narodov, ki poziva k nadaljnjim korakom za oblikovanje te pogodbe.

Multilateralni nadzorno-izvozni režimi
Slovenija je aktivno delovala v dejavnostih naslednjih multilateralnih nadzorno-izvoznih režimov: Zanggerjevem odboru (ZaC), Skupini jedrskih dobaviteljev (NSG), Avstralski skupini (AG) in Wassenaarskem aranžmaju (WA). Kot predsedujoča Svetu EU je usklajevala delovanje držav članic EU v teh režimih.

Neširjenje orožja

Med slovenskim predsedovanjem je bilo opaziti povečano število mednarodnih srečanj in dogodkov, ki so bili deležni priprav in obravnav znotraj delovne skupine Sveta EU za neproliferacijo (CONOP), ki se je pod slovenskim predsedstvom sestala petkrat. Priprave na tovrstna srečanja so bile del rednih pogovorov znotraj delovne skupine.

Sprejeti skupni ukrepi v okviru delovne skupine CONOP
Delovna skupina je na svojih rednih srečanjih veliko časa in pozornosti namenila reševanju problematike in pospeševanju procesov sprejemanja skupnih ukrepov. V obravnavi je bilo pet skupnih ukrepov, ki so bili pod slovenskim predsedstvom znotraj delovne skupine vsi uspešno sprejeti in predloženi v potrditev na višjo raven: skupni ukrep v podporo dejavnostim Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEA), skupni ukrep za podporo preverjanju IAEA v Demokratični ljudski republiki Koreji – skupni ukrep za izvajanje preverjanja IAEA v Demokratični ljudski republiki Koreji, skupni ukrep v podporo Organizaciji pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBTO), izvajanje obstoječega skupnega ukrepa (vsebuje tehnično sodelovanje in podporo v Afriki), skupni ukrep CTBTO, ki vsebuje spremljanje žlahtnih plinov, in skupni ukrep v podporo uresničevanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 1540.

Drugi pripravljalni sestanek Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT) – II. pripravljalni odbor NPT v Ženevi (28. april–9. maj)
Delovni skupini CONOP je – skladno s slovenskimi načrti ter prizadevanji ministrstva za zunanje zadeve in predsedujočega delovni skupini – uspelo, da je predsedujoči II. pripravljalnemu odboru NPT v Ženevi, ukrajinski veleposlanik Jelčenko, začel usklajevanje in dogovarjanje z njo. To je pomenilo velik dosežek in potrditev dobrega dela ter sodelovanja, saj je bil II. pripravljalni odbor NPT osrednji dogodek na tem področju v letu 2008. Odzivi o poteku zasedanja odbora v Ženevi so bili obravnavani na 5. srečanju CONOP (16. maja). Ugotovljeno je bilo, da je bila konferenca uspešno izvedena in se uspešno lotila reševanja postopkovnih vprašanj, povezanih z nadaljnjim delom. Kot spodbudno je bilo ocenjeno dejstvo, da ni prišlo do blokade dela in postopkovnih zapletov, ki so se na tovrstnih konferencah pojavljali v preteklosti.

Sedmo letno redno srečanje držav pristopnic k Haaškemu kodeksu ravnanja proti širjenju balističnih izstrelkov na Dunaju (29.–30. maj)
Priprave na srečanje so se znotraj delovne skupine CONOP začele s prevzemom slovenskega predsedovanja Svetu EU, in sicer v smeri izboljšanja komunikacije ter s pripravo izhodišč za uspešno izvedbo operativne faze, pomembne za uspešno in kakovostno udeležbo na letnem srečanju 29. in 30. maja na Dunaju. Delovni skupini je pod slovenskim predsedstvom uspelo zagotoviti obisk takrat še naslednje predsedujoče kodeksu, madžarske veleposlanice na Dunaju dr. Györgyi M. Zanathy, na sestanku delovne skupine CONOP, tako da so se države članice EU že pred začetkom srečanja na Dunaju seznanile s programom in prednostnimi nalogami.

Mednarodna agencija za atomsko energijo (IAEA)
Med številnimi dogodki velja omeniti 52. letno generalno konferenco (29. september–4. oktober) in zasedanja sveta guvernerjev (pet rednih in eno izredno). Poleg tehničnih področij je agencija obravnavala: priporočilo skupine uglednih osebnosti glede prihodnosti IAEA, preiskovanje morebitnega tajnega vojaškega jedrskega programa v Iranu in Siriji, programe tehničnega sodelovanja in začetek postopka za imenovanje novega generalnega direktorja. V sklopu sprejetega triletnega programa za tehnično sodelovanje in pomoč sta za Slovenijo predvidena dva projekta. Skladno z aktivnostmi znotraj delovne skupine CONOP je imenovala svoja predstavnika za področje večstranskega jedrskega pristopa (MNA). Predsednik republike dr. Danilo Türk je 7. aprila obiskal sedež IAEA in generalnega direktorja El Baradeja, 25. aprila pa se je na sedežu agencije mudil minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel.

Plenarno zasedanje Skupine jedrskih dobaviteljic (NSG) v Berlinu (19.–23. maj)
Med slovenskim predsedovanjem Svetu EU je delovna skupina CONOP pripravila pogoje za izvedbo plenarnega zasedanja NSG, ki je potekalo od 19. do 23. maja v Berlinu. Na dveh izrednih plenarnih zasedanjih (21.–22. avgusta in 4.–6. septembra) se je obravnavala

izjema za civilno jedrsko sodelovanje med Združenimi državami Amerike in Indijo. Na dnevnem redu novembrskega zasedanja posvetovalne skupine NSG je bil predlog spremembe smernic glede prenosa tehnologije za bogatitev in predelavo jedrskega materiala.

Globalna pobuda v boju proti jedrskemu terorizmu (GICNT) v Madridu (16.–18. junij)
V skladu z aktivnostmi delovne skupine CONOP se je slovenska delegacija srečanja udeležila in v imenu EU predložila skupno izjavo.

Izvedene trojke EU v okviru delovne skupine Sveta EU za globalno razorožitev in nadzor nad orožjem (CODUN) in delovne skupine CONOP
Izvedenih je bilo pet srečanj trojk EU – z Ukrajino, Združenimi državami Amerike, Kitajsko, Japonsko in Rusijo.

Četrto ministrsko srečanje Pogodbe o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBT) v New Yorku (24. september)
Slovenija je aktivno sodelovala na ministrski konferenci CTBTO. Kot donatorica je prispevala 5000 ameriških dolarjev za pilotni projekt sodelovanja predstavnikov iz držav v razvoju na zasedanjih CTBTO.

ORGANIZACIJA ZA VARNOST IN SODELOVANJE V EVROPI (OVSE)

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi na Dunaju

Vodja predstavništva: dr. Stanislav Raščan

Stalno predstavništvo je aktivno sodelovalo pri delu vseh formalnih in neformalnih teles OVSE, kot so Stalni svet, trije delovni odbori posameznih dimenzij OVSE, svetovalni odbor za finance, Forum za varnostno sodelovanje, koordinacije EU na vseh ravneh, sestanki partnerjev ter sestanki in koordinacije zveze NATO.

Na Stalnem svetu OVSE je 14. januarja nastopil minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel, ki je predstavil slovenske prednostne naloge v okviru predsedovanja Svetu EU. Za Slovenijo je bila pomembna tudi izvolitev novega direktorja Urada OVSE za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR), kar je s 1. julijem postal veleposlanik Janez Lenarčič.

Na ministrskem svetu 4. in 5. decembra v Helsinkih je slovensko delegacijo vodila državna sekretarka Dragoljuba Benčina, svet pa je zaznamovala razprava o Gruziji, novi evropski varnostni strukturi ter organizaciji vrha OVSE v letu 2009. Skupna ministrska politična deklaracija ni bila sprejeta, potrjenih pa je bilo 13 ministrskih odločitev.

Politično-vojaška razsežnost
Stalno predstavništvo na Dunaju je sodelovalo pri neformalnih konzultacijah v okviru Stalnega sveta in Foruma za varnostno sodelovanje za krepitev sodelovanja obeh organov pri delovanju na politično-vojaškem področju. Glavna tema na Forumu za varnostno sodelovanje v prvi polovici leta je bila sestrelitev gruzijskega brezpilotnega letala, v oktobru pa varnost na medmrežju (*cyber security*). Na sejah varnostnega odbora, ki se ukvarja z nevojaškimi oblikami groženj varnosti, je bila razprava usmerjena na izvedbo ministrske odločitve o sodelovanju z Afganistanom. Na sejah koordinacij zveze NATO s področja Sporazuma o konvencionalnih silah v Evropi (CFE) je bil poudarek namenjen posledicam ruske odločitve o suspenzu izvajanja sporazuma.

Ekonomska in okoljska razsežnost
V ospredju druge, ekonomsko-okoljske razsežnosti je bila tema 16. ekonomsko-okoljskega foruma, ki se je osredotočala na sodelovanje med državami na področju pomorskih in notranjih plovnih poti, s ciljem izboljšanja varnosti in varovanja okolja.

Človekova razsežnost
V obdobju slovenskega predsedovanja EU se je stalno predstavništvo na področju človekove razsežnosti ukvarjalo predvsem s problematiko odpovedi opazovalne misije Urada za demokratične institucije in človekove pravice na ruskih predsedniških volitvah, z opazovanjem drugih volitev v regiji OVSE (v Gruziji, Uzbekistanu, Srbiji, Armeniji in Makedoniji), z možnostjo poglobitve sodelovanja med OVSE in pobudo Zavezništva civilizacij, s položajem zagovornikov človekovih pravic ter z usklajevanjem stališč EU glede odločitve o dnevnem redu in vsebini implementacijskega sestanka človekove razsežnosti, ki vsako leto poteka v Varšavi.

Regije in partnerji
Med regionalnimi vprašanji sta bili v ospredju Kosovo in Gruzija. Kosovo je bilo aktualno zaradi razglasitve neodvisnosti, prihodnost misije OVSE na Kosovu je bila vprašljiva. Med slovenskim predsedovanjem Svetu EU je bilo dogajanje v Gruziji nenehno na dnevnem redu OVSE. Pogosta tema je bilo zaostrovanje razmer v gruzijskih pokrajinah Južni Osetiji in Abhaziji ter iskanje možnosti za njihovo rešitev. Po avgustovskih spopadih med Gruzijo in Rusijo so se razmere tako zaostrile, da mandat misije OVSE v Gruziji za leto 2009 ni bil podaljšan.

SVET EVROPE

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri Svetu Evrope v Strasbourgu

Vodja predstavništva: Marjetica Bole

Od novembra 2007 do maja 2008 je Odboru ministrov Sveta Evrope predsedovala Slovaška, od maja do novembra pa Švedska, ki je predsedovanje novembra predala Španiji.

Na prvem plenarnem zasedanju Parlamentarne skupščine Sveta Evrope je bil 21. januarja za njenega novega predsednika za obdobje enega leta izvoljen Španec Lluis Maria de Puig.

Desetega marca je v Bruslju potekal 26. štiristranski sestanek med Svetom Evrope in EU (predsedovala mu je Slovenija). Razprava je bila osredotočena na dve točki, in sicer na predvolilno pomoč ter na Jugovzhodno Evropo/Zahodni Balkan.

Osmega maja se je 118. ministrskega zasedanja Sveta Evrope v Strasbourgu udeležil tudi minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel in v svojem nagovoru poudaril vlogo Sveta Evrope pri utrjevanju demokracije, pravne države in človekovih pravic.

Osemnajstega junija sta Svet Evrope in Agencija EU za temeljne pravice sklenila sporazum o sodelovanju. Za Svet Evrope je sporazum podpisal generalni sekretar Terry Davis, za EU pa državni sekretar za evropske zadeve Republike Slovenije Janez Lenarčič.

Septembra so potekali sestanki odbora ministrskih namestnikov v okviru reševanja krize v Gruziji. Ob robu 63. zasedanja Generalne skupščine Združenih narodov so se 24. septembra neformalno sestali ministri za zunanje zadeve držav članic Sveta Evrope in razpravljali o konfliktu med Gruzijo in Rusijo. Sestanek je bil organiziran na pobudo predsedujočega odboru ministrov, švedskega zunanjega ministra Carla Bildta.

ORGANIZACIJA ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ (OECD)

Ministrski svet OECD je 16. maja 2007 dal zeleno luč za začetek pristopnega procesa petih kandidatk za polnopravno članstvo v organizaciji, med njimi Slovenije. Dejansko vključevanje, ki ga na nacionalni ravni koordinira služba vlade za razvoj, se je začelo jeseni 2007 in se močno okrepilo v letu 2008, poteka pa na ravni posameznih vladnih resorjev in služb z ustreznimi delovnimi telesi OECD. Na intenzivnost pristopnega procesa kaže dejavno sodelovanje Slovenije v posameznih delovnih telesih OECD (z različnim pravnim statusom, odvisnim od odločitve konkretnega delovnega telesa) in sektorsko vključevanje v organizacijo znotraj njih. O tem sicer pričajo tudi pogosti stiki na visoki ravni: namestnica generalnega sekretarja OECD za širitev Thelma Askey je dvakrat delovno obiskala Slovenijo (25. januarja in 26. junija), nacionalni koordinator za OECD, minister brez listnice in predstojnik Službe Vlade Republike Slovenije za razvoj dr. Žiga Turk, je sodeloval na ministrskem svetu (4. in 5. maja), minister za okolje in prostor Janez Podobnik na zasedanju odbora OECD za okoljsko politiko (28. in 29. aprila), minister za javno upravo dr. Gregor Virant pa na zasedanju odbora OECD za javno upravo (22.–24. oktobra).

Slovenski veleposlanik v Parizu je generalnemu sekretarju OECD 18. julija uradno predal izhodiščni memorandum za pristop Republike Slovenije v OECD.

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Parizu je ob koncu leta uvedlo poseben oddelek za OECD, januarja pa se je začelo delovno vključevati v koordinacijo držav EU, v kateri bo Slovenija polnopravno sodelovala po včlanitvi v OECD.

MEDNARODNA ORGANIZACIJA ZA FRANKOFONIJO

Frankofonija je gibanje, ki je nastalo leta 1970. Delovanje te mednarodne organizacije temelji na zagovarjanju in spodbujanju svobode in spoštovanja človekovih pravic, pravne države, solidarnosti, demokracije, napredka in medkulturnega dialoga. Vanjo je vključenih 56 držav članic (tri s statusom pridružene članice) in 14 opazovalk, med njimi je od leta 1999 tudi Slovenija, ki razmišlja o morebitnem pridruženem članstvu v organizaciji.

Julija je bil v Parizu drugi sestanek za oceno uresničevanja nalog iz memoranduma, ki ga je poleg Slovenije podpisalo še 11 držav. Leta 2007 je usposabljanje končalo 265 slovenskih javnih uslužbencev, v prvi polovici leta 2008 pa 90. Posebej je bila poudarjena pomembna vloga Slovenije kot države opazovalke, ki je predsedovala EU in si prizadevala za uporabo francoskega jezika na vseh ravneh.

Leto je bilo v znamenju tradicionalnih dejavnosti, kulturnih dogodkov, sodelovanja s frankofonskimi veleposlaništvi, šolami in drugimi ustanovami ob tednu frankofonije marca. Številne dejavnosti so potekale skozi vse leto.

24. srečanje ministrske konference je bilo 15. in 16. oktobra 2008 v Quebecu v Kanadi, kjer je bil od 17. do 19. oktobra tudi XII. vrh frankofonije. Obeh zasedanj se je v imenu Republike Slovenije udeležila nacionalna koordinatorka za frankofonijo. V obeh nastopih so bili poudarjeni izkušnje Slovenije ob predsedovanju Svetu EU, vloga francoskega jezika in slovenska videnja svetovne okoljske problematike. Predstavljena je bila Evro-sredozemska univerza s sedežem v Sloveniji, ki aktivno sodeluje tudi z mrežo frankofonskih univerz ter z Univerzitetno agencijo za frankofonijo. Srečanja so bila priložnost za navezavo tesnejših dvostranskih stikov s frankofonskimi državami zunaj Evrope.

REGIONALNO SODELOVANJE

Jugovzhodna Evropa

Srednjeevropska pobuda (SEP)
V letu 2008 je pobudi predsedovala Moldavija. Trikrat so se sestali nacionalni koordinatorji, enkrat politični direktorji držav članic, potekali so tradicionalni sestanek ministrov za gospodarstvo v okviru ekonomskega foruma SEP, sestanek predstavnikov parlamentov SEP in Mladinski forum. Ob koncu predsedovanja so se 27. in 28. novembra v Kišinjovu sešli ministri za zunanje zadeve in predsedniki vlad držav članic. Sestanka se je udeležila generalna direktorica za načrtovanje politik in politično multilateralo na ministrstvu za zunanje zadeve, osrednja tema srečanja pa je bila »*Sodelovanje za evropsko prihodnost*«. V sklepnem dokumentu je bilo izraženo zadovoljstvo ob uspešnem izvajanju sklepov o preoblikovanju delovanja SEP za bolj učinkovito odzivanje v novih razmerah v Evropi, sprejetih na zadnjem sestanku pod bolgarskim predsedstvom novembra 2006 v Sofiji. Ocenili so, da bo vzhodno partnerstvo EU pomemben instrument za tesnejše politično in gospodarsko sodelovanje med EU, vzhodnoevropskimi državami in državami Kavkaza. Udeleženci so pohvalili šestmesečno predsedovanje Slovenije Svetu EU. Na sestanku predsednikov vlad je predsedovanje za leto 2009 prevzela Romunija.

Jadransko-jonska pobuda (JJP)
Od novembra 2007 do junija 2008 je pobudi predsedovala Hrvaška, na sestanku junija v Anconi pa je predsedovanje za naslednje enoletno obdobje prevzela Grčija. Pod hrvaškim predsedstvom je bil sprejet sklep o delovanju stalnega sekretariata, o čemer se je razprava začela leto poprej, med predsedovanjem Bosne in Hercegovine. Stalni sekretariat JJP s sedežem v Anconi ob pokroviteljstvu Dežele Marke vodi italijanski veleposlanik Alessandro Grafini. V obdobju predsedovanja Hrvaške sta bila sprejeta pravilnik in poslovnik za delovanje stalnega sekretariata, ki je bil odprt na predvečer sestanka visokih predstavnikov JJP v stari utrdbi *Cittadella*.

Hrvaška je kot predsedujoča preoblikovala način dela delovnih omizij. Njihovo število je bilo skrčeno, saj so države izkazale interes za sodelovanje predvsem v civilni zaščiti (boj proti gozdnim požarom), turizmu, pomorskem prometu in kulturi. Dvakrat so se sestali visoki predstavniki in dvakrat predstavniki pristojnih ministrstev v okviru delovnih omizij. Predsedovanje je Hrvaška sklenila konec maja z ministrskim sestankom v Zagrebu.

Kvadrilaterala
Predsedovanje pobudi se menja po abecednem vrstnem redu. V tem letu je na prošnjo Slovenije za zamenjavo to prevzela Madžarska. Sodelovanje je bilo usmerjeno v nadaljevanje političnega dialoga. Sestali so se predstavniki ministrstev za zunanje zadeve na izvedenski ravni, dvakrat pa politični direktorji in si izmenjali stališča o aktualnih političnih razmerah.

Madžarska je na drugem sestanku političnih direktorjev oktobra v Rimu predsedovanje za naslednje enoletno obdobje predala Sloveniji. Vlada je že potrdila predlagani program, ki predvideva sodelovanje v okviru političnega dialoga in na ravni pristojnih ministrstev.

Delovna skupnost Alpe-Jadran
Na podlagi odločitve plenarnega zasedanja novembra 2007 v Stegersbachu na avstrijskem Gradiščanskem je projektna skupina za odnose z EU na začetku leta 2008 začela delo pri oblikovanju statuta delovne skupnosti na osnovi Uredbe združenja o ozemeljskem sodelovanju (EZTS), ki bi položil temelje za ustanovitev evroregije na območju Alpe-Jadran-Panonija. V zvezi s tem so se v delu projektne skupine izoblikovale tri možne oblike preobrazbe: v evroregijo, v institucijo za uresničevanje projektov Delovne skupnosti Alpe-Jadran ali v pobudnico za razvoj in izvajanje skupnih transnacionalnih projektov. Delo je potekalo kontinuirano in sorazmerno uspešno. Vprašanja, ki zadevajo novo ime in sedež sekretariata evroregije, ter vprašanja njenega jamstva so za zdaj ostala nerešena. V tem procesu so predstavniki Slovenije (z ministrstva za zunanje zadeve in iz službe vlade za lokalno samoupravo) zagovarjali ustanovitev evroregije Alpe-Jadran-Panonija na podlagi Ured-

be združenja o ozemeljskem sodelovanju.

Pomembna tema v delu delovne skupnosti je bila tudi uvedba angleščine na sestankih njenih posameznih organov; po novem naj bi v delu projektnih skupin uporabljali le angleški jezik. Na novembrskem plenarnem zasedanju v Pamhagnu (avstrijsko Gradiščansko) je bila sprejeta skupna izjava, predsedujoča zvezna dežela Gradiščansko pa je predsedovanje v obdobju 2009–2010 predala Avtonomni deželi Furlaniji - Julijski krajini. Na sestanku se je Delovna skupnost Alpe-Jadran preimenovala v Delovno skupnost Alpe-Jadran-Panonija. Ob 30. obletnici njenega obstoja je Slovenija v Pilonovi galeriji v Vipavskem Križu priredila likovno razstavo umetnikov iz likovnih kolonij, ki so bile v 70. in 80. letih v okviru delovne skupnosti organizirane na Krasu.

Podonavsko sodelovanje
Po tretjem sestanku zunanjih ministrov sodelujočih držav v regionalni pobudi Podonavsko sodelovanje aprila 2007 v Beogradu je prišlo do zastoja. Ukrajina, ki je v Beogradu prevzela predsedovanje pobudi, je za 12. december načrtovala sestanek visokih uradnikov v Kijevu, a ga je naknadno prestavila na februar 2009.

Regionalni svet za sodelovanje (RCC)
Konec februarja se je Pakt stabilnosti za Jugovzhodno Evropo uradno preoblikoval v Regionalni svet za sodelovanje (RCC). Minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je imel ob tej priložnosti govor v imenu EU. Generalni sekretar Regionalnega sveta za sodelovanje Hidajet Biščević je predstavil strateški načrt dela za obdobje 2008–2009. Regionalni svet se je organizacijsko in kadrovsko konsolidiral do konca junija, ko sta začela delovati sekretariat in njegovo predstavništvo (»*liaison-office*«) pri Evropski komisiji v Bruslju.

Na prvem sestanku nadzornega odbora, katerega članica je tudi Slovenija, maja v Pomorju v Bolgariji je generalni sekretar predstavil dotedanje dejavnosti, povezane z zagonom delovanja sekretariata v Sarajevu in dokončanjem postopka izbire strokovnega in tehničnega osebja v sekretariatu in Uradu Regionalnega sveta za sodelovanje pri Evropski komisiji v Bruslju. Na drugem sestanku v oktobru je generalni sekretar obvestil o začetku določanja skupnih interesov in programov sodelovanja na petih prednostnih področjih med svetom, Evropsko komisijo in mednarodnimi finančnimi ustanovami. Na začetku decembra se je Slovenija udeležila drugega zasedanja sveta v Sarajevu, na katerem je generalni sekretar poročal o dejavnostih sekretariata od oktobra do decembra, predstavil prihodnje naloge sekretariata in generalnega sekretarja ter predlagal sprejetje finančnega pravilnika sekretariata.

Center za sodelovanje v Jugovzhodni Evropi (SECI Center)
Svet za skupno sodelovanje je zasedal junija in novembra v Carigradu. Delovna skupina za pripravo besedila nove konvencije SELEC se je sešla šestkrat. Po odstopu prejšnje koordinatorice pogajanj je bil na januarskem sestanku za koordinatorja imenovan predstavnik Slovenije. Dodatno pomoč je delovna skupina dobila med slovenskim predsedovanjem EU, ko so strokovnjaki EU sodelovali pri pripravi najpomembnejšega dela nove konvencije, in sicer vzpostavitvi informacijskega sistema in varstva osebnih podatkov.

Delovna skupina za SELEC je pripravila prvo besedilo osnutka konvencije, ki je nakazalo obrise končnega besedila. Povsem na novo je pripravila tudi protokol o privilegijih in imunitetah (prihodnjega) centra SELEC. Na zadnjih dveh sestankih je vnovič obravnavala besedilo osnutka konvencije.

Severna in Južna Amerika

Organizacija ameriških držav
Veleposlanik Slovenije v Združenih državah Amerike se je 26. junija udeležil izrednega sestanka Stalnega sveta Organizacije ameriških držav in predstavil direktivo EU o vračanju, ki ji je nasprotovala večina članic Organizacije ameriških držav. Ob robu sestanka se je srečal z zunanjima ministroma Peruja in Kolumbije.

Minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je 14. aprila z govorom nastopil na stalnem svetu Organizacije ameriških držav.

Arabska liga
Ministrskemu zasedanju EU in Arabske lige 11. in 12. februarja na Malti je na strani EU predsedoval minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel.

Med bližnjevzhodno turnejo se je minister dr. Rupel 18. marca v Kairu pogovarjal tudi z generalnim sekretarjem Amrom Muso, ki je gosta seznanil s pripravami na vrh Arabske lige v Damasku. Tega se je od 29. do 30. marca udeležil veleposlanik Republike Slovenije v Egiptu.

Generalni sekretar Amr Musa je obiskal Slovenijo 9. junija in se udeležil slavnostne inavguracije Evro-sredozemske univerze. Srečal se je tudi z ministrom za zunanje zadeve.

Bližnji vzhod

Organizacija islamske konference
Minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je 9. januarja v Ljubljani sprejel generalnega sekretarja Organizacije islamske konference dr. Ekmeleddina Ihsanogluja. Sogovornika sta se pogovarjala predvsem o medkulturnem dialogu kot eni od prednostnih nalog slovenskega predsedstva Svetu EU, pozornost pa sta namenila tudi slovenski pobudi za ustanovitev Evro-sredozemske univerze in položaju v Libanonu.

Zalivski svet za sodelovanje (GCC)
Minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel je 26. maja predsedoval 18. svetu Zalivskega sveta za sodelovanje in EU ter ministrskemu sestanku.

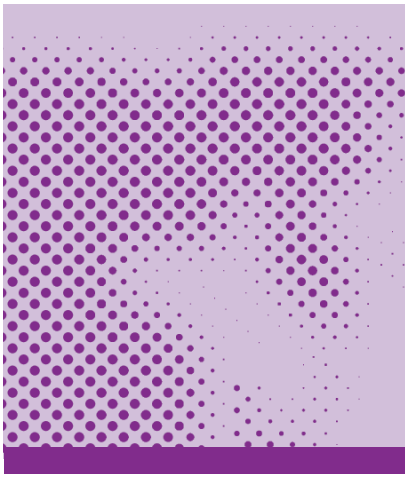

6 DRUGA POMEMBNEJŠA PODROČJA DELOVANJA

6

ČLOVEKOVE PRAVICE

V prvi polovici leta je Slovenija usklajevala in vodila spodbujanje človekovih pravic v skupni zunanji in varnostni politiki Evropske unije. V ospredju so bili še delovanje v Svetu za človekove pravice, priprave na članstvo v izvršnem odboru UNICEF v obdobju 2009–2011, priprave na predsedovanje Svetu Evrope od maja do novembra 2009 in 60. obletnica Splošne deklaracije človekovih pravic.

Kot predsedujoča država Svetu Evropske unije si je Slovenija prizadevala za krepitev učinkovitosti mehanizmov za spodbujanje človekovih pravic v skupni zunanji in varnostni politiki. Poleg rednih dialogov in konzultacij sta bila izvedena nova dialoga o človekovih pravicah z Afriško unijo in s Turkmenistanom. Svet Evropske unije v sestavi ministrov za zunanje zadeve je sprejel posodobljene različice treh od petih smernic Evropske unije o človekovih pravicah (smernice proti mučenju in drugemu nehumanemu ravnanju, proti smrtni kazni ter smernice za zaščito otrok v oboroženih spopadih). Izveden je bil vmesni pregled smernic o zagovornikih človekovih pravic, ki je bil osnova za sprejem posodobljenih smernic med francoskim predsedovanjem. S pripravo osnutkov nacionalnih strategij za deset pilotnih držav je Slovenija začela uresničevati smernice o pravicah otrok, sprejete decembra 2007.

Veliko pozornosti je bilo namenjene položaju človekovih pravic v posameznih državah. S skupno 74 demaršami in 34 javnimi izjavami je Slovenija opozorila na konkretne primere kršenja človekovih pravic. Posebno pozornost je namenila razmeram v Sudanu. Z izjavo Evropske unije ob obletnici prenosa zadeve Sudan/Darfur pred Mednarodno kazensko sodišče 31. marca in s sklepom Evropskega sveta je Evropska unija pod slovenskim predsedstvom sudanske oblasti pozvala k brezpogojnemu sodelovanju z Mednarodnim kazenskim sodiščem in napovedala, da bo v nasprotnem primeru resno premislila o ukrepih zoper odgovorne za največje kršitve človekovih pravic in mednarodnega prava. Veliko pozornosti je bilo namenjene tudi položaju človekovih pravic na Kitajskem, zlasti razmeram v Tibetu.

Slovenija si je prizadevala za celostni pristop, ki problematiko človekovih pravic tesneje povezuje z razvojno in varnostno politiko. Končni rezultat teh prizadevanj je bilo sprejetje sklepov Evropskega sveta, ki na konkretnem primeru pravic otrok, zlasti otrok v oboroženih spopadih, pozivajo članice in Evropsko komisijo k usklajenemu delovanju, pri katerem so upoštevane razvojne in varnostne razsežnosti in tudi človekove pravice. Gre za prvi primer, da je Evropski svet sprejel sklepe na temo človekovih pravic.

Kot predsedujoča Svetu Evropske unije je Slovenija okrepila tudi delovanje Unije v mehanizmih Organizacije združenih narodov, zlasti v Svetu za človekove pravice. Kot članica sveta se je ukvarjala s široko in vsebinsko zastavljenimi dejavnostmi ter bila pri njegovem delu izjemno dejavna. Svet za človekove pravice se je sestal na treh rednih in treh izrednih zasedanjih ter na posebnem spominskem zasedanju ob 60. obletnici Splošne deklaracije človekovih pravic.

Marčevsko sedmo redno zasedanje Sveta za človekove pravice je bilo z vidika Evropske unije pomembno predvsem zaradi sprejetja resolucij o položaju človekovih pravic v Severni Koreji in Burmi/Mjanmaru, s katerima se je podaljšal mandat posebnima poročevalcema za ti državi. Na zasedanju je v vlogi predsedujočega Svetu Evropske unije nastopil minister za zunanje zadeve dr. Dimitrij Rupel. Na junijskem osmem rednem zasedanju je nastopil predsednik republike dr. Danilo Türk. Glavni rezultat junijskega osmega zasedanja je bilo sprejetje poročil o pregledu prvih 32 držav v okviru splošnega periodičnega pregleda (UPR) ter nadaljevanje pregleda, racionalizacije in izboljšanja mandatov posebnih postopkov. Pregled se je nadaljeval tudi na septembrskem devetem rednem zasedanju sveta, ki je imenoval štiri nove posebne mehanizme ter podaljšal delo sedmim. Slovenija je na zasedanju sodelovala v »skupini prijateljev« za enakost med spoloma, v okviru Evropske unije pa je prevzela delo na področju enakosti med spoloma in pri tematiki otrok v oboroženih spopadih.

Organizirana so bila izredna zasedanja o položaju na zasedenih palestinskih ozemljih (januarja), o pravici do hrane (maja) in o kršitvah človekovih pravic v vzhodnem delu Demokratične republike Kongo (novembra). V prvih dveh primerih je Sloveniji kot predsedujoči Svetu Evropske unije uspelo prispevati h končnemu soglasnemu sprejetju pobud.

Leto je zaznamoval tudi začetek delovanja delovne skupine za splošni periodični pregled (UPR), ki bo v štirih letih pregledala stanje človekovih pravic v vseh 193 članicah Organizacije združenih narodov. Slovenija je bila članica trojke, odgovorne za končno poročilo za Bahrajn, Gvatemalo in Luksemburg, predstavniki ministrstva pa so sodelovali na vseh treh zasedanjih z vprašanji in priporočili za obravnavane države.

Prvič so zasedali tudi novi mehanizmi Socialni forum, Svetovalni odbor, Strokovni mehanizmi za pravice staroselcev in Forum za vprašanja manjšin ter številne delovne skupine, med katerimi velja omeniti delovno skupino za izbirni protokol k Mednarodnemu paktu o kulturnih, ekonomskih in socialnih pravicah, ki je po petih letih aprila uspešno sklenila pogajanje o besedilu izbirnega protokola. Ta pomeni mejnik v zgodovini splošnih človekovih pravic, saj omogoča pritožbe posameznikov in skupin tudi zaradi kršitev kulturnih, ekonomskih in socialnih pravic. Slovenija je bila dejavna tudi pri delu delovne skupine za uresničevanje pravic do razvoja.

Leta 2008 je bilo leto priprav na Durbansko pregledno konferenco o rasizmu, rasni diskriminaciji in drugih oblikah nestrpnosti, ki je potekala v Ženevi aprila 2009. Priprave na skle-

pni dokument pregledne konference so potekale v pripravljalnem odboru konference in v posebni neformalni medsejni delovni skupini.

Slovenijo je 31. januarja obiskala visoka komisarka za človekove pravice Louise Arbour, ki se je srečala z ministrom za zunanje zadeve dr. Dimitrijem Ruplom, z varuhinjo človekovih pravic dr. Zdenko Čebašek-Travnik in s predstavniki nevladnih organizacij. Z visoko komisarko sta se ob svojih obiskih v Ženevi srečala predsednik republike dr. Danilo Türk in minister dr. Dimitrij Rupel. S 1. septembrom jo je na položaju visoke komisarke zamenjala Navi Pillay.

Slovenija je 24. oktobra pred odborom za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk uspešno zagovarjala četrto redno periodično poročilo o izvajanju konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk. Soorganizirala je posvet glede možnega novega izbirnega protokola h konvenciji o otrokovih pravicah, s katerimi bi tudi otroci in mladostniki pridobili možnost pritožbe v primeru kršitev konvencije, ter panelno razpravo o pobudi za ustanovitev novega mehanizma za odpravo zakonov, ki diskriminirajo ženske.

Predstavniki Slovenije so bili dejavni pri delu Tretjega odbora Generalne skupščine Organizacije združenih narodov za socialna, humanitarna in kulturna vprašanja, ki je sprejel okrog 60 resolucij. Odbor je potrdil tudi okvirni strateški načrt Urada visoke komisarke za človekove pravice za leto 2010–2011. Soglasno je bila sprejeta slovensko-belgijska resolucija o mednarodni konvenciji o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije. Sprejeta je bila deklaracija o človekovih pravicah, spolni usmerjenosti in spolni identiteti.

Zasedanja komisije za status žensk med 25. februarjem in 7. marcem so se udeležili predstavniki ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter urada za enake možnosti. Na volitvah v subsidiarna telesa Ekonomskega in socialnega sveta Združenih narodov (ECOSOC) 29. aprila je bila Slovenija izvoljena v izvršni odbor UNICEF. Tretjega maja je bila v New Yorku slovesnost ob začetku veljavnosti konvencije o pravicah invalidnih oseb, ki jo je Slovenija že ratificirala. V novo ustanovljeni odbor za pravice invalidov je bil 3. novembra izvoljen kandidat Slovenije mag. Cveto Uršič.

Predstavniki ministrstva za zunanje zadeve in ministrstva za delo, družino in socialne zadeve so začeli priprave na članstvo v izvršnem odboru UNICE. Opredeljena so bila prednostna področja spodbujanja človekovih pravic v okviru priprav na predsedovanje Svetu Evrope.

V počastitev 60. obletnice sprejetja Splošne deklaracije človekovih pravic je ministrstvo z nagovorom državne sekretarke na ministrstvu za zunanje zadeve ter s priložnostnima publikacijama na temo promocije človekovih pravic v zunanji politiki Republike Slovenije in pravic otrok v zunanji politiki sodelovalo na osrednji prireditvi v državnem zboru.

Dejavnosti na področju preprečevanja trgovine z ljudmi

Dejavnosti v okviru zveze NATO

Zveza NATO je začela uresničevati svojo politiko v boju proti trgovini z ljudmi. Pomočnik generalnega sekretarja za obrambno politiko in načrtovanje Jiří Šedivý je kot visoki koordinator zavezništva za boj proti trgovini z ljudmi nadzoroval proces izvajanja. Kot prvi korak je zaprosil države za informacije o akcijskih načrtih na tem področju. Tudi Slovenija je v drugi polovici leta predložila svoj odgovor. Visoki koordinator se je zavzel za nadaljnje izboljšanje izvajanja politike v boju zoper trgovino z ljudmi, zlasti na področjih izobraževanja, poročanja in ukrepanja. Zveza NATO izvaja t. i. politiko nične tolerance (»*zero tolerance policy*«) za civilno in vojaško osebje, ki sodeluje v operacijah zavezništva.

Konec leta je visoki koordinator pripravil celovito poročilo, v katerem je predstavil nacionalne ukrepe v boju proti trgovini z ljudmi in uspehe pri vključevanju posameznih elementov politike zveze NATO v nacionalne dokumente držav članic zavezništva. Na tem področju velja omeniti sodelovanje z drugimi mednarodnimi organizacijami, zlasti z Organizacijo za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE). Zveza NATO si prizadeva, da njene sile v operacijah ne bi bile vključene v trgovino z ljudmi, o čemer ni še nikakršnih podatkov. V prihodnje bo zavezništvo pripravilo posebno kampanjo javne diplomacije, ki bo namenjena obveščanju vojakov v operacijah in širše javnosti. V šoli zveze NATO v Oberammergauu že potekajo tečaji za usposabljanje vojaškega osebja držav članic zavezništva in partnerskih držav.

Dejavnosti v okviru Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE)

Slovenija je aktivno sodelovala pri dejavnostih OVSE v boju proti trgovini z ljudmi, bodisi prek Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri OVSE na Dunaju bodisi prek predstavnikov pristojnih organov iz Slovenije in medresorske komisije za boj proti trgovini z ljudmi. Med slovenskim predsedovanjem Svetu Evropske unije v prvi polovici leta je predstavništvo uspešno sodelovalo z uradom posebne predstavnice OVSE za boj proti trgovini z ljudmi Eve Biaudet. Slovenija je v okviru OVSE tudi distribuirala uradno poročilo o delu medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za leto 2007.

Od 26. do 27. maja je na Dunaju potekala konferenca zavezništva proti trgovini z ljudmi na temo »*Trgovina z otroki – rešitve in izzivi na lokalni ravni*«. Sodelujoči so se strinjali, da sta preprečevanje trgovine z otroki in zaščita žrtev trgovine ustrezno in obsežno urejena v okviru mednarodnopravnih obveznosti in zavez OVSE, vendar je izvajanje teh obveznosti v državah še vedno največji problem, saj se pojav trgovine z ljudmi v regiji OVSE še naprej povečuje. Slovenija je dejavno sodelovala na konferenci in distribuirala uradno poročilo o delu medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za leto 2007, predstavnik Slovenije pa je predstavil glavne aktivnosti in napredek Slovenije na področju zaščite žrtev trgovine. Po konferenci je zasedal tudi odbor za človekovo dimenzijo OVSE, okrepljen s predstavniki in strokovnjaki iz prestolnic. Na odboru so udeleženci razpravljali o nacionalnih politikah

in dobrih praksah glede reintegracije in vračanja otrok, žrtev trgovine, ter iskanju trajnih rešitev, ki bi bile v interesu otrok.

Od 10. do 11. septembra se je na »*Konferenci OVSE o učinkovitem pregonu trgovine z ljudmi – izzivi in izkušnje*« v Helsinkih obravnavalo uresničevanje zavez sodelujočih držav OVSE glede kazenskega pregona trgovine z ljudmi, zlasti v zvezi s sprejetjem učinkovite zakonodaje, učinkovitega pregona storilcev kaznivih dejanj ter zagotovitve pravice do sodnega varstva za žrtve trgovine.

Od 22. do 23. septembra je na Dunaju potekal strokovni sestanek nacionalnih poročevalcev za boj proti trgovini z ljudmi iz sodelujočih držav OVSE.

Decembra so v Helsinkih zunanji ministri sodelujočih držav sprejeli odločitev o kazenskem pregonu trgovine z ljudmi, ki je pomenila nadaljevanje razprav s septembrske konference. Pri njenem usklajevanju in oblikovanju je bila dejavna tudi Slovenija, na podlagi te odločitve pa bo OVSE lahko bolj učinkovito in temeljito nadaljevala svoje delo. Dejstvo, da zunanji ministri sodelujočih držav OVSE že več let zapovrstjo na najvišji ravni sprejemajo odločitve s področja boja proti trgovini z ljudmi, kaže na pomen, ki ga tej problematiki namenja organizacija.

Pomoč žrtvam trgovine z ljudmi in njihova zaščita

Ministrstvo za zunanje zadeve je v skladu z akcijskim načrtom medresorske delovne skupine za boj proti trgovini z ljudmi za obdobje 2008/09 že peto leto zapored financiralo projekt »*Uvajanje mehanizma za prepoznavanje, pomoč in zaščito žrtev trgovine z ljudmi in/ali spolnega nasilja v azilnih postopkih v Sloveniji*« (PATS) v vrednosti 20.800 evrov. Tako je zagotovilo nadaljevanje prenosa znanja, ki so ga v okviru PATS razvile slovenske nevladne organizacije.

RAZVOJNO SODELOVANJE

Slovensko predsedovanje Svetu Evropske unije je na področju razvojnega sodelovanja v slovenskih zunanjih odnosih pustilo močan pečat in nova znanja.

Leto 2008 je označevalo pol poti do zastavljenega roka za izpolnitev razvojnih ciljev tisočletja (leta 2015). Mednarodna skupnost je ocenila svoje delovanje in rezultate pri izpolnjevanju danih zavez na več konferencah na visoki ali najvišji ravni (jeseni v New Yorku na vrhu o doseganju razvojnih ciljev tisočletja, v Akri na tretjem visokem forumu o učinkovitosti pomoči in konec leta na vrhu o financiranju za razvoj v Dohi). Jeseni so se začeli vse jasneje izrisovati obrisi prihajajoče finančne in gospodarske krize, kar je še dodatno poglobilo probleme, povezane z občutnimi nihanji cen hrane in energije, ter ogrozilo uresničevanje zavez mednarodnega razvojnega sodelovanja.

Skupna izhodišča za enoten nastop Evropske unije na navedenih konferencah so bila usklajena pod slovenskim predsedstvom in potrjena na zasedanju razvojnih ministrov maja ter junijskem zasedanju Evropskega sveta.

Konec leta 2007 je bilo mednarodno razvojno sodelovanje v znamenju naglega sprejemanja sporazumov o gospodarskem partnerstvu (SGP). Po pravilih Svetovne trgovinske organizacije so namreč takrat prenehale veljati ugodne trgovinske ureditve, ki jih je Evropska unija po določilih Cotonoujskega sporazuma omogočala skupini držav Afrike, Karibov in Pacifika (AKP). Zaradi nevarnosti prekinitve trgovinskih tokov so bili sklenjeni začasni trgovinski sporazumi. V letu 2008 so se nadaljevala pogajanja za sklenitev SGP, vzporedno pa so potekali postopki podpisovanja začasnih sporazumov. Pomembno pogajalsko izhodišče so sklepi o sporazumih o gospodarskem partnerstvu, sprejeti na razvojnem delu zasedanja Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose maja (zahteva po prožnosti Evropske komisije pri nadaljnjih pogajanjih). Pogajanja o SGP so eden pomembnejših trenutnih procesov v odnosih sever-jug. Njihov namen je pospešitev trgovinske menjave v smeri jug-jug (regionalna integracija), prek tega pa bolj celovito vključevanje gospodarstev držav v razvoju (77 držav AKP) v globalne tokove. Cilj te dolgoročne razvojne vizije je odpraviti temeljne vzroke revščine. Proces bo, vzporedno z začetkom pogajanj o drugi reviziji sporazuma iz Cotonouja, pomembno zaznamoval prihodnje odnose med Evropsko unijo in skupino držav AKP.

V ospredju slovenskega predsedstva Svetu Evropske unije so bila prizadevanja za dosego razvojnih ciljev tisočletja. Na podlagi sklepov Evropskega sveta iz decembra 2007 in po razpravah v delovnih telesih je razvojni del Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose maja sprejel sklepe na temo izpolnjevanja razvojnih ciljev, ki so bili izhodišče za nastop Evropske unije na jesenskih konferencah. Skupna stališča za nastop na septembrskem vrhu Združenih narodov o ciljih tisočletja v New Yorku je sprejel Evropski svet na junijskem zasedanju. Osnovno sporočilo je vključevalo potrditev zavez o izpolnjevanju danih obljub, učinkovito delitev dela z vključitvijo novih donatorjev in racionalizacijo s ciljem večje učinkovitosti razvojne pomoči.

Tretji forum na visoki ravni o učinkovitosti pomoči je dosegel napredek pri uresničevanju Pariške deklaracije o učinkovitosti razvojne pomoči in v sklepnem dokumentu (t. i. akcijskem načrtu iz Akre) na podlagi mednarodnih zavez podprl reforme, potrebne za pospešitev učinkovite rabe sredstev za razvojno pomoč, kar bi pripomoglo k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja do leta 2015. V letu 2008 je Slovenija pristopila k Pariški deklaraciji o učinkovitosti pomoči, ki jo je Organi-

zacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) sprejela leta 2005.

Mednarodna konferenca o financiranju za razvoj je pregledala dosežke pri uresničevanju zavez iz Monterreya iz leta 2002. Sprejeta je bila deklaracija o financiranju za razvoj iz Dohe, ki je kljub finančni krizi potrdila zavezanost povečevanju razvojne pomoči. Ta naj bi do leta 2015 dosegla raven 0,7 % bruto nacionalnega dohodka. V okviru Evropske unije se je temu cilju zavezala tudi Slovenija (za nove članice to pomeni 0,33 % bruto nacionalnega dohodka).

Mednarodna konferenca o financiranju za razvoj je posebno pozornost posvetila tudi inovativnim virom financiranja, med drugim na področju podnebnih sprememb. Pogajanja v okviru zasedanj pogodbenic Okvirne konvencije Organizacije združenih narodov o spremembi podnebja so se nadaljevala, decembrsko srečanje v Poznanju pa naj bi pripomoglo k uskladitvi ambiciozno zastavljenega sporazuma za obdobje po letu 2012.

Napredek je bil dosežen tudi pri reformi organizacije ekonomskega in socialnega razvoja znotraj Združenih narodov, in sicer v okviru sistema operativnih dejavnosti in okoljskega upravljanja. Na 63. zasedanju Generalne skupščine je bilo na ekonomskem področju sprejetih več kot 50 resolucij, ki predvidevajo številna srečanja na visoki ravni v prihodnjih letih, med drugim o razvojnih ciljih tisočletja, migracijah in razvoju, podnebnih spremembah, odpravi revščine in morebitni pregledni vrh o okolju in razvoju.

XII. ministrsko zasedanje Konference Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD XII) aprila v Akri je bilo namenjeno prenovi organizacije, odločitvi o novih usmeritvah dela na področju trgovine, razvoja in povezanih vprašanj s področja financ, tehnologije, naložb in trajnostnega razvoja. UNCTAD XII je sprejel ministrsko izjavo iz Akre in sklepni dokument »*Soglasje iz Akre*«, ki je začrtal dejavnosti organizacije v prihodnjih štirih letih. Sklepni dokument je poudaril pomen trgovine v smeri jug-jug in regionalnega povezovanja, obravnavo trgovine in problematike surovin v smislu gospodarskega napredka ter spodbujanje naložb in konkurenčnosti.

Iz poročila o uradni razvojni pomoči (ODA) Republike Slovenije za leto 2007, ki ga je pripravilo ministrstvo za zunanje zadeve, je razvidno, da je Slovenija v tem letu za razvojno sodelovanje namenila 39.523.567 evrov, kar pomeni 0,12 % bruto nacionalnega dohodka (v letu 2006 je Slovenija zanj namenila 35 milijonov evrov oz. enak delež BND). Ocenjujemo, da bo skupni znesek uradne razvojne pomoči Slovenije v letu 2008 vsaj na ravni iz leta 2007.

Del teh sredstev je bil namenjen multilateralni razvojni pomoči, predvsem v okviru proračuna Evropske unije in Združenih narodov ter njunih programov in agencij. Pretežen delež dvostranske razvojne pomoči je bil v skladu s slovenskimi prednostnimi območji namenjen državam Zahodnega Balkana in Vzhodne Evrope. Slovenija ima sklenjene sporazume o razvojnem sodelovanju z Albanijo, Bosno in Hercegovino, Makedonijo, Moldavijo in Srbijo. V letu 2008 sta bila podpisana sporazuma s Črno goro in Ukrajino, sporazum s Kosovom pa je bil v usklajevanju.

Okrepili smo sodelovanje s slovenskimi nevladnimi organizacijami s področja mednarodnega razvojnega sodelovanja. Predstavniki ministrstva so se redno posvetovali z vodstvom platforme slovenskih nevladnih razvojnih organizacij SLOGA o določitvi in izvajanju slovenske zunanje politike na področju razvojnega sodelovanja.

V letu 2008 je ministrstvo prvič pripravilo javni razpis, namenjen slovenskim nevladnim organizacijam za izvedbo razvojnih projektov na območjih Zahodnega Balkana, vzhodne evropske soseščine in podsaharske Afrike, v okviru katerega je bilo sofinanciranih osem projektov. Uspešno se je sklenilo sodelovanje v okviru triletnega regionalnega partnerskega programa, v katerem je ministrstvo sodelovalo s 100.000 evri sredstev in prek katerega je bilo izvedenih 14 slovenskih razvojnih projektov v Afriki in na Zahodnem Balkanu.

Ministrstvo kot soustanovitelj je prek Ustanove Skupaj omogočilo izvedbo projektov psihosocialne pomoči otrokom in staršem na nekaterih območjih strateškega zunanjepolitičnega interesa: na Kosovu, v Bosni in Hercegovini, Srbiji in Iraku. K pripravi in financiranju projekta v Iraku smo pritegnili tudi ministrstva za zdravje, za obrambo in za finance. Ministrstvo za zunanje zadeve je zagotavljalo dodatna sredstva za delovanje Ustanove Skupaj, hkrati pa podpiralo druge vladne razvojne organizacije, Center za razvoj financ (CEF), Center za evropsko prihodnost (CEP) ter Mednarodni sklad za razminiranje in pomoč žrtvam min (ITF).

Predstavniki ministrstva so koordinirali slovensko udeležbo na »*Evropskih razvojnih dnevih 2008*« v Strasbourgu na temo »*Vloga lokalnih skupnosti pri razvojnem sodelovanju*«.

Vzporedno z delovanjem na mednarodni ravni je ministrstvo aktivno vzpostavljalo notranje mehanizme za izvajanje mednarodnega razvojnega sodelovanja. Na podlagi junija 2006 sprejetega Zakona o mednarodnem razvojnem sodelovanju je državni zbor julija 2008 potrdil besedilo resolucije o mednarodnem razvojnem sodelovanju Republike Slovenije do leta 2015, ki določa sektorske in geografske prioritete slovenskega razvojnega sodelovanja. Ministrstvo za zunanje zadeve je v sodelovanju z drugimi pristojnimi ministrstvi določilo prednostni državi slovenskega razvojnega sodelovanja na Zahodnem Balkanu – Makedonijo in Črno goro, kamor bo Slovenija razvojno pomoč usmerjala programsko. V Makedoniji se želi Slovenija uvrstiti med vodilne donatorje razvojne pomoči, o čemer je obvestila tudi Evropsko komisijo.

Zaradi vse pogostejših in hujših naravnih nesreč mednarodna humanitarna skupnost namenja večjo pozornost preprečevanju njihovih negativnih posledic in povečevanju pripravljenosti prebivalstva nanje. Med slovenskim predsedovanjem Svetu Evropske unije je razvojni del Sveta za splošne zadeve in zunanje odnose sprejel sklepe, s katerimi se je Evropska unija zavezala k spreje-

tju kratko-, srednje- in dolgoročnih ukrepov v odgovor na naraščanje cen hrane. Evropska unija je za hitro odzivanje na dražitev hrane v državah v razvoju namenila milijardo evrov. Na podlagi sklepov je Evropska unija delovala na konferenci Organizacije združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) o svetovni varnosti preskrbe s hrano (Rim, 3.–5. junij). O tem je razpravljal tudi junijski Evropski svet, vprašanje pa je bilo vključeno tudi med prednostne naloge Evropske unije na 63. zasedanju Generalne skupščine. Ministrstvo za zunanje zadeve je za reševanje problema rasti cen hrane namenilo poseben prispevek Svetovnemu programu za hrano (WFP).

V letu 2008 se je ministrstvo odzvalo na številne humanitarne situacije po svetu. Za dvostransko humanitarno pomoč je namenilo 565.000 evrov, za prostovoljne prispevke multilateralnim humanitarnim organizacijam pa 125.000 ameriških dolarjev. Večino humanitarne pomoči ministrstvo posreduje v finančni obliki. Če slovenske nevladne humanitarne organizacije niso prisotne na območjih humanitarnih kriz, so partnerji ministrstva predvsem Mednarodni odbor Rdečega križa, Mednarodna federacija Rdečega križa, Karitas Internationalis, UNICEF in Svetovni program za hrano.

Dvostransko pomoč je Slovenija namenila prizadetim zaradi naravnih nesreč, kot so bile potres v Kirgizistanu, ciklon na Madagaskarju in potres na Kitajskem, pa tudi prizadetim v spopadih, ki so izbruhnili med Gruzijo in Rusijo ter v Severnem Kivuju v Demokratični republiki Kongo. Kot predsedujoča Svetu Evropske unije je sodelovala z Evropsko komisijo in državami članicami pri obravnavi vprašanja dostopa humanitarnih delavcev v Burmo/Mjanmar, ki jo je prizadel uničujoč ciklon. Pri pošiljanju humanitarne pomoči je ministrstvo sodelovalo tudi z drugimi pristojnimi ministrstvi.

MEDNARODNOPRAVNE ZADEVE

Strokovnjaki za mednarodno pravo z ministrstva za zunanje zadeve so pripravljali strokovna mnenja o vseh vprašanjih mednarodnega javnega prava in prava zunanjih odnosov Evropske unije ter spremljali njegov razvoj. Redno so se udeleževali nekaterih pomembnejših srečanj s področij mednarodnega javnega prava, evropskega prava in mednarodnega prava morja.

Predstavniki ministrstva so aktivno sodelovali tudi v diplomatskih in pogajalskih delegacijah pri sklepanju mednarodnih pogodb in drugih mednarodnopravnih vprašanjih. Dejavni so bili pri vprašanjih nasledstva nekdanje Socialistične federativne republike Jugoslavije, ustanavljanja mednarodnih organizacij in njihovega pravnega statusa, privilegijev in imunitet, prava zunanjih odnosov Evropske unije ter širitve Evropske unije na Hrvaško in reševanja mejnega spora med Slovenijo in Hrvaško. Spremljali so delo mednarodnih sodišč in tribunalov ter sodelovali pri ustanavljanju Evro-sredozemske univerze in pri projektu »*Matriosca AAP*«. Strokovnjaki za mednarodno pravo z ministrstva so vodili in koordinirali delo medresorske delovne komisije za človekove pravice, stalne koordinacijske skupine za omejevalne ukrepe in strokovne skupine za redakcijo slovenskih prevodov mednarodnih aktov, ki se objavljajo v Uradnem listu Republike Slovenije.

Jeseni je Slovenija aktivno sodelovala na zasedanju VI. (pravnega) odbora Generalne skupščine Združenih narodov, ob robu katerega je bil v tednu mednarodnega prava tradicionalni sestanek pravnih svetovalcev zunanjih ministrstev. Izvoljenih je bilo pet novih sodnikov Meddržavnega sodišča v Haagu. Jeseni je bil sklenjen tudi »*Bellingerjev dialog*« med Evropsko unijo in Združenimi državami Amerike o vprašanjih spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava v boju proti terorizmu. Novembra je bila Slovenija na 7. zasedanju skupščine držav pogodbenic Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča za triletno obdobje izvoljena v biro skupščine. V tem okviru potekajo priprave na pregledno konferenco držav pogodbenic Rimskega statuta, ki bo v prvi polovici leta 2010. Predstavniki ministrstva so se udeleževali tudi zasedanj Odbora pravnih strokovnjakov Sveta Evrope (CAHDI).

Sklepanje mednarodnih pogodb

Ministrstvo je glede sklepanja in ratifikacije mednarodnih pogodb dosledno izvajalo vse dejavnosti, za katere je pristojno po V. poglavju Zakona o zunanjih zadevah, skupaj z: dajanjem zavezujočih mnenj o tem, ali je posamezen mednarodni akt mednarodna pogodba ali ne (69. člen); dajanjem soglasij k pobudam za sklenitev mednarodnih pogodb in strokovnega mnenja k njihovim besedilom (70. člen); sodelovanjem v delegacijah za pogajanje (71. člen); vodenjem strokovne skupine za redakcijo slovenskih prevodov mednarodnih aktov, ki se objavljajo v Uradnem listu Republike Slovenije (sklep vlade); pripravo mednarodnih pogodb za podpis in pripravo pooblastil (73. člen); pripravo zakonov/uredb o ratifikaciji (75. in 76. člen); izvajanjem aktivnosti glede uveljavitve, registracije, hrambe in evidenc mednarodnih pogodb (78. in 79. člen).

Ministrstvo za zunanje zadeve je v postopek ratifikacije predložilo skupaj 40 mednarodnih pogodb, od tega jih je 15 z zakonom ratificiral Državni zbor Republike Slovenije, 25 pa vlada z uredbo. Julija je bil sprejet Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o zunanjih zadevah; za ta namen so predstavniki ministrstva pripravili spremembe in dopolnitve poglavja o sklepanju mednarodnih pogodb. Na predlog ministrstva je vlada sprejela tudi Akt o ustanovitvi Stalne koordi-

nacijske skupine za omejevalne ukrepe. V letu 2008 je Slovenija navezala diplomatske odnose s Kosovom.

Predsedovanje Svetu Evropske unije
V okviru Evropske unije je sektor za mednarodno pravo na ministrstvu pokrival štiri delovne skupine Sveta Evropske unije s področja mednarodnega prava, ki jim je Slovenija v prvi polovici leta tudi predsedovala – delovno skupino za mednarodno javno pravo (COJUR), delovno skupino za mednarodno kazensko sodišče (COJUR/ICC), delovno skupino za pravo morja (COMAR) in delovno skupino Relex v sestavi za omejevalne ukrepe (Relex/Sankcije). Maja so Evropska unija in Združene države Amerike v Bruslju skupaj organizirale seminar o finančnih sankcijah. Junija je Slovenija aktivno sodelovala na skupščini držav pogodbenic konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu ter na neformalnem posvetovalnem procesu.

Lizbonska pogodba
Državni zbor Republike Slovenije je 29. januarja sprejel zakon o ratifikaciji Lizbonske pogodbe, ki spreminja Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o ustanovitvi Evropske skupnosti. S tem je Republika Slovenija Lizbonsko pogodbo potrdila kot druga država članica Evropske unije.

Lizbonska pogodba, ratifikacijski postopki po državah članicah in njena uveljavitev so bili tudi ena od prednostnih usmeritev slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije. Slovenija je pozorno spremljala procese ratifikacije v drugih državah članicah povezave in začela pripravljalna dela za izvajanje Lizbonske pogodbe. Slovenija verjame, da je Lizbonska pogodba dober dokument, ki bo Evropski uniji zagotovil večjo demokratičnost, učinkovitost in transparentnost ter ji omogočil vidnejšo vlogo v svetu.

60. obletnica Komisije Združenih narodov za mednarodno pravo
Leto 2008 je zaznamovalo praznovanje 60. obletnice delovanja Komisije Združenih narodov za mednarodno pravo. Ta je pristojna za kodifikacijo in razvoj mednarodnega prava ter je doslej obravnavala nekatere ključne teme sodobnih mednarodnih odnosov, kot so diplomatski in konzularni odnosi, pogodbeno pravo, nasledstvo držav, mednarodni zločini, pravo morja in odgovornost držav. Majski slovesnosti ob 60. obletnici delovanja komisije v Ženevi je sledil seminar, na katerem so sodelovali člani komisije, predstavniki držav in akademskih krogov. Ob tej priložnosti je ministrstvo za zunanje zadeve skupaj z Društvom za mednarodno pravo za Slovenijo in katedro za mednarodno pravo na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani 23. oktobra organiziralo znanstveni simpozij ter hkrati izdalo »*Zbornik znanstvenih razprav ob 60. obletnici Komisije Združenih narodov za mednarodno pravo*«. Zbornik več kot štirinajstih prispevkov slovenskih avtorjev, ki se z mednarodnim pravom ukvarjajo bodisi v teoriji bodisi v praksi, prikazuje delovanje, dosežke in aktualne teme v obravnavi Komisije za mednarodno pravo.

60. obletnica Splošne deklaracije človekovih pravic
Ministrstvo za zunanje zadeve je posebno pozornost namenilo tudi počastitvi 60. obletnice Splošne deklaracije človekovih pravic. Ob tej priložnosti je izdalo zbirko dokumentov »*Poročila Slovenije po mednarodnih pogodbah Združenih narodov o človekovih pravicah*«, ki združuje besedila vseh temeljnih konvencij in protokolov Združenih narodov o človekovih pravicah ter vsa uvodna in periodična poročila Republike Slovenije pogodbenim telesom, ki jih omenjeni dokumenti ustanavljajo. S tem so bila prvič na enem mestu in v slovenskem jeziku zbrana vsa poročila, ki kažejo, kako Republika Slovenija razume izvajanje svojih mednarodnih pogodbenih obveznosti s področja človekovih pravic.

GOSPODARSKA DIPLOMACIJA

Dvostranska gospodarska diplomacija
Ministrstvo za zunanje zadeve je eden ključnih akterjev uveljavljanja in zaščite interesov slovenskega gospodarstva na tujih trgih in je dejavno pri spodbujanju gospodarskih odnosov s tujino.

Ob robu Strateškega foruma Bled je 31. avgusta in 1. septembra organiziralo srečanja med visokimi gosti foruma in predstavniki slovenskega gospodarstva.

Za reševanje problematike prodaje premoženja slovenskih podjetij v Srbiji je ministrstvo od začetka leta izvajalo številne diplomatske dejavnosti. Skupaj s pristojnimi ministrstvi (za pravosodje, finance in gospodarstvo), Skladom Republike Slovenije za nasledstvo in z visokim predstavnikom za vprašanja nasledstva si je prizadevalo za celostno in čim hitrejšo rešitev težav vseh slovenskih podjetij, ki bi jim izvajanje srbske privatizacijske zakonodaje prizadejalo škodo na premoženju v Srbiji. Ministrstvo za zunanje zadeve je vodilo akcijo, ki je prispevala k preklicu in odpovedi štirih dražb premoženja slovenskih podjetij, ki so bile razpisane v obdobju od avgusta do oktobra.

V dejavnosti ob obiskih Vlade Republike Slovenije v slovenskih regijah je bil vključen tudi minister za zunanje zadeve ali njegov namestnik. Vlada je v letu 2008 obiskala štiri slovenske regije – Goriško, Posavsko, Notranjsko-kraško in Zasavje.

Predstavnik ministrstva je zastopal interese slovenske zunanje politike v svetu Javne agencije Republike Slovenije za podjetništvo in tuje naložbe (JAPTI), svetu Centra za mednarodno sodelovanje in razvoj (CMSR) ter komisiji Slovenske izvozne in razvojne banke, d. d. (SID) za pospeševanje mednarodne menjave.

Večstranska gospodarska diplomacija
Ministrstvo je v sodelovanju s Službo Vlade Republike Slovenije za razvoj koordiniralo dejavnosti, povezane z vključevanjem v Organizacijo za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD). Največ naporov je bilo vloženih v pripravo izhodiščnega memoranduma Republike Slovenije za vstop v OECD, v katerem so bila predstavljena stališča Slovenije do sprejetih aktov te mednarodne organizacije. S predajo izhodiščnega memoranduma generalnemu sekretarju OECD so se julija začela tehnična pogajanja med Slovenijo in OECD, ki se usklajujejo v okviru medresorske delovne skupine za pristop Slovenije v OECD.

Predstavnik ministrstva je celovito zastopal interese Republike Slovenije v delovni skupini Sveta Evropske unije za članice Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA).

Ministrstvo je sodelovalo pri pripravi prispevkov, v delegaciji predsedujoče Svetu Evropske unije na zasedanju Konference Združenih narodov za trgovino in razvoj (UNCTAD XII) in v delegaciji predsedujoče Evropski uniji na zasedanju Odbora za industrijski razvoj Organizacije Združenih narodov za industrijski razvoj (UNIDO).

Ministrstvo je spremljalo pogajanja v okviru razvojne agende iz Dohe.

Predstavniki ministrstva so v okviru svojih pristojnosti izvajali dejavnosti za uveljavljanje interesov slovenskega gospodarstva na tujih trgih. Na vrhunskih srečanjih Evropske unije z Japonsko, Latinsko Ameriko, Združenimi državami Amerike ter Ruske federacije so potekali pogovori o poglobitvi dvostranskih gospodarskih odnosov.

Na področju multilateralne dejavnosti je bilo ministrstvo vključeno v prizadevanja Slovenije za pridobitev sedeža nadzornega organa *Galileo* (GSA). Predstavniki ministrstva so sodelovali v delovni skupini za pridobitev sedeža GSA, v kateri so si skupaj s predstavniki drugih državnih ustanov (ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, urada za varovanje tajnih podatkov, ministrstva za promet, Službo vlade Republike Slovenije za evropske zadeve) izmenjavali informacije o stanju projekta ter načrtovali nadaljnja prizadevanja za pridobitev sedeža GSA.

Energetska politika
Med predsedovanjem Svetu Evropske unije je ministrstvo za zunanje zadeve skupaj z drugimi pristojnimi ministrstvi sodelovalo pri usklajevanju stališč za sprejemanje tretjega energetskega svežnja za liberalizacijo notranjega trga z elektriko in plinom v Evropski uniji, podnebno-energetskega svežnja in strateškega energetskega tehnološkega načrta. Obenem je sooblikovalo prizadevanja Slovenije za celovito izvajanje evropske energetske zakonodaje v državah članicah Energetske skupnosti za Jugovzhodno Evropo.

Ministrstvo za zunanje zadeve je zagotovilo podporo ministrstvu za gospodarstvo pri organizaciji dogodka v sklopu evropskega tedna trajnostne energije, ki je potekal v Bruslju na začetku leta na temo evropskega strateškega energetskega tehnološkega načrta in širitve Energetske skupnosti za Jugovzhodno Evropo.

Predstavniki ministrstva so bilo vključeni v vsebinske priprave na Strateški forum Bled, ki je potekal na temo »*Energija in podnebne spremembe: Si.nergija za prihodnost*«.

Z namenom zagotovitve večje diverzifikacije energetskih virov in povečanja energetske varnosti Slovenije je ministrstvo sodelovalo v delovnih telesih, ki obravnavajo gradnjo energetskih objektov v soseščini oziroma na ozemlju Republike Slovenije (plinski terminali, naftovodne in plinovodne povezave).

Skupaj s predstavniki ministrstva za gospodarstvo ter ministrstva za okolje in prostor je sodelovalo na pripravljalnih konferencah za ustanovitev mednarodne agencije za obnovljive vire IRENA.

Infrastruktura
Ministrstvo za zunanje zadeve je v okviru svojih pristojnosti sodelovalo pri projektu vzpostavitve V. evropskega koridorja. Predstavnik ministrstva se je aktivno udeleževal zasedanj medvladne slovensko-italijanske komisije za gradnjo železniške proge Trst–Divača/Koper–Divača.

KULTURNO SODELOVANJE

Leto 2008 je bilo evropsko leto medkulturnega dialoga. Ta je bil hkrati ena od prednostnih nalog slovenske zunanje politike. Zunanjepolitično razsežnost razprav o medkulturnem dialogu lahko orišemo v treh točkah:

- kot politični in civilnodružbeni dialog o identiteti, prihodnosti, viziji in skupnih vrednotah ter usmeritvah 27 članic Evropske unije v okviru projektov, načrtovanih v evropskem letu medkulturnega dialoga,
- kot dialog med narodi in kulturami Zahodnega Balkana, v povezavi s prednostno nalogo širitve Evropske unije,
- kot dialog kultur, religij in civilizacij v sredozemskem prostoru.

Ministrstvo za zunanje zadeve je aktivno sodelovalo v Nacionalnem koordinacijskem odboru za evropsko leto medkulturnega dialoga in izvedlo nekaj odmevnih dogodkov.

Mednarodno konferenco »*Nove paradigme, novi modeli – kultura v zunanjih odnosih Evropske unije*«, ki je potekala v Ljubljani 13. in 14. maja, je organiziralo ministrstvo za zunanje zadeve v sodelovanju z Evropsko komisijo, Evropsko fundacijo za kulturo ter zunanjima ministrstvoma Avstrije in Nizozemske. Konferenca

Predstavitev Jureta Miklavca na bienalu industrijskega oblikovanja v St. Etiennu – Regionalno partnerstvo – kulturna platforma (foto: Barbara Predan).

je temeljila na sporočilu o evropski agendi za kulturo v svetu globalizacije, ki ga je sprejela Evropska komisija maja 2007, potrdili pa so jo ministri za kulturo iz držav članic novembra 2007.

Konferenca je s konstruktivnim posvetom v delavnicah zagotovila trdno osnovo za vključevanje kulturne razsežnosti v zunanje odnose Evropske unije in za njihovo krepitev s kulturnimi sestavinami.

Priporočila konference so bila predstavljena na Svetu Evropske unije za izobraževanje, mladino in kulturo (21. maja), Svetu za splošne zadeve in zunanje odnose (26. maja), evrosredozemskem ministrskem sestanku o kulturi (30. maja) ter Evropskem svetu (19. in 20. junija). Svet za izobraževanje, mladino in kulturo (20. novembra) je sprejel sklepe o spodbujanju kulturne raznolikosti in medkulturnega dialoga v zunanjih odnosih Unije in njenih držav članic.

Ministrstvo za zunanje zadeve je z diplomatsko-konzularnimi predstavništvi izvedlo kulturni program predsedovanja Republike Slovenije Svetu Evropske unije, ki je obsegal 178 kulturno-promocijskih projektov v več kot 52 državah po svetu.

Kulturni program je vključeval širok spekter umetniških zvrsti: koncerte, gledališke, lutkovne in plesne predstave, likovne, poljudne in zgodovinske razstave, predstavitve slovenske književnosti, filma in sodobne umetnosti. Program se je delno izvajal tudi s pomočjo donatorskih sredstev podjetij, ki delujejo v tujini.

Drugi večji projekti

Ministrstvo poseben poudarek namenja medresorskim pobudam, kamor sodi spodbujanje dialoga med znanostjo in umetnostjo. Skupaj z galerijo *Kapelica* in evropskim komisarjem za znanost dr. Janezom Potočnikom od leta 2006 izvaja program »*Galerija LJ COSINUS BRX*«. V letu 2008 so bile v prostorih Evropske komisije postavljene razstave Marka Peljhana, Polone Tratnik ter skupna razstava Andreja Kamnika in Iztoka Amona.

Ministrstvo je skupaj z muzejem *Smithsonian Air and Space Museum* v Washingtonu organiziralo spominski simpozij ob 80. obletnici prve izdaje knjige Hermana Potočnika Noordunga »*Problem potovanja po vesolju*«. Simpozija, katerega cilj je bil prispevati k popularizaciji Potočnikovega dela in njegovih idej, so se udeležili vidni strokovnjaki, med njimi Sunita Williams, astronavtka slovenskega porekla, dr. Frederick Ordway, raziskovalec vesolja in znanstvenik, tehnični svetovalec pri filmu »*Odiseja 2001*«, dr. Michael Neufeld, vodja oddelka za zgodovino vesolja v muzeju *Smithsonian Air and Space Museum*, Frederic Nordlund, vodja pisarne Evropske vesoljske agencije v Washingtonu, dr. Dušan Petrač,

Predstavitev društva Oloop na bienalu industrijskega oblikovanja v St. Etiennu – Regionalno partnerstvo – kulturna platforma.

upokojeni raziskovalec laboratorija *Jet Propulsion Laboratory*, dr. John Logsdon, direktor Inštituta za vesoljsko politiko na Univerzi George Washington, ter Dragan Živadinov, umetnik in vesoljski kandidat iz Slovenije. Ob tej priložnosti je bila po simpoziju na Veleposlaništvu Republike Slovenije v Washingtonu odprta razstava »*8008: The Problem of Space Travel*« umetnikov Dunje Zupančič, Mihe Turšiča in Dragana Živadinova. Razstava tematsko obravnava znanstveno delo Hermana Potočnika Noordunga.

Ministrstvo v Jugovzhodni Evropi in na drugih prednostnih območjih spodbuja regionalne povezave, ki imajo kompleksen, dolgoročen značaj in lahko bistveno prispevajo h gradnji infrastrukture, ne le fizične, temveč tudi duhovne. V ta namen že od leta 2006 finančno podpira literarno revijo *Sarajevski zvezki*, ki povezuje kulturni prostor nekdanje skupne države in je začela izhajati leta 2002 na pobudo skupine pisateljev in intelektualcev iz držav Zahodnega Balkana (Bosne in Hercegovine, Črne gore, Hrvaške, Makedonije, Slovenije in Srbije). Glavni cilj *Sarajevskih zvezkov* je vnovična vzpostavitev prekinjenih vezi med sorodnimi kulturami v regiji in širše ter ustvarjanje javnega foruma, ki bi dialog med pisatelji in intelektualci vnovič dvignil na visoko raven in ga pospešil. Ministrstvo je podprlo izid tematske številke *Sarajevskih zvezkov* »*The best of the Sarajevo Notes*«, ki je bila uspešno predstavljena v Ljubljani, v Tirani, Skopju, Amsterdamu in Bruslju.

Ustavna skrb za slovenščino je prav tako medresorska tema, pri kateri ministrstvo za zunanje zadeve v okviru Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani sodeluje v svetu za slovenščino na tujih univerzah, v odboru Seminarja slovenskega jezika, književnosti in kulture ter v svetu tečajev slovenščine. Ministrstvo z aktivnim sodelovanjem diplomatsko-konzularnih predstavništev z lektorati tvorno prispeva k širitvi in razvoju slovenskega jezika v tujini. Mnogo slovenskih diplomatskih predstavnikov se je v letu 2008 srečalo z vodstvi tujih univerz, obiskalo slovenske lektorate in sodelovalo pri projektu »*Svetovni dnevi slovenske literature na filmu*«, ki je na tujih univerzah naletel na izjemen odziv.

Ministrstvo je sofinanciralo publikacijo Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik Univerze v Ljubljani »*Žepna slovenščina*«, uporabni priročnik za tujce, ki se prvič srečajo s slovenščino.

Z namenom širjenja zavesti o obstoju slovenskega jezika v naši neposredni soseščini je ministrstvo sofinanciralo postavitev spominske plošče Gregoriu Alasii da Sommaripi, duhovniku in učitelju med Slovenci v Devinu (1578–1626), ki je sestavil prvi italijansko-slovenski slovar. Plošča je bila postavljena na Devinskem gradu.

Dvostranski odnosi

- redno letno zasedanje slovensko-ameriškega odbora za izbor Fulbrightovih štipendistov;
- ministrstvo spremlja in podpira delovanje slovenske mreže *Fundacije Anna Lindh* (ALF);
- ministrstvo spremlja in podpira delovanje Azijsko-evropskega foruma (ASEF); v Sloveniji sta bili v tem letu izvedeni dve aktivnosti ASEF: *Lecture Tour: The EU through the eyes of Asia: The case of China and Hong Kong* februarja v sodelovanju z Univerzo Ljubljana in promocija nove spletne strani za sodelovanje med kulturniki *Culture360* maja v *Bunkerju*;
- ministrstvo za zunanje zadeve skupaj z ministrstvom za kulturo aktivno sodeluje v dejavnostih EUNIC (*European Union National Institutes for Culture*), omeniti velja zlasti slovensko udeležbo na prvem kulturnem vrhu Kitajske in EUNIC v oktobru ter sodelovanje v projektu »*East Coast Europe*« v EUNIC New York;
- v okviru Regionalnega partnerstva – Kulturne platforme srednjeevropskih držav so se umetniki iz držav članic predstavili na »*Dnevih poezije in vina*« v Medani ter na novembrskem bienalu industrijskega oblikovanja v St. Etiennu, iz Slovenije sta sodelovala društvo *Oloop* ter oblikovalec Jure Miklavc;
- ministrstvo je nadaljevalo sofinanciranje projekta Ustanove Skupaj »*Psihosocialna pomoč otrokom skozi likovno izražanje*« na Kosovu;
- ministrstvo je sodelovalo v delovni skupini za kulturo Srednjeevropske pobude;
- ministrstvo je sodelovalo pri nekaterih rednih kulturnih projektih, med njimi »*First Novel Festival*« v Budimpešti, *TransEuropa* v Rimu, na mednarodni delavnici za vizualno umetnost v organizaciji Fundacije Ratti v Comu v Italiji ter na razstavi mladih likovnih umetnikov *MOYA* na Dunaju.
- ministrstvo v okviru pobud Evropske unije in samostojno sodeluje z državami zunaj Unije, predvsem z državami Zahodnega Balkana, evropske sosedske politike in Sredozemlja, prek projektov Evropske unije (ALF, ASEF, EUNIC) in v dvostranskem sodelovanju.

Razstava Polone Tratnik v galeriji Lj Cosinus Brx.

ANALITIKA

Leto 2008 je pomenilo vrh dosedanjih aktivnosti analitike ministrstva za zunanje zadeve. Dinamika dela se je močno povečala v drugi polovici leta 2007, nadaljevala med predsedovanjem v prvi polovici leta in bila v veliki meri enako intenzivna tudi v drugi polovici. Največ pozornosti je bilo usmerjene v prednostna tematska področja slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije in interdisciplinarno obravnavo v okviru križanja različnih tem prek kompleksnejših večrazsežnostnih analiz.

Ministrstvo je pripravljalo redne tedenske preglede in napovednike pomembnejših mednarodnih dogodkov doma in v tujini ter izdalo poročilo ministrstva za leto 2007 v tiskani in elektronski obliki. Po koncu predsedovanja je izdalo publikacijo »*Predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije*« v slovenščini in angleščini, jeseni pa začelo obsežnejši projekt »*Enake možnosti v slovenski diplomaciji*«, s katerim želi raziskati stanje na področju enakosti zaposlenih glede na različne dejavnike ter predlagati izboljšave.

Predstavniki ministrstva so opravili dvostranske konzultacije s predstavniki kitajskega in madžarskega oddelka za politično načrtovanje. Konzultacij je bilo zaradi obveznosti v okviru predsedovanja manj kot v letu poprej. Vodja oddelka za politično načrtovanje na kitajskem ministrstvu za zunanje zadeve je bil na slovensko pobudo gost neformalnega srečanja vodij političnega načrtovanja zunanjih ministrstev držav članic Evropske unije v organizaciji slovenskega predsedstva. Nadaljevalo se je dobro sodelovanje z ustanovo *Bertelsmann*, s katero je ministrstvo soorganiziralo konferenci »*Izzivi predsedovanja EU*« v Parizu in Pragi. Maja sta na Brdu potekala sklepni modul 8. evropskega diplomatskega programa in srečanje vodij usposabljanja z ministrstev za zunanje zadeve držav članic in iz institucij Evropske unije, ki ga je v imenu predsedujoče Slovenije organiziral sektor za načrtovanje politik na ministrstvu za zunanje zadeve. Ministrstvi za zunanje zadeve Slovenije in Francije sta sodelovali pri organizaciji srečanja vodij diplomatskih arhivov, ki je simbolično potekalo na zadnji dan slovenskega in prvi dan francoskega predsedovanja.

Ministrstvo je drugič izvedlo razpis za najboljša diplomska in magistrska dela ter doktorske disertacije, s katerim želi poglobiti sodelovanje z akademskimi krogi na temo mednarodnih odnosov in zunanje politike ter spodbuditi mlajše kadre k raziskovalnemu delu v povezavi z delovanjem diplomacije v praksi.

Analitiki ministrstva za zunanje zadeve so v letu 2008 izvedli dvoje bilateralnih konzultacij (leto poprej šest), soorganizirali šest dogodkov (leto poprej štiri) in se udeležili 15 izbranih mednarodnih dogodkov (leto poprej štirih).

7 MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE V ŠTEVILKAH

7

ZAŠČITA INTERESOV

Število izdanih potnih listov se je v primerjavi z letom 2007, ko je bilo zaradi odhodov v tujino pred prevzemom predsedovanja Svetu Evropske unije izdano večje število službenih potnih listov, zmanjšalo za 16,3 %.

Število potnih listov, ki jih je izdalo ministrstvo za zunanje zadeve v letu 2008	
državljanom Republike Slovenije v tujini	2.496
službeni potni listi	148
diplomatski potni listi	330
potni listi za vrnitev	324
posmrtni potni listi	124
skupaj	**3.422**

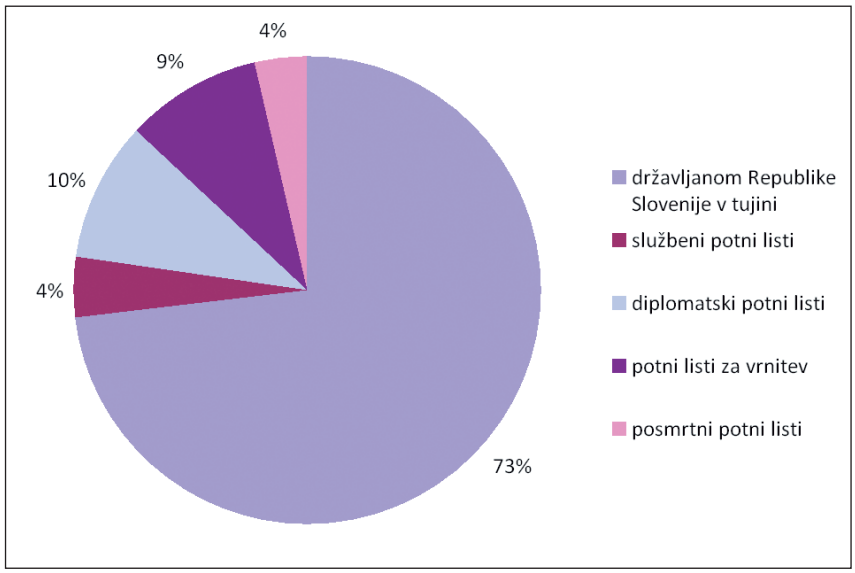

Izdani potni listi v letu 2008

Število obravnavanih vlog za izdajo vizuma se je v primerjavi z letom 2007 povečalo za 16,7 %.

Izdajanje slovenskih vizumov na diplomatsko-konzularnih predstavništvih				
	2005	**2006**	**2007**	**2008**
obravnavane vloge	124.354	100.338	88.359	103.095
izdani vizumi	118.976	95.031	84.887	98.856
zavrnjene vloge	5.378	5.307	3.472	4.239

Najpogostejša konzularna opravila v letu 2008 so bila:

- pridobitev potnega lista;
- pridobitev vizuma;
- sprejem vlog za izdajo dovoljenja za (prvo) prebivanje (sprejetih 16.171 vlog oz. 61,67 % več kot v letu 2007) in vročanje dovoljenj;
- posredovanje zaprosil za pravno pomoč (6617 postopkov mednarodne pravne pomoči);
- posredovanje vlog v zvezi z državljanstvom (1357 vlog, od tega za sprejem v državljanstvo 1033, za ugotovitev državljanstva 234 in za odpust iz državljanstva 75 vlog);
- obveščanje o priporu oz. zaporu državljanov Republike Slovenije v tujini in tujih državljanov v Republiki Slovenije ter o prometnih nesrečah in smrti državljanov (slovenskih v tujini in tujih v Republiki Sloveniji);
- pomoč pri urejanju zapuščin;
- poizvedbe po pogrešanih osebah;
- pomoč državljanom v stiski;
- izdaja različnih potrdil;
- posredovanje informacij, povezanih z urejanjem zadev;
- posredovanje ter vročanje izgubljenih dokumentov in predmetov;
- urejanje vpisa sprememb osebnih stanj in naslovov v tujini živečih državljanov;
- overitve listin, namenjenih v tujino, in tujih listin, namenjenih uporabi v Sloveniji;
- urejanje dovoljenj za prelete ter pristanke domačih in tujih državnih letal (1121 dovoljenj), vplutje tujih (državnih in vojaških) ladij v pristanišče Koper (7 prošenj), prečkanje tujih vojaških sil prek ozemlja Republike Slovenije (24 prošenj).

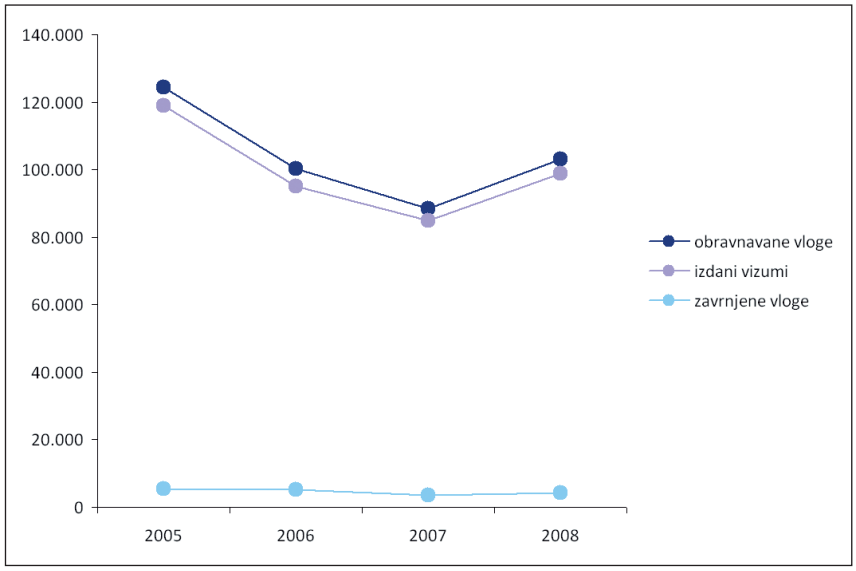

Izdajanje slovenskih vizumov v obdobju 2005–2008

ODNOSI Z JAVNOSTMI

V letu 2008 je bilo 65 izjav za medije, 9 novinarskih konferenc in 628 sporočil za javnost.

	2005	2006	2007	2008
sporočila za javnost	722	530	707	628
novinarske konference	18	11	12	9

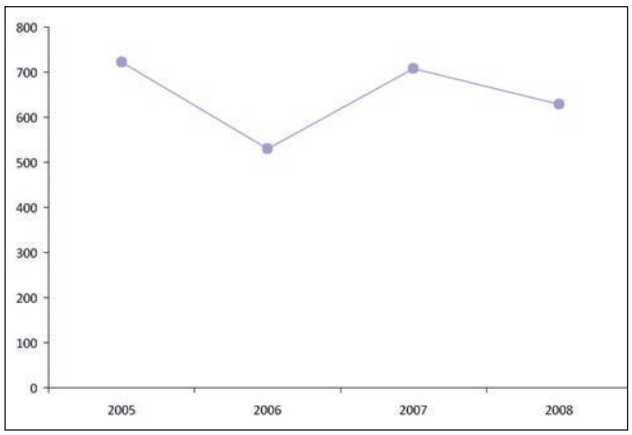

Število sporočil za javnost v obdobju 2005–2008

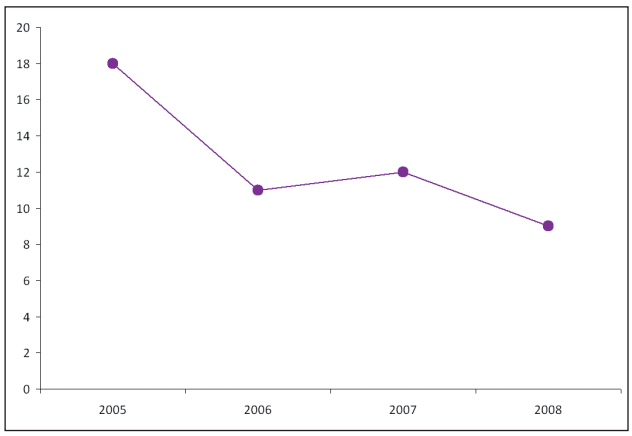

Število novinarskih konferenc v obdobju 2005–2008

KADROVSKE ZADEVE

Na ministrstvu je bilo 31. decembra 2008 zaposlenih 634 uslužbencev (54 % žensk in 46 % moških), med njimi sedem pripravnikov z univerzitetno izobrazbo. V letu 2008 je delovno razmerje prenehalo skupaj 179 javnim uslužbencem, od tega so se trije upokojili. Na mirovanje je odšlo devet javnih uslužbencev. V notranji službi je bilo zaposlenih 376, v zunanji pa 258 uslužbencev.

Število zaposlenih javnih uslužbencev na ministrstvu za zunanje zadeve				
	2005	2006	2007	2008
notranja služba	324	357	382	376
zunanja služba	246	287	389	258
skupaj	**570**	**644**	**711**	**634**

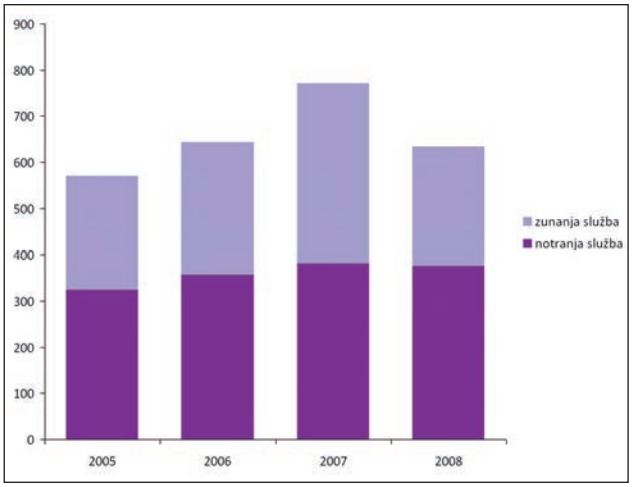

Število zaposlenih v notranji in zunanji službi v obdobju 2005–2008

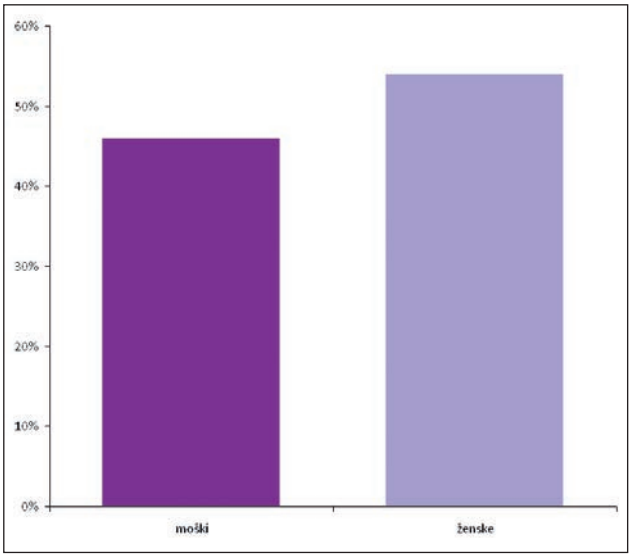

Zaposleni javni uslužbenci po spolu (31. 12. 2008)

Med zaposlenimi ima 16 uslužbencev doktorat, 102 magisterij ali specializacijo, 377 univerzitetno stopnjo izobrazbe, 28 visoko strokovno in 14 uslužbencev višjo izobrazbo, 80 srednješolsko izobrazbo, drugo pa 15 uslužbencev.

V letu 2008 so v tujini delovala naslednja predstavništva Republike Slovenije:

- 44 veleposlaništev: v letu 2008 so bila odprta štiri nova (v Brasilii, Riadu, Sofiji in Prištini), od katerih je začelo delovati le Veleposlaništvo Republike Slovenije v Prištini; slovenska veleposlaništva nerezidenčno pokrivajo še 47 držav;
- 6 stalnih predstavništev;
- 6 generalnih konzulatov;
- Pisarna Republike Slovenije pri Palestinskih avtonomnih oblasteh v Ramali.

V letu 2008 so začeli delovati štirje generalni konzulati s častnimi konzuli na čelu. Republika Slovenija ima tako skupno 9 generalnih konzulatov s častnimi generalnimi konzuli na čelu in 70 konzulatov s častnimi konzuli. Imenovanih je bilo 6 novih častnih konzulov.

V 20 diplomatskih predstavništvih je 20 diplomatov, ki se ukvarjajo predvsem z gospodarskim področjem (na preostalih predstavništvih opravljajo te naloge drugi diplomati).

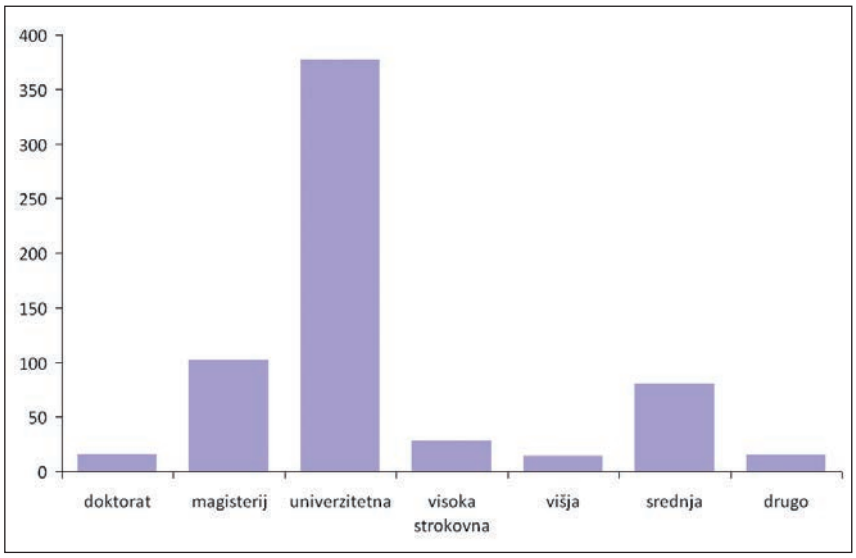

Zaposleni javni uslužbenci po izobrazbi (31. 12. 2008)

Za vojaško oz. obrambno področje je na diplomatskih predstavništvih zaposlenih 42 predstavnikov Ministrstva za obrambo Republike Slovenije (14 obrambnih atašejev na veleposlaništvih in 28 vojaških predstavnikov v stalnih predstavništvih Republike Slovenije). V treh diplomatskih predstavništvih službujejo trije policijski atašeji.

V diplomatsko-konzularnih predstavništvih Republike Slovenije je 31. decembra 2008 službovalo skupno 258 uslužbencev, od tega 37 administrativno-tehničnih uslužbencev in 221 diplomatov.

S 1. avgustom se je uveljavil nov plačni sistem za javni sektor. Vsem uslužbencem ministrstva za zunanje zadeve je bila z aneksom k pogodbi o zaposlitvi oz. sklepom določena plača v skladu z novimi predpisi. Ob tem se je spremenil tudi način določanja plače in dodatkov za delo v tujini.

PRORAČUN

Ministrstvo za zunanje zadeve je leta 2008 za izvajanje svojih programov porabilo 78.607.371 evrov. Poleg uveljavljanja svojih zunanjepolitičnih interesov v okviru Evropske unije in zveze NATO ter izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz polnopravnega članstva v obeh organizacijah, je bila prednostna naloga slovenske zunanje politike predsedovanje Svetu Evropske unije, za kar je ministrstvo porabilo 9.319.541 evrov.

Za zunanje in konzularne zadeve je ministrstvo porabilo 65.662.315 evrov, od tega za izvajanje zunanje politike doma 18.969.018 evrov in za diplomatsko-konzularno mrežo 46.693.296 evrov.

Republika Slovenija je delovala kot verodostojen partner tudi v okviru multilateralnega sodelovanja. Poravnala je vse tekoče in zaostale obveznosti do Organizacije združenih narodov. Za članarine v mednarodnih organizacijah je ministrstvo namenilo skupno 1.628.917 evrov.

Slovenija si prizadeva za povečanje deleža sredstev, namenjenih mednarodni razvojni pomoči. Leto 2008 je bilo uspešno pri oblikovanju zavesti o pomembnosti tega koraka. V okviru prizadevanj za trajen gospodarski razvoj, zmanjševanje revščine in spoštovanje človekovih pravic je ministrstvo uspešno delovalo na številnih mednarodnih konferencah in srečanjih. Za ta namen je bilo porabljenih 1.996.596 evrov.

INFORMACIJSKA TEHNOLOGIJA

Na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije je bil največji poudarek namenjen zagotavljanju brezhibnega delovanja informacijsko-komunikacijskega sistema ministrstva med predsedovanjem Slovenije Svetu Evropske unije. V tem času, ko je bila zagotovljena tudi okrepljena informacijska podpora, je sistem deloval brezhibno, kar so omogočili pravočasna širitev zmogljivosti za obdelavo in hranjenje podatkov, povečanje prepustnosti komunikacijskih poti, zamenjava zastarele in nezanesljive opreme z novo, prenova sistemov na diplomatsko-konzularnih predstavništvih v tujini ter zagotovitev večje zanesljivosti in razpoložljivosti sistema s podvojitvijo kritičnih segmentov informacijsko-komunikacijskega sistema.

Pomembno je bilo nadaljevanje izvajanja schengenskih informacijskih projektov v skladu s prioritetami in roki Evropske unije. Slovenija je članica skupine držav, ki testirajo centralni sistem *VIS* v sklopu schengenskega informacijskega sistema. V tem okviru je bilo opravljenega veliko dela, pri čemer je bil slovenski del postopka testiranja opravljen uspešno in pravočasno.

Na področju tajnih podatkov v informacijskem sistemu je ministrstvo nadaljevalo prehod na centralizirano aplikacijo za sporočila COREU na diplomatsko-konzularnih predstavništvih. Pomembno spremenjena in izpopolnjena je bila aplikacija *Depeše*, hkrati pa uvedena na vseh diplomatsko-konzularnih predstavništvih.

Ministrstvo je vzdrževalo in nadgrajevalo informacijsko tehnologijo na dislociranih lokacijah ministrstva ter vključevalo nekatera druga informacijsko-komunikacijska omrežja in sisteme. Prav tako je sodelovalo pri pripravi in izvedbi javnih naročil na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Služba za informacijsko tehnologijo na ministrstvu je sodelovala v mednarodnih ter medresorskih delovnih skupinah in projektih, predvsem z vizumskega področja ter področja elektronskih komunikacij Sveta EU ter tudi o prenosu in obravnavi tajnih dokumentov, varovanju tajnih podatkov ter obrambnem načrtovanju in kriznem upravljanju.

PROTOKOLARNE DEJAVNOSTI, PREVAJANJE, PREVOZI

Ministrstvo za zunanje zadeve je v letu 2008 izdalo

- 471 diplomatskih izkaznic;
- 149 službenih izkaznic;
- 12 konzularnih izkaznic;
- 449 osnovnih potrdil za oprostitev dajatev (zavrnjenih je bilo 22).

Oddelek za privilegije in imunitete ter diplomatsko korespondenco je v letu 2008

- pridobil 25 agremajev;
- pridobil 8 soglasij za obrambne in vojaške atašeje;
- pripravil 33 predaj poverilnih pisem;
- pripravil 11 poverilnih in 9 odpoklicnih pisem;
- pripravil 10 patentnih pisem;
- pripravil 1 eksekvaturo;
- izdal dve diplomatski listi.

Oddelek za ceremonial, organizacijo obiskov in logistiko je v sklopu rednega letnega dela v celoti organiziral in protokolarno vodil 18 delovnih obiskov ministrov, pristojnih za zunanje zadeve, iz drugih držav, od tega 8 v sklopu ministrskih trojk Evropske unije s tretjimi državami. V sodelovanju s Protokolom Republike Slovenije je delno organiziral in vodil 2 uradna obiska tujega ministra za zunanje zadeve. V omenjenem obdobju so zaposleni na oddelku organizirali in izpeljali obiske 21 drugih visokih predstavnikov tujih držav ali organizacij ter približno 30 protokolarnih dogodkov različnega obsega in ravni, kot so organizacija konzultacij, sprejemov, kosil, diplomatskih športnih in drugih srečanj.

Med slovenskim predsedovanjem je oddelek ob pomoči sekretariata za predsedovanje Svetu Evropske unije organiziral in vodil 37 neformalnih srečanj, ki so potekala v Sloveniji. Med temi je bilo najpomembnejše neformalno ministrsko srečanje Gymnich, sledilo je 8 ministrskih srečanj Evropske unije s tretjimi državami ter brifing predsedstva s člani skupine za stike iz Evropske unije.

Med obsežnejšimi projekti prevajalskega oddelka je bil prevod publikacije o predsedovanju Slovenije Svetu Evropske unije v obsegu 125 strani iz slovenščine v angleščino. Najzahtevnejši projekt je bilo predsedovanje, med katerim je prevajalski oddelek zagotavljal stalno dežurstvo za prevode nujnih besedil, predvsem izjav skupne zunanje in varnostne politike. V tem času se je zelo povečalo število prevodov v francoski jezik.

V letu 2008 je bilo skupno izdanih 1720 letalskih vozovnic, od tega 965 za službeno pot v Bruselj in 755 za druge kraje.

Pregled opravljenih prevodov	2007	2008
prevodi (skupaj strani)	3.246	3.474
lekture (skupaj strani)	2.239	2.639
tolmačenje (skupaj ur)	84	302

POŠTA IN ARHIV

	skupaj	na dan
Klasična pošta (število vpisanih dokumentov):		
vhodni	14.805	58,98
izhodni	8.784	35,00
skupaj	23.589	93,98
Telefaksi (število vpisanih dokumentov):		
vhodni	1.944	7,75
izhodni	5.247	20,90
skupaj	7.191	28,65
Mednarodni kurirski servisi (število pošiljk):		
vhodne	2.833	11,29
izhodne	5.297	21,10
skupaj	8.130	32,39
Število evidentiranih e-sporočil iz uradnega e-poštnega predala:		
vhodna	12.692	50,57
izhodna	1.580	6,29
skupaj	14.272	56,86
Število sporočil v aplikaciji *Depeše 2.2*:		
vhodna	31.551	125,70
izhodna	14.463	57,62
skupaj	46.014	183,32

V začetku leta se je na obisku v Sloveniji mudil predstavnik zgodovinskega oddelka diplomatskega arhiva britanskega Urada za zunanje zadeve in zadeve *Commonwealtha*. Marca so predstavniki ministrstva aktivno sodelovali na delavnici delovne skupine za elektronsko arhiviranje v Luxembourgu. Konec junija je ministrstvo v okviru predsedovanja Svetu Evropske unije v sodelovanju s francoskimi kolegi organiziralo srečanje direktorjev arhivov ministrstev za zunanje zadeve držav članic Evropske unije in njenih institucij. Kot vzporedni dogodek srečanja je ministrstvo v sodelovanju z Diplomatskim arhivom Francoske republike in Arhivom Republike Slovenije pripravilo razstavo z naslovom »*Mostovi prijateljstva: Utrinki iz slovensko-francoskih odnosov od 18. stoletja do danes*«, na kateri je bila prikazana dolga zgodovina diplomatskih in prijateljskih odnosov med državama. Odprtje razstave 30. junija v Mestni hiši v Ljubljani je bilo hkrati sklepno dejanje slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije. Kot nadaljevanje delavnice iz Luxembourga so se predstavniki ministrstva konec oktobra udeležili tudi delavnice delovne skupine za elektronsko arhiviranje na Malti.

8 SEZNAM DVOSTRANSKIH POGODBENIH AKTOV, PODPISANIH V LETU 2008

8

Ime akta	Ime akta v jeziku članice EU	Podpis	Ratifikacija	Objava	Velja od	status	narava
Albanija							
Konvencija med Vlado Republike Slovenije in Svetom ministrov Republike Albanije o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanju davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka	Convention between the Government of the Republic of Slovenia and the Council of Ministers of the Republic of Albania for the Avaidance od Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income	Tirana, 27.02.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Memorandum o soglasju med Vlado Republike Slovenije in Svetom ministrov Republike Albanije o strokovni pomoči na področju evropskih zadev	Memorandum of Understanding between the Government of the Republic of Slovenia and the Council of the Ministers of the Republic of Albania on the Technical Assistance in the Area of European Affairs	Ljubljana, 29.03.2008	12.06.2008	Ur.l.RS 71/08 Mednarodne pogodbe št. 14/08	31.07.2008 začasno od: 29.03.2008	veljaven	pogodbeni
Avstrija							
Sporazum med Vlado Republike Slovenije in Avstrijsko zvezno vlado o izmenjavi in medsebojnem varovanju tajnih podatkov	Agreement between the Government of the Republic of Slovenia and the Austrian Federal Government on the Exchange and Mutual Protection of Classified Information	Ljubljana, 12.11.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Belgija							
Sporazum o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Vlado Republike Slovenije in Vlado Flandrije	Agreement on Scientific and Technological Cooperation between the Republic of Slovenia and the Government of Flanders	Ljubljana, 13.02.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Bolgarija							
Sporazum o sodelovanju med Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije in Ministrstvom za delo in socialno politiko Republike Bolgarije	Agreement on Cooperation between the Ministry of Labour, Family and Social Affairs the Republic of Slovenia and the Ministry of Labour and Social Policy of the Republic of Bulgaria	Brdo pri Kranju, 31.01.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Češka							
Sporazum med Republiko Slovenijo in Češko republiko o izmenjavi in medsebojnem varovanju tajnih podatkov	Agreement between the Republic of Slovenia and the Czech Republic on the Exchange and Mutual Protection of Classified Information	Ljubljana, 21.10.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Črna Gora							
Protokol med Vlado Republike Slovenije in Vlado Črne gore o izvajanju Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Črno goro o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja	Porotocol between the Government of the Republic of Slovenia and the Government of Montenegro implementing the Agreement between the European Community and the Republic of Montenegro on readmission of persons residing without authorisation	Podgorica, 09.05.2008	05.02.2009	Ur.l.RS 14/09 Mednarodne pogodbe št. 3/09		neveljaven	pogodbeni

Ime akta	Ime akta v jeziku članice EU	Podpis	Ratifikacija	Objava	Velja od	status	narava
Sporazum o znanstvenem in tehnološkem sodelovanju med Vlado Republike Slovenije in Vlado Črne gore	Sporazum o naučnoj i tehnološkoj saradnji između Vlade Republike Slovenije i Vlade Crne gore	Budva, 02.07.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Sporazum med Carinsko upravo Republike Slovenije in Carinsko upravo Črne gore o nevračljivi pomoči za projekt integrirane carinske tarife	Agreement between the Customs Administration of the Republic of Slovenia and the Customs Administration of Montenegro on Non-refundable Aid for the project of Integrated Customs Tariff	Ljubljana*, 24.07.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Finska							
Sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Finske o izmenjavi in medsebojnem varovanju tajnih podatkov	Agreement between the Government of the Republic of Slovenia and the Government of the Republic of Finland on the Exchange and Mutual Protection of Classified Information	Ljubljana, 06.05.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Francija							
Sporazum o spremembi Sporazuma med Vlado Republike Slovenije in Vlado Francoske republike o sodelovanju na obrambnem področju	Accord relativ a la revision de L'Accord entre le Gouvernement de la Republique de Slovenie et le Gouvernement de la Republique francaise relatif a la cooperation dans la domaine de la Defense	Ljubljana, 23.06.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Dvostranski dogovor med carinskima upravama Republike Slovenije in Francoske republike o izdajanju centraliziranih enotnih dovoljenj za hišno carinjenje v skladu s točko c) prvega odstavka 76. člena Carinskega zakonika Skupnosti	Arrangement bilatéral entre les administrations douanières de la République de Slovénie et de la République Française relatif à la mise en place d'autorisations uniques centralisées de domiciliation conformément à l'article 76, paragraphe 1, point c) du code des douanes communautaire	Pariz, 04.07.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Hrvaška							
Sporazum med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o urejanju vojnih grobišč	Sporazum između Vlade Republike Slovenije i Vlade Republike Hrvatske o uređenju vojnih groblja	Zagreb, 12.05.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Madžarska							
Dogovor med Carinsko upravo Republike Slovenije in Carinskim in finančnim uradom Republike Madžarske o postopku izmenjave podatkov, obravnavanih kot carinske informacije za namene nadzora	Arrangement between the Customs Administration of the Republic of Slovenia and the Customs and Finance Guard of the Republic of Hungary on the rules of procedure for exchanging data regarded as customs information for control purposes	Tarcar, 16.10.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Norveška							

Ime akta	Ime akta v jeziku članice EU	Podpis	Ratifikacija	Objava	Velja od	status	narava
Konvencija med Republiko Slovenijo in Kraljevino Norveško o izogibanju dvojnega obdavčevanja in preprečevanju davčnih utaj v zvezi z davki od dohodka	Convention between the Republic of Slovenia and the Kingdom of Norway for the Avoidance of Double Taxation and the Prevention of Fiscal Evasion with Respect to Taxes on Income	Ljubljana, 18.02.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Poljska							
Sporazum med Ministrstvom za zunanje zadeve Republike Slovenije in Ministrom za zunanje zadeve Republike Poljske o sodelovanju pri izdaji vizumov	Agreement between the Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Slovenia and the Minister of Foreign Affairs of the Republic of Poland on the Cooperation in Visa Issuance	Varšava, 14.03.2008	10.04.2008	Ur.l.RS 40/08 Mednarodne pogodbe št. 11/08	28.04.2008	veljaven	pogodbeni
Srbija							
Sporazum med Carinsko upravo Republike Slovenije in Carinsko upravo Republike Srbije o nevračljivi pomoči za projekt integrirane carinske tarife	Agreement between the Customs Administration of the Republic of Slovenia and the Customs Administration of the Republic of Serbia on Non-refundable Aid for the project of Integrated Customs Tariff	Beograd*, 03.03.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Ukrajina							
Sporazum o razvojnem sodelovanju med Vlado Republike Slovenije in Kabinetom ministrov Ukrajine	Agreement on Development Cooperation between the Government of the Republic of Slovenia and the Cabinet of Ministers of Ukraine	Ljubljana, 04.06.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni
Sporazum med Republiko Slovenijo in Ukrajino o izmenjavi in medsebojnem varovanju tajnih podatkov	Agreement between the Republic of Slovenia and Ukraine on the Exchange and Mutual Protection of Classified Information	Ljubljana, 04.06.2008		Ur.l.RS		neveljaven	pogodbeni

9 IZBRANI DOKUMENTI MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE

9

AGREEMENT ON COOPERATION

BETWEEN

THE MINISTRY OF LABOUR, FAMILY AND SOCIAL AFFAIRS OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

AND

THE MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL POLICY OF THE REPUBLIC OF BULGARIA

The Ministry of Labour, Family and Social Affairs of the Republic of Slovenia and the Ministry of Labour and Social Policy of the Republic of Bulgaria (hereinafter referred to as the Contracting Parties),

desiring to establish mutual cooperation in the spheres of work of both Contracting Parties, have decided to conclude this Agreement on mutual cooperation.

To achieve this purpose the Contracting Parties have agreed as follows:

Article 1

1. The competent authorities for cooperation are:

a) on the Slovene side: Ministry of Labour, Family and Social Affairs of the Republic of Slovenia;

b) on the Bulgarian side: Ministry of Labour and Social Policy of the Republic of Bulgaria.

2. The activities concerning planning, coordination and implementation of this Agreement shall be carried out:

a) on behalf of the Ministry of Labour, Family and Social Affairs of the Republic of Slovenia by the International Relations and European Affairs Department; and

b) on behalf of the Ministry of Labour and Social Policy of the Republic of Bulgaria by the Directorate for European Coordination, International Legal Affairs and Cooperation.

Article 2

Cooperation shall primarily take the following forms:

a) exchange of experts in the fields under the responsibility of the two ministries;

b) consultations and additional training of experts;

c) exchange of expert material, in particular on implementation of labour and employment policy programmes, legislative proposals and other material related to the work of both ministries as well as corresponding expert opinions;

d) cooperation in the field of coordination and exchange of information related to Bulgarian and Slovene positions in the decision-making process at the European level.

Article 3

The Contracting Parties hereby determine the following priorities:

a) studying the experience of the Republic of Slovenia related to the accession process to the European Union and exchange of experience related to the accession process of the Republic of Bulgaria to the European Union;

b) exchange of experience related to measures, regulations and institutions in the field of labour and employment policies;

c) exchange of information on the system of industrial relations, collective agreements, and legislative regulation of the functioning of the labour market;

d) exchange of experience related to special programmes preventing long-term unemployment and providing support to groups with an unfavourable status on the labour market (first time job seekers, persons with disabilities);

e) exchange of experience related to the methods used to determine the efficiency of active employment policy measures;

f) exchange of practical experience related to labour inspection from the standpoint of safety and health at work, prevention of illegal work and compliance with the legislation on promotion and maintenance of employment;

g) exchange of information and experience concerning child and family protection;

h) cooperation and exchange of information and experience in the field of free movement of persons in the European Union, especially in the field of coordination of social security systems, free movement of workers and migration;

i) exchange of information and experience concerning structure, management and financing of the social assistance system as well as competence and role of the state, municipalities and non-governmental organisations;

j) examination of the situation, possibilities and interests concerning the development of various forms of cooperation between the two countries in the working fields of the Contracting Parties.

Article 4

With respect to financing the implementation of this Agreement, the Contracting Parties agree that the travel and accommodation costs are paid for by the sending party, and the host party covers the expenses of organizing a suitable expert programme and, if needed, the costs of internal transportation and interpretation.

Article 5

For the implementation of this Agreement the Contracting Parties shall coordinate and sign two-year work programmes which define forms and ways of implementing each activity.

Article 6

The Contracting Parties may amend the present Agreement under the condition of their mutual consent. Amendments should be laid down in the form of a Protocol which will enter into force under the procedure for entering into force of the Agreement itself and will represent an inseparable part of the Agreement.

Article 7

Disputes between the Contracting Parties concerning the interpretation and implementation of the present Agreement shall be resolved through consultations and negotiations.

Article 8

1. This Agreement is concluded for a period of four years. Upon the expiration of this period, its validity shall be automatically prolonged each time for one year, unless either Contracting Party denounces it in writing through diplomatic channels not later than 3 months prior to its expiration.

2. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the last note with which the Contracting Parties notify each other through diplomatic channels that all internal legal requirements for the entry into force of this Agreement have been fulfilled.

Done in Brdo pri Kranju on 31 January 2008 in two originals in the English language.

For the Ministry of Labour,
Family and Social Affairs
of the Republic of Slovenia

For the Ministry of Labour
and Social Policy
of the Republic of Bulgaria

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

AND

THE COUNCIL OF THE MINISTERS OF THE REPUBLIC OF ALBANIA

ON THE TECHNICAL ASSISTANCE IN THE AREA OF EUROPEAN AFFAIRS

This Memorandum shall serve as a basis for the cooperation between the Government of the Republic of Slovenia and the Council of the Ministers of the Republic of Albania in providing technical assistance in the area of European affairs.

The Government of the Republic of Slovenia and the Council of the Ministers of the Republic of Albania (hereinafter referred to as contracting parties) have, with the purpose of establishing the basis for close cooperation between them in the area of training in European affairs

agreed on the following:

1 OBJECTIVES

1.1 The general objective of this Memorandum shall be training of civil servants of the Republic of Albania in the process of association and accession to the European Union, by transferring the know-how and experience of the state administration of the Republic of Slovenia gained during the process of the Republic of Slovenia's accession to the European Union.

1.2 The know-how and experience shall be transferred by organising study visits and the programmes of training for civil servants of ministries and other administrative bodies of the Republic of Albania.

2 METHOD OF IMPLEMENTATION

2.1 Each activity launched on the basis of this Memorandum shall be implemented on a consensual basis.

2.2 The contracting parties shall agree and sign a special cooperation programme based on the needs of the Council of the Ministers of the Republic of Albania. The cooperation programmes shall be signed for each individual year or for a period agreed upon by the contracting parties.

2.3 The Government Office of the Republic of Slovenia for European Affairs shall coordinate the technical assistance on behalf of the Government of the Republic of Slovenia. Ministry of Integration of the Republic of Albania shall coordinate the technical assistance on behalf of the Council of the Ministers of the Republic of Albania.

2.4 The Government of the Republic of Slovenia shall provide for the Council of the Ministers of the Republic of Albania a number of technical assistance services drawing on the expertise of the civil servants and other competent experts from the Republic of Slovenia selected and approved by the coordinator of the technical assistance on the basis of the needs of the Council of the Ministers of the Republic of Albania.

2.5. Ministry of Integration of the Republic of Albania shall examine each application received by the individual ministry or Government office and shall agree with the Government Office of the Republic of Slovenia for European Affairs on the conditions of cooperation and the method of implementation of the technical assistance.

2.6 The Government Office of the Republic of Slovenia for European Affairs shall examine each application received by the Government of the Republic of Slovenia, individual ministry or Government office and shall agree within a reasonable time on the conditions of possible cooperation with the Ministry of Integration of the Republic of Albania. On the basis of the submitted application for technical assistance, the Government Office of the Republic of Slovenia for European Affairs shall prepare a proposal of the method of implementation of technical assistance.

3 FINANCIAL TERMS OF COOPERATION

3.1 The Slovenian side shall cover all the costs of the visits of the experts from the Republic of Slovenia to the Republic of Albania and the organisational costs of the seminars which take place in the Republic of Slovenia.

3.2 The Albanian side shall cover the organisational costs of the seminars in the Republic of Albania and the costs of its participants in the seminars which take place in the Republic of Slovenia.

3.3. Without prejudice to the above paragraphs, the Slovenian side shall cover the costs incurred by the visits of the Albanian participants of the seminars which are to take place in the Republic of Slovenia, up to the amount determined in the annual cooperation programme.

4 DURATION AND ENTRY INTO FORCE OF THE MEMORANDUM

4.1 This memorandum shall enter into force on the day of the receipt of the last note with which the contracting parties notify each other that all internal legal requirements for the entry into force of this Memorandum have been fulfilled and shall be applied provisionally from the date of its signature.

4.2 This Memorandum shall be in force for the period of one year and shall be automatically renewed for successive periods of one year unless one of the contracting parties terminates this Memorandum in writing through diplomatic channels by giving three months notice before the expiry of its validity.

4.3 In the case of the termination of this Memorandum, all the cooperation programmes concluded on the basis of this Memorandum shall be completed.

Done in Ljubljana on 29 March 2008 in two originals in English language.

For the Government of the Republic of Slovenia

For the Council of the Ministers of the Republic of Albania

SPORAZUM
O RAZVOJNEM SODELOVANJU

med

VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE

in

KABINETOM MINISTROV UKRAJINE

Vlada Republike Slovenije in Kabinet ministrov Ukrajine (v nadaljnjem besedilu: pogodbenika) sta se

ob upoštevanju smernic Odbora za razvojno pomoč OECD, sodelovanja med Evropsko unijo ter državami Zahodnega Balkana in Vzhodne Evrope (v nadaljnjem besedilu: regija) in obstoječih okvirnih sporazumov ter ob potrditvi prizadevanj mednarodne skupnosti na tem področju,

v želji, da Republika Slovenija prispeva k izpolnjevanju razvojnih ciljev Ukrajine s spodbujanjem razvoja socialno in ekološko trajnostnega tržnega gospodarstva, ki bo spodbudilo trajnostni razvoj, ob pomoči mednarodnih organizacij, finančnih ustanov in drugih donatorjev,

ob upoštevanju pomena regionalnega razvojnega pristopa, katerega namen je prispevati k miru, varnosti, blaginji in stabilnosti v jugovzhodnoevropski regiji,

z namenom, da Republika Slovenija in Ukrajina vzpostavita pogodbeno razmerje, ki bo temeljilo na partnerstvu in preglednosti razvojnega sodelovanja ter prispevalo k evropskim težnjam in usmerjenosti Ukrajine,

sporazumela:

1. člen

Cilji

Ciljna področja razvojnega sodelovanja so:

a) posodobitev infrastrukture in pomoč na področjih urbanizma, rehabilitacije, izboljšanja in varovanja okolja ter večja pripravljenost za ukrepanje ob naravnih in drugih nesrečah;
b) spodbujanje naložb,
c) posodobitev javne uprave in lokalne samouprave;
d) pomoč pri vzpostavljanju demokratičnih institucij;
e) spodbujanje pravne države;
f) podpora izboljšavam socialne politike;
g) spodbujanje gospodarskega razvoja;
h) podpora izobraževanju in poklicnemu usposabljanju zaposlenih v javni upravi in znanstvenih delavcev;
i) štipendiranje;
j) podpora razvoju na področjih izobraževanja, usposabljanja in mladine, zlasti z večstranskimi programi sodelovanja;
k) pomoč pri prilagajanju ukrajinske zakonodaje zahtevam EU;
l) usposabljanje in izobraževanje zaposlenih v javni upravi in znanstvenih delavcev za sodelovanje v evropskih raziskovalno-razvojnih programih, zlasti znotraj okvirnih programov EU;
m) sodelovanje v skupnih projektih, ki jih prijavljajo slovenske organizacije v okviru evropskih raziskovalno-razvojnih programov, s posebnim poudarkom na usposabljanju in raziskovalnem delu v Sloveniji;
n) podpora usposabljanju zaposlenih v državni upravi s ciljem približevanja EU;
o) reforma javnih financ.

Konkretne oblike razvojnega sodelovanja po tem sporazumu se uskladijo z dolgoročnim programom mednarodnega razvojnega sodelovanja Republike Slovenije in določijo z dogovori o sodelovanju, ki jih sklenejo nosilci ali izvajalci projektov in programov s prejemniki pomoči v Ukrajini.

2. člen

Sredstva

V okviru razvojnega sodelovanja Republika Slovenija Ukrajini zagotavlja razvojno pomoč, ki se določi z vrednostjo načrtovanih programov in projektov, opredeljenih z dogovori o sodelovanju iz drugega odstavka 1. člena.

Programi in projekti razvojnega sodelovanja po tem sporazumu se uskladijo z dolgoročnim programom mednarodnega razvojnega sodelovanja Republike Slovenije, o njih pa se pogodbenika dogovorita v skupnem odboru, opredeljenem v 3. členu tega sporazuma.

Za izvedbo dogovorjenih projektov in programov pogodbenika skleneta ločene memorandume o sodelovanju.

Vzorec (osnovne elemente) memorandumov o sodelovanju določi skupni odbor.

Za namen razvojnega sodelovanja se sredstva, ki jih zagotovi Republika Slovenija za financiranje projektov razvojne pomoči, ne morejo uporabiti za plačilo carin, davkov ali drugih dajatev, ki se uporabljajo v Ukrajini.

Vsa oprema, storitve, materiali in druga sredstva, ki jih financira Republika Slovenija na področju programov in projektov iz tega sporazuma o razvojnem sodelovanju, so oproščeni davkov, carin in obveznih dajatev, ki se uporabljajo v Ukrajini, ali zanje velja možnost vračila skladno z zakonodajo, ki se uporablja v Ukrajini.

Strokovnjaki, državljani Republike Slovenije, vključeni v izvedbene programe in projekte pomoči, ki jih financira Republika Slovenija, ter njihovi družinski člani pridobijo brezplačne vstopne vizume za Ukrajino.

3. člen

Skupni odbor

S tem sporazumom se ustanovi skupni odbor, ki predlaga in sprejema prednostne naloge, programe in projekte mednarodnega razvojnega sodelovanja. Odbor spremlja izvajanje programov in projektov ter pri tem upošteva oceno izvedenih programov in projektov razvojnega sodelovanja.

Delovno področje in poslovnik skupnega odbora se opredelita v postopkovnih pravilih, ki jih pogodbenika določita in se o njih dogovorita.

Vsak pogodbenik ima v skupnem odboru dva člana. Člane skupnega odbora v imenu Vlade Republike Slovenije imenuje minister za zunanje zadeve, v imenu Kabineta ministrov Ukrajine pa minister za gospodarstvo Ukrajine.

Organa, pristojna za usklajevanje dejavnosti in spremljanje izvajanja programov in projektov razvojnega sodelovanja, sta Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije v imenu Vlade Republike Slovenije in Ministrstvo za gospodarstvo v imenu Kabineta ministrov Ukrajine.

4. člen

Ocenjevanje in spremljanje

Pogodbenika ocenjujeta in spremljata razvojne programe in projekte v skladu z merili in postopki Evropske unije.

5. člen

Skladnost s politikami Evropske unije

Pri izvajanju tega sporazuma Republika Slovenija spoštuje svoje obveznosti, ki izhajajo iz pravnega reda Evropske unije.

Projekti in dejavnosti, financirani iz programa razvojne pomoči, so skladni s politikami Evropske unije, tudi politikami s področja varovanja okolja, proizvodnje zdrave hrane, enakosti spolov, prometa, čezevropskih omrežij (TREN), konkurence in javnih naročil.

6. člen

Usklajenost z drugimi donatorji

Pogodbenika se strinjata, da lahko projekte in dejavnosti po tem sporazumu finančno podprejo tudi druge države in/ali mednarodne organizacije tako iz sistema ZN za razvoj kot tudi druge ter ustanove za regionalno sodelovanje.

Finančna podpora drugih partnerjev ne sme presegati 90 odstotkov celotne vrednosti projekta.

7. člen

Ovire in višja sila

Če pogodbenika ugotovita, da izvajanje tega sporazuma ovira višja sila (npr. vojna, družbeni nemiri ali naravne nesreče), lahko začasno prekineta izvajanje programov in projektov.

8. člen

Reševanje sporov

Spori, povezani z izvajanjem tega sporazuma, se rešujejo s posvetovanji med pogodbenikoma.

9. člen

Spremembe

Sporazum se lahko spremeni ali dopolni s soglasjem obeh pogodbenikov, spremembe in dopolnitve pa so v obliki ločenih protokolov, ki so sestavni del sporazuma. Ločeni protokoli začnejo veljati v skladu s postopkom iz 10. člena.

10. člen

Začetek veljavnosti

Ta sporazum začne veljati po prejemu zadnjega od uradnih obvestil, s katerima se pogodbenika obvestita o dokončanju notranjih postopkov, potrebnih za začetek veljavnosti sporazuma.

Sporazum se sklene za nedoločen čas, razen če ga kateri od pogodbenikov ne odpove s pisnim uradnim obvestilom po diplomatski poti. Sporazum preneha veljati šest mesecev po prejemu takega uradnega obvestila.

Prenehanje veljavnosti sporazuma ne vpliva na projekte ali programe po tem sporazumu, ki ob prenehanju njegove veljavnosti še niso izpeljani v celoti.

Sestavljeno v Ljubljani dne 4. junija 2008 v dveh izvodih v slovenskem, ukrajinskem in angleškem jeziku, pri čemer so vsa besedila enako verodostojna. V primeru razlik v razlagi prevlada angleško besedilo.

ZA VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE

ZA KABINET MINISTROV UKRAJINE

10 ABSTRACT

10

ABSTRACT

The year 2008 was a landmark year in the history of Slovenian diplomacy. On 1 January, Slovenia took over the presidency of the Council of the European Union as the first of the new Member States which joined the EU in 2004. In terms of organisation, human resources and content, this was the most comprehensive and challenging project the Ministry of Foreign Affairs had undertaken, and required intensive preparations in the preceding years.

Within the extensive joint programme of the Trio Presidency, Slovenia defined the key issues on which to focus. These included a debate on the future of Europe, enlargement, the European Neighbourhood Policy, the European Year of Intercultural Dialogue, energy, the Lisbon strategy, cohesion policy reform, climate change, biodiversity, the role of the European Union as a global player, a review of the Common Agricultural Policy, European Union budget reform, and Schengen and the future of the external border. On the basis of these issues, Slovenia identified its priorities: the future of the European Union (the reform Treaty and institutional reforms), enlargement and the European Neighbourhood Policy (especially regarding the Western Balkans), the energy and climate change package, and intercultural dialogue.

The Ministry conducted, organised or participated in approximately 6,000 events relating to the Slovenian EU presidency. Slovenia chaired meetings between the EU and third countries, including the EU-Japan Summit, EU-LAC Summit, EU-US Summit, EU-Russia Summit, and forty-five events at foreign minister level. Of the four summits with third countries, one – the EU-US Summit – was held in Slovenia.

The Western Balkans was the central regional focus of Slovenian foreign policy, and almost all presidency objectives relating to it were attained. The first and foremost was the signing of the Stabilisation and Association Agreement (SAA) with Serbia and with Bosnia and Herzegovina, thus completing the network of SAAs in the region (with the exception of Kosovo). Extensive efforts were made to reach a political consensus within the European Union regarding the signing of the Agreement with Serbia. A second key achievement of the Slovenian presidency was the introduction of a roadmap on visa liberalisation among the countries of the region. The Slovenian presidency was also marked by the issue of Kosovo, which declared independence on 17 February. This was followed by the country's recognition by most EU Member States, including Slovenia.

The spring European Council took crucial political decisions important for the timely adoption of the energy and climate change legislation package: commitment to political agreement among Member States by the end of 2008 and to an agreement on the fundamental principles of burden-sharing.

Under the Slovenian presidency, an agreement was reached to start negotiations for a new EU-Russia Partnership Agreement.

Within the framework of intercultural dialogue, the Euro-Mediterranean University was established, with its seat in Piran. In the field of culture and cultural promotion, the Ministry strove to acquaint Europe and the world with as wide a spectrum of Slovenian cultural creativity as possible.

At the helm of the Council of the European Union, Slovenia endeavoured to strengthen the effectiveness of human rights promotion mechanisms in the Common Foreign and Security Policy. Slovenia was also very active in the prevention of human trafficking.

Endeavours to attain the Millennium Development Goals were at the forefront of Slovenian foreign policy. On the basis of the European Council conclusions of December 2007 and discussions in the working bodies of the Council, the General Affairs and External Relations Council in the development ministers' format adopted conclusions on implementing the MDGs, which were the starting point for EU positions at the autumn conferences.

Irrespective of the increased workload due to the presidency, the Ministry actively developed bilateral relations with partner states around the world, especially with its neighbours. Special attention was devoted to the protection of, and cooperation with Slovenian minorities as the link with neighbouring countries.

Preparations also began for the chairmanship of the Committee of Ministers of the Council of Europe from 12 May until 18 November 2009, including inter-ministerial coordination and coordination between Slovenia and the Council of Europe Secretariat. Slovenia resolved, in accordance with the commitments of the third Warsaw Summit, to pay special attention to the fundamental values of the Council, improve the security of European citizens, build a friendlier and more inclusive Europe, and cooperate with other international organisations and institutions.

In the United Nations, Slovenia was actively involved in numerous areas through its statements – in the first half of the year on behalf of the EU as the country holding the presidency, and in the second half of the year on its own behalf. From January until June, Slovenia coordinated the promotion of human rights within the Common Foreign and Security Policy of the EU. A member of the Human Rights Council, Slovenia coped with wide-ranging activities in the field of human rights and strove for their implementation.

On behalf of the EU, Slovenian representatives participated in five formal high-level meetings, thirty sessions of

the subsidiary commissions and General Assembly bodies, and 275 other meetings in the United Nations, including participation in the Security Council and General Assembly plenary meetings, where they presented eighty-five EU statements.

Slovenia was elected to the UNICEF Executive Board for the 2009/2011 period and to the Bureau of the Assembly of States Parties to the Rome Statute of the International Criminal Court.

In cooperation with the Government Office for Development, the Ministry coordinated activities related to joining the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). Most effort went into preparing an Initial Memorandum of the Republic of Slovenia for membership of the OECD, which included Slovenian positions on OECD documents. With the presentation of the Initial Memorandum to the OECD Secretary-General in July, technical negotiations between Slovenia and the OECD began.

The Ministry continued its active cooperation with the International Trust Fund for Demining and Mine Victims Assistance (ITF), which was established by the Slovenian Government in March 1998; with the Centre for European Perspective (CEP) - a non-profit institution financed by the Slovenian Government - which offers aid and support to countries in South-Eastern Europe and the EU neighbourhood in their accession process; with the International Foundation – Forum of Slavic Cultures (FSK), the aim of which is to preserve and develop the cultural traditions and contacts among Slavic countries and to emphasize the Slavic dimension of the enlarged EU and its new neighbourhood; and with the Foundation "TOGETHER" – Regional Center for Psychosocial Well-being of Children. The Ministry also participated in the reform process of the International Center for Promotion of Enterprises (ICPE).

In August, the Ministry and the Centre for European Perspective organised the third annual Bled Strategic Forum entitled *Energy and Climate Change: Si.nergy for the Future*.

The protection of the country's interests and assisting citizens of the Republic of Slovenia abroad through the diplomatic and consular network continued to be among Slovenian foreign policy priorities.

Slovenia allocated bilateral assistance to countries affected by natural disasters and armed conflict. During its EU Council presidency, Slovenia cooperated with the European Commission and Member States on the issue of the access of humanitarian workers to the cyclone-affected Myanmar.

The year 2008 was declared the European Year of Intercultural Dialogue, in which the Ministry was active in the National Coordination Committee, and organised several important cultural events. With its diplomatic and consular missions, it developed the cultural programme of the Slovenian EU Council presidency, which included some 178 events in over fifty countries. The Ministry especially supported interdisciplinary initiatives, such as the promotion of dialogue between science and art.

In September, there were parliamentary elections in Slovenia, and in November, Mr Samuel Žbogar became the new Minister of Foreign Affairs, succeeding Dr Dimitrij Rupel.

In 2008, Slovenia had forty-four embassies abroad, non-residentially covering another forty-seven countries; the establishment of four new embassies was approved (in Brasilia, Riyadh, Sofia, and Pristina), among which the Embassy of the Republic of Slovenia in Pristina is already open. In addition, Slovenia had six permanent representations to international organisations, six consulates general and the Representative Office of Republic of Slovenia to the Palestinian Authority in Ramallah.

On 31 December 2008, the Ministry of Foreign Affairs had a staff of 634 (54 per cent women, 46 per cent men), with 376 people employed in Slovenia, and 258 abroad.

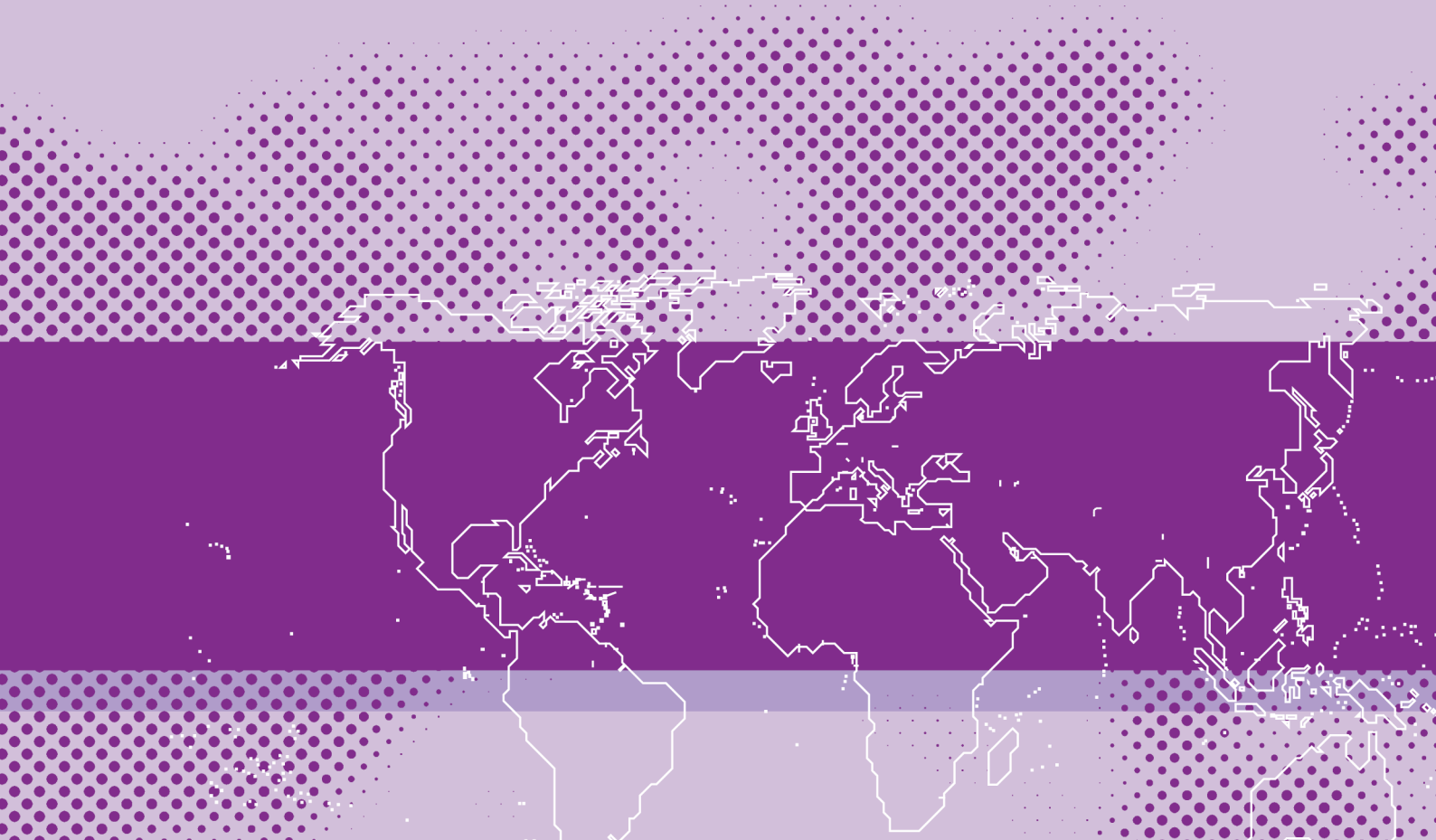

11 ZEMLJEVID SVETA Z DIPLOMATSKO-KONZULARNIMI PREDSTAVNIŠTVI REPUBLIKE SLOVENIJE

11

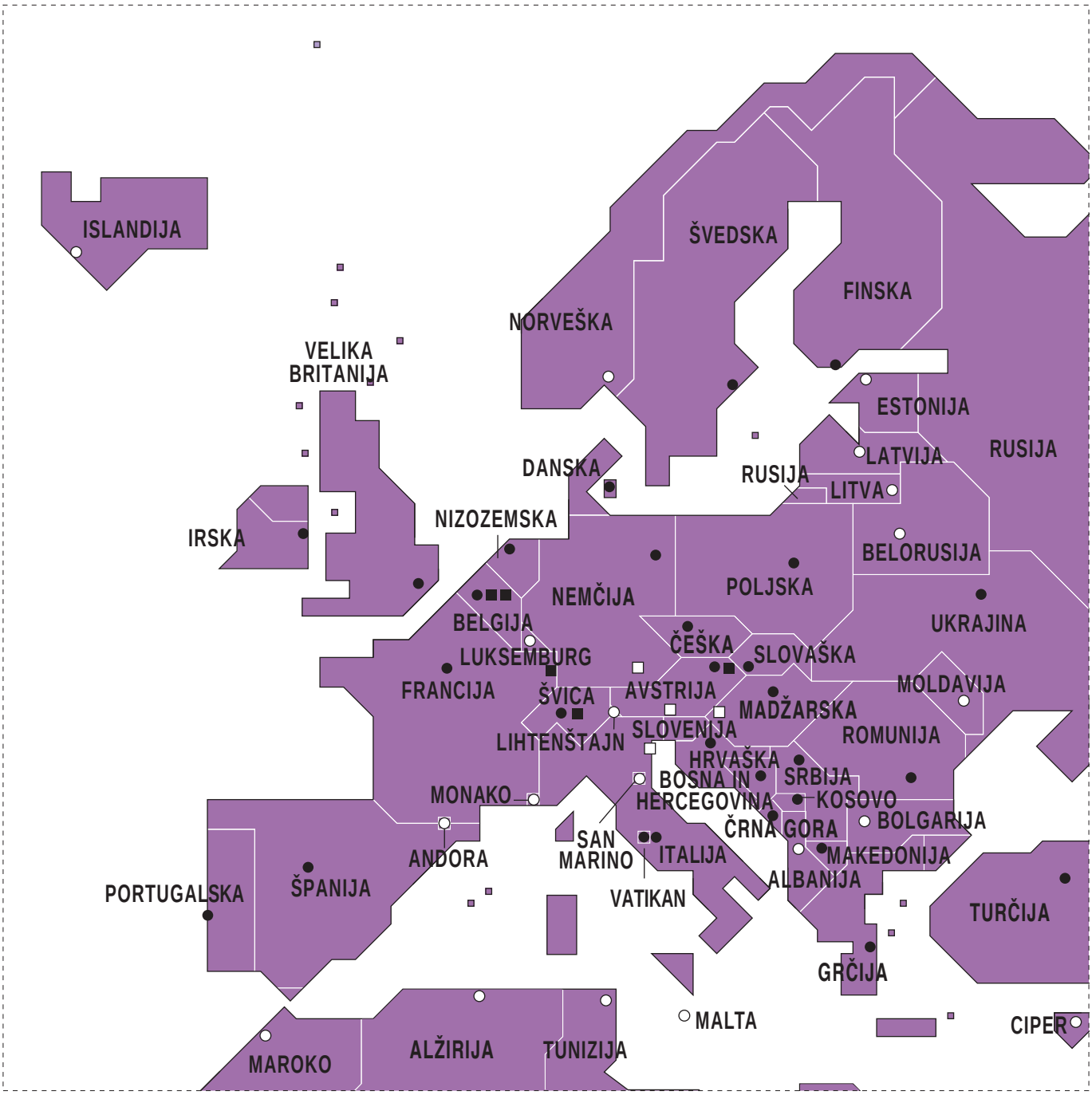
ISLANDIJA
ŠVEDSKA
FINSKA
NORVEŠKA
VELIKA BRITANIJA
ESTONIJA
LATVIJA
RUSIJA
DANSKA
RUSIJA
LITVA
NIZOZEMSKA
IRSKA
BELORUSIJA
POLJSKA
NEMČIJA
BELGIJA
UKRAJINA
ČEŠKA
SLOVAŠKA
LUKSEMBURG
FRANCIJA
ŠVICA
AVSTRIJA
MOLDAVIJA
MADŽARSKA
SLOVENIJA
LIHTENŠTAJN
ROMUNIJA
HRVAŠKA
BOSNA IN HERCEGOVINA
SRBIJA
MONAKO
KOSOVO
BOLGARIJA
ČRNA GORA
SAN MARINO
ANDORA
ITALIJA
MAKEDONIJA
ALBANIJA
PORTUGALSKA
ŠPANIJA
VATIKAN
TURČIJA
GRČIJA
MALTA
CIPER
MAROKO
ALŽIRIJA
TUNIZIJA

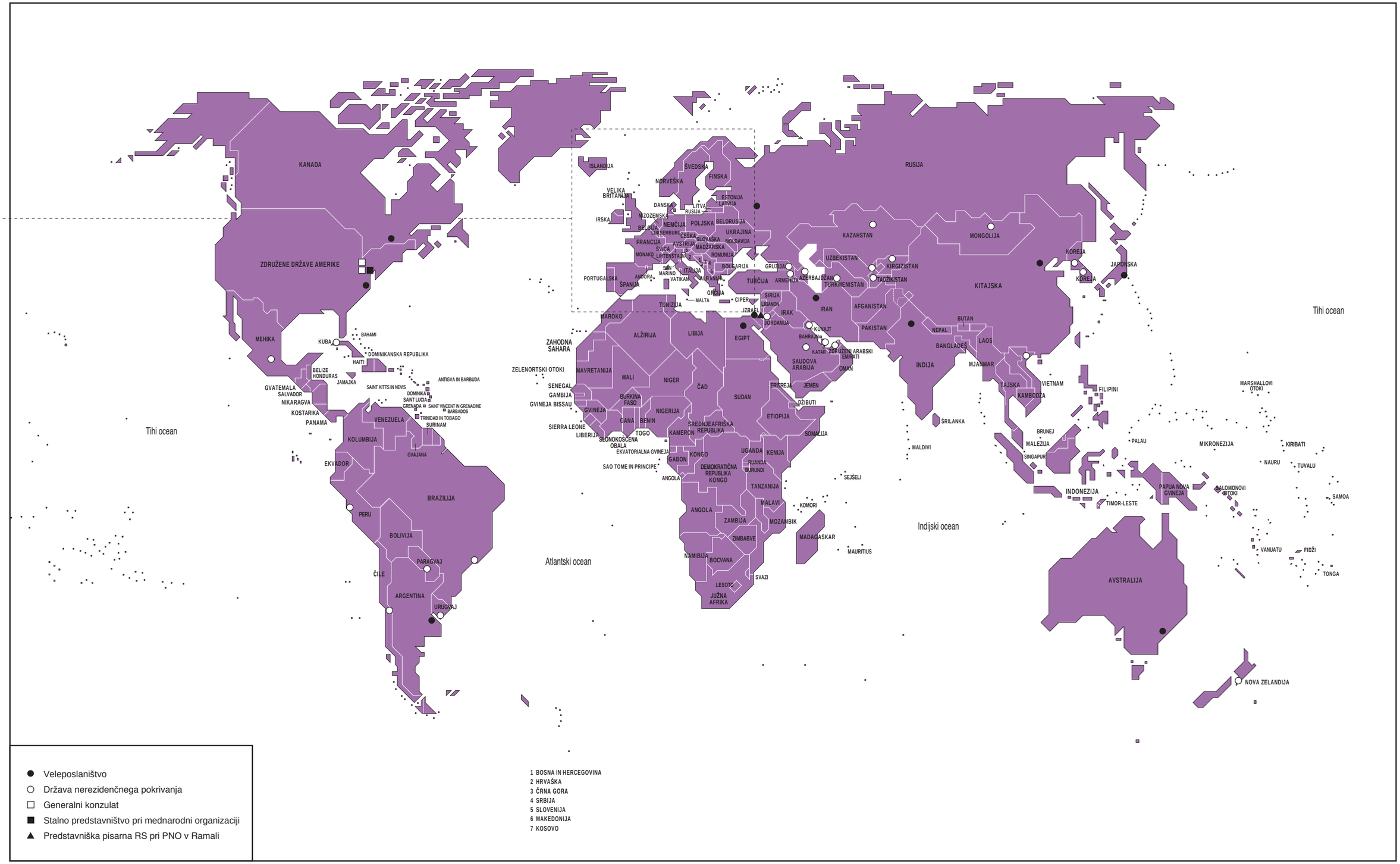

- ● Veleposlaništvo
- ○ Država nerezidenčnega pokrivanja
- □ Generalni konzulat
- ■ Stalno predstavništvo pri mednarodni organizaciji
- ▲ Predstavniška pisarna RS pri PNO v Ramali

1 BOSNA IN HERCEGOVINA
2 HRVAŠKA
3 ČRNA GORA
4 SRBIJA
5 SLOVENIJA
6 MAKEDONIJA
7 KOSOVO

Prirejeno po Zemljevidu št. 4136 Rev. 5 Organizacije združenih narodov
September 2006

IZRAEL

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Tel Avivu

Veleposlanik: Boris Sovič

Med državama so vladali zelo dobri politični odnosi, ki jih je zaznamovalo tudi predsedovanje Slovenije Svetu Evropske unije med januarjem in junijem. V drugi polovici leta je bilo obnovljenih več pobud za krepitev sodelovanja na gospodarskem, znanstveno-tehničnem, izobraževalnem in medmestnem področju.

Intenziven političen dialog so potrdili obiski ministra dr. Rupla ter predsednika države dr. Türka v Izraelu, redne politične konzultacije decembra v Ljubljani ter konzultacije o multilateralnih temah februarja v Ljubljani.

Gospodarsko sodelovanje

Januarja je veleposlaništvo gostilo prvo srečanje bilateralnih gospodarskih zbornic ter Gospodarske zbornice Evropske unije in Izraela. Podpisan je bil memorandum o sodelovanju med obrtnima zbornicama. Novembra je veleposlaništvo zastopalo Slovenijo na mednarodnem gospodarskem sejmu »*Gateway 2009*«. Začelo je tudi s pripravami na ustanovitev bilateralne gospodarske zbornice Slovenije in Izraela.

Sodelovanje na področju kulture, znanosti, izobraževanja in medijev

Februarja je kot otvoritveni kulturni dogodek slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije veleposlaništvo organiziralo razstavo fotografij »*Darovi reke*« Arneja Hodaliča. Kot zaključni kulturni dogodek predsedovanja je junija organiziralo koncert skupine *Katalena*. Oktobra je v Telavivski operi v okviru »*Festivala klasikov*« nastopila violinistka Anja Bukovec. Novembra je v Tel Avivu gostoval duet *Mariborskega baleta*. Decembra se je mednarodnega seminarja »*ArtTLV*« v Tel Avivu udeležila direktorica *Moderne galerije* Zdenka Badovinac.

Slovenski predstavniki so se prvič doslej udeležili seminarja o holokavstu v organizaciji *Muzeja holokavsta Yad Vashem*.

Maja je Izrael obiskala delegacija Evro-mediteranske univerze ter Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Doslej so sporazume o sodelovanju z Univerzo podpisali: Univerza v Haifi, Univerza Ben Gurion v Negevu, *Wester Gallilee College* in *Gallilee College*. Profesor Yossi Ben-Artsi z Univerze v Haifi je član začasnega senata univerze.

Ob svojem obisku v Izraelu je marca delegacija Medicinske fakultete Univerze v Mariboru podpisala sporazuma o sodelovanju z medicinskima fakultetama Univerze v Tel Avivu in Hebrejske univerze v Jeruzalemu, junija pa je rektor Univerze na Primorskem v Haifi podpisal sporazum o sodelovanju z Univerzo v Haifi.

Skladno s Sporazumom o sodelovanju na področju znanosti in tehnologije državi vsaki dve leti objavljata sočasne razpise za skupne projekte. Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je julija izraelskemu Ministrstvu za znanost predlagalo sočasno objavo razpisa za skupne projekte za obdobje 2009–2010 septembra in sestanek mešane skupine, ki bi odločal o prijavah, do konca leta.

Izraelski mediji Sloveniji največ pozornosti namenjajo kot turistični destinaciji. Predvajanih je bilo nekaj televizijskih oddaj s poudarkom na naravnih lepotah, gostoljubnosti in vinski ponudbi Slovenije, nekaj člankov je izšlo v poljudnih revijah in gospodarskih vestnikih. V času predsedovanja Svetu Evropske unije se je Slovenija pojavljala v medijih ob izjavah glede bližnjevzhodnih tem, razpravah in sklepih Sveta za splošne in zunanje zadeve ter ob junijskem pridružitvenem svetu Evropske unije in Izraela, ko je bila sprejeta odločitev o nadgradnji odnosov. Veliko medijsko pozornost je pritegnila prireditev »*Evropska vas*«, ki jo je v sodelovanju z občino Rišon LeZion pripravilo veleposlaništvo. Osnovnošolci so pripravili stojnice z motivi in izdelki vseh članic Evropske unije, prireditve pa sta se poleg diplomatskega zbora udeležili tudi ministrica za zunanje zadeve Cipi Livni in ministrica za izobraževanje Juli Tamir. Častni gost prireditve je bil predsednik države dr. Türk.

Obiski predstavnikov

- 19.–20. marec – Izrael je obiskal minister dr. Rupel. Sestal se je z gostiteljico ministrico za zunanje zadeve Cipi Livni, s predsednikom države Šimonom Peresom, predsednikom vlade Ehudom Olmertom, vodjo opozicije Benjaminom Netanjahujem in posebnim koordinatorjem generalnega sekretarja Združenih narodov za bližnjevzhodni mirovni proces (UNSCO) Robertom Serryjem;
- 12.–14. maj – predsednik republike dr. Danilo Türk se je v Jeruzalemu udeležil predsedniške konference »*Facing Tomorrow*« ob 60. obletnici ustanovitve Države Izrael. Sestal se je z gostiteljem predsednikom Šimonom Peresom, predsednikom vlade Ehudom Olmertom ter ministrico za zunanje zadeve Cipi Livni. Kot časni gost se je udeležil prireditve »*Evropska vas*« v Rišon LeZionu.